

NA STRAŻY PRAWA

NOWY MODEL PROKURATURY

Michał Gabriel-Węglowski
Magdalena Malinowska-Wójcicka

NA STRAŻY PRAWA

NOWY MODEL PROKURATURY

Michał Gabriel-Węglowski
Magdalena Malinowska-Wójcicka

SERIA **MONOGRAFIE**

Recenzent

Prof. dr hab. Paweł Wiliński

Wydawca

Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący

Paulina Staniszevska-Chudzik

Opracowanie redakcyjne

VioletDesign

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni[♥]

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2023

ISBN 978-83-8328-412-5

ISSN 1897-4392

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	7
Wstęp	9
Rozdział I	
Głosy z przeszłości – krótki rys historyczny	19
1. Poglądy w debacie publicznej	19
2. Prokuratura w orzecznictwie trybunałów	35
Rozdział II	
Założenia i cele strategiczne nowego modelu Prokuratury RP	41
Rozdział III	
Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej	57
1. Projekt ustawy – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej	57
2. Uzasadnienie do projektu ustawy – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej	243
3. Szczegółowy spis treści projektu ustawy – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej	291
Rozdział IV	
Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej	303
1. Projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej	303

2. Uzasadnienie do projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej	370
I. Zmiany w Kodeksie postępowania karnego, Kodeksie karnym, Kodeksie karnym skarbowym oraz w niektórych innych ustawach	371
II. Dostosowanie innych ustaw	380
III. Wdrożenie nowego modelu Prokuratury	382
IV. Przepisy końcowe	386
Bibliografia	387
Autorzy	391

WYKAZ SKRÓTÓW

- k.k.** – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.)
- k.k.s.** – ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2022 r. poz. 859 ze zm.)
- k.k.w.** – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53 ze zm.)
- Konstytucja** – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- k.p.k.** – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.)

WSTĘP

Autorzy oddają do rąk Czytelników pozycję nietypową. Rzadko zdarza się, by w naukowym obiegu wydawniczym pojawiał się projekt ustawy oraz założenia, na których go oparto. Uznaliśmy jednak, iż warto taką próbę podjąć. Nagminnie bowiem od lat w polskim prawodawstwie – również w obszarach o wielkiej doniosłości – pojawiają się projekty aktów prawnych szerzej niekonsultowane, niepoddawane dyskusji społecznej, zwłaszcza najbardziej zainteresowanych. Następnie zaś są uchwalane przez parlament, w którym specjalistów w konkretnych dziedzinach życia czy określonych branżach jest niewiele lub wręcz ich brak. Nie ma żadnej gwarancji, zwłaszcza w krótkiej perspektywie, że przedstawione w niniejszej książce przepisy kiedykolwiek wejdą w życie w takiej lub w przybliżonej formie. Zawierają one jednak pewną, jak się wydaje spójną wizję funkcjonowania jednej z najważniejszych instytucji mających wpływ na właściwe działanie organizmu państwowego, jaką jest Prokuratura. Z tego powodu warto ją przedstawić większemu gronu osób zainteresowanych tą tematyką, z możliwością jej wykorzystania w szerszym lub węższym zakresie. **Ideą naszą jest, aby składowa propozycja miała charakter apolityczny, propaństwowy.** Taki, jaka powinna być w swym istnieniu i przede wszystkim w działaniu Prokuratura.

Przygotowana koncepcja, będąca autorskim dziełem, została oparta przede wszystkim na blisko 25-letnim doświadczeniu zawodowym dr. nauk prawnych – Michała Gabriela-Węglowskiego w środowisku Prokuratury, jako aplikanta, asesora i wreszcie w pełni samodzielnego prokuratora na różnych jej szczeblach, a także na jego wieloletnim dorobku naukowym i publicystycznym; ponadto zaś, na długotrwałych obserwacjach życia publicznego w Polsce oraz na świecie; *ergo*, na całym konglomeracie spostrzeżeń i przeżyć z tego wynikających.

Jednakże niektóre ważne elementy proponowanej konstrukcji Prokuratury zostały ukształtowane, a czasem nawet pojawiły się w toku wielu koleżeńskich rozmów z innymi prokuratorami. Wymienić tu trzeba – za ich zgodą – przede wszystkim panów prokuratorów, dr. **Alfreda Staszaka** i **Roberta Kmiecika** z Zielonej Góry, którzy wnieśli szczególnie ważny wkład w dyskusję nad założeniami do ustawy, a nadto panie prokuratorów, **Anetę Pich** ze Szczecina i **Aleksandrę Malinowską-Bizon** z Kartuz oraz panów prokuratorów, **Zbigniewa Niemczyka** z Gdańska i **Waldemara Kwalca** z Wrocławia.

Prokurator z natury swej profesji nie zajmuje się tworzeniem prawa, lecz jego stosowaniem. Dlatego też zaproszenie do merytorycznej konsultacji przygotowanych projektów ustaw przyjęła dr nauk prawnych Magdalena Malinowska-Wójcicka, wieloletnia specjalistka w dziedzinie legislacji, między innymi w Ministerstwie Sprawiedliwości. Jej wiedza i umiejętności pozwoliły nie tylko wyeliminować czysto legislacyjne niedociągnięcia projektu, ale także dzięki spojrzeniu osoby niezwiązanej blisko z Prokuraturą przanalizować chłodniejszym okiem słuszność koncepcyjną niektórych pomysłów.

* * *

Dotychczasowy model Prokuratury wydaje się nie spełniać już wymagań nowoczesności pod względem funkcjonalnym, a co za tym idzie także organizacyjnym. Nowa propozycja jej działania wymaga innej filozofii i architektury.

Jakkolwiek założenia nowego modelu zostały przedstawione bliżej w drugim rozdziale książki, to warto we wstępie od razu zaznaczyć najbardziej węzłowe czy, dokładniej rzecz ujmując, **strategiczne punkty nowej konstrukcji Prokuratury**. Należą do nich:

- wysoka autonomiczność Prokuratury jako instytucji (oddzielony od funkcji Ministra Sprawiedliwości niezależny Prokurator Generalny, własny budżet);
- zachowanie śledczej funkcji Prokuratury tylko w sprawach poważniejszych (śledztwa) oraz wyraźne położenie nacisku na sądową rolę Prokuratury w postępowaniu prowadzonym w formie dochodzenia

(prościej mówiąc, zupełne wyeliminowanie prowadzenia i nadzorowania przez prokuratorów dochodzeń, na rzecz jedynie roli oskarżycielskiej oraz gwaranta przestrzegania procedury i gwarancji obywatelskich w tych sprawach);

- zdecydowane przesunięcie merytorycznej odpowiedzialności konkretnego prokuratora na cały bieg postępowania przygotowawczego (śledztwa) od jego początku, aż po zakończenie, w tym do ewentualnego etapu rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu kasacyjnym przed Sądem Najwyższym;
- nadanie prokuratorom bardzo szerokiego zakresu samodzielności i niezależności w kształtowaniu toku sprawy i w decyzjach procesowych (z zachowaniem jednak pewnych mechanizmów zabezpieczenia przed nieprofesjonalnym postępowaniem);
- spłaszczenie struktury organizacyjnej Prokuratury (zmniejszenie z czterech do trzech szczebli) i nadanie znaczącej pozycji prokuratorom wojewódzkim;
- wzmocnienie bezpieczeństwa zawodowego prokuratorów (np. prawie całkowita eliminacja możliwości delegacji bez zgody prokuratora do innej jednostki Prokuratury);
- wyraźne poprawienie statusu zawodowego urzędników Prokuratury.

Wyrazem myślenia o zupełnie nowym modelu jest również nadanie instytucji nowej nazwy, tj. **Prokuratura Rzeczypospolitej Polskiej**. Jest to oczywiście zabieg symboliczny, ale ważny. Ma na celu, z jednej strony, stanowcze podkreślenie, że Prokuratura służy Państwu Polskiemu i jego obywatelom oraz osobom przebywającym pod jego jurysdykcją, nie zaś opcji politycznej dzierżącej władzę w kraju w danym czasie. Z drugiej strony, wskazuje na oddalenie się od modelu ukształtowanego jeszcze w okresie PRL, który z mniejszymi lub większymi zmianami, w swoistym kontredansie jest faktycznie kontynuowany do chwili obecnej. Co prawda taką samą nazwę, jak w projektach, nosiła ustawa z 1950 r.¹, zastąpiona w 1967 r. ustawą z dnia 14 kwietnia 1967 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej², ale więcej niż oczywiste jest, że niniejszy projekt

¹ Ustawa z dnia 20 lipca 1950 r. o Prokuraturze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 38, poz. 346).

² Tekst pierwotny: Dz. U. z 1980 r. Nr 10, poz. 30 ze zm.

w swej treści stara się tamtejszych wzorców nie powielać, tak w duchu, jak i w swej literze.

Projekt ustawy – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej (wobec swej wagi i znacznie szerszego niż do tej pory zakresu regulacji, nawiązujący do ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych³ oraz ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych⁴) stanowi połącznie szeregu nowych zamysłów z częścią zasługujących na akceptację przepisów aktualnej ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze⁵ (niekiedy jednak bardzo istotnie przekształconych) oraz z niektórymi rozwiązaniami pochodzącymi z ustawy z 1985 r.⁶ (oczywiście wprowadzonymi po 1989 r., np. utworzenie Krajowej Rady Prokuratury). Przenosi również na poziom ustawowy niektóre elementy dotychczas ujmowane w regulaminie prokuratorskim, będącym aktem wykonawczym wydawanym przez Ministra Sprawiedliwości.

Z kolei projekt Przepisów wprowadzających ustawę – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej, prócz regulacji technicznie wdrażających nowy ład, zawiera także dość szerokie propozycje zmian w zakresie ukształtowania postępowania przygotowawczego i w pewnym stopniu postępowania dowodowego. Wpisują się one w dużym stopniu w proponowaną nową filozofię kształtu i roli Prokuratury, zmierzając do jak najszybszego przeformułowania jej działań (a także Policji i innych organów dochodzeniowo-śledczych) na tym polu, a także do istotnej modyfikacji lub eliminacji szczególnie kontrowersyjnych instytucji (np. racjonalizowanie reguły korzystania z tzw. owoców zatrutego drzewa czy likwidacja pozbawionej w sposób skrajny jakiegokolwiek sensu formuły przedłużenia śledztwa/dochodzenia).

Warto też odnotować, że szkic proponowanych zmian w Prokuraturze został już zasygnalizowany w obiegu publicznym w publikacji autorstwa

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 217.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 2492.

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1247 ze zm.

⁶ Ustawa z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599).

M. Gabriela-Węglowskiego i R. Kmiecika, *Nowa Prokuratura czyli refleksje nad jej przyszłością*⁷.

Autorzy wyrażają przekonanie, że sam projekt ustawy – nawet uchwalonej jako prawo pozytywne – postulujący bardzo znaczące przestawienie paradygmatu działania, nie jest w pełni wystarczający. Opowiadają się za umieszczeniem najistotniejszych fundamentów Prokuratury w Konstytucji RP. Jednak aktualny stan polskiej polityki wydaje się raczej wykluczać taką możliwość w dostrzegalnej perspektywie czasowej. Należy jednak do tego dążyć.

Idea zbudowania Prokuratury na zupełnie nowym gruncie jest pewną metaforą, choć dobrze określającą samą ideę. Z oczywistych względów nie da się w krótkim czasie stworzyć nowej jakości. Wynika to zarówno ze skomplikowania materii i przeszkód, jak i z konieczności zapewnienia bieżącego sprawnego działania Prokuratury. Spodziewać się można, że nawet w sprzyjających warunkach będzie to proces długi i trudny, zajmujący nie mniej niż dekadę, choćby tylko z uwagi na niełatwy do przełamania opór utrwalonej mentalności i nawyków. Wymaga również wsparcia politycznego takich sił, które postrzegają niezależną, profesjonalną Prokuraturę jako ważny czynnik polskiej racji stanu. Nie ma możliwości szybkiej zmiany instytucji kształtowanej przez blisko 100 lat na zasadzie podległości, hierarchii i częstego upolitycznienia, o zmiennym jedynie w czasie natężeniu.

Trzeba też wspomnieć, że zmiana modelu Prokuratury może, a nawet musi być skutecznym impulsem do reform innych służb z nią współdziałających, zwłaszcza Policji, przede wszystkim w aspekcie dochodzeniowo-śledczym.

* * *

Autorzy mają też pełną świadomość, że przedstawiony projekt może spotkać się z licznymi opiniami, z pewnością także nieprzychylnymi. Żywią jednak nadzieję, że stanowiąc będą one rzeczową krytykę, a nie jedynie – jak to nierzadko bywa – wyraz krytykanctwa. Przygotowana

⁷ <https://monitorkonstytucyjny.eu/archiwa/13856> (dostęp: 5.02.2023 r.).

propozycja z pewnością nie jest perfekcyjna, choć włożono dużo pracy, by miała charakter spójny zewnętrznie i wewnętrznie. Zawsze zaś lepiej działać, tworzyć i ulepszać, niż rezygnować, nie robiąc nic.

Jak wcześniej wspomniano, czy niniejsza propozycja stanie się przedmiotem zainteresowania polityków i innych środowisk prawotwórczych, np. przedstawicieli świata nauki, czy adwokatury, jest pytaniem otwartym. Jeżeli jednak nie nastąpi to w najbliższych miesiącach lub latach, to pozostaje nadzieja, że proponowane rozwiązania okażą się w jakiś sposób przydatne w dalszej przyszłości, gdy pojawi się nowe pokolenie świadomych obywateli, którzy przejmą stery kraju i być może wówczas bardziej docenią, jak ważna jest dla stabilności i bezpieczeństwa państwa sprawna, niezależna i przede wszystkim profesjonalna Prokuratura, a w istocie rzeczy tworzący ją prokuratorzy i korpus urzędniczy.

Zauważyć jednak trzeba, że rok 2022 przyniósł dramatyczne wydarzenia w najbliższym otoczeniu geograficznym i politycznym Rzeczypospolitej Polskiej, bezpośrednio nań oddziałujące w wielu sferach. W efekcie agresywnej polityki Rosji i jej zbrojnego ataku na Ukrainę, suwerenność Polski, a z pewnością jej bezpieczeństwo międzynarodowe, i co za tym idzie także stabilność wewnętrzna, zostały po raz pierwszy od co najmniej trzech dekad bardzo znacząco zagrożone. Przynależność naszego kraju do Unii Europejskiej oraz Paktu Północnoatlantyckiego, samych w sobie borykających się z różnymi problemami, nie zwalnia nas, ani wobec samych siebie, ani tym bardziej wobec naszych dzieci i wnuków, z podjęcia wysiłku szeroko rozumianego wzmocnienia państwa wobec tych niebezpieczeństw.

Sytuację każdego z krajów inaczej i w różnych proporcjach warunkują liczne czynniki, takie jak: położenie i struktura geograficzna, klimat, demografia, kultura, dominujące przekonania religijne czy historia. Jednak bez wątpienia każde znaczące demokratyczne państwo współczesnego świata, a już zwłaszcza takie, które ma możliwości i aspiracje do bycia liderem swojego regionu, cechuje się sześcioma najbardziej zasadniczymi fundamentami swojej siły. Nawet, jeżeli w konkretnym wypadku różnią się one stopniem wpływu na pozycję państwa, to żadnego z nich nie sposób pominąć. Oczywiście, wszystkie te elementy mogą się – a często

faktycznie tak się dzieje – w pewnym stopniu przenikać lub wzajemnie wpływać na siebie, stymulując rozwój, tworząc synergę, wartości dodane. Są to: po pierwsze, rozwinięta, wnosząca istotne potencjały **gospodarka**; po drugie, sprawne, dobrze wyszkolone i uzbrojone **siły zbrojne** (a także służby wywiadowcze cywilne i wojskowe), a przynajmniej te ich rodzaje, które są najważniejsze w zakresie warunkowanym położeniem geopolitycznym państwa; po trzecie, dobrze przygotowana do realizacji zadań **kadra urzędników administracji państwa**, wykształcona, właściwie opłacana, rozumiejąca etos służby publicznej (szczególna rola przypada tu zwłaszcza służbie dyplomatycznej i korpusowi służby cywilnej); po czwarte, skutecznie ukształtowana relacja podziału zadań między administracją centralną a **władzą samorządową**; po piątą, rzeczywiste docenienie wagi **badania naukowych i edukacji**; wreszcie, po szóste, *last but not least*, **praworządność**, stanowiąca też przecież niezbędny element funkcjonowania pierwszych pięciu obszarów i licznych innych, także istotnych dziedzin. Praworządność osiągnąta dzięki odpowiedniemu kształtowi i sprawności organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości (sądów i trybunałów), pomiędzy którymi zaś szczególna rola powinna przypadać Prokuraturze, jako ich łącznikowi, ale i wykraczająca dalej, dzięki kompetencjom instytucji, jako niezłomnemu strażnikowi prawa.

Choć przez ostatnie 30 lat wielu ludzi w Polsce włożyło dużo wysiłku, by owe fundamenty wybudować, to także nie miała ich grupa w różnych momentach, na różnych polach robiła i czyni wiele, by świadomie lub nieświadomie pracę tę niweczyć – z różnych powodów, na różne sposoby, na rozpatrywanie których nie ma w niniejszej książce miejsca. Ich katalog jest jednak szeroki, od tradycyjnego polskiego indywidualizmu, czasem przeradzającego się w warcholstwo, braku umiejętności pracy zespołowej albo zastępowania jej prymitywnym partykularyzmem, aż po negatywne cechy osobnicze, jak: lenistwo, chciwość, zawiść czy brak wyobraźni i zwykła głupota. Zbyt często przegrywa z tymi przywarami zdrowy rozsądek i poczucie wspólnoty.

Przyszłe pokolenia nie wybaczą jednak tym dzisiejszym, cały czas możliwego, zmarnowania szansy na zbudowanie stabilnej, dobrze i długotrwanie prosperującej państwowości polskiej. Tak jak obecnie trudno wybaczyć naszym przodkom zniweczenie najpierw potęgi Polski jagiellońskiej

(z ważnym udziałem w jej zbudowaniu pradziadów dzisiejszych Litwinów, Ukraińców i Białorusinów), a potem doprowadzenie do rozbioru państwa i jego formalnego zniknięcia z mapy świata na 123 lata. Choć zdarzyło się to pod silną presją wrogich sąsiadów, to w znacznej mierze skorzystali oni tylko z szansy, jaką stworzyły im wewnętrzne, postępujące słabości ówczesnej Rzeczypospolitej.

Adam Mickiewicz w *Panu Tadeuszu* barwnie opisał reakcję Sędziego na wieść o nadchodzących wojskach Napoleona:

„[...] Jakże wasze myśli?
 Czy potrzeba, żebyśmy zaraz w pole wyszli?
 Strzelców zebrać, rzecz łatwa; prochu mam dostatek;
 W plebanii u księdza jest kilka armatek;
 Przypominam, iż Jankiel mówił, iż u siebie
 Ma groty do lanc, że je mogą wziąć w potrzebie;
 Te groty przywiózł w pakach gotowych z Królewca
 Pod sekretem; weźmiem je, zaraz zrobim drzewca;
 Szabel nam nie zabraknie; szlachta na koń wsiedzie,
 Ja z synowcem na czele, i — jakoś to będzie!”⁸

Trudno nie odnieść wrażenia, że paradygmat z ostatnich dwóch wersów ciągle, uparcie nam towarzyszy. **Tymczasem, bez sprawnego, profesjonalnego państwa nie tylko nie będzie „jakoś”, ale w najszczęśliwszym razie będzie zaledwie „byle jak”, zmarginalizowane na peryferiach nowoczesności.** O ile sytuacja nie potoczy się jeszcze dramatyczniej. Tak jak i 200 lat temu, gdy owe Mickiewiczowskie kilka księżych armatek i lance z Królewca na niewiele się zdały w obliczu siły zaborców oraz błędów jedyne go sojusznika sprawy polskiej. Dla którego zresztą, co naturalne i zrozumiałe, to przecież interes Francji był priorytetem, jedynie szczęśliwie, ale krótkotrwale zbieżny z marzeniami ówczesnych Polaków...

⁸ A. Mickiewicz, *Pan Tadeusz, czyli ostatni zajazd na Litwie*, <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/pan-tadeusz.pdf> (dostęp: 5.02.0223 r.).

* * *

Autorzy wyrażają podziękowanie Panu Sędziemu Sądu Najwyższego, prof. dr. hab. **Pawłowi Wilińskiemu**, za zwrócenie uwagi na pewne istotne niedociągnięcie „surowej” wersji książki, które postarano się przed jej opublikowaniem skorygować.

Należy nadmienić, że założenia i projekt ustawy zostały przygotowane z własnej inicjatywy, *pro publico bono*, nie działając na czyjekolwiek zamówienie.

dr Michał Gabriel-Węglowski
dr Magdalena Malinowska-Wójcicka

Gdynia/Warszawa, luty 2023 r.

Rozdział I

GŁOSY Z PRZESZŁOŚCI – KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

1. Poglądy w debacie publicznej

Po załamaniu się systemu ustrojowego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oczywiste stało się, że wśród ogromu kierunków reform, jakich wymagało nasze państwo, jedną z ważniejszych było przeformowanie Prokuratury. Choć dotychczasowy, do 1989 r., model instytucji był ukształtowany dość stabilnie, to ostatnia ówczesna ustawa regulująca jej funkcjonowanie miała świeży rodowód, gdyż pochodziła z czerwca 1985 r.¹, a więc uchwalono ją zaledwie 4 lata przed obradami Okrągłego Stołu i pierwszymi częściowo wolnymi wyborami parlamentarnymi.

W owym schyłkowym okresie ustroju socjalistycznego do głównych elementów modelu Prokuratury można zaliczyć²:

- funkcjonowanie formalnie samodzielnego Prokuratora Generalnego PRL (PG);
- swoiście i charakterystycznie dla tamtej epoki określone podstawowe zadania instytucji, tj.:
 - ochrona i umacnianie ustroju politycznego i społeczno-gospodarczego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz ochrona własności społecznej i zapewnienie poszanowania praw obywateli oraz

¹ Ustawa z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (tekst pierwotny: Dz. U. Nr 31, poz. 138 ze zm.).

² Wersja ustawy na dzień 1 stycznia 1989 r.

- wpływanie na kształtowanie świadomości obywateli w duchu szacunku dla prawa i przestrzegania dyscypliny społecznej,
- strzeżenie praworządności ludowej w działaniach organów państwowych, innych państwowych jednostek organizacyjnych, spółdzielni i ich związków, organizacji zawodowych, samorządowych i społecznych, a także w postępowaniu obywateli;
- zarówno śledczą, jak i sądową – prócz szeregu innych uprawnień – rolę prokuratorów;
- podległość PG Radzie Państwa, powołującej i odwołującej go;
- prawo PG zwracania się do Rady Państwa lub Rady Ministrów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej, jak również występowania do Rady Państwa o ustalenie powszechnie obowiązującej wykładni ustaw;
- trójszczeblowość organizacji (Prokuratura Generalna, prokuratury wojewódzkie, prokuratury rejonowe);
- formalnie zadeklarowana niezależność prokuratorów, ograniczona jednak w sposób nieprecyzyjny podległością służbową;
- brak samorządu prokuratorowskiego (trudno za takowy uznać ówczesne Kolegium Prokuratury PRL).

Zwraca uwagę, że relatywna szczupłość ustawy z 1985 r. (120 artykułów) może świadczyć o niedoregulowaniu szeregu kwestii, które mogły być pozostawione praktyce i nieformalnemu oddziaływaniu. Co jednak ciekawe, ustawa już od wersji pierwotnej bardziej niż obecnie – choć i tak daleko niewystarczająco – chroniła prokuratora przed przymusowym zbyt długim delegowaniem do innej jednostki, określając, że bez jego zgody może to nastąpić na maksymalnie 6 miesięcy w roku, bez względu na to, o jakie miejsce delegowania chodziło.

Niestety, po 1989 r. nie zdecydowano się politycznie na gruntowną debatę nad Prokuraturą, a w konsekwencji finalnie zaniechano przygotowania i uchwalenia zupełnie nowej ustawy, a tym bardziej stworzenia całkowicie nowego pomysłu na nią, odrywającego się od sposobu myślenia z poprzednich dekad³. Zamiast tego ustawa o prokuraturze z 1985 r.

³ Jak wskazywał S. Jaworski: „Zwraca uwagę znamieny fakt, że pomimo powszechnej krytyki tego modelu podczas obrad «Okrągłego Stołu», jak i w okresie późniejszym,

była poddawana ogromnej liczbie nowelizacji⁴. Wiele z nich przy tym obejmowało dodanie, usunięcie lub zmodyfikowanie znacznej liczby przepisów. Między dniem 1 stycznia 1990 r. a dniem 1 marca 2016 r. uchwalono aż 66 ustaw, w których zawarto artykuły nowelizujące przepisy ustawy o prokuraturze. Przykładowo tylko, choćby ustawa z dnia 29 marca 2007 r. o zmianie ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw⁵ w art. 2 dodała 7 nowych przepisów, dokonała modyfikacji treści 10 (artykułów, ustępów lub punktów) oraz uchyliła 4 artykuły ustawy o prokuraturze.

Zatem na przestrzeni ćwierćwiecza w sumie doszło do co najmniej kilkuset (sic!) najróżniejszych zmian w ustawie. Oczywiście wiele z nich byłoby niezbędnych także, gdyby na początku lat 90. XX w. czy też nieco później uchwalono nową ustawę prokuratorską. Niemniej jednak skala nowelizacji była ogromna, co z pewnością nie sprzyjało stabilizacji działalności instytucji. Inna sprawa, że uchwalona dnia 27 lipca 2001 r. ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych⁶ do marca 2016 r. znowelizowana została przez 69 kolejnych ustaw, a od tego momentu, w o połowę krótszym czasie przeszła kolejnych 38 nowelizacji.

Z pewnością taka liczba zmian ustawowych w jakimś stopniu jest dyktowana dynamiką współczesnego świata, ale bez wątpienia odpowiada za nią także niestabilność instytucjonalna polskiego państwa (a zwłaszcza polityczna silna skłonność do zrywania ciągłości pracy poprzedników

brakowało pomysłu i woli politycznej na radykalne odejście od zastanego systemu. Jedy-
nym zabiegiem ustrojowym, na jaki się wówczas zdecydowano, było podporządkowanie
prokuratury ministrowi sprawiedliwości, który pełnił równocześnie obowiązki Prokuratora
Generalnego” – S. Jaworski, *Rozważania na temat modelu prokuratury*, „Prokuratura
i Prawo” 2005/5.

⁴ Intersującą węzłowe kwestie funkcjonowania prokuratury w PRL oraz jej losy
w pierwszych latach III RP, w tym także zakres ówczesnych propozycji konstytucyjnych
omawia S. Patyra w artykule *Ewolucja ustroju prokuratury w latach 1989–1997*, „Annales
Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio G. Ius” 1998/1. Z kolei szerokie omówienie
prokuratury przedwojennej zawiera opracowanie M. Materniak-Pawłowskiej, *Prokuratura
II Rzeczypospolitej w świetle obowiązującego ustawodawstwa*, „Studia Iuridica Lublinensia”
2016/3. Zob. także P. Sarnecki, *Możliwość demokratycznej kontroli nad działalnością pro-
kuratury w aktualnym układzie instytucjonalnym*, „Gdańskie Studia Prawnicze” 2012/1.

⁵ Dz. U. Nr 64, poz. 433.

⁶ Tekst pierwotny: Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.

w tychże instytucjach). Każde to stawiać pytania o jakość *in extenso* polskiej legislacji.

Za swoją katastrofę dla Prokuratury można zaś uznać niewprowadzenie jej w jakimkolwiek stopniu do przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.⁷ Nie określono w niej ani podstawowych zadań instytucji, ani fundamentalnych gwarancji niezależności zarówno dla niej samej, jak i dla prokuratorów. Krótkowzroczność i całkowite ignorowanie argumentów prokonstytucyjnych względem pozycji Prokuratury przez autorów ustawy zasadniczej i, szerzej, klasy politycznej w tym zakresie można określić, ujmując to łagodnie, jako głęboko zasmucającą, biorąc pod uwagę rolę, jaką w demokratycznym i praworządnym państwie spełnia Prokuratura⁸. A na gruncie polskim dysponuje ona przecież ogromnymi uprawnieniami w celu wymuszenia przestrzegania prawa, a przy tym bez prokuratora karnoprawny sądowy

⁷ Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.

⁸ Do bardzo wielu głosów krytycznych w tej mierze, zarówno sprzed wejścia w życie Konstytucji, jak i po nim, pochodzących ze środowiska prokuratorowskiego, ale i osób spoza niego, odwołuje się np. W. Grzeszczyk, *Nowy model ustrojowy prokuratury*, „Prokuratura i Prawo” 2010/3, w tym m.in.: W. Grzeszczyk, *Znowelizowana ustawa o prokuraturze*, „Państwo i Prawo” 1994/2; S. Iwanicki, *Prokuratura w nowej Konstytucji*, „Prokuratura i Prawo” 1995/2; J. Gurgul, *Model prokuratury – ustrój i organizacja*, „Prokuratura i Prawo” 1996/9; Z. Witkowski, *Kilka uwag na temat prawnoustrojowego usytuowania prokuratury w konstytucjach wybranych państw współczesnej Europy* [w:] *Prokuratura*, red. W. Czerwiński, Toruń 1997; R. Kmiecik, *Prokuratura w „demokratycznym państwie” (refleksje sceptyczne)*, „Prokurator” 2000/1; S. Waltoś, *Prokuratura – jej miejsce wśród organów władzy, struktura i funkcje*, „Państwo i Prawo” 2002/4; S. Jaworski, *Rozważania na temat...*; B. Miłk, *Instrumenty premiera, czyli cena za autonomię prokuratury*, „Rzeczpospolita” z dnia 25 września 2009 r.; A. Stankowski, *Propozycja unormowań Prokuratury w Konstytucji RP*, „Prokuratura i Prawo” 2009/10; A. Ważny, *Konstytucja bez prokuratury*, „Prokuratura i Prawo” 2009/9. Por. także: B. Kurzępa, *O nowy kształt prokuratury*, „Prokurator” 2000/1 oraz B. Kurzępa, *Prokuratura – organ do leczenia czy wymiany?*, „Prokurator” 2003/3–4; K. Gorazdowski, *Kilka słów o pracy i reformie prokuratury*, „Prokurator” 2003/3–4; K. Parulski, *Reforma prokuratury*, „Prokurator” 2004/2; H. Zięba-Załucka, *Prokuratura organem ustawowym, czy może konstytucyjnym?*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2011/5; P. Sarnecki, *Możliwość demokratycznej kontroli...*; J. Śliwa, *O potrzebie dokończenia reformy prokuratury* [w:] *Państwo prawa i prawo karne. Księga jubileuszowa Profesora Andrzeja Zolla*, t. 1, red. P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel, Warszawa 2012. Dość obszerną relację z przebiegu prac konstytucyjnych, choć w ujęciu ogólnym siłą rzeczy, zawiera artykuł P. Winczorka, *Uwarunkowania prac nad nową Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej*, „Państwo i Prawo” 1997/11–12; brak w nim jakichkolwiek wzmianek o dyskusji nad pozycją prokuratury.

wymiar sprawiedliwości, działający w przytłaczającej większości na wniosek oskarżyciela publicznego, pozostaje praktycznie martwy⁹.

Przytoczony przez S. Patyrę¹⁰ opis nieumiejętności wypracowania politycznego kompromisu w kwestii umieszczenia Prokuratury w Konstytucji, a w konsekwencji finalnego odrzucenia propozycji przez Komisję Konstytucyjną znakomicie odpowiada popularnemu porzekadłu opisującemu ironicznie działanie kompletnie nieracjonalne: „zbij pan termometr, nie będziesz pan miał gorączki...”.

R. Kmiecik w 2000 r., krytycznie odnosząc się do sposobu urzeczywistnienia normy art. 2 Konstytucji, tj. demokratycznego państwa prawa, zwracał uwagę na marginalizację Prokuratury i dzielił się następującą konstatacją: „Jest to o tyle zastanawiające, że nie ma w państwie prawnym innego organu, który byłoby w stanie zapewnić ochronę konstytucyjnego porządku prawnego w sposób porównywalny do prokuratury; oczywiście prokuratury wyposażonej w odpowiednie uprawnienia i wykazującej wolę korzystania z tych uprawnień w sposób zgodny z prawem, nie zaś doraźnym interesem politycznym. [...] Współczesne «państwo prawne» nie może funkcjonować bez sprawnej prokuratury, związanej bardziej z sądownictwem niż z administracją państwową i tym samym mniej podatnej na oddziaływanie czynników politycznych i administracyjnych (rządowych)”¹¹.

Siedem lat później A. Gaberle dodawał: „W Polsce prokuratura nie znalazła miejsca w Konstytucji, co można odczytywać jako przypisanie jej podrzędnej roli w systemie organów władzy państwowej, powołano za to wiele instytucji zdolnych do przejęcia jej zadań. [...] Czy nie lepiej zatem uznać, że istnienie prokuratury to mnożenie instytucji służące bardziej przecinaniu się kompetencji i wynikającej z tego niesprawności działania, niż ochronie praw obywateli, wobec czego lepiej przekazać jej tradycyjne

⁹ Warto tu odnotować, że w 2010 r. pojawił się poselski projekt zmiany Konstytucji wprowadzający prokuraturę do ustawy zasadniczej, jednakże, jak wiadomo, nie urzeczywistnił on się w formie uchwalenia prawa. Jego kształt wywołał dyskusję – por. np. K. Dratwa, *Prokuratura w Konstytucji: ustawowa kosmetyka*, „Rzeczpospolita” z dnia 22 stycznia 2011 r. oraz P. Winczorek, *Konstytucyjny status prokuratury*, „Rzeczpospolita” z dnia 27 stycznia 2011 r.

¹⁰ *Ewolucja ustroju...*

¹¹ R. Kmiecik, *Prokuratura w „demokratycznym państwie prawnym”...*

uprawnienia (oskarżania, nadzoru nad postępowaniem przygotowawczym oraz wykonaniem orzeczeń o pozbawieniu wolności) innym organom, m.in. powierzyć oskarżanie policyjnym strukturom nadzorującym i dziś postępowanie przygotowawcze? Takie rozwiązanie należy jednak zdecydowanie odrzucić. [...] Państwo demokratyczne, aspirujące do miana państwa prawnego, nie może sobie pozwolić na ryzyko, że osoby zajmujące wysokie pozycje w pionie władzy wykonawczej wykorzystają organy powołane do ścigania przestępstw jako narzędzie skierowane przeciw przeciwnikom politycznym, a takie możliwości zapewnia im aparat ścigania, który jest im podporządkowany. Musi zatem istnieć organ mający taki stopień niezależności od władzy wykonawczej, który pozwoliłby na zapobieganie nadużywaniu prawa karnego przez sprawowanie kontroli nad stosowaniem tego prawa przez instytucje całkowicie podporządkowane egzekutywie (policja, urzędy podatkowe itd.), a tym samym niezdolne do przeciwstawienia się ewentualnym naciskom na wykorzystanie przepisów prawa w sposób niezgodny z jego literą. Nie ulega też wątpliwości, że taki niezależny organ potrafi lepiej zapobiegać błędom prawnym mającym inne źródło niż naciski polityczne, ponieważ kontrola zewnętrzna nie jest uwikłana w sprawy wewnętrzne kontrolowanej instytucji i z tego względu jest bardziej efektywna. Nie jest istotne jak taki organ zostanie nazwany, ale tradycyjnie nosi on nazwę «prokuratura» [...]»¹².

Problematyka funkcjonowania Prokuratury była i jest przedmiotem licznych publikacji, zarówno w mediach, jak i w publikacjach zwartych. Pomijając niezliczone artykuły i doniesienia medialne związane z bieżącymi zdarzeniami czy konkretnymi postępowaniami karnymi¹³, bardzo wiele głosów koncepcyjnych pojawiło się zarówno w prasie codziennej, jak i w periodykach fachowych oraz oczywiście w zwartej literaturze prawniczej, dotyczących zagadnień systemowych i propozycji zmian w tym zakresie. W przypadku czasopism szczególnie wiele z nich odnaleźć można, co całkowicie naturalne, w periodyku „Prokuratura i Prawo” wydawanym przez Prokuraturę Krajową/Prokuraturę Generalną oraz w kwartalniku „Prokurator” publikowanym

¹² A. Gaberle, *O nowy kształt prokuratury w Polsce*, „Państwo i Prawo” 2007/8.

¹³ Przykładowo, wpisanie słowa „prokuratura” tylko w obrębie wyszukiwarki internetowej jego wystąpienia w artykułach w „Rzeczpospolitej” przyniosło wedle stanu na dzień 16 stycznia 2023 r. 33 363 „trafienia” (choć niewielka część z nich dotyczy także prokurator w innych państwach).

w latach 2000–2012 przez Stowarzyszenie Prokuratorów RP, ponadto czasem w „Państwie i Prawie”, ale także w „Rzeczpospolitej”, „Gazecie Wyborczej”, „Dzienniku – Gazecie Prawnej”, „Polityce”, w nieistniejącym już od lat „Prawie i Życiu” czy w portalach internetowych, jak np. Prawo.pl.

Niniejsza książka nie ma charakteru rozprawy naukowej ani nie taki jest jej cel, aby uwagi te szczegółowo analizować. Stąd nie sposób ani wyliczyć, ani przytoczyć wszystkich, czy też większości ważniejszych wypowiedzi na przestrzeni ostatnich trzech dekad, które na ten temat padły. Warto jednak odnotować choćby niektóre z nich.

Przed wszystkim po wielokroć postulowano, aby funkcja Prokuratora Generalnego była oddzielona od politycznego stanowiska Ministra Sprawiedliwości, tudzież pozytywnie odnoszono się do takiego rozwiązania obowiązującego w latach 2010–2016¹⁴. Połączenie tych ról po 1989 r. – w przeciwieństwie do formalnie samodzielnego Prokuratora Generalnego przez niemal cały (od 1950 r.) czas istnienia PRL – uzasadniono odejściem do „leninowskiego” modelu Prokuratury. Choć podnoszono też później, że żaden model nie przesądza o uzależnieniu bądź niezależności Prokuratury od władzy wykonawczej, gdyż o tym decydują ostatecznie inne czynniki¹⁵. Od strony teoretycznej za takim stanowiskiem da się dostrzec argumenty, jednak 30-letnia praktyka obserwacji obu wariantów prowadzi do stanowczego wniosku przeciwnego, przynajmniej na gruncie polskim. Niemniej jednak, jak niemal zawsze diabeł drzemie, a potem nieraz się budzi, w rozwiązaniach bardziej szczegółowych.

K. Parulski zwracał uwagę, że „[...] już w toku negocjacji przedakcesyjnych do Unii Europejskiej, w ramach Rozdziału 24 «Współpraca w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych» zgłaszano wobec

¹⁴ W. Grzeszczyk, *Znowelizowana ustawa...*; S. Waltoś, *Jak reformować prokuraturę?*, „Prokurator” 2001/4; M. Rogalski, *Art. 8 ustawy o sejmowej komisji śledczej a zakaz ne bis in idem*, „Prokurator” 2003/2; K. Parulski, *Reforma...*; K. Olejnik, *Niezależność prokuratury a wiarygodność postępowania karnego*, „Prokurator” 2007/2; A. Herzog, *W kwestii zgodności z Konstytucją nowelizacji ustawy o prokuraturze*, „Państwo i Prawo” 2010/11.

¹⁵ A. Gaberle, *O nowy kształt...* Gwoli ścisłości należy dodać, że autor wcale nie upatrywał klucza do niezawisłości w samym rozdzieleniu funkcji PG i MS, twierdząc, że również przy takim połączeniu można osiągnąć właściwy stopień niezależności Prokuratury.

Rzeczypospolitej Polskiej postulat odpolitycznienia prokuratury. W jego efekcie wprowadzono zakaz ingerowania przez Prokuratora Generalnego w jakiegokolwiek formie prawnej, w której może on sprawować kierownictwo nad działalnością prokuratury – w treści czynności procesowych¹⁶. Autor odnotował również zalecenie ONZ co do systemów prawnych państw członkowskich w zakresie rozdziału funkcji ministra sprawiedliwości i szefa Prokuratury.

Warto jednak odnotować również, że – choć kompletnie nieprzekonująco – stanowczy pogląd za utrzymaniem związku Ministra Sprawiedliwości z Prokuraturą wyraził w 2009 r. w obszernym artykule J. Kędzierski. Jak pisał: „Usunięcie nadzoru Ministra Sprawiedliwości nad sądami i prokuraturami nie byłoby rozwiązaniem problemów, ale stworzeniem nowych. Kto miałby przejąć jego uprawnienia? Niezależny sędzia, stojący na czele wszystkich sądów, czy też niezależny prokurator, który stałby na czele wszystkich prokuratur. Pojawiają się zagadnienia, kto by miał ich powoływać, czy też wybierać, a później kontrolować. Jeżeli będzie to władza polityczna, to szybko taki najwyższy sędzia czy też prokurator stanie się zakamuflowanym politykiem. Jeżeli natomiast wyboru będą dokonywać sami sędziowie czy też prokuratorzy, to polityka wejdzie do tych środowisk i będzie się w ich łonie toczyć współzawodnictwo czy nawet walka polityczna pomiędzy stronnictwami wysuwającymi określonego kandydata. Czy o to chodzi? Z pewnością nie. Jeżeli kontrolę nad sądownictwem, nad prokuratorami sprawuje polityk – minister sytuacja jest jasna. Środowiskiem sędziowskim czy też prokuratorskim nie wstrząsają «konwulsje» elekcyjne. Minister – polityk otrzymuje władzę z rąk Prezydenta Republiki – pisał Alain Peyrefitte – a więc od suwerennego narodu. Zachowuje ją z racji zaufania, jakim darzy go Prezydent oraz deputowani, a więc także przedstawiciele suwerennego narodu. A zatem wybory powszechne wyłaniają człowieka, który sprawuje nadzór nad sądami i prokuratorami. Jeżeli się sprawdził, suwerenny naród w kolejnych wyborach powierzy mu mandat kontynuowania misji, jeżeli nie sprawdził się, mandatu tego nie uzyska. Lepszego rozwiązania nie wymyślono¹⁷.

¹⁶ K. Parulski, *Instytucja polskiej prokuratury i jej faktyczne usytuowanie ustrojowe*, „Prokurator” 2008/4.

¹⁷ J. Kędzierski, *O niezależność prokuratury – w kręgu faktów i mitów*, „Prokuratura i Prawo” 2009/1.

Opowiadając się nie od dziś, także poprzez zawarty w tej książce projekt, za samodzielnością Prokuratora Generalnego i oderwaniem Prokuratury od władzy wykonawczej, trzeba jeszcze raz stanowczo sprzeciwić się argumentacji zwolenników takiego przyporządkowania i tym bardziej łączenia funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego, że stoi za tym potrzeba kształtowania prawidłowej polityki karnej, jako elementu zapewnienia bezpieczeństwa państwa. Jest to stwierdzenie czysto demagogiczne. Nie sposób bowiem nie zgodzić się ze stwierdzeniem A. Marka: „Warto w związku z tym zauważyć, że posługiwanie się pojęciem «polityki karnej prowadzonej przez rząd» jest całkowicie nieuprawnione. Można mówić o polityce ścigania przestępstw poprzez kształt norm prawnych, które są swego rodzaju instrumentem państwa w walce z przestępczością. W konsekwencji to nie Minister Sprawiedliwości, a parlament w drodze stanowienia prawa kształtuje politykę karną państwa”¹⁸.

Podobnie trafnie A. Gaberle wskazywał: „Im mniejszy zakres samodzielności prokuratora, tym mniejsze poczucie osobistej odpowiedzialności za bieg sprawy. Ponadto nadmiar kontroli obniża aktywność i sprzyja unikaniu wszelkiego ryzyka w celu minimalizacji narażania się na sankcje dyscyplinarne oraz kształtowaniu dyspozycyjności naginającej przepisy prawa. Na fałszywych przesłankach oparte jest natomiast uzasadnianie potrzeby uzależnienia prokuratury od władzy wykonawczej (zwłaszcza od rządu) odpowiedzialnością organów tej władzy za stan bezpieczeństwa obywateli i zapobieganie przestępczości. Bezpieczeństwo obywateli, w tym ochrona przed przestępczością, zależy od sprawności działania wielu instytucji (zwłaszcza policji i służb specjalnych) podporządkowanych władzy wykonawczej, prokuratura zaś powinna kontrolować zgodność z prawem działania tych instytucji i wnosić oskarżenia, gdy tego wymaga prawo. Na działalność prokuratury i realizację polityki kryminalnej ustalonej przez rząd można wpływać przez wiążące prokuratorów wytyczne Ministra Sprawiedliwości oraz takie kształtowanie (przez wykorzystanie większości parlamentarnej) przepisów prawa, aby działania uznane za pożądane były obowiązkiem prokuratorów i sądów. Natomiast uzależnienie prokuratury od organów władzy wykonawczej grozi jej sparaliżowaniem jako instytucji

¹⁸ A. Marek, *Pożyteczna reforma Cwiągalskiego*, „Gazeta Wyborcza” z dnia 7 marca 2008 r. (za: W. Grzeszczyk, *Nowy model...*).

kontrolującej rządowe agendy, które wykorzystywać można nie tylko do zapewniania bezpieczeństwa obywatelom, ale i nadużywać do realizacji własnych celów politycznych bez zwracania uwagi na przestrzeganie praw człowieka, lub wręcz do prześladowania przeciwników politycznych¹⁹.

Wśród owej licznej literatury przedmiotu i mnogości propozycji – nie rozwodząc się w tym miejscu nad ich trafnością lub jej brakiem – można odnotować najczęstsze postulaty bądź odniesienia do już wprowadzonych zmian ustawowych albo do ich propozycji (projektów) takie jak:

- nadanie silnej, choć niekoniecznie zupełnej, niezależności prokuratorom (nie zaś tylko samemu Prokuratorowi Generalnemu), determinowanej przede wszystkim zasadami powoływania i odwoływania ich ze stanowisk służbowych, zakresem swobody decyzyjnej w sferze prowadzonych spraw oraz regułami awansu zawodowego²⁰; wyeliminowanie możliwości zmiany decyzji procesowej prokuratora, poza kontrolą instancyjną²¹ czy w ogóle ograniczenie do minimum zakresu wewnętrznej podległości prokuratorskiej²²;
- wdrożenie kadencyjności funkcji kierowniczych²³, w tym proponowano np. aż 9-letnią kadencję Prokuratora Generalnego²⁴;

¹⁹ A. Gaberle, *O nowy kształt...*

²⁰ S. Jaworski, *Rozważania na temat...*; K. Olejnik, *Niezależność prokuratury...*; A. Gaberle, *O nowy kształt...*; K. Kułak, *Kwestia niezależności prokuratora w nowej ustawie – Prawo o prokuraturze*, „*Studia Iuridica Lublinensia*” 2016/4. Szerokie rozważanie na ten temat zawierają także artykuły T. Grzegorzcyka, *Niezależność prokuratury i prokuratorów w świetle znowelizowanej ustawy z dnia 9 października 2009 r. ustawy o prokuraturze*, „*Prokuratura i Prawo*” 2010/1–2 oraz B. Mik, *Nowe gwarancje niezależności prokuratury i prokuratorów – fakt czy iluzja*, „*Prokuratura i Prawo*” 2010/5.

²¹ B. Kurzępa, *O nowy kształt...*

²² J. Gurgul, *Model prokuratury...*

²³ B. Kurzępa, *O nowy kształt...*; K. Parulski, *Reforma...*; S. Jaworski, *Rozważania na temat...*; K. Olejnik, *Niezależność prokuratury...* – autor postulował kadencyjność wszystkich funkcji kierowniczych. Choć kierunek ten jest słuszny, to gdyby rozumieć postulat autora dosłownie, uznać należałoby to za pewną przesadę. Prawdopodobnie jednak K. Olejnikowi chodziło o osoby kierujące poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi Prokuratury i ich zastępców.

²⁴ S. Waltoś, *Jak reformować...*; podobnie, choć w ramach innej koncepcji, K. Gozardowski, *Kilka słów...* Popierając ideę kadencyjności, wydaje się, że proponowany jej okres jest zdecydowanie za długi. Nie tylko bowiem zbyt utrwala zarząd konkretnej osoby, gdyby jej wybór na stanowisko Prokuratora Generalnego okazał się jednak niewłaściwym, ale przede wszystkim jest mało prawdopodobne, aby w drugiej połowie tak

- „usądowienie” Prokuratury przez powołanie prokuratur przy poszczególnych sądach oraz uregulowanie zadań i organizacji Prokuratury w ustawie o ustroju sądów powszechnych²⁵;
- pełną niezależność budżetową Prokuratury, poprzez wyodrębnienie budżetu w ramach art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁶;
- zmniejszenie liczby szczebli Prokuratury do trzech²⁷ i ściśle określenie ich nieziennej właściwości miejscowej i rzeczowej; albo przeciwnie, opowiedzenie się za utrzymaniem czterech poziomów Prokuratury jako analogicznych szczeblom sądownictwa (wraz z Sądem Najwyższym)²⁸; postulowano także przy pozostawieniu szczebla prokuratur rejonowych odstąpienie od tworzenia lub utrzymywania jednostek niewielkich etatowo²⁹;
- ustawowe zetatyżowanie (co do liczby prokuratorów danego szczebla) Prokuratury Generalnej i prokuratur apelacyjnych³⁰;

długiej kadencji czy też w końcowych jej latach nie doszło do zwykłego „wypalenia” i zmęczenia psychofizycznego, a tym samym utraty energii i motywacji niezbędnej do właściwego pełnienia tak poważnej funkcji. Wydaje się, że optymalna długość kadencji to 6 lat, maksymalnie 7 lat.

²⁵ J. Gurgul, *Model prokuratury...*; A. Gaberle, *O nowy kształt...*

²⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm. Zob. H. Zięba-Załużka, *Prokuratura Rzeczypospolitej Polskiej – czas na zmiany*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2012/4.

²⁷ M. Tabor, *Model funkcjonowania Prokuratury (propozycje zmian strukturalnych)*, „Prokurator” 2003/3–4; A. Gaberle, *O nowy kształt...* – autor proponował rezygnację z ówczesnych prokuratur apelacyjnych, a utworzenie Prokuratury przy Sądzie Najwyższym, prokuratur przy sądach okręgowych oraz prokuratur przy sądach rejonowych (przy czym jedna prokuratura mogłaby obejmować kilka sądów rejonowych). Dla odmiany S. Jaworski postulował likwidację prokuratur rejonowych w powiązaniu z zarysowanym przez niego zmodyfikowanym modelem postępowania przygotowawczego, przewidującym – bardzo słusznie – zwłaszcza eliminację dochodzeń z prokuratury (S. Jaworski, *Rozważania na temat...*).

²⁸ B. Kurzępa, *O nowy kształt...*; E. Zalewski, *Prokuratura – zmiany, ale w którym kierunku*, „Prokurator” 2007/3–4 – autor proponował jednak pewną „decentralizację”, poprzez ustalenie kadencyjności funkcji prokuratora apelacyjnego oraz wzmocnienie jego uprawnień kosztem Prokuratora Generalnego; Z. Brodzisz, *Co dalej ze specjalizacją prokuratorów*, „Prokurator” 2007/3–4 – choć w innej części tekstu autor, podsumowując koncepcje modelu specjalizacji prokuratorów, proponuje jednak wówczas faktyczne ograniczenie liczby szczebli.

²⁹ K. Parulski, *Reforma...*

³⁰ S. Waltoś, *Jak reformować...*

- ograniczenie funkcji nadzorczych jednostek wyższego szczebla³¹, w tym zawężenie możliwości prowadzenia wizytacji i lustracji jednostek podległych tylko przez Prokuraturę Generalną³²;
- powołanie Krajowej Rady Prokuratury (KRP) na wzór Krajowej Rady Sądownictwa³³ albo włączenie do składu tej ostatniej także prokuratorów i objęcie jej zadaniami w odpowiednim zakresie także działalności Prokuratury³⁴; wskazywano również na pozytywny aspekt uczestnictwa w składzie KRP niewielkiej reprezentacji parlamentarzystów³⁵;
- realne wzmocnienie roli samorządu prokuratorskiego poprzez nadanie mu konkretnych i znaczących uprawnień, zwłaszcza na szczeblach jednostek organizacyjnych Prokuratury (zgrupowań i kolegiów)³⁶, np. prawa do zajmowania wiążącego stanowiska w kwestii odwoływania szefów jednostek organizacyjnych, czy w kwestii awansów zawodowych prokuratorów³⁷;
- powoływanie prokuratorów przez Prezydenta RP³⁸ przy udziale KRP³⁹;
- zdecydowane ograniczenie funkcji śledczej prokuratorów⁴⁰;
- utrzymanie roli prokuratorów nie tylko w sprawach karnych, ale także możliwości działania w postępowaniach cywilnych i administracyjnych⁴¹;
- afirmacja specjalizacji prokuratorów czy raczej tworzenia wydziałów zajmujących się określonymi kategoriami zdarzeń⁴²;

³¹ K. Parulski, *Reforma...*

³² S. Jaworski, *Rozważania na temat...*

³³ B. Kurzępa, *O nowy kształt...*; S. Waltoś, *Jak reformować...*; M. Tabor, *Model funkcjonowania Prokuratury...*; A. Gaberle, *O nowy kształt...*

³⁴ S. Jaworski, *Rozważania na temat...*

³⁵ P. Sarnecki, *Sejm a organy prokuratury*, „Przegląd Sejmowy” 2015/2.

³⁶ W. Sobiech, *Niezależność prokuratorska*, „Prokurator” 2007/2.

³⁷ E. Zalewski, *Prokuratura – zmiany...*

³⁸ J. Gurgul, *Model prokuratury...*; W. Grzeszczyk, *Znowelizowana ustawa...*; K. Parulski, *Reforma...*

³⁹ S. Jaworski, *Rozważania na temat...*; A. Gaberle, *O nowy kształt...*

⁴⁰ E. Zalewski, *Prokuratura – zmiany...*

⁴¹ A. Gaberle, *O nowy kształt...*

⁴² B. Kurzępa, *O nowy kształt...*; A. Rzepliński, *Opinia Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka na temat reformy Prokuratury w RP*, „Prokurator” 2007/2; Z. Brodzisz, *Co dalej ze specjalizacją...*

- wprowadzenie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej prokuratorów⁴³;
- przyznanie Policji uprawnień do oskarżania w sprawach o drobne przestępstwa, z zachowaniem nadzoru procesowego prokuratora, przy jednoczesnym utworzeniu wydziałów Policji podporządkowanych Prokuraturze nie tylko procesowo, lecz również służbowo; wydziały te musiałyby mieć uprawnienie do korzystania z baz danych prowadzonych przez Policję, a ich czynności operacyjno-rozpoznawcze podlegałyby w pełni kontroli Prokuratury⁴⁴;
- całkowita eliminacja prowadzenia i nadzoru nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych w formie dochodzenia oraz wzmocnienie realnego prowadzenia śledztw przez prokuratora (przy współpracy z Policją i innymi organami)⁴⁵;
- wprowadzenie instytucji „niezawisłego prokuratora” z uprawnieniami ścigania i oskarżania przed Trybunałem Stanu⁴⁶.

Proponowano także wiele zmian w zakresie odpowiedzialności służbowej, dyscyplinarnej i ochrony immunitetowej prokuratorów. Bardzo wiele tych postulatów, nawet jeżeli budziło wątpliwości co do szczegółów, to podążało w prawidłowym kierunku, albowiem sposób uregulowania tych materii pozostawia praktycznie od samego początku wiele do życzenia. Proponowano m.in.: powierzenie sądownictwa dyscyplinarnego dla prokuratorów sądom apelacyjnym⁴⁷ albo też ukształtowanie wspólnego sądownictwa dyscyplinarnego dla wszystkich profesji prawniczych⁴⁸; wprowadzenie kadencyjności funkcji rzecznika dyscyplinarnego i wzmocnienie jego niezależności⁴⁹; zdecydowaną poprawę przepisów związanych z zawieszeniem prokuratora (a także sędziego)

⁴³ Z. Rzepa, *Odpowiedzialność cywilna prokuratury i prokuratorów*, „Prokurator” 2008/2–3.

⁴⁴ A. Gaberle, *O nowy kształt...*

⁴⁵ S. Jaworski, *Rozważania na temat...*

⁴⁶ K. Parulski, *Reforma...*

⁴⁷ W. Sobiech, *Niezależność...*

⁴⁸ T. Janeczek, A. Roch, *O odpowiedzialności karnej, służbowej i dyscyplinarnej prokuratorów w świetle prawa o prokuraturze*, „Prokuratura i Prawo” 2017/2.

⁴⁹ A. Herzog, *Przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratorów – uwagi de lege ferenda*, „Prokuratura i Prawo” 2008/12.

w czynnościach służbowych⁵⁰. Podnoszono także zastrzeżenia w kwestii rozróżnienia odpowiedzialności służbowej i dyscyplinarnej⁵¹.

Proponowano również, poza utrzymaniem rozdziału funkcji Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości, powszechne (zatem dokonywane przez społeczeństwo) wybory ówczesnych jedenastu prokuratorów apelacyjnych, czyli odpowiedników obecnych prokuratorów regionalnych⁵².

Trzeba zauważyć, odnosząc się pozytywnie do samego pomysłu przystąpienia polskiej Prokuratury do utworzonej – i obecnie już funkcjonującej – Prokuratury Europejskiej, że zwrócono w piśmiennictwie uwagę także na liczne, przynajmniej w opinii autora publikacji, niejasności i wątpliwości związane z konstrukcją tej ostatniej i jej planowanym trybem działania⁵³. Między innymi z tego względu, skomplikowania materii, w zawartym w niniejszej publikacji projekcie ustawy – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej tematykę tę ujęto tylko w jednym ogólnym przepisie, odsyłając do przyszłej, szerszej regulacji uczestnictwa polskich prokuratorów w Prokuraturze Europejskiej.

Liczne kontrowersje i polemiki wywołała także tzw. nowela lipcowa z 2015 r.⁵⁴, czyli znacząca zmiana procedury karnej, mająca doprowadzić do – jak to wskazywano – realnej kontradykcyjności procesu karnego,

⁵⁰ K.K. Świeczkowski, *Zawieszenie w czynnościach służbowych prokuratora i sędziego*, „Prokurator” 2006/1.

⁵¹ E. Gromek-Kukuryk, *Odpowiedzialność służbowa i odpowiedzialność dyscyplinarna prokuratorów w świetle ustawy Prawo o prokuraturze*, „Studia Prawnicze i Administracyjne” 2018/4.

⁵² R. Góral, W. Kozłowski, *Śledczych wybierzmy sobie sami*, „Rzeczpospolita – Rzecz o prawie” z dnia 3 września 2014 r.

⁵³ G. Krzysztofiuk, *Projekt ustanowienia Prokuratury Europejskiej*, „Prokuratura i Prawo” 2015/9. Por. także M. Królikowski, K.W. Ujazdowski, *Spór o kształt Prokuratury Europejskiej*, „Forum Prawnicze” 2013/4; C. Nowak, *Prokuratura Europejska – idea się urzeczywistnia*, „Prokuratura i Prawo” 2013/11; J. Łacny, M. Zreda, *Projekt rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej*, „Przegląd Sejmowy” 2014/4.

⁵⁴ Nowelizacja wynikająca z ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247 ze zm.) oraz w mniejszym stopniu z ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396 ze zm.).

przede wszystkim w jego fazie sądowej⁵⁵. Zamysł ten – w istocie zapewne trafny – napotkał jednak wiele głosów krytycznych, albowiem nowelizacja w zasadzie zupełnie ignorowała (nie towarzyszyły jej inne zmiany ustawowe) istniejące uwarunkowania organizacyjno-prawne dotyczące pracy prokuratorów i Policji oraz pozostawiała praktycznie bez zmian dotychczasowy model postępowania przygotowawczego⁵⁶. Budziło to duże wątpliwości, czy zamierzony cel zostanie osiągnięty. Ostatecznie jednak zmiany polityczne w Polsce spowodowały w niecały rok później wycofanie się przez ustawodawcę z tej reformy.

Mnogość interesujących rozważań i spostrzeżeń wielu autorów zawarto w publikacji pod redakcją M. Mistygacza, *Konieczne i pożądane zmiany ustroju Prokuratury w Polsce* (Warszawa 2020)⁵⁷.

Ciekawej konstatacji, w przeważającej mierze słusznej – i nic zasadniczo ani w praktyce, jak i *de lege lata* się nie zmieniło od tego czasu – dokonał w 2005 r. przywoływany już wcześniej sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku, a wcześniej wieloletni prokurator, S. Jaworski, podsumowując: „[...] jestem przekonany, że sedno problemu słabości prokuratury tkwi przede wszystkim w:

- 1) braku konstytucyjnej podstawy ustroju i zadań prokuratury oraz pozycji Prokuratora Generalnego RP, a zatem braku konstytucyjnej gwarancji niezależności prokuratury,
- 2) wadliwie skonstruowanym modelu postępowania przygotowawczego, w którym prokurator z operatywnego organu prowadzącego takie

⁵⁵ Por. np. *Przyszłość prokuratury po zmianach w 2015 r.*, praca zbiorowa, Warszawa 2015; K. Kremens, *Prokuratura wobec reformy postępowania karnego. Rozważania o rozdziale funkcji śledczych i oskarżycielskich na tle angielskiego procesu karnego*, „Przegląd Sądowy” 2014/5; P. Hofmański, *Prokuratura a kontradiktoryjny model postępowania sądowego. Wyzwania i możliwe zagrożenia*, „Prokuratura i Prawo” 2015/1–2.

⁵⁶ Trafnie zwracał na to uwagę już 2,5 roku wcześniej np. P. Kardas, *Rola i miejsce prokuratury w systemie organów demokratycznego państwa prawnego*, „Prokuratura i Prawo” 2012/9. Odnotować należy nadzwyczaj szerokie poruszenie przez autora zagadnień kształtu i działania Prokuratury, w tym możliwości modelowych.

⁵⁷ W publikacji tej m.in. M. Gabriel-Węglowski szczegółowo przedstawił koncepcję instytucji specjalnego prokuratora śledczego, która w późniejszym czasie została odpowiednio przetransponowana do zawartego w niniejszej książce projektu Prawa o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.

postępowanie (w najważniejszych sprawach), przeistoczył się faktycznie w organ jedynie nadzorujący postępowanie przygotowawcze, czyli w korektora pracy policji i innych organów prowadzących takie postępowanie,

- 3) obciążeniu prokuratury setkami tysięcy drobnych spraw, spraw, w których nie ma przestępstwa albo sprawcy, jak też ogromną ilością zbędnych, sformalizowanych czynności nadzorczych⁵⁸.

Należy do tego dodać ocenę wyrażoną przez M. Szeroczyńską: „Instytucje międzynarodowe stawiają obecnie bardzo wysokie wymagania wobec urzędu prokuratorskiego. Ma on być instytucją gwarantującą poszanowanie państwa prawa, praw człowieka i praworządności. Zresztą takie zadania stawia przed polską prokuraturą również Prawo o prokuraturze (art. 2). Z tego powodu prokuratura musi być niezależna przede wszystkim wobec polityków, których przestępstwa też musi swobodnie i obiektywnie ścigać. Prokuratorzy mają gwarantować obiektywizm i wysoki profesjonalizm, a w tym celu muszą mieć poczucie bezpieczeństwa zawodowego i ustawową, strukturalną motywację do działania zgodnego z zasadami etyki, sprawiedliwości społecznej i praworządności w świetle litery prawa dla dobra pokrzywdzonych z poszanowaniem praw oskarżonych. Jedynym organem, któremu wolno sprawować nadzór nad poprawnością postępowań prowadzonych przez prokuratorów, powinien być sąd powszechny, a jedynym organem uprawnionym do weryfikacji poza procesowych uchybień prokuratorskich – sąd dyscyplinarny. Systemowi nie wolno zachęcać prokuratorów, nawet nie wprost, do koniunkturalizmu ani tym bardziej dawać organom władzy wykonawczej narzędzi do swobodnego sterowania prokuraturą i prokuratorami⁵⁹”.

Niewiele można do powyższego dodać, a z pewnością nic ująć.

Jeden z autorów niniejszego opracowania, M. Gabriel-Węglowski, również kilkunastokrotnie w latach 2007–2020 zabierał aktywny głos

⁵⁸ J. Jaworski, *Rozważania na temat...*

⁵⁹ M. Szeroczyńska, *Międzynarodowy standard statusu i organizacji prokuratury a najnowsze zmiany polskiego porządku prawnego*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2017/2.

publicystyczny w dyskusjach. Między innymi, odwołując się od licznych przykładów międzynarodowych, postulował ponowny – po zupełnie dysfunkcyjnym kroku wstecz dokonanym w 2009 r. – powrót do centralizacji prokuratorskiego pionu zwalczania przestępczości zorganizowanej, szczególnie uzasadniając szereg racjonalnych walorów takiego modelu⁶⁰; wskazywał na niedomagania systemowe, a nie tylko ludzkie, które sprzyjały wybuchowi afery AMBER GOLD⁶¹; wielokrotnie postulował potrzebę dużych zmian, zwłaszcza w kierunku niezależności Prokuratury i prokuratorów, ale także podniesienia ich profesjonalizmu⁶². Zwracał także uwagę na szersze problemy procedury karnej i zwalczania przestępczości, które w sposób oczywisty wiążą się z problematyką organizacji i działania Prokuratury i organów ścigania⁶³.

2. Prokuratura w orzecznictwie trybunałów

W judykaturze polskiego **Trybunału Konstytucyjnego** problematyka przepisów dotyczących organizacji i funkcjonowania Prokuratury występuje śladowo. Wśród ponad 12,5 tys. orzeczeń Trybunału odnotowanych

⁶⁰ *Koncepcja usprawnienia instytucjonalnego prokuratury w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej*, „Prokuratura i Prawo” 2011/4. Dalszym efektem tego kierunku pracy było przygotowanie projektu ustawy o Biurze Prokuratury do Spraw Przestępczości Zorganizowanej, opublikowanego jako jeden z rozdziałów monografii *Przestępczość zorganizowana. Fenomen. Współczesne zagrożenia. Zwalczanie. Ujęcie praktyczne*, red. W. Jasiński, W. Mądrzejowski, K. Wiciak, Szczytno 2013.

⁶¹ M. Gabriel-Węglowski, *Zawodzą nie tylko ludzie*, „Gazeta Wyborcza” z dnia 20 września 2012 r.

⁶² M.in.: *Sędzia śledczy – temat zastępczy*, „Rzeczpospolita” z dnia 17 grudnia 2007 r.; *Z teczki marzeń prokuratora*, „Polityka” z dnia 12 grudnia 2009 r. (wspólnie z J. Skałą); *Prokuratorzy chcą więcej niezależności*, „Dziennik – Gazeta Prawna” z dnia 8 lutego 2012 r.; *Zmiany w prokuraturze – drobny remont to za mało*, „Rzeczpospolita” z dnia 11 października 2015 r. (wspólnie z K. Kremens i W. Jasińskim); *Nowa prokuratura, czyli refleksje nad jej przyszłością*, *monitorkonstytucyjny.eu*, publikacja z dnia 8 maja 2020 r. (wspólnie z R. Kmieciakiem); *Architektura bezpieczeństwa*, „Rzeczpospolita” z dnia 2 lutego 2022 r.; *Niezależna prokuratura najlepszym strażnikiem praworządności* (wywiad), *Prawo.pl*, opublikowano 17 lipca 2020 r.

⁶³ M.in. *Przestępczość zorganizowana – dokąd zmierzamy?*, „Rzeczpospolita” z dnia 6 grudnia 2015 r. (wspólnie z W. Mądrzejowskim); *Przeteterminowana sprawiedliwość*, „Rzeczpospolita” z dnia 25 lutego 2022 r.

w systemie informacji prawnej LEX, wydanych od maja 1986 r. do końca 2022 r., odnaleźć można zaledwie 12 (0,09% wszystkich, a zatem dosłownie niecały promil) dotyczących bezpośrednio tej materii, i to kwestii choć ważnych, to jednak nie pierwszoplanowych. Dotyczyły one w różnym stopniu, i to niekoniecznie rozstrzygając co do meritum: kształtowania wynagrodzeń⁶⁴, zakazu związków małżeńskich zawieranych m.in. przez prokuratorów i adwokatów⁶⁵, zakazu działalności politycznej prokuratorów⁶⁶, oświadczeń lustracyjnych m.in. prokuratorów⁶⁷, tzw. awansu poziomego sędziów i prokuratorów⁶⁸, dodatkowej aktywności zawodowej prokuratorów⁶⁹, zakresu postępowania kasacyjnego w postępowaniach dyscyplinarnych zawodów prawniczych⁷⁰, uprawnień emerytalnych m.in. sędziów i prokuratorów⁷¹, kształtowania właściwości terytorialnej prokuratur rejonowych⁷², dyżurów prokuratorskich⁷³ oraz zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratorów⁷⁴.

Co charakterystyczne, absolutnymi wyjątkami są rozstrzygnięcia, których bezpośrednim i jedynym przedmiotem byłyby wyłącznie przepisy ustawy o prokuraturze z 1985 r. (trzy takie orzeczenia) lub Prawa o prokuraturze z 2016 r. (tylko jedno orzeczenie). Większość judykatów miała związek z jednoczesnym rozstrzygnięciem o zgodności z Konstytucją innych ustaw lub rozporządzeń prócz przepisów prokuratorskich. Trudno nie postawić tezy, że to zarówno efekt braku konstytucjonalizacji Prokuratury, jak i znikomego w gruncie rzeczy zainteresowania ze strony uprawnionych do inicjowania postępowań przed Trybunałem jej pozycją ustrojową oraz węzłowymi problemami wykonywania zawodu prokuratora, np. zakresu niezależności.

⁶⁴ Uchwała TK z dnia 29 stycznia 1992 r., W 14/91 (Dz. U. Nr 12, poz. 52) oraz uchwała TK z dnia 17 lutego 1993 r., W 4/92 (Dz. U. Nr 17, poz. 81).

⁶⁵ Wyrok TK z dnia 27 stycznia 1999 r., K 1/98 (Dz. U. Nr 20, poz. 180).

⁶⁶ Wyrok TK z dnia 10 kwietnia 2002 r., K 26/00 (Dz. U. Nr 56, poz. 517).

⁶⁷ Wyrok TK z dnia 11 maja 2007 r., K 2/07 (Dz. U. Nr 85, poz. 571).

⁶⁸ Wyrok TK z dnia 8 maja 2012 r., K 7/10 (Dz. U. poz. 562).

⁶⁹ Wyrok TK z dnia 6 marca 2007 r., SK 54/06 (Dz. U. Nr 47, poz. 317).

⁷⁰ Wyrok TK z dnia 25 czerwca 2012 r., K 9/10 (Dz. U. poz. 760).

⁷¹ Wyrok TK z dnia 7 maja 2014 r., K 43/12 (Dz. U. poz. 684).

⁷² Wyrok TK z dnia 22 maja 2014 r., U 10/13 (Dz. U. poz. 754).

⁷³ Postanowienie TK z dnia 29 sierpnia 2015 r., Ts 1/15, LEX nr 1955465.

⁷⁴ Postanowienie TK z dnia 11 marca 2020 r., K 42/16, LEX nr 3008304.

W wyrokach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC) – choć często nieco inna jest natura czy też płaszczyzna rozstrzyganych sporów, niżli w ramach kognicji krajowego sądu konstytucyjnego – częściej dostrzec można stosowne orzeczenia. Zwrócono w nich uwagę np. na kwestie:

- zasadności udziału prokuratora w postępowaniu cywilnym toczącym się między odrębnymi stronami⁷⁵;
- zakresu prawa do publicznego wyrażania stanowiska przez prokuratorów, w tym co do sposobu funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości⁷⁶;
- zaskarżalności decyzji o odwołaniu prokuratora ze stanowiska kierowniczego⁷⁷;
- dopuszczalności aktywności politycznej w ujęciu łączenia mandatu parlamentarnego z pozostawieniem przez prokuratora w stanie spoczynku⁷⁸;
- sposobu komunikowania społeczeństwu przez Prokuraturę efektów jej pracy⁷⁹;
- oceny statusu prokuratora – na tle dopuszczalności stosowania tymczasowego aresztowania – jako elementu władzy wykonawczej, na gruncie ówczesnie obowiązujących przepisów, a więc, między innymi, łączących funkcję Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego⁸⁰; istotnym orzeczeniem z tego punktu widzenia jest

⁷⁵ Wyrok ETPC z dnia 1 lutego 2022 r., 4418/18, Kramareva przeciwko Rosji, LEX nr 3292114; decyzja ETPC z dnia 17 października 2017 r., 54056/15, Kordek przeciwko Polsce, LEX nr 2394079.

⁷⁶ Wyrok ETPC z dnia 9 marca 2021 r., 76521/12, Eminağaoglu przeciwko Turcji, LEX nr 3144563.

⁷⁷ Wyrok ETPC z dnia 5 marca 2020 r., 3594/19, Kövesi przeciwko Rumunii, LEX nr 2963585.

⁷⁸ Decyzja ETPC z dnia 2 lutego 2016 r., 13523/12, Barski i Świączkowski przeciwko Polsce, LEX nr 1982190.

⁷⁹ Wyrok ETPC z dnia 29 maja 2012 r., 39820/08, Shuvalov przeciwko Estonii, LEX nr 1164354.

⁸⁰ Wyrok ETPC z dnia 2 lipca 2002 r., 34611/97, Dacewicz przeciwko Polsce, LEX nr 54075. Warto tu zwrócić uwagę, że lektura innego orzeczenia ETPC, dotyczącego podobnej materii, ale w aspekcie pozycji asesora sądowego, prowadzi do wniosku, że pod pewnymi warunkami – rozważając to oczywiście tylko hipotetycznie – wymagającymi z pewnością dużej niezależności prokuratorowskiej, ale także całkowitego rozdzielenia Prokuratury i Policji (choćby w niektórych kategoriach spraw), w ręce prokuratora mogłaby zostać przywrócona decyzja o stosowaniu tymczasowego aresztowania bez naruszenia Konwencji o ochronie

także inny wyrok, w którym przynajmniej pośrednio odmówiono przymiotu niezależności prokuratorom jako podległym ministrowi sprawiedliwości^{81, 82}.

W ramach tego ostatniego zagadnienia należy także zwrócić uwagę na wyrok europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu z dnia 27 maja 2019 r., w którym jednoznacznie zanegowano niezależność Prokuratury, o ile podlega ona organom władzy wykonawczej, przy czym sprawa dotyczyła Niemiec, a nie Polski: „Pojęcie «wydającego nakaz organu sądowego» w rozumieniu art. 6 ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi, zmienionej decyzją ramową 2009/299, należy interpretować w ten sposób, że nie obejmuje ono prokuratur państwa członkowskiego, które są narażone na ryzyko podlegania, bezpośrednio lub pośrednio, indywidualnym poleceniom lub instrukcjom ze strony

praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.) (wyrok ETPC z dnia 14 czerwca 2011 r., 36921/07, Garlicki przeciwko Polsce, LEX nr 818456).

⁸¹ Wyrok ETPC z dnia 9 listopada 2006 r., 65411/01, Sacilor Lormines przeciwko Francji, LEX nr 2169442. Trybunał stwierdził: „Nawet jeżeli nie istnieje na piśmie przepis gwarantujący nieusuwalność członków Conseil d’Etat, gwarancja ta istnieje w praktyce, tak samo jak ich niezależność jest gwarantowana przez obowiązujące od dawna konwencje, takie jak wewnętrzne zarządzanie biura wykonawczego (bureau) Conseil d’Etat, bez ingerencji zewnętrznych (**jego członkowie nie podlegają nadzorowi ministra sprawiedliwości, w przeciwieństwie do członków prokuratury** [podkr. – aut.]), a zasady awansowania opierają się na starszeństwie, co jest praktyką gwarantującą niezależność zarówno od politycznych organów władzy, jak i od samych organów Conseil d’Etat”. Podobnie orzeczono w wyroku z dnia 4 grudnia 2015 r., 47143/06, Zakharov przeciwko Rosji, LEX nr 1929190. Z kolei w wyroku z dnia 17 września 2014 r., 10865/09, Mocanu i inni przeciwko Rumunii, LEX nr 1504790, ETPC stwierdził: „Ogólnie rzecz ujmując, aby śledztwo takie było skuteczne, osoby odpowiedzialne za jego prowadzenie muszą być niezależne od osób, których śledztwo takie dotyczy. Oznacza to nie tylko brak związków hierarchicznych lub instytucjonalnych, lecz także praktyczną niezależność⁸²”; identycznie w wyrokach ETPC z dnia 24 lipca 2014 r., 7511/13, Husayn (Abu Zubaydah) przeciwko Polsce, LEX nr 1486914 oraz z dnia 13 grudnia 2012 r., 39630/09, El-Masri przeciwko Macedonii, LEX nr 1230197.

⁸² Warto zwrócić również uwagę na monografię autorstwa P. Turka, *Prokuratura w standardach prawnych Rady Europy*, Warszawa 2022, która także może być przydatna w rozważaniach i pracach nad ewentualnym innym, nowym modelem polskiej prokuratury, jako źródło europejskich porównań i inspiracji.

organu władzy wykonawczej, takiego jak minister sprawiedliwości, w ramach podejmowania decyzji w sprawie wydania europejskiego nakazu aresztowania⁸³.

Wszelako, trybunał luksemburski – rozpoznając tym razem sprawę litewską – uznał w odrębnym wyroku z tego samego dnia, co powyższy, że Prokurator Generalny może zyskać charakter niezależnego organu sądowego, pod określonymi warunkami. Jak wskazano: „55. W swych uwagach na piśmie rząd litewski także wskazał, że w ramach pełnienia wyznaczonych im funkcji prokuratorzy litewscy posiadają niezależność przyznaną im przez konstytucję Republiki Litewskiej, w szczególności jej art. 118 akapit trzeci, oraz przez przepisy Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymas (ustawy o prokuraturze Republiki Litewskiej). Ponieważ prokurator generalny Litwy ma status prokuratora, to korzysta z tej niezależności, która pozwala mu na działanie wolne od jakiegokolwiek wpływu zewnętrznego, w szczególności ze strony władzy wykonawczej, w ramach wykonywania swych funkcji, w szczególności w przypadku, gdy postanawia, tak jak w sporze w postępowaniu głównym, wydać europejski nakaz aresztowania do celów prowadzenia postępowania karnego. Z tego tytułu prokurator ten jest zobowiązany do zapewnienia poszanowania praw danych osób. 56. W świetle tych okoliczności wydaje się, że prokuratora generalnego Litwy można uznać za «wydający nakaz organ sądowy» w rozumieniu art. 6 ust. 1 decyzji ramowej 2002/584, ponieważ, jak zostało stwierdzone w pkt 42 niniejszego wyroku, jego status w tym państwie członkowskim zapewnia nie tylko obiektywność wypełnianych przez niego zadań, ale także przyznaje mu gwarancję niezależności od władzy wykonawczej w ramach wydawania europejskiego nakazu aresztowania. Jednakże przedłożone Trybunałowi akta sprawy nie pozwalają na ustalenie, czy decyzje tego prokuratora o wydaniu europejskiego nakazu aresztowania mogą być zaskarżane w sposób spełniający w pełni wymogi związane ze skuteczną ochroną sądową, czego ustalenie należy do sądu odsyłającego⁸⁴.

⁸³ Wyrok TS z dnia 27 maja 2019 r., C-508/18, Minister for Justice and Equality przeciwko Og i Pi., LEX nr 2671250; podobnie wyrok TS z dnia 12 grudnia 2019 r., C-566/19 PPU, Parquet Général du Grand-Duché de Luxembourg I Openbaar Ministerie przeciwko JR I YC., LEX nr 2767959.

⁸⁴ Wyrok TS z dnia 27 maja 2019 r., C-509/18, Minister for Justice and Equality przeciwko PF., LEX nr 2671254.

Należy więc zauważyć, że w swym orzecznictwie europejski Trybunał Sprawiedliwości nie neguje wprost samej koncepcji połączenia funkcji Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości czy też faktu określonego stopnia zależności prokuratorów od ministra, jednakże im wyższy stopień tej zależności, wpływu choćby potencjalnego władzy wykonawczej, a tym samym czynnika politycznego na działanie Prokuratury, tym silniejsze konsekwencje z tego wynikają, zarówno dla oceny rzetelności postępowania, jak i dla samych uprawnień prokuratorskich.

Rozdział II

ZAŁOŻENIA I CELE STRATEGICZNE NOWEGO MODELU PROKURATURY RP

Z punktu widzenia ochrony praworządności, zwłaszcza inicjatywy w tym obszarze – przynajmniej na płaszczyźnie prawnokarnej, ale częściowo również administracyjnoprawnej czy konstytucyjnej, a w mniejszym stopniu cywilnoprawnej – Prokuratura jest najważniejszą instytucją państwową, dysponującą bardzo szerokimi kompetencjami. W sferze karnej sądowa, merytoryczna ocena (rozstrzygnięcie) danej sprawy o przestępstwo jest niemal całkowicie niemożliwa bez należytego śledztwa oraz/lub bez aktywności prokuratora w postaci określonej skargi (np. aktu oskarżenia). **Innymi słowy, bez profesjonalnej Prokuratury nawet niezależne sądy w istotnym stopniu tracą wiele ze swego znaczenia.** Truizmem zdaje się być stwierdzenie, nie tylko zresztą na polskiej płaszczyźnie, że zależność Prokuratury jako całości oraz indywidualnie prokuratorów (także asesorów Prokuratury) – szczególnie w warunkach silnej hierarchiczności instytucji – od podmiotów zewnętrznych o charakterze politycznym (przede wszystkim władzy wykonawczej: rządu, ministra, partii) czyni ją dysfunkcyjną, zwłaszcza w odniesieniu do szerokiej gamy przestępstw korupcyjnych, przestępstw przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej oraz przestępczości mafijnej.

Trudno też dostrzec, by w Prokuraturze powstał szeroko utrwalony etos profesjonalizmu i niezależności. Począwszy od przewrotu majowego w 1926 r. po upadek PRL była ona silnie podporządkowana politykom. Po 1989 r. sytuacja polepszyła się, ale niewystarczająco. Nie da się zresztą zbudować pozytywnego ducha instytucjonalnego, gdy każdorazowo główny

szef zmienia się co 10 miesięcy i niemal zawsze jest czynnym politykiem. Tyle bowiem trwała średnio kadencja Prokuratora Generalnego (będącego jednocześnie Ministrem Sprawiedliwości) w latach 1990–2010. Dopiero po tym okresie nastąpiła 6-letnia kadencja samodzielnego Prokuratora Generalnego, choć z różnych przyczyn pozostawiła duży niedosyt. Następca, obecny Minister Sprawiedliwości, również pełni tę funkcję (niekadencyjną) już od około 7 lat, co samo w sobie sprzyja stabilizacji, ale wedle aktualnie obowiązującej ustawy ponownie może on pozostawać czynnym politykiem.

Tak zwana kultura instytucjonalna i mentalność korporacyjna – a z pewnością Prokuratura stanowi swoistą korporację – jest zawsze efektem z jednej strony schematów zachowań przekazywanych młodszym kolegom przez starszych pracowników, a z drugiej charakteru i długotrwałości przepisów dotyczących funkcjonowania instytucji (urzędu, firmy, szkoły itp.), które nawyki te utrwalają, albo szybciej lub wolniej zmieniają. W Prokuraturze do 2016 r. obowiązywała ustawa o prokuraturze, która choć niejednokrotnie istotnie nowelizowana, pochodziła przecież z dnia 20 czerwca 1985 r. Nowa ustawa z 2016 r. co do istoty generalnie trzyma się tych samych paradygmatów, co jej poprzedniczka. Przykładowo, w obu ustawach formalnie zapisano niezależność prokuratorów, gdy tymczasem inne zapisy zmierzały i zmierzają – choć w różnych okresach z różnym natężeniem – do tego, by utrwalać hierarchiczność i podporządkowanie¹.

Dodać też należy, że bez właściwego wsparcia urzędniczego Prokuratura (podobnie jak sądy) nie ma żadnych szans na sprawne, efektywne działania. W Prokuraturze zatrudniona jest liczna grupa urzędników (przede wszystkim w sekretariatach) oraz wciąż niedostateczna liczba asystentów, wobec których stawia się wysokie wymagania co do kwalifikacji oraz zakresu obowiązków służbowych przy jednoczesnym niedoborze tych kadr (w relacji pracownik – zadania – czas pracy) oraz przy niskich wynagrodzeniach. Sytuacja ta wymaga radykalnej zmiany.

¹ Prokuratura jest instytucją hierarchiczną i taką zawsze pozostawała. Otwarte pozostaje pytanie, czy w ogóle możliwe i rozsądne byłoby odejście całkowicie od takiego rozwiązania. Wydaje się, że byłby to krok wysoce kontrowersyjny. Na świecie nie ma prawdopodobnie nigdzie modelu – nie wchodząc w dyskusje o ich różnorodności, występowaniu gdzieś sędziów śledczych itp. – w którym każdy prokurator byłby „osobnym bytem”, bez możliwości czyjejkolwiek ingerencji przynajmniej w niektóre jego decyzje.

Przedstawiając proponowany model Prokuratury, w pierwszej kolejności należy wskazać zasadnicze oraz uszczegółowione założenia nowego kształtu funkcjonalno-organizacyjnego, a następnie strategiczne cele, do których powinna doprowadzić projektowana zmiana. Dla przejrzystości uczyniono to poniżej w formie tabel i grafów.

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA MODELU (główne kierunki rozwiązań legislacyjnych)	
1.	Pełne wyodrębnienie Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej prawne, strukturalne i budżetowe
2.	Zwiększenie samodzielności prokuratorów w powiązaniu z podwyższeniem standardu odpowiedzialności za podejmowane decyzje
3.	Wzmocnienie kontroli sądowej nad statusem zawodowym i niezależnością prokuratorów
4.	Ograniczenie funkcji śledczej Prokuratury
5.	Wzmocnienie aktywności Prokuratury jako strażnika praw w sferach pozakarnych
6.	Stworzenie realnej samorządności prokuratorów
7.	Częściowe włączenie sędziów sądów powszechnych w rozstrzyganie o odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratorów
8.	Przegląd i zrjonalizowanie zasad oceny pracy Prokuratury na płaszczyźnie statystyki
9.	Kontynuacja trendu częściowej specjalizacji prokuratorów
10.	Podwyższenie wynagrodzeń urzędników Prokuratury
11.	Niezbęd-
12.	ne zmiany
13.	w innych
	obszarach
	prawa
	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja i funkcjonowanie Policji² • organizacja i funkcjonowanie Trybunału Stanu³ • modyfikacja procedury karnej (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.) w zakresie postępowania przygotowawczego i kierowania aktu oskarżenia do sądu

² Niniejsza książka skupia się na propozycji zmian w Prokuraturze, stąd nie zawiera szczegółowych elementów koncepcji reformy Policji. Generalnym jednak postulatem jest zdecydowane wyodrębnienie organizacyjne (w tym szkoleniowe), funkcjonalne i budżetowe pionu dochodzeniowo-śledczego w ramach Policji, co stanowi najlepszą drogę do podwyższenia profesjonalizmu funkcjonariuszy w tym obszarze pracy, a przy tym stworzenia czytelnych ścieżek kariery i zasad odpowiedniego wynagradzania.

³ Z pewnością również sposób funkcjonowania Trybunału Stanu, który od chwili jego utworzenia nie jest w stanie odegrać praktycznie żadnej roli, wymaga całkowitego zredefiniowania. Jednakże niniejsze opracowanie nie porusza tej kwestii w szczególności.

USZCZEGÓLOWIONE ZAŁOŻENIA REFORMY		
Obszar	Stan aktualny	Stan zakładany oraz ewentualne uwagi
<p>Rola Prokuratury</p> <ul style="list-style-type: none"> • przede wszystkim ściganie wszelkich przestępstw • ścisły nadzór prokuratorski nad śledztwami i dochodzeniami prowadzonymi przez inne organy procesowe (rejestrowanie spraw w prokuraturach, przedłużanie postępowań, wytyczne, osobiste wykonywanie czynności śledczych, ponoszenie odpowiedzialności za wynik dochodzenia) 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie funkcji śledczej tylko do spraw poważniejszych (śledztwa) • wzmocnienie aktywności jako oskarżyciela przed sądem • likwidacja nadzoru prokuratora nad dochodzeniami (model zbliżony w tej mierze do paradygmatu anglosaskiego) 	<ul style="list-style-type: none"> • jak najszybsze przekazanie w gestię Policji i innych uprawnionych organów wszystkich spraw w formie dochodzenia i ograniczenie roli prokuratora do decydowania o wniesieniu aktu oskarżenia do sądu i jego popierania lub o odrzuceniu wniosku organu dochodzeniowego o skierowanie sprawy do sądu z uwagi na jego niezasadność • pozostawienie prokuratorowi jedynie nielicznych kompetencji związanych z silną ingerencją w prawa obywatelskie (np. decyzji o przeszukaniu miejsca) • likwidacja w procedurze karnej całkowicie pozbawionej sensu instytucji przedłużenia śledztwa i przedłużenia dochodzenia • pożądaną poszerzenia zasady oportunistycznego (odstąpienia od ścigania niektórych przestępstw z uwagi na brak racjonalności, sprzecznosc z ekonomiką działania, nieadekwatność kosztów do efektów)
	<p>wzmocnienie kontroli i inicjatywy prokuratorskiej w zakresie funkcjonowania prawa administracyjnego, prawa pracy, prawa rodzinnego</p>	<p>aktywniejsza, szybsza reakcja na potencjalnie nieprawidłowości, np. w sferze decyzji administracyjnych czy aktów prawnych w lokalnej administracji państwowej lub samorządowej</p>
	<p>zbyt słaba aktywność w innych dziedzinach prawa</p>	

	zbyt słaba aktywność w zapobieganiu naruszeniom prawa w podmiotach publicznych i prywatnych	rozszerzenie możliwości w zakresie tzw. wystąpień sygnalizacyjnych
	deklaratywny udział w badaniach naukowych nad przestępczością	zwiększenie współpracy z podmiotami naukowymi w zakresie badawczym i dydaktycznym oraz w zakresie krzewienia kultury prawnej wśród młodzieży i dzieci
Pozycja Prokuratury w systemie aparatu państwowego. Stabilność instytucjonalna	<ul style="list-style-type: none"> połączenie politycznej funkcji Ministra Sprawiedliwości (MS) z funkcją Prokuratora Generalnego niestabilność będąca pochodną uwarunkowań politycznych 	rozdzielenie funkcji MS i PG; samodzielny Prokurator Generalny, powoływany przez obie izby parlamentu na jednorazową kadencję (6- lub 7-letnią)
	<p>budżet stanowiący część budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości</p> <p>brak kadencyjności stanowisk kierowniczych</p>	<p>samodzielność budżetowa oparta na odpowiednim promilu PKB</p> <ul style="list-style-type: none"> kadencyjność Prokuratora Generalnego, jego zastępców oraz szefów jednostek Prokuratury i ich zastępców ograniczone, ściśle określone możliwości ich odwołania
	regulamin wewnętrzny urzędowania nadawany rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości	regulamin wewnętrzny urzędowania, nadawany zarządzeniem Prokuratora Generalnego, o węższym zakresie regulacji
Współpraca międzynarodowa	brak uczestnictwa RP w Prokuraturze Europejskiej	włączenie RP w działalność Prokuratury Europejskiej

USZCZEGÓLOWIONE ZAŁOŻENIA REFORMY		
Obszar	Stan aktualny	Stan zakładany oraz ewentualne uwagi
Niezależność Prokuratury i prokuratorów	Prokuratorem Generalnym może być osoba niebędąca sędzią lub prokuratorem	Prokuratorem Generalnym może zostać wyłącznie prokurator o co najmniej 15-letnim stażu (również sędzia pod warunkiem posiadania czasowego doświadczenia prokuratorского w ramach kariery zawodowej)
	szeroka możliwość ingerencji prokuratora przelozonego w decyzje prokuratora podwladnego w ramach konkretnej sprawy	<ul style="list-style-type: none"> znaczne ograniczenie ingerencji prokuratora przelozonego w decyzje prokuratora podwladnego w ramach konkretnej sprawy precyzyjniejsze określenie władznych uprawnień przelozonych
Organizacja i działalność Prokuratury	faktyczna możliwość delegowania prokuratora do kazdej prokuratury w kraju na nieokreslony czas, bez jego zgody	radikalne ograniczenie możliwości delegowania prokuratora bez jego zgody poza jednostkę macierzystą
	dowolne odbieranie prokuratorom prowadzonych przez nich spraw	ściśle określenie warunków odebrania sprawy prokuratorowi
Organizacja i działalność Prokuratury	czteroszczeblowa struktura (Prokuratura Krajowa, prokuratury regionalne, prokuratury okręgowe, prokuratury rejonowe)	zmniejszenie szczebli Prokuratury do trzech (zastąpienie Prokuratury Krajowej Prokuraturą Generalną; prokuratury wojewódzkie; prokuratury rejonowe skomansowane w większe jednostki)
		przebudowa pionu ds. zwalczania przestępczości zorganizowanej i terrorystycznej przez utworzenie wyodrębnionego Biura w Prokuraturze Generalnej, zmniejszenie obsady kadrowej oraz zmiana paradygmatu walki z tą przestępczością (szersze podejście problemowe, nacisk na współpracę międzynarodową, inspirowanie pracy Policji i służb specjalnych)
	brak czytelnego podziału kompetencji sledczych pomiędzy szczeble Prokuratury	większa precyzyjność podziału kompetencji sledczych pomiędzy szczeble Prokuratury

	<p>istnienie tzw. zewnętrznego (zwierzchniego) nadzoru służbowego oraz nadzoru instancyjnego</p> <p>brak instytucji prokuratora powoływanego do wyjaśnienia spraw najwyższej wagi</p>	<p>likwidacja tzw. zewnętrznego (zwierzchniego) nadzoru służbowego</p> <p>utworzenie Inspektoratu Prokuratury dla szybkiej, „punktowej” kontroli w razie wiarygodnych informacji o nieprawidłowym prowadzeniu śledztwa</p> <p>wprowadzenie instytucji specjalnego prokuratora śledczego – całkowicie niezależnego, o poszerzonych kompetencjach i szczególnej ochronie, ograniczonego czasowo w działaniu</p>
<p>Status zawodowy prokuratora. Podwyższenie kwalifikacji</p>	<p>prokuratorzy powoływani na pierwsze i kolejne stanowiska służbowe przez Ministra Sprawiedliwości</p> <p>brak konkursów awansowych</p> <p>brak tzw. awansu poziomego</p> <p>brak także innych mechanizmów pozytywnej motywacji i zarządzania kadrami, szczególnie na poziomie prokuratur rejonowych</p>	<p>prokuratorzy powoływani na pierwsze stanowisko służbowe przez Prezydenta RP, a na kolejne stanowiska przez Prokuratora Generalnego, na wniosek Krajowej Rady Prokuratury</p> <p>przywrócenie zmodyfikowanego trybu konkursowego, z pozostawieniem możliwości awansu w trybie „nagrodowym” przy udziale Krajowej Rady Prokuratury</p> <p>wprowadzenie (przywrócenie) awansu poziomego (prokurator Prokuratury Generalnej w prokuraturze wojewódzkiej oraz prokurator prokuratury wojewódzkiej w prokuraturze rejonowej)</p> <p>poszerzenie instrumentarium motywacyjnego</p>

USZCZEGÓLWIONE ZAŁOŻENIA REFORMY		
Obszar	Stan aktualny	Stan zakładany oraz ewentualne uwagi
	<p>brak czytelnego sprecyzowania, kto jest pracodawcą konkretnego prokuratora w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 ze zm.)</p> <p>możliwość powoływania na stanowisko prokuratora prawników tuż przed nabyciem uprawnień do prokurator-skiego stanu spoczynku</p>	<p>jednoznaczne określenie pracodawcy prokuratora</p> <p>zdecydowane ograniczenie takich możliwości</p>
Odpowiedzialność zawodowa prokuratorów	<p>brak ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej od zawinionych, nieuzasadnionych decyzji procesowych powodujących szkodę lub krzywdę</p>	<p>obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za błędy zawodowe</p>
	<p>brak deklaratywnego nacisku na profesjonalne wykonywanie obowiązków służbowych</p>	<p>podkreślenie odpowiedzialności prokuratora za terminowe, rzetelne i prawidłowe realizowanie czynności procesowych i wydawanie decyzji procesowych</p>
	<p>likwidacja Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym jako sądu drugiej instancji; zastąpienie go Izbą Dyscyplinarną Sądu Najwyższego</p> <p>brak jakiegokolwiek powiązania kompetencji prokuratorów z prawem do uczestnictwa w sądzie dyscyplinarnym jako sędzia</p>	<p>przywrócenie Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego z wprowadzeniem kryterium doświadczenia i fachowości dla prokuratorów mających tam orzekać</p>

	brak uczestnictwa w prokuratorskim sądzie dyscyplinarnym sędziów zawodowych sądów powszechnych	włączenie do składów orzeczniczych Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych (system 2 + 1)
	dość duże uzależnienie rzeczników dyscyplinarnych od szefów jednostek Prokuratury	zwiększenie niezależności rzeczników dyscyplinarnych m.in. przez objęcie ich funkcji kadencyjnością
	chaos i luki w przepisach o postępowaniu dyscyplinarnym	uporządkowanie i zwiększenie czytelności procedury dyscyplinarnej
Samorząd prokuratorski	Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, o niewielkich kompetencjach, złożona wyłącznie z prokuratorów	przywrócenie Krajowej Rady Prokuratury z udziałem prokuratorów, sędziów oraz przedstawicieli Sejmu, Senatu, Prezydenta RP, Ministra Sprawiedliwości oraz Rzecznika Praw Obywatelskich
	brak realnej możliwości zgłoszenia kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego	możliwość zgłoszenia kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego zarówno przez Krajową Radę Prokuratury, jak i przez samorząd niższego szczebla
	brak realnego wpływu na obsadę stanowiska prokuratora regionalnego i prokuratora okręgowego	realna możliwość wpływu na obsadę stanowiska prokuratora wojewódzkiego i prokuratora rejonowego
Polityka medialna	rzeczniczy prasowi w osobach prokuratorów	stworzenie profesjonalnych zespołów prasowych na poziomie Prokuratury Generalnej i prokurator wojewódzkich
Inne	brak-systemowego uregulowania fizycznego bezpieczeństwa budynków Prokuratury	systemowe uregulowanie fizycznego bezpieczeństwa budynków Prokuratury
	niskie zarobki urzędników i asystentów prokuratorskich mimo wysokich wymagań i dużego obciążenia obowiązkami	zagwarantowanie wyższych wynagrodzeń i wzmocnienie kadrowe

Celem tak ujętej reformy jest doprowadzanie do osiągnięcia następujących celów strategicznych:

STRATEGICZNE CELE MODELU	
1.	Ukształtowanie Prokuratury RP i prokuratorów jako realnego, niezależnego strażnika praworządności
2.	Konstytucjonalizacja fundamentów prawnych Prokuratury RP
3.	Podwyższenie profesjonalizmu prokuratorów i wytworzenie rzeczywistego, wysokiego etosu zawodowego
4.	Ograniczenie liczby prokuratorów korelujące ze wzmocnieniem kadry wspomagającej oraz przebudową sfery zadań służbowych

Cel pierwszy jest najważniejszy, co jest oczywiste. Chodzi w nim o stworzenie takiej instytucji, którą będą cechować cztery zasadnicze wartości:

- **samodzielność i niezależność zewnętrzna**, to jest maksymalna niepodatność na wpływy środowisk politycznych (z wyjątkiem relacji i wpływu przewidzianych przepisami prawa), świata przestępczego lub innych czynników stwarzających niebezpieczeństwo (np. działalność obcego wywiadu), której głównymi wyznacznikami są:
 - rozdział stanowiska Prokuratora Generalnego od jakichkolwiek innych funkcji państwowych,
 - autonomiczny budżet powiązany z dochodem narodowym,
 - realna samorządność prokuratorska na poziomie lokalnym i ogólnokrajowym,
 - kadencyjność części funkcji kierowniczych w strukturze Prokuratury;
- **niezależność wewnętrzna**, związana przede wszystkim z zasadniczą samodzielnością poszczególnych prokuratorów, której zasadniczymi elementami są:
 - rozszerzenie indywidualnej niezależności prokuratora w ramach danej sprawy karnej,
 - likwidacja nadzoru służbowego i zastąpienie go punktową inspekcją,
 - zniesienie dowolności odbierania prokuratorom przydzielonych im wcześniej postępowań,

- wprowadzenie instytucji specjalnego prokuratora śledczego⁴,
- zakaz przymusowej delegacji prokuratorów poza jednostkę macierzystą (z niewielkim racjonalnym wyjątkiem);
- **sprawność**, pojmowana z jednej strony jako szeroko rozumiana profesjonalność działania prokuratorów i kadry urzędniczej, oparta na właściwym przygotowaniu zawodowym oraz odpowiednim wyposażeniu technicznym (cała infrastruktura nieruchomości, ruchomości oraz systemów informatycznych), a z drugiej oparta na zmodyfikowanej roli prokuratora w postępowaniu karnym (przesunięcie w kierunku oskarżycielskim, przy zachowaniu silnej pozycji śledczej w sprawach większej wagi); w tym obszarze mieszczą się przede wszystkim takie posunięcia, jak:
 - zniesienie nadzoru prokuratora nad dochodzeniami Policji i innych organów procesowych,
 - rozszerzenie specjalizacji prokuratorów,
 - wprowadzenie trójszczeblowej struktury Prokuratury,
 - wprowadzenie Inspektoratu Prokuratury;
- **stanie na straży prawa**, to jest realne ustanowienie Prokuratury najważniejszym stróżem przestrzegania prawa w państwie, przede wszystkim na gruncie karnym, jednak również z istotnymi kompetencjami w innych sferach prawa (przede wszystkim administracyjnego).

Cel drugi, tj. konstytucjonalizacja Prokuratury nie może, oczywiście, być ideą bezpośrednią, gdyż wymaga zmiany ustawy zasadniczej, co ze względów politycznych jest bardzo mało prawdopodobne w najbliższych latach. Jednakże uchwalenie i wdrożenie ustawy pragmatycznej, opartej na mocno odmiennych niż do tej pory założeniach organizacyjnych i funkcjonalnych, mogłoby stanowić w pewnej perspektywie czasowej silny impuls do takiego kroku prawodawczego.

⁴ Instytucja ta została ujęta w przedstawionym w niniejszej książce projekcie ustawy – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast jej dodatkowe omówienie można odnaleźć w: M. Gabriel-Węglowski, *Samodzielny prokurator śledczy jako element reformy prokuratury – próba rekonstrukcji* [w:] *Konieczne i pożądane zmiany ustroju prokuratury w Polsce*, red. M. Mistygacz, Warszawa 2020.

Cel trzeci, poprzez zmianę paradygmatu działania Prokuratury, a zwłaszcza nadanie prokuratorom szerokiej autonomii i niezależności przy jednoczesnym zwiększeniu odpowiedzialności za wynik postępowania, siłą rzeczy powinien wymuszać podnoszenie poziomu zawodowego.

Prokuratorzy, których liczba w Polsce zbliża się do około sześciu tysięcy, *en masse* prezentują raczej umiarkowany poziom merytoryczny, uwarunkowany licznymi czynnikami. Można pośród nich dostrzec bardzo dobrych, a niekiedy nawet wybitnych prawników. Zdarzają się również przykłady poziomu pracy, który budzi zażenowanie i trudno się oprzeć przekonaniu, że osoby go prezentujące powinny zostać z zawodu wyeliminowane, gdyż ich cechy konstytutywne (niekompetencja prawnicza, brak organizacji pracy lub poziom etyczny) przynoszą ogromną szkodę, zarówno dla uczestników postępowania, jak i dla wizerunku instytucji. W ujęciu statystycznym i socjologicznym zróżnicowanie jakościowe prokuratorów, podobnie zresztą jak sędziów czy adwokatów, nie jest niczym nadzwyczajnym. Zgodnie z tzw. rozkładem normalnym (rozkładem Laplace’a-Gaussa), w szerszej populacji przeważnie elementy o skrajnych dla danego kryterium cechach, wartościach znajdują się w mniejszości, a dominantą jest przeciętność. Nie zawsze musi być to jednak norma, z którą należy się łatwo godzić. Są bowiem profesje, w których owa przeciętność, „średniactwo” może łatwo doprowadzić do poważnych błędów, a w konsekwencji do sytuacji dramatycznej, a nawet tragicznej, o nieodwracalnych skutkach. Wszędzie tam, gdzie podejmowane decyzje mają istotny wpływ na los konkretnych osób poddanych tym decyzjom. Wystarczy wspomnieć o takich zawodach jak lekarz, pilot, kontroler ruchu lotniczego czy właśnie prokurator lub sędzia.

Bardzo istotne zwiększenie sfery niezależności prokuratorowskiej, silniejsze powiązanie prokuratora z przydzieloną mu sprawą i jej wynikiem, a także odciążenie prokuratorów od nadzorowania, a tym bardziej prowadzenia postępowań przygotowawczych w formie dochodzeń, pozwoli na obdarzenie ich większą ilością czasu na wnikliwsze, a także należyte proceduralnie oraz materialnoprawnie prowadzenie i nadzorowanie śledztw oraz szersze i skuteczniejsze reprezentowanie oskarżenia przed sądami, a z drugiej strony na dokształcanie się zarówno poprzez zorganizowane kształcenie ustawiczne (przede wszystkim poprzez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury), jak i samodzielne podwyższanie kompetencji poprzez

studiowanie i wykorzystywanie w bieżącej pracy dorobku orzecznictwa oraz nauki prawa karnego i w razie potrzeby innych dziedzin prawnych.

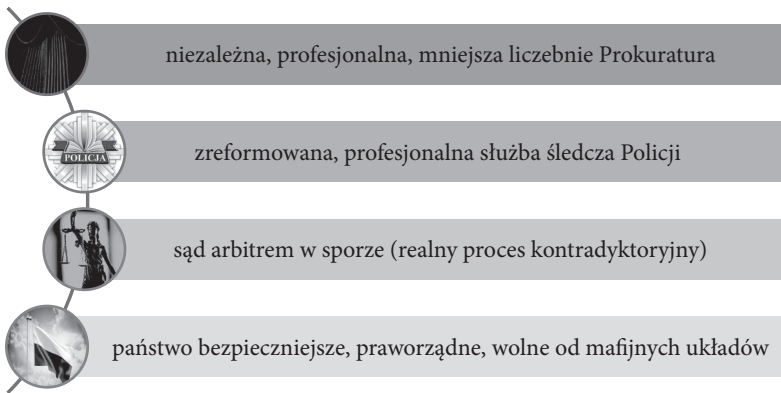
Natomiast cel czwarty nie tyle jest obligatoryjny, co możliwy do osiągnięcia, w zależności od rozwoju sytuacji. Zmniejszenie nacisku na udział prokuratorów w postępowaniach przygotowawczych, przede wszystkim w dochodzeniach, może, choć nie musi, doprowadzić do konstatacji, że liczba prokuratorów wedle stanu dzisiejszego jest przesadnie duża, gdyż przy odpowiednim wzmocnieniu kadrowym urzędników obsługi prokuratorskiej (sekretariaty, asystenci prokuratorów) można zapewnić odpowiednie działanie urzędu Prokuratury także przy mniejszej obsadzie prokuratorskiej. Wówczas należy rozważyć decyzję o zmniejszeniu liczby osób zajmujących stanowiska prokuratorów poprzez naturalny proces odchodzenia części osób do innych zawodów prawniczych, a przede wszystkim w stan spoczynku, przy jednoczesnym ograniczonym dopływie nowych prokuratorów. Zmniejszenie liczby w naturalny sposób może sprzyjać także wypracowaniu elitarności profesji wymagającej wysokiego poziomu kompetencji prawniczych i śledczych.

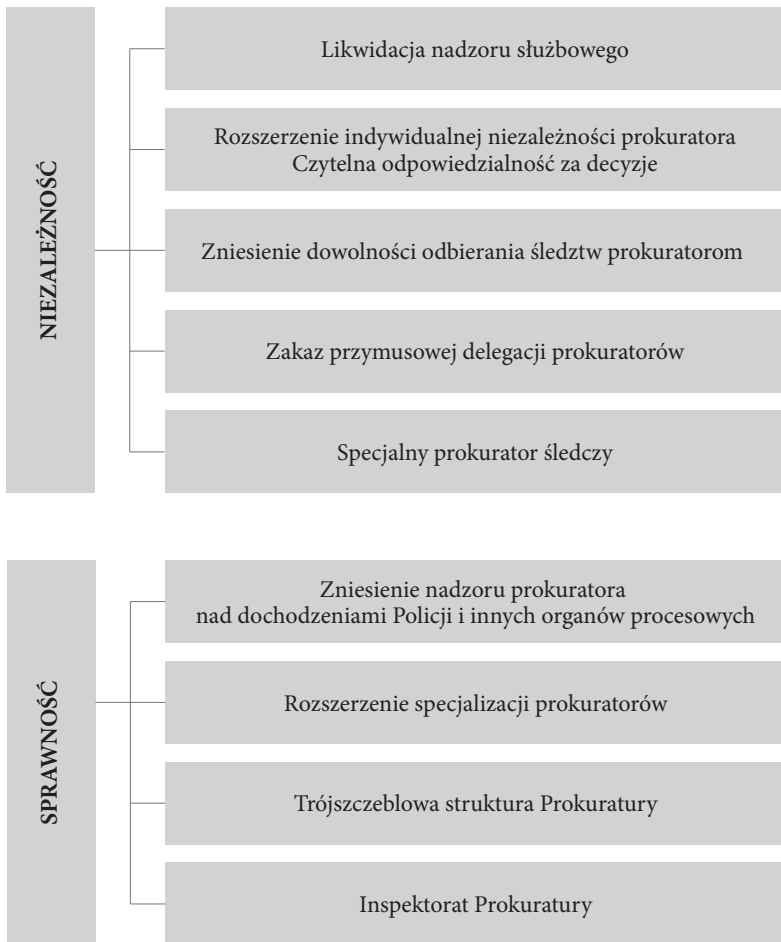
Na koniec można dodać, że poważnej refleksji wymaga kwestia, czy nie zbliża się czas rozpoczęcia prac nad nową kodyfikacją procedury karnej idącą w kierunku wyznaczonym przez tzw. wielką nowelę lipcową z 2015 r.⁵, tzn. przesunięcia osi procesu karnego na etapie sądowym bardziej ku rzeczywistemu sporowi kontradyktoryjnemu między oskarżycielem a oskarżonym i jego obrońcą. Wymaga to jednak, po pierwsze, zupełnego przemyślenia od nowa paradygmatów polskiego procesu karnego (np. niemal wszechobowiązującej zasady legalizmu), stosownie do rozwoju cywilizacyjnego, mentalności, kwestii ekonomicznych. Po drugie, potrzebne jest skonstruowanie na nowo reguł postępowania w obu zasadniczych fazach procesu karnego, śledczej (przygotowawczej) i sądowej, tak aby były do siebie dopasowane oraz by nie groziło to licznymi problemami w sferze tak dokonywania prawidłowych ustaleń faktycznych opartych na należytych postępowaniu dowodowym, jak i w obszarze sprawności postępowania. Niestety, reforma z 2015 r., choć cechująca się wartymi sprawdzenia w praktyce ideami, pozostawiała nader wiele do życzenia

⁵ Zob. przypis 54.

w tych kwestiach. Niniejsza propozycja reformy modelu Prokuratury, ale poniekąd i Policji, sprzyjałaby w przyszłości ustanowieniu takiego nowego paradygmatu procesu karnego.

Podsumowując, o ile powyżej wskazano na strategiczne cele samego modelu nowej Prokuratury, o tyle można się pokusić o założenie, że osiągnięcie tych punktów może, a nawet powinno doprowadzić do kluczowych efektów na wyższym poziomie funkcjonowania państwa w obszarze jego bezpieczeństwa oraz wymiaru sprawiedliwości. Można je opisać, jak poniżej.

Rozdział III

**PRAWO O USTROJU PROKURATORY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**1. Projekt ustawy – Prawo o ustroju Prokuratury
Rzeczypospolitej Polskiej**

Ustawa

z dnia _____ r.

**PRAWO O USTROJU
PROKURATORY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

DZIAŁ I

**PODSTAWOWE ZADANIA I ZASADY
DZIAŁANIA PROKURATORY**

Rozdział I

Przepisy ogólne

Art. 1. [Prokuratorzy]

§ 1. Prokuraturę Rzeczypospolitej Polskiej, zwaną dalej także „Prokuraturą”, stanowią: Prokurator Generalny, zastępcy Prokuratora Generalnego, prokuratorzy i asesory jednostek organizacyjnych Prokuratury, w tym także prokuratorzy i asesory do spraw wojskowych oraz prokuratorzy Biura Lustracyjnego i oddziałowych biur lustracyjnych Instytutu Pamięci Narodowej.

§ 2. Prokurator Generalny jest naczelnym organem Prokuratury.

Art. 2. [Zadania Prokuratury]

§ 1. Prokuratura Rzeczypospolitej Polskiej stoi na straży praworządności oraz wspiera sądy powszechne, Sąd Najwyższy i trybunały w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości, a także w przestrzeganiu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Prokuratura czuwa nad ściganiem przestępstw w zakresie określonym w ustawie oraz współdziała z organami państwa i innymi podmiotami w zapewnieniu przestrzegania prawa.

Art. 3. [Reprezentacja interesu publicznego]

§ 1. Prokurator może uczestniczyć na prawach strony lub uczestnika postępowania w każdym postępowaniu prowadzonym przez organy władzy i administracji publicznej, sądy i trybunały, chyba że ustawy stanowią inaczej.

§ 2. Inicjując lub przystępując do postępowania prowadzonego na podstawie przepisów prawa cywilnego lub prawa administracyjnego, jeżeli jego udział nie wynika z obowiązku ustawowego, prokurator wydaje postanowienie, w którym podaje uzasadnienie swego udziału, doręczając je organowi prowadzącemu postępowanie oraz jego stronom.

Art. 4. [Prokuratorzy Sił Zbrojnych RP]

§ 1. W sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych zadania, o których mowa w art. 2, wykonują prokuratorzy jednostek organizacyjnych Prokuratury pełniący czynności w Biurze Spraw Wojskowych, w wydziałach prokuratur wojewódzkich i działach prokuratur rejonowych właściwych w sprawach wojskowych, zwani dalej „prokuratorami do spraw wojskowych”.

§ 2. Prokuratorzy do spraw wojskowych wykonują również zadania w sprawach nienależących do właściwości sądów wojskowych.

§ 3. Prokuratorzy do spraw wojskowych będący żołnierzami zawodowymi wykonują zadania służbowe w przypadku użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny na podstawie przepisów niniejszej ustawy oraz innych aktów prawnych.

§ 4. W przypadku konieczności zapewnienia odpowiedniej liczby prokuratorów do spraw wojskowych do wykonywania zadań służbowych w warunkach, o których mowa w § 3, prokuratorzy będący oficerami rezerwy mogą być powoływani do zawodowej służby wojskowej.

§ 5. W zakresie czynnej służby wojskowej prokuratorzy do spraw wojskowych będący żołnierzami zawodowymi podlegają Ministrowi Obrony Narodowej. Rozkaz wydany prokuratorowi będącemu żołnierzem zawodowym w zakresie pełnionej przez niego czynnej służby wojskowej przekazuje się niezwłocznie do wiadomości Zastępcy Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych oraz szefowi jednostki organizacyjnej Prokuratury, w której prokurator wykonuje obowiązki służbowe. Prokurator Generalny lub Zastępca Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych może sprzeciwić się treści rozkazu, który nie podlega wówczas wykonaniu.

Art. 5. [Niesuwalność prokuratorów]

§ 1. Prokuratorzy są niesuwalni.

§ 2. Złożenie prokuratora z urzędu lub zawieszenie w czynnościach służbowych może nastąpić jedynie na mocy orzeczenia sądu powszechnego lub sądu dyscyplinarnego i tylko w przypadkach określonych w ustawie, z zastrzeżeniem art. 209 i art. 210.

§ 3. Prokurator może być przeniesiony w stan spoczynku w razie osiągnięcia wieku do tego uprawniającego albo na skutek choroby lub utraty sił, uniemożliwiających mu sprawowanie jego urzędu.

Art. 6. [Zakaz delegacji przymusowej]

§ 1. Prokurator może być delegowany bez swojej zgody tylko do innej jednostki organizacyjnej Prokuratury mającej siedzibę w miejscu siedziby jednostki macierzystej prokuratora lub w miejscu jego zamieszkania.

§ 2. Prokurator może być delegowany do innej jednostki organizacyjnej Prokuratury na okres powyżej 3 miesięcy w roku tylko za jego pisemną zgodą.

§ 3. Prokurator może być delegowany do jednostki organizacyjnej Prokuratury niższego rzędu tylko za jego pisemną zgodą.

Art. 7. [Sprawozdanie Prokuratora Generalnego]

§ 1. Prokurator Generalny przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej, Sejmowi i Senatowi oraz Krajowej Radzie Prokuratury corocznie ogólne pisemne sprawozdanie z działalności Prokuratury, nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku.

§ 2. Prezydent Rzeczypospolitej, Prezes Rady Ministrów oraz Krajowa Rada Prokuratury mogą w każdym czasie, niezależnie od sprawozdania rocznego, zażądać od Prokuratora Generalnego przedstawienia informacji na określony temat związany ze strzeżeniem praworządności oraz czuwaniem nad ściganiem przestępstw. Żądanie to nie może dotyczyć przedstawienia informacji o ustaleniach dokonanych w ramach toczącego się śledztwa w konkretnej sprawie, z zastrzeżeniem art. 38 § 1, 3 i 4.

Art. 8. [Obowiązek udzielania pomocy Prokuraturze]

Organy samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej, a także inne państwowe jednostki organizacyjne, spółdzielnie i ich związki, organizacje zawodowe, samorządowe i inne organizacje społeczne udzielają, w granicach ich kompetencji, Prokuratorowi Generalnemu i podległym mu prokuratorom pomocy w realizacji ich zadań.

Art. 9. [Pracodawcy]

§ 1. Pracodawcą w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, 1700 i 2140), zwanej dalej „Kodeksem pracy”, jest:

- 1) Prokuratura Generalna – w stosunku do prokuratorów i pracowników Prokuratury Generalnej, prokuratorów Biura do Spraw Przemysłowości Zorganizowanej Prokuratury oraz w zakresie prokuratorów do nich delegowanych na czas trwania delegacji, a także w stosunku do prokuratorów Biura Lustracyjnego i oddziałowych biur lustracyjnych Instytutu Pamięi Narodowej;
- 2) prokuratura wojewódzka – w stosunku do prokuratorów i pracowników prokuratury wojewódzkiej oraz prokuratorów, asesorów Prokuratury i pracowników podległych prokuratur rejonowych.

§ 2. Prokurator wojewódzki może pisemnie przekazać prokuratorowi rejonowemu, w odniesieniu do prokuratorów asesorów oraz pracowników kierowanej przez niego prokuratury rejonowej, niektóre czynności z zakresu prawa pracy.

Art. 10. [Delegacja ustawowa]

§ 1. Prokurator Generalny ustala, w drodze zarządzenia, regulamin urzędowania Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej, określający:

- 1) sposób oznaczania budynków jednostek organizacyjnych Prokuratury i dokumentów urzędowych;
- 2) strój urzędowy prokuratorów biorących udział w rozprawach sądowych, uwzględniając charakter uroczysty stroju, odpowiedni do powagi sądu i utrwalonej tradycji;
- 3) organizację i sposób kierowania pracą jednostek organizacyjnych Prokuratury, a w szczególności:
 - a) zadania osób pełniących funkcje kierownicze w jednostkach organizacyjnych Prokuratury,
 - b) relacje służbowe,
 - c) obieg korespondencji służbowej,
 - d) godziny urzędowania i dyżury prokuratorów oraz pracowników,
 - e) obsługę interesantów,
 - f) zasady podziału obowiązków służbowych prokuratorów i pracowników,
 - g) tryb powoływania zespołu śledczego prokuratorów,
 - h) postępowanie w przypadku zmiany prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze,
 - i) wykonywanie pomocy prawnej między jednostkami organizacyjnymi Prokuratury,
 - j) zakres i tryb sprawowania wewnętrznego nadzoru służbowego sprawowanego przez prokuratorów przełożonych i zwierzchników służbowych, ze szczególnym uwzględnieniem asesorów Prokuratury,
 - k) postępowanie w sprawach kadrowych;
- 4) zasady zarządzenia, przygotowania, realizacji i podsumowania wyniku inspekcji, lustracji i wizytacji;

- 5) organizację pracy organów kolegialnych, z wyjątkiem Krajowej Rady Prokuratury;
- 6) dysponentów środków budżetowych i ich zadania;
- 7) zakres i zasady prowadzenia statystyki pracy jednostek organizacyjnych Prokuratury;
- 8) sposób utrzymywania kontaktów z przedstawicielami środków masowego przekazu (mediami) oraz zasady tworzenia i prowadzenia stron internetowych jednostek organizacyjnych Prokuratury;
- 9) tryb postępowania w sprawach skarg i wniosków;
- 10) porządek wykonywania przez prokuratora czynności w sprawach karnych, w zakresie nieuregulowanym w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2320, 2582 i 2600), zwanej dalej „Kodeksem postępowania karnego”, w niniejszej ustawie i w innych ustawach, a zwłaszcza:
 - a) ustalanie właściwości miejscowej i rzeczowej prokuratora w konkretnej sprawie, przekazywania spraw między jednostkami organizacyjnymi Prokuratur oraz rozstrzygania sporów w tym zakresie,
 - b) tryb wyłączenia prokuratora od prowadzenia sprawy,
 - c) tryb przyjmowania zawiadomienia o przestępstwie, prowadzenia czynności sprawdzających oraz wykonywania czynności niecierpiących zwłoki,
 - d) zasady łączenia i wyłączenia spraw do odrębnego rozpoznania,
 - e) planowanie śledztwa,
 - f) zawieszenie śledztwa i kontrolę podstawy faktycznej tego stanu,
 - g) sposób ochrony danych adresowych świadków i pokrzywdzonych,
 - h) tryb udostępniania akt sprawy,
 - i) sposób wykonywania niektórych czynności dowodowych,
 - j) porządek przeprowadzania czynności z podejrzanym,
 - k) zasady współpracy z biegłymi, tłumaczami i specjalistami,
 - l) tryb stosowania i wnioskowania o zastosowanie środków zapobiegawczych i zabezpieczenia majątkowego,
 - m) tryb zakończenia śledztwa, w tym jego umorzenia oraz skierowania stosownej skargi oskarżyciela publicznego do sądu,
 - n) zasady nadzoru nad śledztwem powierzonym do prowadzenia innemu organowi procesowemu,
 - o) sposób oceny akt dochodzenia przedstawionych przez uprawniony organ procesowy z wnioskiem o skierowanie do sądu

- sporządzonego aktu oskarżenia lub innej stosownej skargi oskarżycielskiej,
- p) udział prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach karnych przed sądem pierwszej i drugiej instancji oraz przed Sądem Najwyższym,
 - q) tryb postępowania w czynnościach zastrzeżonych przez ustawę do kompetencji prokuratora na wniosek Policji lub innego uprawnionego organu w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym w formie dochodzenia,
 - r) tryb postępowania z wniesionymi zażaleniami,
 - s) tryb podjęcia na nowo i wznowienie umorzonego postępowania oraz uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania,
 - t) udział prokuratora w postępowaniu karnym wykonawczym oraz w postępowaniu o ułaskawienie,
 - u) współpracę międzynarodową w sprawach karnych;
- 11) porządek czynności prokuratora w ramach nadzoru i przysługujących kompetencji w przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych uprawnionych organów;
 - 12) porządek działalności prokuratorów w zakresie spraw wojskowych;
 - 13) tryb reagowania i podejmowania działań w celu zapobieżenia naruszeniom prawa;
 - 14) porządek wykonywania przez prokuratora czynności w postępowaniu administracyjnym i przed sądami administracyjnymi, w zakresie nieuregulowanym w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185) i w innych ustawach;
 - 15) sposób realizacji zadań związanych z udziałem prokuratora w sprawach cywilnych, rodzinnych, opiekuńczych oraz ze stosunku pracy, w zakresie nieuregulowanym we właściwych kodeksach i w innych ustawach, w tym udziału prokuratora w postępowaniu sądowym w tych sprawach;
 - 16) udział prokuratora w postępowaniu w sprawie skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki;
 - 17) czynności prokuratora w sprawach odpowiedzialności podmiotów zbiorowych;

18) w razie takiej potrzeby organizację i sposób wykonywania innych zadań ustawowych

– uwzględniając wymóg zapewnienia skuteczności i sprawności postępowania we wszystkich rodzajach spraw prowadzonych przez prokuratora lub z jego udziałem, z uwzględnieniem funkcjonalności i racjonalności działań, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady niezależności prokuratora oraz gwarantowanych ustawowo praw i wolności podmiotów objętych działaniami Prokuratury, a w zakresie spraw prowadzonych w komórkach organizacyjnych do spraw wojskowych również specyfikę organizacji i funkcjonowania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej opartą na służbowym podporządkowaniu.

§ 2. W zarządzeniu, o którym mowa w § 1, niedopuszczalne jest określanie sposobu obliczania terminów procesowych w sposób sprzeczny z przepisami Kodeksu postępowania karnego.

§ 3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób realizacji zadań związanych ze współpracą Prokuratury z organizacjami międzynarodowymi lub ponadnarodowymi działającymi na podstawie umów międzynarodowych, w tym umów konstytuujących organizacje międzynarodowe ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, mając na uwadze konieczność prawidłowej realizacji obowiązków wynikających z tych umów lub aktów prawa stanowionego przez organizację międzynarodową powołaną do zwalczania przestępczości, w szczególności określenia sposobu wymiany informacji między państwami członkowskimi tych organizacji i organami tych organizacji, realizacji wniosków o pomoc prawną, ochrony przetwarzanych danych osobowych i bezpieczeństwa przetwarzanych danych.

§ 4. Prokurator Generalny określi, w drodze zarządzenia, zakres działania sekretariatów i innych działów administracji w jednostkach organizacyjnych Prokuratury oraz w Biurze Lustracyjnym i oddziałowych biurach lustracyjnych, biorąc pod uwagę specyfikę zadań jednostek różnego szczebla i konieczność zapewnienia racjonalności funkcjonowania prokuratury, a także potrzebę maksymalnego odciążenia prokuratorów i innych pracowników merytorycznych od prac biurowych oraz sprawnego przepływu informacji niezbędnych w pracy Prokuratury, a w zakresie spraw prowadzonych w komórkach organizacyjnych do spraw wojskowych również specyfikę organizacji i funkcjonowania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej opartą na służbowym podporządkowaniu.

Rozdział 2

Prokurator Generalny, zastępcy Prokuratora Generalnego, prokuratorzy sprawujący inne funkcje kierownicze

Art. 11. [Kierownictwo Prokuratury]

§ 1. Prokuraturą Rzeczypospolitej Polskiej kierują Prokurator Generalny oraz jego Zastępcy.

§ 2. Kadencja Prokuratora Generalnego i jego zastępców trwa 6 lat. Po upływie kadencji Prokurator Generalny i jego Zastępcy pełnią obowiązki do czasu objęcia urzędu przez nowo powołanego Prokuratora Generalnego i jego zastępców.

§ 3. Ta sama osoba nie może zostać powołana na następujące kolejno po sobie kadencje na stanowisku Prokuratora Generalnego.

§ 4. Osiągnięcie przez Prokuratora Generalnego wieku uprawniającego do przejścia w stan spoczynku nie ma wpływu na zakończenie kadencji.

Art. 12. [Prokurator Generalny]

§ 1. Prokuratorem Generalnym może być wyłącznie osoba powołana wcześniej na stanowisko prokuratora, sędziego sądu powszechnego lub sędziego Sądu Najwyższego, posiadająca łącznie co najmniej 15-letni staż pracy na przynajmniej jednym z tych stanowisk, w tym nie krótszy niż 3 lata jako prokurator.

§ 2. Kandydatem na stanowisko Prokuratora Generalnego może być także prokurator, sędzia sądu powszechnego lub sędzia Sądu Najwyższego w stanie czynnym albo w stanie spoczynku, o ile do momentu zgłoszenia kandydatury nie upłynęło więcej niż 5 lat od dnia przejścia w stan spoczynku i w chwili zgłoszenia kandydatury nie ukończył on 67. roku życia.

§ 3. Na stanowisko Prokuratora Generalnego nie może być powołana osoba, która w okresie 10 lat przed ostatnim dniem terminu do zgłoszenia kandydatury na to stanowisko wykonywała mandat posła lub senatora.

Art. 13. [Powołanie Prokuratora Generalnego]

§ 1. Prokurator Generalny obejmuje urząd od dnia następującego po upływie kadencji dotychczasowego Prokuratora Generalnego, na podstawie

wyboru dokonanego przez Sejm za zgodą Senatu, wyrażanymi bezwzględ-
ną większością głosów w obecności co najmniej połowy członków każdej
z izb, nie wcześniej niż na 3 miesiące i nie później niż na 45 dni przed
upływem kadencji dotychczasowego Prokuratora Generalnego, albo w cią-
gu 3 miesięcy od jej wygaśnięcia, spośród co najmniej dwóch kandydatów
przedstawionych przez Przewodniczącego Krajowej Rady Prokuratury,
z zastrzeżeniem § 5.

§ 2. Kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego zgłasza Mar-
szałkom Sejmu i Senatu Przewodniczący Krajowej Rady Prokuratury
nie wcześniej niż na 4 miesiące i nie później niż na 3 miesiące przed
upływem kadencji Prokuratora Generalnego albo w ciągu 2 miesięcy od
jej wygaśnięcia.

§ 3. Po jednym kandydacie na stanowisko Prokuratora Generalnego, do-
łączając jego pisemną zgodę na kandydowanie, w terminie nie wcześniej
niż na 6 miesięcy i nie później niż na 4 miesiące przed upływem kadencji
Prokuratora Generalnego, mogą wyłonić i zgłosić do Przewodniczącego
Krajowej Rady Prokuratury:

- 1) Krajowa Rada Prokuratury,
- 2) Krajowa Rada Sądownictwa,
- 3) zgromadzenie prokuratorów prokuratury wojewódzkiej, pod warun-
kiem zebrania co najmniej 300 podpisów prokuratorów, bez względu
na ich stanowisko służbowe, na rzecz poparcia kandydata.

§ 4. W przypadku braku zgłoszenia kandydatur, o których mowa w § 3
pkt 2 i 3, Krajowa Rada Prokuratury we własnym zakresie wyłania dwóch
lub trzech kandydatów.

§ 5. W przypadku niepowołania Prokuratora Generalnego w trybie i ter-
minie, o którym mowa w § 1, wyboru dokonuje Krajowa Rada Prokura-
tury w ciągu 14 dni od upływu tego terminu zwykłą większością głosów
spośród przedstawionych kandydatów, w głosowaniu tajnym.

§ 6. Osoba, która zajmowała już stanowisko Prokuratora Generalnego na
podstawie przepisów niniejszej ustawy może, niezależnie od przepisów
§ 1–5, z zastrzeżeniem art. 11 § 3, samodzielnie przedstawić Marszałkom
Sejmu i Senatu swoją kandydaturę do sprawowania tej funkcji. W takiej
sytuacji, wybór, o którym mowa w § 1 i 2 lub w § 5 następuje z uwzględnie-
niem dodatkowej kandydatury dotychczasowego Prokuratora Generalnego.

§ 7. W ciągu 7 dni od dnia upływu kadencji dotychczasowego Prokuratora
Generalnego nowy Prokurator Generalny składa przed Prezydentem

Rzeczypospolitej Polskiej ślubowanie następującej treści: „Obejmując stanowisko Prokuratora Generalnego, uroczyście ślubuję stać na straży Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i prawa, strzec praworządności, a powierzone mi obowiązki wypełniać sumiennie”; ślubowanie może być złożone z dodaniem zwrotu: „Tak mi dopomóż Bóg”. Złożenie ślubowania jest równoznaczne z objęciem urzędu, o którym mowa w art. 13 § 1, i przystąpieniem do wykonywania obowiązków. W razie niemożności złożenia ślubowania przed Prezydentem Rzeczypospolitej, jego złożenie następuje niezwłocznie przed Sejmem w obecności Marszałka Senatu.

Art. 14. [Odwołanie oraz wygaśnięcie kadencji Prokuratora Generalnego]

§ 1. Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji odwołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w razie:

- 1) nieobjęcia lub zrzeczenia się urzędu przez Prokuratora Generalnego;
- 2) trwałej niezdolności Prokuratora Generalnego do zajmowania stanowiska prokuratora ze względu na stan zdrowia, stwierdzonej orzeczeniem lekarskim.

§ 2. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może odwołać Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji także w przypadku:

- 1) warunkowego umorzenia postępowania karnego wobec niego przez Sąd Najwyższy lub sąd powszechny za popełnienie czynu z art. 177 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600), zwanej dalej „Kodeksem karnym”;
- 2) umorzenia postępowania karnego z uwagi na niepoczytalność w chwili popełnienia czynu zabronionego przy jednoczesnym niestwierdzeniu podstaw do zastosowania środka zabezpieczającego.

§ 3. Kadencja Prokuratora Generalnego wygasa z mocy prawa w razie:

- 1) jego śmierci;
- 2) złożenia przez niego niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 3) prawomocnego orzeczenia Sądu Najwyższego o zawieszeniu go w czynnościach służbowych;
- 4) prawomocnego ukarania go jedną z kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 167 § 1 pkt 2–7;

- 5) skazania go prawomocnym wyrokiem sądu powszechnego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, z zastrzeżeniem § 2, albo umorzenia postępowania karnego z uwagi na niepoczytalność w chwili popełnienia czynu zabronionego i orzeczenia zastosowania środka zabezpieczającego.

§ 4. Prokuratorowi Generalnemu przysługuje prawo złożenia sprzeciwu od decyzji Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, o której mowa w § 1 i 2, który podlega rozpoznaniu przez Izbę Karną Sądu Najwyższego w pełnym składzie, a jej orzeczenie jest ostateczne. Do czasu rozpoznania sprzeciwu Prokurator Generalny pełni nadal obowiązki.

§ 5. W przypadku prawomocnego odwołania Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji lub jej wygaśnięcia, do czasu objęcia stanowiska przez nowo powołanego Prokuratora Generalnego, jego obowiązki przejmuje Zastępca Prokuratora Generalnego wskazany przez Krajową Radę Prokuratury w terminie 7 dni od dnia odwołania lub wygaśnięcia kadencji.

Art. 15. [Stan spoczynku i inne uprawnienia Prokuratora Generalnego]

§ 1. Po zakończeniu kadencji Prokuratorowi Generalnemu przysługuje uprawnienie do:

- 1) pozostania na stanowisku prokuratora Prokuratury Generalnej, z prawem przejścia w każdym czasie po zakończeniu kadencji w stan spoczynku, bez względu na osiągnięty wiek, lub
- 2) objęcia stanowiska sędziego wskazanej przez siebie Izby Sądu Najwyższego.

§ 2. Prokurator Generalny nie wcześniej niż 2 miesiące i nie później niż 14 dni przed upływem swojej kadencji składa oświadczenie Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, co do zamiaru objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego. W razie złożenia oświadczenia, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powołuje dotychczasowego Prokuratora Generalnego, w ciągu 60 dni od zakończenia jego kadencji, na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego niezależnie od aktualnej liczby sędziów w tym Sądzie.

§ 3. W razie odwołania lub wygaśnięcia kadencji Prokuratora Generalnego, z wyjątkiem śmierci, powraca on na wcześniej zajmowane stanowisko służbowe, chyba że przechodzi w stan spoczynku na podstawie odrębnych

przepisów. Do obliczenia wynagrodzenia na tym stanowisku zalicza się okres zajmowania stanowiska Prokuratora Generalnego.

§ 4. Przepis § 3 nie uchybia przepisom o zawieszeniu prokuratora w czynnościach służbowych oraz o obniżeniu wynagrodzenia.

Art. 16. [Ograniczenia gwarancyjne Prokuratora Generalnego]

§ 1. Prokurator Generalny w okresie pełnienia swojej funkcji nie może pozostawać w innym stosunku służbowym lub stosunku pracy ani też zajmować innego stanowiska publicznego, z wyjątkami przewidzianymi w ustawach odrębnych.

§ 2. Prokurator Generalny nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej niedającej się pogodzić z godnością jego urzędu.

Art. 17. [Powołanie i odwołanie zastępców Prokuratora Generalnego]

§ 1. Zastępców Prokuratora Generalnego, spośród prokuratorów Prokuratury Generalnej oraz prokuratorów prokuratur wojewódzkich, w liczbie nie mniejszej niż dwóch i nie większej niż czterech powołuje na jego wniosek Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, nie później niż w ciągu 1 miesiąca od momentu powołania Prokuratora Generalnego na jego kadencję.

§ 2. W razie niemożności lub braku powołania w terminie wskazanym w § 1 przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prokurator Generalny zgłasza objęcie urzędów Zastępcy Prokuratora Generalnego przez wskazane osoby marszałkom Sejmu i Senatowi.

Art. 18. [Kadencyjność stanowisk kierowniczych]

§ 1. Kadencja szefów jednostek organizacyjnych Prokuratury i ich zastępców trwa 4 lata, z zastrzeżeniem kadencji Prokuratora Generalnego i jego zastępców. Kadencja ustaje również, niezależnie od momentu jej rozpoczęcia, najpóźniej po upływie 6 miesięcy od zakończenia kadencji Prokuratora Generalnego, chyba że wcześniej powołano nowego szefa jednostki organizacyjnej Prokuratury, z zastrzeżeniem § 2.

§ 2. Szef jednostki organizacyjnej Prokuratury oraz zastępca szefa mogą zostać powołani na kolejną kadencję.

§ 3. Kadencja indywidualna zastępców Prokuratora Generalnego, szefów jednostki organizacyjnej Prokuratury oraz ich zastępców wygasa w razie:

- 1) śmierci;
- 2) nieobjęcia urzędu w terminie 7 dni od powołania;
- 3) zrzeczenia się urzędu;
- 4) trwałej niezdolności do sprawowania urzędu ze względu na stan zdrowia, stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
- 5) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 6) prawomocnego orzeczenia sądu dyscyplinarnego o zawieszeniu w czynnościach służbowych;
- 7) prawomocnego ukarania jedną z kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 167 § 1 pkt 2–7.

§ 4. W jednostkach organizacyjnych Prokuratury dopuszczalne jest powierzenie pełnienia obowiązków szefa lub zastępcy szefa jednostki albo komórki organizacyjnej w jednostce, jednakże na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, z możliwością jednorazowego przedłużenia powierzenia nie dłużej niż o dalsze 3 miesiące. Niedopuszczalne jest czasowe powierzenie funkcji sędziego sądu dyscyplinarnego, w tym przewodniczących i zastępców przewodniczących tych sądów oraz rzecznika dyscyplinarnego.

Art. 19. [Zastępstwo Prokuratora Generalnego i delegacja kompetencji]

§ 1. W razie czasowej niezdolności lub niemożności wykonywania obowiązków, Prokuratora Generalnego zastępuje jeden z jego zastępców wyznaczony przez Prokuratora Generalnego niezwłocznie po objęciu urzędu.

§ 2. Kompetencje i zadania Prokuratora Generalnego wynikające z ustaw może również realizować upoważniony Zastępca Prokuratora Generalnego. Prokurator Generalny wydaje w tym zakresie stosowne zarządzenie.

Art. 20. [Doradcy Prokuratora Generalnego]

§ 1. Prokurator Generalny może korzystać z pomocy doradców, w tym doradców społecznych.

§ 2. Doradcami mogą być także prokuratorzy oraz sędziowie w stanie spoczynku, którym z tego tytułu przysługuje jedynie zwrot udokumentowanych kosztów poniesionych w związku z pełnieniem tej funkcji. Przepisów o sprzeciwie wobec zamiaru podjęcia dodatkowego zatrudnienia lub zajęcia nie stosuje się.

Rozdział 3 **Niezależność Prokuratury i prokuratorów**

Art. 21. [Niezależność Prokuratury]

Prokuratura Rzeczypospolitej Polskiej i prokuratorzy są w swych działaniach niezależni od innych organów i instytucji władzy państwowej, podlegając tylko Konstytucji i ustawom oraz kontroli sądowej w zakresie określonym ustawami.

Art. 22. [Bezstronność prokuratora]

Prokurator Generalny i pozostali prokuratorzy są obowiązani do podejmowania działań określonych w ustawach, kierując się zasadą bezstronności i równego traktowania wszystkich obywateli.

Art. 23. [Zarządzenia, wytyczne, polecenia]

§ 1. Zarządzenie może zostać wydane przez Prokuratora Generalnego, a w zakresie ich kompetencji także przez zastępców Prokuratora Generalnego, prokuratorów wojewódzkich oraz prokuratorów rejonowych. W zarządzeniu reguluje się zagadnienia związane z organizacją i porządkiem pracy oraz funkcjonowaniem jednostek i komórek organizacyjnych Prokuratury.

§ 2. Wytyczne mogą zostać wydane przez Prokuratora Generalnego, a w zakresie ich kompetencji także przez zastępców Prokuratora Generalnego, dyrektorów biur Prokuratury Generalnej oraz prokuratorów wojewódzkich. W wytycznych reguluje się zagadnienia związane z metodyką wykonywania określonych zadań Prokuratury na terenie całego kraju lub na obszarze właściwości określonej jednostki organizacyjnej Prokuratury.

§ 3. Polecenia mogą zostać wydane przez Prokuratora Generalnego, prokuratora przełożonego lub zwierzchnika służbowego. W poleceniu określa

się sposób postępowania w określonej sprawie w zakresie jego sprawności, efektywności oraz przestrzegania przepisów prawa, z zastrzeżeniem art. 24. § 4. Zarządzenia i wytyczne nie mogą pozostawać w sprzeczności z uprzednio wydanymi przez prokuratora nadrzędnego, jeżeli przedmiot uregulowania jest ten sam lub podobny.

Art. 24. [Zakres niezależności prokuratora]

§ 1. Prokurator przy wykonywaniu czynności określonych w ustawach jest niezależny, z zastrzeżeniem przepisów § 2 oraz art. 25 i art. 26.

§ 2. Prokurator jest obowiązany wykonywać zarządzenia, wytyczne i polecenia prokuratora nadrzędnego, prokuratora przełożonego oraz zwierzchnika służbowego. Zarządzenia, wytyczne i polecenia nie mogą dotyczyć nakazu lub zakazu wykonania albo określenia treści czynności procesowej w postępowaniu przygotowawczym lub w postępowaniu przed sądem, jak również sposobu zakończenia postępowania przygotowawczego.

§ 3. Prokurator jest zobowiązany do wykonania polecenia wszczęcia i przeprowadzenia śledztwa, chyba że z zawiadomienia o przestępstwie, danych zebranych w toku czynności sprawdzających lub innych wstępnych informacji wynika, że w sposób oczywisty zachodzi jedna z okoliczności, o których mowa w art. 17 § 1 pkt 5–8, 10 i 11 Kodeksu postępowania karnego.

§ 4. Jeżeli prokurator nie zgadza się z poleceniem, może żądać zmiany polecenia lub wyłączenia go od wykonania czynności. O wyłączeniu rozstrzyga ostatecznie prokurator nadrzędny nad prokuratorem, który wydał polecenie. Odmawiając wyłączenia, prokurator nadrzędny może jednocześnie uchylić polecenie.

§ 5. Niedopuszczalne jest wydawanie wytycznych i poleceń ustnie, chyba że prokurator przełożony jednocześnie polecenie to przekazuje bezpośrednio do osoby zobowiązanej za pomocą służbowego, a w razie utrudnień technicznych za pomocą prywatnego, środka komunikacji elektronicznej, co adresat niezwłocznie dokumentuje odpowiednio w aktach sprawy.

§ 6. Polecenie dotyczące konkretnie oznaczonej sprawy są włączane do prowadzonych dla niej akt głównych i akt podręcznych prokuratora. Odpis polecenia przekazuje się prokuratorowi nadrzędnemu.

§ 7. W przypadku gdy w postępowaniu sądowym ujawnią się nowe okoliczności, prokurator samodzielnie podejmuje decyzje związane z dalszym tokiem tego postępowania.

Art. 25. [Władcze uprawnienia przełożonych]

§ 1. Prokurator przełożony uprawniony jest do zmiany lub uchylenia decyzji prokuratora podległego. Zmiana lub uchylenie decyzji wymagają formy pisemnej i są włączane do akt głównych sprawy oraz do akt podręcznych prokuratora. Przepisy art. 24 § 4 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Zmiana lub uchylenie decyzji doręczonej stronom, ich pełnomocnikom lub obrońcom oraz innym uprawnionym podmiotom może nastąpić wyłącznie z zachowaniem trybu i zasad określonych w ustawie.

§ 3. Prokurator przełożony oraz zwierzchnik służbowy są uprawnieni do zgłoszenia pisemnych zastrzeżeń lub uwag co do sprawności prowadzonego lub nadzorowanego przez prokuratora postępowania oraz co do treści planowanych lub przeprowadzonych czynności procesowych. Pismo włącza się do akt podręcznych postępowania oraz przekazuje do prokuratora nadrzędnego.

Art. 26. [Ustalenie sankcji karnych]

§ 1. Prokurator, który kieruje do sądu akt oskarżenia lub wnioski o warunkowe umorzenie postępowania karnego, samodzielnie, ponosząc odpowiedzialność za ich zgodność z przepisami obowiązującego prawa, ustala oraz modyfikuje, jeżeli uzasadnia to przebieg postępowania sądowego, rodzaj oraz wymiar kar i środków karnych, a także innych środków oddziaływania karnego przewidzianych w ustawach, informując o tym zwierzchnika służbowego lub prokuratora przełożonego.

§ 2. Jeżeli prokurator przełożony lub zwierzchnik służbowy nie zgadza się z ustaleniami, o których mowa w § 1, ostateczną decyzję podejmuje odpowiednio prokurator nadrzędny lub prokurator przełożony, po zapoznaniu się ze stanowiskiem prokuratora i jego przełożonego lub zwierzchnika.

§ 3. Przepisu § 2 nie stosuje się, jeżeli ustalenie sankcji karnych objęte jest treścią art. 60 Kodeksu karnego.

Art. 27. [Zasady zmiany prokuratora referenta]

§ 1. Zmiana prokuratora prowadzącego lub nadzorującego przydzielone mu postępowanie przygotowawcze, z zastrzeżeniem art. 36 § 3, może nastąpić wyłącznie w przypadkach:

- 1) czasowej niezdolności do pracy, na podstawie zwolnienia lekarskiego prokuratora, trwającego dłużej niż 45 dni w sposób ciągły lub łącznie 60 dni w okresie 6 miesięcy;
- 2) prawomocnego dwukrotnego stwierdzenia istotnego uchybienia w zakresie sprawności prowadzenia lub sprawowania nadzoru nad prowadzonym przez inny organ procesowy śledztwem, o którym mowa odpowiednio w art. 199, albo prawomocnego dwukrotnego stwierdzenia oczywistej obrazy prawa przy prowadzeniu lub nadzorowaniu sprawy, o którym mowa odpowiednio w art. 200;
- 3) uzasadnionego pisemnego wniosku prokuratora o przekazanie sprawy do innej, właściwej merytorycznie jednostki lub komórki organizacyjnej Prokuratury;
- 4) zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych.

§ 2. Ograniczenie, o którym mowa w § 1, nie dotyczy decyzji podjętej wyłącznie przez Prokuratora Generalnego lub Zastępcę Prokuratora Generalnego.

§ 3. Pisemną decyzję w przedmiocie zmiany prokuratora podejmuje prokurator nadrzędny na wniosek prokuratora przełożonego, a w przypadku, o którym mowa w art. 36 § 3 także z własnej inicjatywy.

§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio do prokuratora pełniącego w danej sprawie funkcję oskarżyciela publicznego.

Art. 28. [Nadzór procesowy i konsultacyjny prokuratora nadrzędnego]

§ 1. Prokurator nadrzędny sprawuje w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym w podległej jednostce Prokuratury wyłącznie nadzór procesowy (instancyjny) przewidziany w przepisach Kodeksu postępowania karnego lub w innych ustawach.

§ 2. Na wniosek prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w jednostce podległej prokurator nadrzędny udziela konsultacji co do sposobu prowadzenia postępowania lub wynikłych w związku z jego tokiem zagadnień prawnych. Wskazówki prokuratora nadrzędnego udzielone w toku konsultacji nie mają charakteru wiążącego.

Rozdział 4

Budżet Prokuratury

Art. 29. [Samodzielność budżetowa]

§ 1. Prokuratura posiada własny budżet. Dochody i wydatki jednostek organizacyjnych Prokuratury stanowią w budżecie państwa odrębną część.

§ 2. Na finansowanie potrzeb jednostek organizacyjnych Prokuratury przeznaczają się corocznie wydatki budżetowe w wysokości nie mniejszej niż 0,2% Produktu Krajowego Brutto.

§ 3. Wydatki na szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr jednostek organizacyjnych Prokuratury realizowane przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury pokrywane są z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

Art. 30. [Dysponent budżetowy]

Dysponentem budżetu Prokuratury jest Prokurator Generalny. Prokurator Generalny może ustanowić dysponentów drugiego i trzeciego stopnia, o których mowa w art. 198 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.¹).

Art. 31. [Finansowanie prokuratorów ds. wojskowych]

§ 1. Działalność jednostek organizacyjnych Prokuratury w zakresie spraw podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, w tym uposażenia prokuratorów do spraw wojskowych oraz wynagrodzenia urzędników i innych pracowników w tych jednostkach, jest finansowana ze środków budżetowych przeznaczonych na finansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach części budżetowej, o której mowa w art. 29 § 1, z wyjątkiem należności i świadczeń określonych w art. 433 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305), które są finansowane ze środków budżetowych przeznaczonych na finansowanie

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414.

potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach części budżetowej, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

§ 2. Kwotę wydatków na działalność, o której mowa w § 1, Minister Obrony Narodowej ustala w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym i, na etapie opracowania projektu budżetu państwa, przekazuje do części budżetowej, o której mowa w art. 29 § 1.

§ 3. Świadczenia i należności związane z delegowaniem prokuratorów do spraw wojskowych będących żołnierzami zawodowymi są pokrywane ze środków, o których mowa w § 1.

DZIAŁ II DZIAŁALNOŚĆ PROKURATURY

Rozdział 1 Zasady ogólne

Art. 32. [Obciążenie prokuratorów obowiązkami służbowymi]

§ 1. Prokurator przełożony oraz zwierzchnik służbowy zapewniają równomierne obciążenie obowiązkami służbowymi podległych im prokuratorów.

§ 2. W ramach przydzielania spraw prokurator przełożony lub zwierzchnik służbowy w miarę możliwości uwzględnia wiedzę i doświadczenie zawodowe prokuratorów w poszczególnych kategoriach spraw.

§ 3. W przypadku prokuratorów pełniących funkcje w jednostkach organizacyjnych Prokuratury, z wyjątkiem Prokuratury Generalnej, każdy z nich obowiązany jest prowadzić osobiście lub nadzorować nie mniej niż jedno postępowanie przygotowawcze prowadzone w formie śledztwa, a nadto pełnić czynności oskarżyciela publicznego przed sądem w zakresie niezakłócającym pełnienia obowiązków kierowniczych.

Art. 33. [Prawidłowość i terminowość czynności i decyzji]

Prokurator, wykonując samodzielnie czynności określone w ustawach, jest odpowiedzialny za prawidłowość i terminowość tych czynności, a w szczególności za należyłą treść i formę postanowień, zarządzeń i innych pism procesowych oraz rzetelność ustnych sprawozdań i ścisłość informacji.

Art. 34. [Zespoły śledcze]

§ 1. Prokurator przełożony w celu prowadzenia lub nadzorowania postępowania przygotowawczego może powołać zespół śledczy prokuratorów, wyznaczając spośród nich koordynatora. W skład zespołu, w uzgodnieniu z właściwym organem, mogą być powołani także funkcjonariusze innych służb państwowych.

§ 2. Jeżeli w skład zespołu mają wejść prokuratorzy jednostek organizacyjnych Prokuratury różnych szczebli, zespół powołuje prokurator przełożony jednostki wyższego szczebla, a w przypadku prokuratorów z jednostek równorzędnych – prokurator nadrzędny nad nimi.

§ 3. W przypadku postępowania przygotowawczego prowadzonego przez zespół prokuratorów lub pod jego nadzorem decyzje końcowe powinny być podpisywane przez koordynatora oraz co najmniej jednego innego prokuratora wchodzącego w skład zespołu. Pozostałe decyzje podpisuje prokurator, który ją podjął.

Art. 35. [Specjalizacja prokuratorów]

§ 1. W jednostkach organizacyjnych Prokuratury mogą być tworzone wydziały, działy lub samodzielne stanowiska prokuratorskie ukierunkowane na prowadzenie w pierwszej kolejności postępowań przygotowawczych dotyczących określonej jednej lub kilku kategorii spraw.

§ 2. W komórkach organizacyjnych, o których mowa w § 1, należy w miarę możliwości zapewnić pełnienie służby prokuratorskiej przez osoby posiadające odpowiednie predyspozycje i kwalifikacje sprzyjające skutecznej i sprawnej realizacji zadań służbowych objętych właściwością komórki.

§ 3. W miarę możliwości kadrowych jednostki organizacyjnej Prokuratury specjalizacja powinna obejmować zwłaszcza tematykę: cyberprzestępczości, przestępczości gospodarczej, przestępczości finansowej i skarbowej, przestępstw w komunikacji oraz przestępstw przeciwko wolności seksualnej.

Art. 36. [Zasada indyferencji, delegacji oraz dewolucji czynności]

§ 1. Czynność prokuratorska jest skuteczna bez względu na osobę prokuratora, który ją wykonał, z wyjątkiem czynności zastrzeżonych w Kodeksie

postępowania karnego do wyłącznej kompetencji prokuratora nadrzędnego.

§ 2. Prokurator przełożony może powierzyć podległym prokuratorom wykonywanie czynności należących do jego zakresu działania, chyba że ustawa zastrzeżę określoną czynność wyłącznie do jego kompetencji.

§ 3. Prokurator nadrzędny może przejmować sprawy prowadzone przez prokuratorów podległych i wykonywać ich czynności, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

§ 4. W okresie czasowej przerwy w wykonywaniu obowiązków służbowych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego przydzielone mu postępowanie przygotowawcze inny prokurator podejmuje wyłącznie czynności niecierpiące zwłoki.

Art. 37. [Zasada względnej alokacji spraw]

Prokurator Generalny i prokurator wojewódzki mogą podjąć pisemną decyzję o przydzieleniu lub przekazaniu sprawy do prowadzenia podległej jednostce organizacyjnej Prokuratury z pominięciem właściwości miejscowej lub rzeczowej, z zastrzeżeniem art. 27.

Art. 38. [Dyspozycja informacją śledczą]

§ 1. Prokurator Generalny, zastępcy Prokuratora Generalnego lub inni upoważnieni przez nich prokuratorzy mogą przedstawić organom władzy publicznej informacje dotyczące działalności Prokuratury, w tym także informacje dotyczące konkretnych spraw, jeżeli informacje takie mogą być istotne dla bezpieczeństwa państwa lub jego prawidłowego funkcjonowania. Szczegółowy zakres przedstawionej informacji przekazujący ją dokumentuje pisemnie; pismo włącza się do akt podręcznych sprawy, z zachowaniem w razie potrzeby przepisów o ochronie informacji niejawnych.

§ 2. Prokurator Generalny, zastępcy Prokuratora Generalnego oraz szefowie jednostek Prokuratury mogą przekazać przedstawicielom środków masowego przekazu osobiście lub upoważnić w tym celu innego prokuratora informacje z toczącego się postępowania przygotowawczego lub dotyczące działalności Prokuratury, z wyłączeniem informacji niejawnych, mając na uwadze ważny interes publiczny.

§ 3. W przypadkach wskazanych w § 1 i 2 wymagane jest uzyskanie zgody prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze lub jego prokuratora przełożonego. Nie dotyczy to informacji udzielanej bezpośrednio przez Prokuratora Generalnego lub Zastępcę Prokuratora Generalnego.

§ 4. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze może samodzielnie przekazać informacje, mając na uwadze ważny interes publiczny, chyba że sprzeciwi się temu prokurator przełożony.

§ 5. Odpowiedzialność za wszelkie roszczenia powstałe w związku z czynnościami, o których mowa w § 1 i 2, ponosi Skarb Państwa. Odpowiedzialność Skarbu Państwa obejmuje również obowiązek złożenia oświadczenia o odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie oraz obowiązek zapłacenia sumy na wskazany cel społeczny.

§ 6. Do odpowiedzialności osób, o których mowa w § 1 i 2, stosuje się odpowiednio art. 119–121 Kodeksu pracy.

Art. 39. [Czynności oskarżycielskie]

§ 1. Prokurator wykonuje czynności oskarżyciela publicznego przed wszystkimi sądami. Może również wykonywać te czynności w sprawach wniesionych do sądu przez innych oskarżycieli.

§ 2. W razie gdy wyniki postępowania sądowego jednoznacznie nie potwierdzają zarzutów oskarżenia, prokurator powinien cofnąć akt oskarżenia lub wnioski o warunkowe umorzenie postępowania, jeżeli oskarżony wyraża na to zgodę, informując o tej decyzji prokuratora przełożonego. Jeżeli prokurator nie wniósł osobiście aktu oskarżenia lub wniosku, jego cofnięcie wymaga pisemnej zgody prokuratora przełożonego.

Art. 40. [Wizytacje i lustracje]

§ 1. Prokurator Generalny, a na obszarze swego działania również prokurator wojewódzki, może zarządzić:

- 1) wizytację jednostki organizacyjnej Prokuratury w celu całościowej kontroli realizacji ustawowych zadań przez tę jednostkę;
- 2) lustrację, która obejmuje wybrane zagadnienia z działalności jednostki, w celu kontroli prawidłowości praktyki na wybranych odcinkach

pracy lub zebrania niezbędnych danych; lustracja może dotyczyć również sposobu wykonania budżetu.

§ 2. Wizytację przeprowadza się tylko w uzasadnionym przypadku, gdy ujawniły się okoliczności wskazujące na możliwe szersze nieprawidłowości w działaniu jednostki.

§ 3. Przed rozpoczęciem wizytacji lub lustracji dopuszczalne jest poinformowanie jednostki organizacyjnej Prokuratury nią objętej jedynie o terminie rozpoczęcia czynności, planowanym okresie ich trwania oraz ogólnym przedmiocie.

§ 4. Niedopuszczalne jest organizowanie wizytacji lub lustracji w sposób umożliwiający samodzielne wytypowanie przez jednostkę organizacyjną Prokuratury nią objętą spraw lub zakresu tematycznego objętego tymi czynnościami.

Art. 41. [Podpis elektroniczny]

§ 1. Dane do składania podpisu elektronicznego na potrzeby elektronicznego postępowania upominawczego są udzielane prokuratorom po złożeniu stosownego wniosku za pośrednictwem odpowiednio właściwego prokuratora wojewódzkiego lub Prokuratora Generalnego.

§ 2. Dopuszcza się również komunikowanie się prokuratora z sądem w elektronicznym postępowaniu upominawczym przy wykorzystaniu kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

§ 3. Wnioski prokuratorów o udzielenie danych wskazanych w § 1 złożone odpowiednio do właściwego prokuratora wojewódzkiego lub Prokuratora Generalnego będą przesyłane właściwemu sądowi wraz z potwierdzeniem zatrudnienia prokuratora odpowiednio we właściwej podległej prokuratorowi wojewódzkiemu prokuraturze lub w Prokuraturze Generalnej. Osoby zamierzające komunikować się z sądem w sposób wskazany w § 2 zawiadamiają o tym sąd za pośrednictwem odpowiednio właściwego prokuratora wojewódzkiego lub Prokuratora Generalnego, podając dane do weryfikacji podpisu elektronicznego.

§ 4. Informacje, o których mowa w § 3, odpowiednio właściwy prokurator wojewódzki lub Prokurator Generalny przesyła sądowi w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

Rozdział 2

Szczegółowe kompetencje i formy realizacji zadań

Art. 42. [Ogólne uprawnienia Prokuratury]

Zadanie stania na straży praworządności Prokurator Generalny i prokuratorzy realizują poprzez:

- 1) prowadzenie lub nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach karnych, w których postępowanie przygotowawcze prowadzone jest w formie śledztwa, w zakresie wynikającym z odrębnych ustaw; zarządzenia prokuratora wydane w toku postępowania przygotowawczego są wiążące dla organu prowadzącego śledztwo;
- 2) sprawowanie funkcji oskarżyciela publicznego przed sądami w sprawach karnych w zakresie wynikającym z odrębnych ustaw;
- 3) wykonywanie czynności zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji prokuratora, wynikających z ustaw, w tym na wniosek organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze w formie dochodzenia;
- 4) inicjowanie kontroli konstytucyjnej aktów prawa i udział w postępowaniach przed Trybunałem Konstytucyjnym;
- 5) opiniowanie projektów aktów normatywnych;
- 6) zaskarżanie do sądu niezgodnych z prawem decyzji administracyjnych oraz udział w postępowaniu sądowym w sprawach zgodności z prawem takich decyzji;
- 7) powiadamianie właściwych organów o nieprawidłowościach w działaniu instytucji publicznych lub podmiotów prywatnych realizujących zadania w sferze publicznej i okolicznościach sprzyjających popełnianiu przestępstw lub innych naruszeń prawa;
- 8) wytaczanie powództw w sprawach cywilnych oraz składanie wniosków i udział w postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych, z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, jeżeli tego wymaga ochrona praworządności, interesu społecznego, własności lub praw obywateli;
- 9) podejmowanie środków przewidzianych prawem, zmierzających do prawidłowego i jednolitego stosowania prawa w postępowaniu sądowym, administracyjnym, w sprawach o wykroczenia oraz w innych postępowaniach przewidzianych przez ustawę;

- 10) współpracę z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa;
- 11) współpracę i udział w działaniach podejmowanych przez organizacje międzynarodowe lub ponadnarodowe oraz zespoły międzynarodowe, działające na podstawie umów międzynarodowych, w tym umów konstytuujących organizacje międzynarodowe, ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską;
- 12) sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem postanowień o tymczasowym aresztowaniu oraz innych decyzji o pozbawieniu wolności.

Art. 43. [Ochrona praworządności]

§ 1. Jeżeli wymaga tego ochrona praworządności, prokurator może żądać nadesłania lub przedstawienia akt oraz dokumentów i pisemnych wyjaśnień, przesłuchiwać świadków i zasięgać opinii biegłych, a także przeprowadzać oględziny w celu wyjaśnienia sprawy.

§ 2. Do czynności wymienionych w § 1 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, a w sprawach postępowania dyscyplinarnego prowadzonych przez prokuratora do spraw wojskowych wobec żołnierzy stosuje się przepisy ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

Art. 44. [Wniosek do Trybunału Konstytucyjnego]

Prokurator Generalny może wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem lub skargą, o których mowa w art. 188 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 45. [Wniosek o ułaskawienie]

Prokurator Generalny może przedstawiać Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wnioski w przedmiocie ułaskawienia osób skazanych przez sądy.

Art. 46. [Kontrola aktów prawnych samorządu terytorialnego]

Jeżeli uchwała lub zarządzenie organu samorządu terytorialnego albo rozporządzenie wojewody są niezgodne z prawem, prokurator zwraca się do organu, który je wydał, o ich zmianę lub uchylenie albo kieruje wnioskiem o ich uchylenie do właściwego organu nadzoru; w przypadku uchwały lub zarządzenia organu samorządu terytorialnego prokurator może także wystąpić o stwierdzenie ich nieważności do sądu administracyjnego.

Art. 47. [Wystąpienie sygnalizacyjne Prokuratora Generalnego i jego zastępców]

§ 1. Prokurator Generalny lub Zastępca Prokuratora Generalnego:

- 1) mogą występować do naczelnych i centralnych organów administracji państwowej o podjęcie środków w celu usprawnienia działalności podległych im organów w zakresie postępowania przygotowawczego;
- 2) mogą wystąpić z wnioskiem do właściwego organu o podjęcie odpowiednich działań, w tym o rozważenie zasadności wydania lub zmiany określonych przepisów w celu przeciwdziałania przestępczości, jeżeli w toku działań podejmowanych przez prokuratorów ujawnione zostaną istotne okoliczności sprzyjające popełnianiu przestępstw.

§ 2. Uprawnienia określone w § 1 przysługują prokuratorom wojewódzkim w obrębie ich właściwości miejscowej w stosunku do wojewodów, terenowych organów administracji niezespolej o zasięgu wojewódzkim, a także niższych szczebli oraz organów samorządu terytorialnego wszystkich szczebli, a prokuratorom rejonowym w stosunku do powiatowych i gminnych organów samorządu terytorialnego oraz terenowych organów administracji niezespolej o zasięgu powiatowym lub gminnym.

§ 3. Organ, do którego zwrócił się prokurator, jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia zawiadomić prokuratora o podjętych środkach, o których mowa w § 1, lub o zajętych stanowisku.

§ 4. W razie nieudzielenia odpowiedzi prokurator ponawia żądanie, a w razie dalszego uchylania się od jego wykonania przez osobę zobowiązaną – prokurator może nałożyć na tę osobę karę pieniężną w wysokości do 5000 zł oraz na jednostkę organizacyjną, której dotyczy wystąpienie, karę pieniężną w wysokości do 20 000 zł. Na postanowienie prokuratora służy zażalenie do wydziału karnego sądu okręgowego właściwego dla siedziby

prokuratora. Do wykonania kary stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 48. [Zewnętrzne wytyczne Prokuratora Generalnego i jego zastępców]

§ 1. Wytyczne Prokuratora Generalnego dotyczące metodyki prowadzenia postępowania przygotowawczego, w zakresie spraw, w jakich obowiązki oskarżyciela przed sądem pełni następnie prokurator, są wiążące dla wszystkich organów uprawnionych do prowadzenia takiego postępowania.

§ 2. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, którzy nadzorują organy realizujące zadania objęte tymi działami i uprawnione do prowadzenia postępowania karnego, składają Prokuratorowi Generalnemu coroczne informacje o działalności tych organów w zakresie postępowania przygotowawczego oraz sprawowania funkcji oskarżycielskich przed sądami powszechnymi.

§ 3. Wojewodowie są obowiązani do składania informacji, o których mowa w § 2, prokuratorom wojewódzkim, których zakres działania obejmuje obszar województwa. Jeżeli w województwie utworzono dwie lub więcej prokuratur wojewódzkich, wojewoda przesyła informacje każdemu z prokuratorów wojewódzkich.

§ 4. Informacje, o których mowa w § 2 i 3, składa się do końca lutego roku następnego po roku nimi objętym.

Art. 49. [Informacja o stanie przestępczości wojskowej]

Zastępca Prokuratora Generalnego nadzorujący Biuro Spraw Wojskowych, zastępca prokuratora wojewódzkiego i zastępca prokuratora rejonowego, w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, z własnej inicjatywy bądź na wniosek Ministra Obrony Narodowej lub upoważnionych przez niego organów przedkłada im informację o stanie przestępczości i jej zwalczaniu w strukturach podporządkowanych tym organom.

Art. 50. [Wystąpienie sygnalizacyjne prokuratora]

§ 1. W przypadku gdy postępowanie przygotowawcze ujawni istnienie okoliczności sprzyjających popełnianiu przestępstw lub utrudniających

ich ujawnianie, prokurator kieruje wystąpienie do odpowiedniego organu (wystąpienie sygnalizacyjne).

§ 2. W wystąpieniu prokurator może żądać również przeprowadzenia kontroli, a także wszczęcia przeciwko winnym postępowania w przedmiocie odpowiedzialności dyscyplinarnej, służbowej, materialnej lub innej przewidzianej w przepisach dotyczących stosunków pracy.

§ 3. Organ, do którego zwrócił się prokurator, jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia zawiadomić prokuratora o podjętych środkach lub zajęтым stanowisku bądź o sposobie zakończenia kontroli lub postępowania.

§ 4. W razie nieudzielenia odpowiedzi prokurator ponawia żądanie, a w razie dalszego uchylania się od jego wykonania przez osobę zobowiązaną – prokurator może nałożyć na tę osobę karę pieniężną w wysokości do 5000 zł oraz na jednostkę organizacyjną, której dotyczy wystąpienie, karę pieniężną w wysokości do 20 000 zł. Na postanowienie prokuratora służy zażalenie do sądu okręgowego właściwego ze względu na siedzibę prokuratora. Do wykonania kary stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 51. [Żądanie wszczęcia postępowania pozakarnego]

§ 1. W razie umorzenia postępowania przygotowawczego prokurator może, stosownie do okoliczności, przesłać sprawę właściwemu organowi w celu wszczęcia postępowania służbowego, dyscyplinarnego lub o wykroczenie albo w celu rozpatrzenia sprawy przez właściwą organizację społeczną lub zawodową.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w razie odmowy wszczęcia postępowania przygotowawczego, a także w razie skierowania sprawy do sądu z aktem oskarżenia.

Art. 52. [Odpowiedzialność za niewykonanie polecenia prokuratora]

W razie niewykonania polecenia lub żądania prokuratora, do którego jest on upoważniony na mocy ustawy, na wniosek prokuratora lub jego przełożonego, zwierzchnik odpowiedzialnego funkcjonariusza lub kierownika jednostki organizacyjnej właściwego organu wszczyna postępowanie

służbowe lub dyscyplinarne, przesyłając właściwemu prokuratorowi odpis decyzji w tym zakresie w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia, a także informuje prokuratora o sposobie zakończenia sprawy.

Art. 53. [Nadzór prawny nad czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi]

§ 1. W zakresie i w sposób przewidziany w ustawach odrębnych prokuratorzy sprawują nadzór nad zgodnością z prawem inicjowania i przeprowadzania czynności operacyjno-rozpoznawczych przez uprawnione do tego organy ścigania poprzez wgląd w materiały inicjujące lub zgromadzone w toku tych działań, w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych.

§ 2. Prokurator Generalny, Zastępca Prokuratora Generalnego lub prokurator wojewódzki, a także naczelnik wydziału śledczego Biura Prokuratury do Spraw Przemysłowości Zorganizowanej mogą zwrócić się o przeprowadzenie czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez właściwe uprawnione organy, jeżeli pozostawałyby one w bezpośrednim związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym. Prokurator, który złożył wniosek, oraz prokurator prowadzący lub nadzorujący śledztwo, którego dotyczą czynności, mogą zapoznać się z materiałami zgromadzonymi w toku takich czynności.

§ 3. W razie odmowy przeprowadzenia czynności, o których mowa w § 2, organ, który otrzymał wniosek, wskazuje pisemnie powody niemożności realizacji tych czynności.

Art. 54. [Współpraca z Krajowym Centrum Informacji Kryminalnej]

Prokurator Generalny i prokuratorzy współpracują z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

Art. 55. [Dostęp do informacji niejawnych. Zniesienie klauzul niejawności przez prokuratora]

§ 1. Informacje niejawne są udostępniane lub przekazywane prokuratorom na następujących zasadach:

- 1) informacje o klauzuli „ściśle tajne”:
 - a) Prokuratorowi Generalnemu, zastępcom Prokuratora Generalnego, dyrektorom i zastępcom dyrektorów komórek organizacyjnych Prokuratury Generalnej oraz prokuratorom wojewódzkim, zastępcom prokuratorów wojewódzkich i prokuratorom rejonowym – bez ograniczeń,
 - b) pozostałym prokuratorom – za zgodą jednej z osób, o której mowa w lit. a, w zakresie niezbędnym do pełnienia urzędu na stanowisku prokuratorskim, pełnienia powierzonej funkcji lub wykonywania powierzonych czynności służbowych;
- 2) informacje o klauzuli „tajne”:
 - a) Prokuratorowi Generalnemu, zastępcom Prokuratora Generalnego, dyrektorom i zastępcom dyrektorów komórek organizacyjnych Prokuratury Generalnej oraz prokuratorom wojewódzkim, zastępcom prokuratorów wojewódzkich i prokuratorom rejonowym – bez ograniczeń,
 - b) pozostałym prokuratorom – w zakresie niezbędnym do pełnienia urzędu na stanowisku prokuratorskim, pełnienia powierzonej funkcji lub wykonywania powierzonych czynności służbowych;
- 3) informacje o klauzuli „poufne” oraz „zastrzeżone” – każdemu prokuratorowi, bez ograniczeń.

§ 2. W razie odmowy udostępnienia informacji niejawnej prokuratorowi w sytuacjach, o których mowa w § 1 pkt 2 lit. b, ostateczną decyzję w tej kwestii podejmuje Prokurator Generalny lub Zastępca Prokuratora Generalnego w stosunku do prokuratorów w Prokuraturze Generalnej, a prokurator wojewódzki lub zastępca prokuratora wojewódzkiego w stosunku do prokuratorów w prokuraturze wojewódzkiej oraz w podległych prokuraturach rejonowych.

§ 3. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze w przypadku przekazania mu przez uprawniony podmiot do celów postępowania karnego:

- 1) materiałów niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” – może samodzielnie podjąć decyzję o zmianie (obniżeniu) lub zniesieniu klauzuli niejawności ze wszystkich lub z niektórych przekazanych dokumentów;
- 2) materiałów niejawnych o klauzuli „tajne” – może za zgodą prokuratora przełożonego podjąć decyzję o zmianie (obniżeniu) lub zniesieniu

klauzuli niejawności ze wszystkich lub z niektórych przekazanych dokumentów.

§ 4. W sytuacjach, o których mowa w § 3, przepisów art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 742 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1933) nie stosuje się.

§ 5. Prokurator Generalny może samodzielnie, na potrzeby prowadzonego lub nadzorowanego śledztwa, znieść lub zmienić klauzulę niejawności „ściśle tajne” nałożoną na dokument lub materiał przez uprawniony organ w trybie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, po uprzednim zasięgnięciu opinii tego organu. W razie zmiany klauzuli przepisu § 3 nie stosuje się, chyba że Prokurator Generalny zezwoli na zniesienie lub obniżenie klauzuli niejawności.

Art. 56. [Współpraca w badaniach naukowych i działalności dydaktycznej]

§ 1. Prokuratura uczestniczy lub wspomaga podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.²), w zakresie:

- 1) prowadzenia badań dotyczących problematyki przestępczości, jej zwalczania i zapobiegania oraz kontroli;
- 2) przygotowania i prowadzenia działalności dydaktycznej w uczelniach wyższych oraz w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury;
- 3) krzewienia znajomości zagadnień prawnych wśród młodzieży szkół średnich i podstawowych.

§ 2. Uczestnictwo lub pomoc, o której mowa w § 1, nie może zagrażać dobru postępowania karnego ani naruszać uprawnień jego stron.

§ 3. W niezbędnym zakresie Prokuratura może podejmować działania zmierzające do wykorzystania w zakresie realizacji zadań ustawowych wyników prowadzonych badań naukowych.

Art. 57. [Inne zadania prokuratorskie]

Prokuratorzy wykonują również inne czynności wskazane w ustawach.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 655, 682, 807, 1010, 1079, 1117, 1459, 2185 i 2232.

Rozdział 3

Inspektorat Prokuratury

Art. 58. [Zasady działania Inspektoratu]

§ 1. W Prokuraturze Generalnej i w prokuraturach wojewódzkich działają Inspektorat Prokuratora Generalnego i inspektoraty prokuratora wojewódzkiego (Inspektorat Prokuratury). W inspektoratach obowiązki służbowe powinni wykonywać prokuratorzy, a w razie potrzeby także inni pracownicy Prokuratury, szczególnie wyróżniający się doświadczeniem zawodowym i wiedzą prawniczą. Prokurator wykonujący obowiązki służbowe w inspektoracie nie może być karany dyscyplinarnie.

§ 2. Poszczególnymi inspektoratami kierują ich naczelnicy, którzy podlegają bezpośrednio Prokuratorowi Generalnemu w Prokuraturze Generalnej oraz prokuratorowi wojewódzkiemu w prokuraturach wojewódzkich.

§ 3. Inspektorat Prokuratury może w każdym czasie z urzędu lub na wniosek podjąć kontrolę prawidłowości prowadzonego lub nadzorowanego przez prokuratora postępowania przygotowawczego lub sprawowania przez prokuratora funkcji oskarżyciela publicznego w postępowaniu sądowym, albo realizacji innych działań wynikających z ustaw (inspekcja).

§ 4. Na polecenie Prokuratora Generalnego lub prokuratora wojewódzkiego Inspektorat Prokuratury przeprowadza kontrolę we wskazanym zakresie prawidłowości zarządzania podległą jednostką organizacyjną Prokuratury.

§ 5. W razie wpływu wniosku o przeprowadzenie inspekcji postępowania lub sprawowania funkcji oskarżyciela publicznego, decyzja w tym przedmiocie zostaje podjęta w terminie 30 dni od daty wpływu. Wniosek może złożyć podejrzany, obrońca podejrzanego, pokrzywdzony lub pełnomocnik pokrzywdzonego. Odmowa przeprowadzenia kontroli na wniosek wymaga uzasadnienia i nie podlega zaskarżeniu.

§ 6. Inspekcja powinna trwać nie dłużej niż 30 dni. W uzasadnionym przypadku może zostać przedłużona przez Prokuratora Generalnego lub prokuratora wojewódzkiego o nie więcej niż 30 dni.

§ 7. W ramach inspekcji prokuratorom, a w zakresie kontroli biurowości także pracownikom Inspektoratu przysługują uprawnienia do:

- 1) dostępu do objętych inspekcją akt spraw w postępowaniu przygotowawczym i w postępowaniu sądowym, z zachowaniem w razie potrzeby przepisów o ochronie informacji niejawnych;
- 2) dostępu do informacji statystycznych i finansowych dotyczących działania jednostki organizacyjnej Prokuratury, w której prowadzona jest inspekcja;
- 3) dostępu do akt personalnych prokuratorów i pracowników jednostki organizacyjnej Prokuratury, w której prowadzona jest inspekcja;
- 4) żądanie złożenia oświadczeń pisemnych przez prokuratorów i innych pracowników Prokuratury, na okoliczności objęte inspekcją.

Art. 59. [Raport z kontroli]

§ 1. Po zakończeniu inspekcji sporządza się raport przekazywany odpowiednio Prokuratorowi Generalnemu lub prokuratorowi wojewódzkiemu. Jeżeli wnioski z inspekcji wskazują na potrzebę zmiany lub wdrożenia odpowiednich elementów metodyki śledczej albo sposobu stosowania przepisów prawa, Prokurator Generalny lub prokurator wojewódzki przekazuje je podległym prokuratorom.

§ 2. Prokurator Generalny lub w zakresie swojej właściwości prokurator wojewódzki może podjąć decyzję o podaniu wyników inspekcji do wiadomości publicznej w całości lub w części, z wyłączeniem danych personalnych oraz informacji, których publikacja mogłaby zaszkodzić dobru postępowania lub naruszać dobra osobiste.

§ 3. Jeżeli w wyniku inspekcji ujawnią się okoliczności wskazujące w sposób uzasadniony na możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego lub służbowego, kierujący inspektoratem przekazuje w niezbędnym zakresie materiały z kontroli odpowiednio rzecznikowi dyscyplinarnemu lub prokuratorowi przełożonemu.

Rozdział 4 **Polityka informacyjna**

Art. 60. [Zespoły prasowe i rzecznicy prasowi]

§ 1. Ogólną politykę informacyjną dla prasy i innych środków masowego przekazu w jednostkach organizacyjnych Prokuratury realizują:

- 1) Zespół Rzecznika Prasowego Prokuratury Generalnej,
- 2) prokurator wojewódzki oraz prokurator rejonowy, a także ich zastępcy.

§ 2. Prokurator wojewódzki może powołać rzecznika prasowego albo zespół prasowy, obejmując swą działalnością poza tą jednostką także podległe jednostki organizacyjne.

§ 3. Rzecznikiem prasowym, o którym mowa w § 1 pkt 1 i § 2 powinna być osoba posiadająca doświadczenie, a w miarę możliwości także wykształcenie w zakresie dziennikarstwa lub środków komunikacji społecznej. W razie konieczności funkcję rzecznika prasowego pełni prokurator tej jednostki organizacyjnej Prokuratury.

§ 4. Do zadań rzecznika prasowego należy w szczególności:

- 1) przekazywanie mediom informacji z toczących się postępowań przygotowawczych i dotyczących działalności jednostki organizacyjnej Prokuratury, z uwzględnieniem art. 38 § 2 i 3;
- 2) udzielanie odpowiedzi na publikacje prasowe oraz audycje radiowe i telewizyjne, a także materiały rozpowszechniane w innych środkach masowego przekazu, dotyczące działalności jednostek organizacyjnych Prokuratury, w tym kierowanie wniosków o opublikowanie sprostowania oraz udzielanie odpowiedzi na krytykę i interwencję prasową;
- 3) prowadzenie i nadzór nad merytoryczną zawartością strony internetowej jednostki organizacyjnej Prokuratury.

§ 5. W niezbędnym zakresie informacji przedstawicielom środków masowego przekazu może udzielić, w miarę możliwości w uzgodnieniu z rzecznikiem prasowym lub zespołem prasowym, prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze albo pełniący funkcję oskarżyciela lub rzecznika interesu publicznego przed sądem, zwłaszcza wówczas, gdy sprzyjać to będzie należytemu przekazaniu informacji i kształtowaniu pozytywnego wizerunku Prokuratury.

Art. 61. [Strony internetowe jednostek Prokuratury]

§ 1. Wszystkie jednostki organizacyjne Prokuratury posiadają stronę w sieci Internet. Strona internetowa, niezależnie do danych ujmowanych na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, powinna zawierać przede wszystkim:

- 1) podstawowe dane kontaktowe tej jednostki oraz jednostek nadrzędnych nad nią;
- 2) imiona i nazwiska prokuratorów pełniących funkcje kierownicze oraz zajmujących stanowiska samodzielne;
- 3) wykaz (imiona i nazwiska) pozostałych prokuratorów danej jednostki z przyporządkowaniem ich do danej komórki organizacyjnej;
- 4) z wyjątkiem strony prokuratury rejonowej, listę podległych jednostek organizacyjnych Prokuratury z ich podstawowymi danymi kontaktowymi oraz odnośnik (link) kierujący do stron poszczególnych jednostek;
- 5) listę miejskich lub powiatowych komend Policji, oddziałów lub placówek Straży Granicznej, delegatur Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, izb i urzędów Krajowej Administracji Skarbowej oraz odnośnik (link) kierujący do stron poszczególnych jednostek, których właściwość miejscowa w całości lub w części pokrywa się z właściwością miejscową danej jednostki Prokuratury;
- 6) komunikaty, oświadczenia i sprostowania związane z działalnością jednostki Prokuratury;
- 7) informacje o zamówieniach publicznych oraz ogłoszenia o konkursach, w tym dotyczące zatrudnienia;
- 8) informacje ułatwiające załatwienie sprawy przez osoby niepełnosprawne;
- 9) informacje o przepisach prawa, a zwłaszcza dane o prawach przysługujących pokrzywdzonym, świadkom, podejrzanym oraz oskarżonym.

§ 2. Strona internetowa może zawierać też inne treści, wskazane w zarządzeniu, o którym mowa w art. 10.

Rozdział 5

Skargi i wnioski

Art. 62. [Zasady ogólne]

§ 1. Skargi i wnioski rozpoznaje się nie później niż w terminie 6 tygodni od dnia ich wpływu, chyba że treść skargi w sposób wiarygodny wskazuje na konieczność niezwłocznego jej załatwienia.

§ 2. Skargi i wnioski dotyczące prokuratorów w zakresie, w jakim są oni niezależni, pozostawia się bez rozpoznania. Prokurator kierujący jednostką organizacyjną prokuratury, do którego taka skarga została skierowana, zawiadamia wnoszącego o przyczynach odmowy jej rozpoznania.

§ 3. Jeżeli skarga lub wniosek dotyczy czynności prokuratora podlegającej zaskarżeniu, prokurator kierujący jednostką organizacyjną Prokuratury niezwłocznie przekazuje skargę do akt postępowania, którego dotyczy, zawiadamiając o tym wnoszącego.

§ 4. Jeżeli skarga lub wniosek dotyczy treści czynności prokuratora jeszcze niedokonanych, należących do zakresu, o którym mowa w § 2, podlega niezwłocznemu przekazaniu do akt postępowania, którego dotyczy.

§ 5. Jeżeli skarga lub wniosek nie stanowi środka odwoławczego, a jednocześnie:

- 1) zawiera treści znieważające lub słowa powszechnie uznawane za obelżywe, lub
 - 2) ponawia argumenty zawarte w poprzedniej skardze dotyczące tego samego przedmiotu, lub
 - 3) jest bezzasadna w stopniu oczywistym, z uwagi na jej treść,
- pozostawia się skargę bez rozpoznania, zawiadamiając wnoszącego o przyczynie pozostawienia bez rozpoznania.

Art. 63. [Podmiot rozpoznający]

§ 1. Skargi dotyczące prokuratora, asesora Prokuratury, asystenta prokuratora, aplikanta prokuratorowskiego, urzędnika i innego pracownika rozpoznaje Inspektorat Prokuratora Generalnego lub inspektorat prokuratora wojewódzkiego, po uzyskaniu stanowiska zainteresowanego prokuratora oraz jego prokuratora przełożonego.

§ 2. Wnioski podlegają rozpoznaniu zgodnie z wewnętrznym podziałem zadań w jednostce organizacyjnej Prokuratury.

Art. 64. [Żądanie postępowania dyscyplinarnego]

§ 1. Skargę lub wniosek w zakresie, w jakim zawiera żądanie pociągnięcia prokuratora do odpowiedzialności dyscyplinarnej, prokurator kierujący jednostką organizacyjną Prokuratury przekazuje właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu, z zastrzeżeniem art. 62 § 5.

§ 2. O sposobie rozpoznania skargi lub wniosku rzecznik dyscyplinarny zawiadamia skarżącego oraz prokuratora, który przekazał mu skargę.

Art. 65. [Odpowiednie stosowanie Kodeksu postępowania administracyjnego]

W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do skarg stosuje się przepisy działu VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Rozdział 6
Przetwarzanie danych osobowych

Art. 66. [Upoważnienie do przetwarzania danych]

§ 1. Prokuratura gromadzi, przetwarza i analizuje w systemach informatycznych dane, w tym dane osobowe, pochodzące z prowadzonych lub nadzorowanych na podstawie ustawy postępowań oraz z udziału w postępowaniu sądowym, administracyjnym lub innych postępowaniach przewidzianych przez ustawę.

§ 2. Przekazywanie danych i informacji, o których mowa w § 1, właściwym organom, w tym organom innego państwa, jest dopuszczalne, jeżeli przewiduje to ustawa lub umowa międzynarodowa ratyfikowana przez Rzeczpospolitą Polską.

Art. 67. [Administratorzy danych]

§ 1. Prokuratura Generalna jest administratorem danych przetwarzanych w ogólnokrajowych systemach teleinformatycznych jednostek organizacyjnych Prokuratury.

§ 2. Jednostki organizacyjne Prokuratury są administratorami danych przetwarzanych w ramach realizowanych zadań, z wyłączeniem danych, o których mowa w § 1.

§ 3. Do przetwarzania danych osobowych w postępowaniach lub systemach teleinformatycznych w ramach realizacji zadań, o których mowa w art. 1, przepisów art. 12–16, art. 18–22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie

ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.05.2016, str. 1, z późn. zm.) nie stosuje się.

Art. 68. [Dokumentacja elektroniczna]

§ 1. Dokumentacja postępowania przygotowawczego może być prowadzona również wyłącznie w formie elektronicznej.

§ 2. Prokurator na każdym etapie postępowania karnego jest uprawniony do wnoszenia pism procesowych do sądu w formie elektronicznej bez konieczności składania ich również w formie papierowej.

§ 3. Dokumenty sporządzone w formie elektronicznej prokurator opatruje podpisem elektronicznym. Przepisy art. 41 stosuje się odpowiednio. Jednostki organizacyjne prokuratury są administratorami danych przetwarzanych w ramach realizowanych zadań, z wyłączeniem danych, o których mowa w § 1.

Art. 69. [Sprawozdania co do kontroli operacyjnych]

§ 1. Prokurator Generalny przedstawia Sejmowi i Senatowi jawną roczną informację o łącznej liczbie osób, wobec których został skierowany wniosek o zarządzenie kontroli i utrwalania rozmów lub wniosek o zarządzenie kontroli operacyjnej, ze wskazaniem liczby osób, co do których:

- 1) sąd zarządził kontrolę i utrwalanie rozmów lub kontrolę operacyjną,
- 2) sąd odmówił zarządzenia kontroli i utrwalania rozmów lub kontroli operacyjnej,
- 3) wniosek o kontrolę operacyjną nie uzyskał zgody prokuratora

z wyszczególnieniem liczby osób w wymienionych kategoriach, co do których o kontrolę operacyjną wnioskował właściwy organ.

§ 2. Informacja, o której mowa w § 1, powinna być przedstawiona Sejmowi i Senatowi do dnia 31 maja roku następnego po roku nią objętym.

Rozdział 7

Specjalny prokurator śledczy

Art. 70. [Przesłanki powołania]

W wyjątkowo uzasadnionym przypadku konieczności przeprowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawie o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa międzynarodowego lub stabilności wewnętrznej Rzeczypospolitej Polskiej albo ochrony zasady demokratycznego państwa prawa, może zostać powołany specjalny prokurator śledczy.

Art. 71. [Tryb powołania]

§ 1. Specjalnego prokuratora śledczego może powołać Krajowa Rada Prokuratury uchwałą na wniosek Prokuratora Generalnego albo Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

§ 2. Funkcje specjalnego prokuratora śledczego może objąć prokurator, za swoją zgodą, który:

- 1) zajmuje stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej lub wyższe;
- 2) posiada łącznie co najmniej 10-letni staż zawodowy na stanowisku prokuratora lub sędziego;
- 3) cechuje się wysokim poziomem wiedzy zawodowej i doświadczeniem w prowadzeniu spraw większej wagi;
- 4) nie był karany dyscyplinarnie.

§ 3. Podmiot uprawniony składa pisemny, uzasadniony wniosek o powołanie specjalnego prokuratora śledczego do Przewodniczącego Krajowej Rady Prokuratury. Wniosek może wskazywać kandydata do objęcia funkcji.

§ 4. Jeżeli wniosek nie pochodzi od Prokuratora Generalnego, Przewodniczący Krajowej Rady Prokuratury bezzwłocznie przesyła odpis wniosku Prokuratorowi Generalnemu, który w terminie 3 dni przedstawia na piśmie swoje stanowisko co do zasadności wniosku. Przychylając się do wniosku, Prokurator Generalny może wskazać kandydatów do objęcia funkcji, w liczbie nie większej niż trzech.

§ 5. Przewodniczący Krajowej Rady Prokuratury niezwłocznie wyznacza termin posiedzenia w przedmiocie rozpoznania wniosku. Termin

posiedzenia przypada nie później niż w ciągu 14 dni od złożenia wniosku. Krajowa Rada Prokuratury w celu rozważenia dodatkowych okoliczności decyzję co do wniosku może odroczyć na kolejne posiedzenie, które odbywa się nie później niż w terminie 14 dni od pierwszego posiedzenia.

§ 6. W posiedzeniu Krajowej Rady Prokuratury bierze udział wnioskodawca oraz Prokurator Generalny. W posiedzeniu, na zaproszenie Przewodniczącego Krajowej Rady Prokuratury, może wziąć udział kandydat od objęcia funkcji specjalnego prokuratora śledczego.

Art. 72. [Ochrona informacji niejawnych]

Jeżeli przedstawienie i rozpoznanie wniosku oraz zajęcie stanowisk wiąże się z udostępnieniem materiałów lub informacji niejawnych, stosuje się przepisy o ochronie takich informacji.

Art. 73. [Okres pełnienia funkcji]

§ 1. Specjalny prokurator śledczy obejmuje swoją funkcję na okres 12 miesięcy. Na jego uzasadniony wniosek Krajowa Rada Prokuratury może przedłużyć trzykrotnie pełnienie funkcji o kolejne 6 miesięcy.

§ 2. Wniosek o przedłużenie pełnienia funkcji prokurator kieruje nie wcześniej niż 60 dni i nie później niż 30 dni przed upływem jej dotychczasowego terminu, a Krajowa Rada Prokuratury podejmuje decyzję w przedmiocie wniosku w terminie 21 dni.

§ 3. Jeżeli w okresie sprawowania funkcji zaszły okoliczności, o których mowa w art. 321 Kodeksu postępowania karnego specjalny prokurator śledczy kontynuuje niezbędne czynności do skierowania do sądu aktu oskarżenia lub innej właściwej skargi oskarżyciela publicznego także po upływie terminów, o których mowa w § 1 i 2.

Art. 74. [Odwołanie prokuratora]

§ 1. Specjalnego prokuratora śledczego odwołuje Krajowa Rada Prokuratury w przypadku:

- 1) nieobjęcia funkcji lub zrzeczenia się jej przez prokuratora;
- 2) trwałej niezdolności prokuratora do sprawowania urzędu ze względu na stan zdrowia, stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;

- 3) niezdolności czasowej do pracy, na podstawie zwolnienia lekarskiego trwającego dłużej niż 60 dni w sposób ciągły lub łącznie 90 dni w okresie 6 miesięcy;
- 4) prawomocnego zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych;
- 5) skazania prokuratora wyrokiem sądu powszechnego, choćby nieprawomocnym, za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, z wyjątkiem warunkowego umorzenia postępowania karnego wobec niego przez Sąd Najwyższy lub sąd powszechny za popełnienie czynu z art. 177 § 1 Kodeksu karnego;
- 6) skazania prokuratora prawomocnym wyrokiem sądu dyscyplinarnego na jedną z kar dyscyplinarnych.

§ 2. Specjalny prokurator śledczy może zostać odwołany przez Krajową Radę Prokuratury na wniosek Prokuratora Generalnego, za zgodą Izby Karnej Sądu Najwyższego wyrażoną w składzie pięciu sędziów, jeżeli przebieg postępowania przygotowawczego prowadzonego przez prokuratora wskazuje na poważne i długotrwałe uchybienia w jego sprawności.

§ 3. W razie odwołania specjalnego prokuratora śledczego Krajowa Rada Prokuratury w terminie 30 dni od odwołania powołuje na jego miejsce nowego prokuratora, którego kadencja liczy się od początku.

Art. 75. [Śledztwo i uprawnienia prokuratora]

§ 1. Specjalny prokurator śledczy wszczyna i prowadzi w formie śledztwa lub przejmuje do prowadzenia postępowanie przygotowawcze na zasadach ogólnych przewidzianych w Kodeksie postępowania karnego, z tym że:

- 1) nie mają zastosowania przepisy: art. 12, art. 22, rozdziału 5, art. 100 § 5, art. 310 oraz art. 315 § 2 Kodeksu postępowania karnego;
- 2) prokurator prowadzi śledztwo osobiście lub wraz z zespołem śledczym, jeżeli został powołany; prokurator może jednak powierzyć śledztwo w określonym wątku lub wykonanie określonych czynności śledztwa organom, o którym mowa w art. 312 Kodeksu postępowania karnego;
- 3) przewidzianych w ustawie czynności sądu w postępowaniu przygotowawczym dokonuje na posiedzeniu sąd apelacyjny, w którego okręgu prowadzone jest postępowanie przygotowawcze, z zastrzeżeniem pkt 4 i 7; jeżeli na postanowienie sądu przysługuje zażalenie, właściwa do jego rozpoznania jest Izba Karne Sądu Najwyższego;

- 4) w przypadku odmowy przez naczelny organ administracji rządowej wyrażenia zgody na zwolnienie z tajemnicy w trybie, o którym mowa w art. 179 Kodeksu postępowania karnego, prokuratorowi przysługuje zażalenie do Izby Karnej Sądu Najwyższego, która rozstrzyga ostatecznie;
- 5) w każdym wypadku, jeżeli w toku przeszukania obrońca lub inna osoba, od której żąda się wydania rzeczy lub u której dokonuje się przeszukania, oświadczy, że wydane lub znalezione w toku przeszukania pisma lub inne dokumenty obejmują okoliczności związane z wykonywaniem funkcji obrońcy, organ dokonujący czynności przekazuje te dokumenty z zachowaniem rygorów określonych w art. 225 § 1 Kodeksu postępowania karnego sądowi apelacyjnemu, który po zapoznaniu się z dokumentami zwraca je w całości lub w części, z zachowaniem rygorów określonych w § 1, osobie, od której je zabrano, albo wydaje postanowienie o ich zatrzymaniu dla celów postępowania;
- 6) karę porządkową, o której mowa w art. 285 § 1 Kodeksu postępowania karnego można nałożyć w wysokości do 10 000 zł;
- 7) zażalenie podmiotu uprawnionego na postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego w całości lub w części podlega rozpoznaniu przez Izbę Karną Sądu Najwyższego w składzie pięciu sędziów;
- 8) termin do sporządzenia aktu oskarżenia wynosi 60 dni od daty zamknięcia śledztwa, a jeżeli podejrzany jest tymczasowo aresztowany – 30 dni;
- 9) w sprawie o przestępstwo objęte aktem oskarżenia, wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania lub wnioskiem, o którym mowa w art. 324 Kodeksu postępowania karnego, sądem właściwym do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji jest sąd okręgowy bez względu na kwalifikację prawną czynu; sąd rozpoznaje sprawę w składzie trzech sędziów zawodowych;
- 10) w razie wniesienia aktu oskarżenia sąd dokonuje kontroli, o której mowa w art. 337 Kodeksu postępowania karnego, w zawitym terminie 21 dni;
- 11) specjalnemu prokuratorowi śledczemu przysługują uprawnienia:
 - a) do zwolnienia z tajemnicy bankowej w zakresie, o którym mowa w art. 106b i art. 106c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo

bankowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 2324, 2339, 2640 i 2707), bez konieczności uzyskiwania zgody sądu;

- b) wystąpienia bez zgody Prokuratora Generalnego do sądu z wnioskiem, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1197).

§ 2. Specjalny prokurator śledczy może polecić Komendantowi Głównemu Policji, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej lub Komendantowi Głównemu Żandarmerii Wojskowej zarządzenie kontroli operacyjnej, na warunkach i w trybie, o którym mowa w art. 19 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, z późn. zm.³) lub, odpowiednio w przepisach uprawniających do prowadzenia takiej kontroli Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Straż Graniczną Centralne Biuro Antykorupcyjne, Krajową Administrację Skarbową oraz Żandarmerię Wojskową.

§ 3. Kompetencje specjalnego prokuratora śledczego przysługują także innemu prokuratorowi powołanego zespołu śledczego, z wyjątkiem uprawnienia, o którym mowa w § 1 pkt 11 lit. b. Uprawnienie, o którym mowa w § 2, jeżeli dotyczy sytuacji niecierpiącej zwłoki, przysługuje także zastępcy specjalnego prokuratora śledczego.

Art. 76. [Zakończenie śledztwa]

§ 1. Po przeprowadzeniu śledztwa, specjalny prokurator śledczy kieruje do właściwego sądu akt oskarżenia, umarza je lub kończy w inny sposób przewidziany przepisami Kodeksu postępowania karnego. W dalszym postępowaniu przed sądem, również po upływie okresu pełnienia funkcji, czynności oskarżyciela publicznego wykonują osoby, które pełniły funkcję specjalnego prokuratora śledczego oraz członków powołanego zespołu śledczego.

§ 2. Jeżeli nie zaskarżono postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego w całości lub w części, lub brak podmiotu uprawnionego do złożenia zażalenia, specjalny prokurator śledczy przekazuje jego odpis Izbie Karnej Sądu Najwyższego, która orzekając w składzie pięciu sędziów,

³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2333, 2447 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115 i 1488.

w ciągu 60 dni od doręczenia postanowienia może uchylić postanowienie, wskazując czynności do wykonania lub okoliczności wymagające wyjaśnienia.

§ 3. Jeżeli do upływu okresu pełnienia funkcji postępowanie przygotowawcze nie zostanie zakończone, choćby w części, przejmuje je do dalszego prowadzenia prokurator wyznaczony przez Prokuratora Generalnego za zgodą Krajowej Rady Prokuratury. Specjalny prokurator śledczy sporządza w takiej sytuacji w terminie 3 miesięcy szczegółowy raport z przebiegu i ustaleń dotychczasowego śledztwa.

§ 4. Sąd rozpoznający sprawę w pierwszej instancji jest zobligowany do jej rozstrzygnięcia niezwłocznie, nie później niż w terminie 6 miesięcy od wniesienia aktu oskarżenia lub innej skargi oskarżycielskiej przez specjalnego prokuratora śledczego. W razie wniesienia środka zaskarżenia od orzeczenia sądu pierwszej instancji sąd odwoławczy jest zobligowany do rozstrzygnięcia nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia przekazania sprawy do tego sądu.

§ 5. W uzasadnionym wypadku Sąd Najwyższy na wniosek sądu może każdorazowo wydłużyć okresy rozpoznania sprawy o kolejne 3 miesiące w postępowaniu w pierwszej instancji lub o 2 miesiące w postępowaniu odwoławczym. W przypadku wniesienia kasacji Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę niezwłocznie.

Art. 77. [Postępowanie przed Trybunałem Stanu]

Jeżeli zebrane w postępowaniu przygotowawczym materiały w całości lub w części uzasadniają pociągnięcie osoby do odpowiedzialności karnej w trybie ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz. U. z 2022 r. poz. 762), specjalny prokurator śledczy wyłącza w niezbędnym zakresie materiały w celu wniesienia aktu oskarżenia do Trybunału.

Art. 78. [Zespół śledczy]

§ 1. Specjalny prokurator śledczy może w każdym czasie utworzyć zespół śledczy, w skład którego może powołać, za ich zgodą:

- 1) nie więcej niż czworo prokuratorów oraz
- 2) nie więcej niż po pięciu funkcjonariuszy podmiotów, o których mowa w § 2.

W szczególnie uzasadnionym wypadku, za zgodą Prokuratora Generalnego, skład zespołu śledczego może zostać rozszerzony.

§ 2. Na żądanie specjalnego prokuratora śledczego Komendant Główny Policji, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Komendant Główny Straży Granicznej, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szef Krajowej Administracji Skarbowej oraz Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej wyznaczają funkcjonariuszy do zespołu śledczego.

§ 3. Specjalny prokurator śledczy może wskazać prokuratorów i funkcjonariuszy do zespołu śledczego, a Prokurator Generalny i organy, o których mowa w § 2, mogą odmówić delegowania osoby tylko w wyjątkowo ważnej przyczynie.

§ 4. Zespół śledczy ulega rozwiązaniu z mocy prawa z momentem zakończenia pełnienia funkcji przez specjalnego prokuratora śledczego, z zastrzeżeniem art. 74 § 3 i art. 76 § 1, chyba że nowy prokurator powołany w miejsce dotychczasowego specjalnego prokuratora śledczego w terminie 14 dni postanowi o nierozwiązaniu zespołu.

Art. 79. [Biuro prokuratora]

§ 1. Obsługę administracyjną działalności specjalnego prokuratora śledczego i zespołu śledczego, jeżeli zostanie powołany, zapewnia biuro specjalnego prokuratora śledczego.

§ 2. Najpóźniej w ciągu 30 dni od dnia powołania specjalny prokurator śledczy przedkłada Prokuratorowi Generalnemu wniosek, w którym wskazuje:

- 1) siedzibę biura, która stanowi jednocześnie miejsce prowadzenia postępowania przygotowawczego;
- 2) potrzeby w zakresie kadr i urządzeń dla obsługi administracyjno-logistycznej;
- 3) skład zespołu śledczego, jeżeli zamierza powołać zespół;
- 4) osobę prokuratora, który będzie pełnił zadania zastępcy specjalnego prokuratora śledczego; osoba taka może zostać wyznaczona również w późniejszym czasie przez specjalnego prokuratora śledczego.

§ 3. Prokurator Generalny udziela wszelkiej niezbędnej pomocy w utworzeniu biura. W przypadku odmowy przez Prokuratora Generalnego realizacji wniosku w całości lub w części, specjalny prokurator śledczy

może zwrócić się do Krajowej Rady Prokuratury, która rozstrzyga niezwłocznie kwestię sporną.

§ 4. Specjalny prokurator śledczy może w każdym czasie wystąpić do Prokuratora Generalnego o zmiany lub uzupełnienia w zakresie, o którym mowa w § 1.

§ 5. Działalność biura specjalnego prokuratora śledczego finansowana jest z budżetu Prokuratury Generalnej, z wyjątkiem wynagrodzeń funkcjonariuszy wchodzących w skład zespołu śledczego. Prokurator Generalny może wystąpić w każdym czasie do Prezesa Rady Ministrów o dotację celową.

Art. 80. [Obowiązek udzielenia pomocy]

Instytucje państwowe i samorządowe zobowiązane są do udzielenia specjalnemu prokuratorowi śledczemu wszelkiej żądanej pomocy.

Art. 81. [Wynagrodzenie]

Specjalnemu prokuratorowi śledczemu oraz prokuratorowi i funkcjonariuszowi organu, o którym mowa w art. 78 § 2, powołanemu do zespołu śledczego przysługują:

- 1) wynagrodzenie i inne świadczenia na zasadach ogólnych określonych niniejszą ustawą lub ustawami regulującymi służbę funkcjonariuszy oraz
- 2) dodatek specjalny w wysokości 50% wynagrodzenia zasadniczego.

Art. 82. [Gwarancje prokuratora]

§ 1. W okresie 5 lat od dnia zakończenia pełnienia funkcji specjalnego prokuratora śledczego:

- 1) ma on prawo powrócić na uprzednio zajmowane stanowisko służbowe i nie może bez swojej zgody zostać przeniesiony lub delegowany do jakichkolwiek innych czynności służbowych;
- 2) Izba Karna Sądu Najwyższego w składzie trzech sędziów orzeka:
 - a) w przedmiocie rozstrzygnięcia co do wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej lub na jego zatrzymanie; na postanowienie Sądu Najwyższego przysługuje zażalenie do innego, równorzędnego składu,

b) w przedmiocie udzielenia zgody na wydanie wobec prokuratora postanowienia o przedstawieniu zarzutu w postępowaniu dyscyplinarnym.

§ 2. W okresie pełnienia funkcji specjalnego prokuratora śledczego zachowuje on wszystkie uprawnienia przysługujące mu jako prokuratorowi na mocy niniejszej ustawy.

§ 3. W razie zmiany lub uchylecia przepisów niniejszego artykułu wynikające z niego zasady, o których mowa w § 1 oraz 4 i 5, pozostają w mocy.

§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio do prokuratorów i funkcjonariuszy wchodzących w skład powołanego zespołu śledczego.

§ 5. Przepisy § 1 stosuje się także w przypadkach, o których mowa w art. 74 § 1 pkt 2 i 3.

Art. 83. [Bezpieczeństwo prokuratora]

§ 1. Na uzasadniony wniosek specjalnego prokuratora śledczego Komendant Służby Ochrony Państwa, Komendant Główny Policji albo Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego wdraża ochronę osobistą prokuratora i członków zespołu śledczego oraz ich osób najbliższych.

§ 2. Na wniosek specjalnego prokuratora śledczego ochrona, o której mowa w § 1, zostaje przedłużona na okres 12 miesięcy od zakończenia okresu pełnienia funkcji, a w szczególnie uzasadnionym przypadku na wniosek Prokuratora Generalnego może zostać przedłużona przez Prezesa Rady Ministrów także na dalsze okresy oznaczone.

Art. 84. [Fałszywe zeznania – tryb specjalny]

Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że osoba przesłuchana w charakterze świadka w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez specjalnego prokuratora śledczego złożyła zeznanie, o którym mowa w art. 233 § 1 lub 1a Kodeksu karnego, prokurator może wyłączyć materiały w tym zakresie do odrębnego postępowania, kierując sprawę do sądu okręgowego, w którego okręgu prowadzone jest postępowanie przygotowawcze, który rozstrzyga, stosując odpowiednio przepisy o postępowaniu przyspieszonym.

Rozdział 8

Współpraca z Urzędem Prokuratury Europejskiej

Art. 85. [Zasada ogólna]

Prokuratura Rzeczypospolitej Polskiej współpracuje z Urzędem Prokuratury Europejskiej, a prokuratorzy mogą ubiegać się o objęcie stanowiska w Prokuraturze tego Urzędu, w zakresie i na zasadach ustalonych odrębną ustawą.

DZIAŁ III

ORGANIZACJA PROKURATURY

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 86. [Prokurator nadrzędny, przełożony oraz zwierzchnik służbowy]

§ 1. Prokuratorem nadrzędnym jest prokurator kierujący jednostką organizacyjną Prokuratury wyższego szczebla oraz prokurator tej jednostki, w tym także delegowany do niej, w zakresie powierzonych mu czynności służbowych.

§ 2. Prokuratorem przełożonym wobec prokuratorów, asesorów Prokuratury, asystentów prokuratorów oraz aplikantów prokuratorских jednostki organizacyjnej Prokuratury, w tym także delegowanych do niej, jest jej szef oraz jego zastępcy w zakresie powierzonych mu czynności służbowych.

§ 3. Prokurator nadrzędny jest prokuratorem przełożonym w stosunku do szefów jednostek organizacyjnych Prokuratury niższego szczebla w obszarze jego właściwości.

§ 4. Zwierzchnikiem służbowym wobec prokuratorów, asesorów Prokuratury oraz asystentów prokuratorów wyodrębnionej komórki organizacyjnej jednostki organizacyjnej Prokuratury jest prokurator kierujący tą komórką oraz jego zastępca w zakresie powierzonych mu czynności służbowych.

Art. 87. [Jednostki organizacyjne Prokuratury]

§ 1. Jednostkami organizacyjnymi Prokuratury są:

- 1) Prokuratura Generalna,
- 2) prokuratury wojewódzkie,

3) prokuratury rejonowe.

§ 2. Prokurator Generalny, w drodze zarządzenia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Prokuratury:

- 1) tworzy i znosi prokuratury rejonowe, a także w razie potrzeby wydziały zamiejscowe tych jednostek Prokuratury oraz ustala ich siedziby i obszary właściwości w poszczególnych okręgach prokuratur wojewódzkich, mając na względzie właściwe funkcjonowanie Prokuratury i należyte wykonywanie jej zadań ustawowych;
- 2) tworzy i znosi w prokuraturach wojewódzkich i w prokuraturach rejonowych komórki organizacyjne do spraw wojskowych oraz ustala ich siedziby i obszary właściwości, mając na względzie skuteczne zwalczanie przestępczości, zapewnienie sprawności postępowań oraz rozmieszczenie i strukturę jednostek organizacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; przed podjęciem decyzji, Prokurator Generalny zasięga opinii Ministra Obrony Narodowej.

§ 3. Prokurator Generalny może określić, w drodze zarządzenia, właściwość jednostek organizacyjnych Prokuratury w sprawach o poszczególne rodzaje przestępstw niezależnie od miejsca ich popełnienia oraz w sprawach cywilnych, administracyjnych, a także w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw niezależnie od ogólnej właściwości jednostek organizacyjnych Prokuratury, mając na względzie ochronę praworządności, skuteczne zwalczanie przestępczości i zapewnienie sprawności postępowań.

§ 4. W przypadku zniesienia wydziału zamiejscowego prokuratury wojewódzkiej lub rejonowej urzędnicy i inni pracownicy Prokuratury oraz asystenci prokuratora stają się urzędnikami i innymi pracownikami jednostki organizacyjnej Prokuratury oraz asystentami prokuratora tej jednostki organizacyjnej Prokuratury, której wydział zamiejscowy jest znoszony.

Art. 88. [Etatyzacja jednostek organizacyjnych Prokuratury]

§ 1. Prokurator Generalny przydziela nowe stanowiska prokuratorskie i asesorskie poszczególnym jednostkom organizacyjnym Prokuratury, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr Prokuratury.

§ 2. W razie zwolnienia stanowiska prokuratorskiego lub asesorskiego Prokurator Generalny może, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr Prokuratury:

- 1) przydzielić stanowisko innej jednostce organizacyjnej Prokuratury;
- 2) przekształcić stanowisko prokuratorskie w stanowisko asesorskie lub stanowisko asesorskie w stanowisko prokuratorskie;
- 3) znieść stanowisko.

Art. 89. [Bezpieczeństwo obiektów Prokuratury]

§ 1. Bezpieczeństwo i ochronę fizyczną jednostek organizacyjnych Prokuratury zapewniają funkcjonariusze Policji lub Służby Więziennej, na mocy porozumienia zawartego przez Prokuratora Generalnego z Komendantem Głównym Policji lub Dyrektorem Generalnym Służby Więziennej.

§ 2. W przypadku prokuratur rejonowych – całodobowo, a w przypadku pozostałych jednostek organizacyjnych Prokuratury – poza godzinami urzędowania, bezpieczeństwo i ochrona może być wykonywana przez podmiot gospodarczy świadczący usługi, o których mowa w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1995), na podstawie umowy zawartej przez szefa jednostki lub szefa nadrzędnej jednostki organizacyjnej Prokuratury.

§ 3. W wypadku, o którym mowa w § 2, podczas pełnienia służby ochrony co najmniej połowa osób wykonujących te zadania musi posiadać uprawnienia kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej.

§ 4. W budynkach jednostek organizacyjnych Prokuratury stosuje się także nieosobowe środki ochrony, a zwłaszcza systemy nadzoru wizualnego (monitoring), urządzenia alarmowe oraz ograniczone strefy dostępu.

Art. 90. [Posiadanie broni na terenie jednostki Prokuratury]

§ 1. Do budynków, w których mieszczą się jednostki organizacyjne Prokuratury, nie wolno wносить broni ani amunicji, a także materiałów wybuchowych i innych środków niebezpiecznych. Zakaz wnoszenia broni i amunicji nie dotyczy prokuratorów oraz osób wykonujących obowiązki służbowe wymagające posiadania broni.

§ 2. Prokurator kierujący jednostką organizacyjną Prokuratury:

- 1) zarządza stosowanie środków zapewniających bezpieczeństwo oraz zapobiegających naruszaniu zakazu, o którym mowa w § 1;
- 2) zapewnia prokuratorom oraz innym uprawnionym osobom, na czas pobytu w budynkach Prokuratury, możliwość zdeponowania

broni palnej oraz amunicji w warunkach określonych odrębnymi przepisami.

Art. 91. [Pojazd uprzywilejowany Prokuratury]

§ 1. Do pojazdów służbowych jednostek organizacyjnych Prokuratury stosuje się art. 53 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, z późn. zm.⁴).

§ 2. Kierujący pojazdem służbowym Prokuratury może skorzystać z uprawnień pojazdu uprzywilejowanego także w przypadku konieczności niecierpiącego zwłoki przekazania dokumentów prowadzonego postępowania karnego.

§ 3. W prokuraturze wojewódzkiej i w prokuraturze rejonowej co najmniej jeden pracownik uprawniony do wykorzystywania pojazdów służbowych winien posiadać zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, o którym mowa w art. 106 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1212, z późn. zm.⁵).

§ 4. Prokurator Generalny określi, w drodze zarządzenia, szczegółowy sposób używania pojazdów służbowych jako pojazdów uprzywilejowanych.

Rozdział 2

Prokuratura Generalna

Art. 92. [Zadania Prokuratury Generalnej]

§ 1. Prokuratura Generalna zapewnia obsługę działalności Prokuratora Generalnego.

§ 2. Do podstawowych zadań Prokuratury Generalnej należy ponadto:

- 1) zapewnienie udziału prokuratora w postępowaniach przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz w określonym zakresie przed Sądem Najwyższym i Naczelnym Sądem Administracyjnym;

⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1002, 1768, 1783, 2589, 2600 i 2642.

⁵ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1997, 2269, 2328 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 655 i 2589.

- 2) opiniowanie aktów prawnych i udział w procesie legislacyjnym w zakresie uregulowanym odrębnymi przepisami;
- 3) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w zakresie określonym w przepisach o Biurze Prokuratury do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej;
- 4) wykonywanie zadań Inspektoratu Prokuratora Generalnego;
- 5) sprawowanie nadzoru instancyjnego nad postępowaniami prowadzonymi w prokuraturach wojewódzkich;
- 6) prowadzenie wizytacji i lustracji prokuratur wojewódzkich;
- 7) prowadzenie analiz realizacji zadań Prokuratury;
- 8) koordynowanie w niezbędnym zakresie realizacji zadań Prokuratury;
- 9) organizowanie w niezbędnym zakresie współpracy z kierownictwem innych instytucji państwowych;
- 10) organizowanie i wspomaganie czynności w zakresie obrotu prawnego z zagranicą;
- 11) zapewnienie obsługi Sądu Dyscyplinarnego i Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym;
- 12) zapewnienie obsługi specjalnego prokuratora śledczego i jego biura;
- 13) opiniowanie aktów prawnych i udział w procesie legislacyjnym w zakresie uregulowanym odrębnymi przepisami.

§ 3. Prokurator Generalny kieruje Prokuraturą Generalną osobiście oraz poprzez swoich zastępców.

Art. 93. [Struktura Prokuratury Generalnej]

§ 1. W Prokuraturze Generalnej tworzy się następujące komórki organizacyjne (departamenty):

- 1) Gabinet Prokuratora Generalnego,
- 2) Inspektorat Prokuratora Generalnego,
- 3) Biuro Prokuratury do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej,
- 4) Biuro Przeszeczności Finansowej,
- 5) Biuro Konstytucyjne,
- 6) Biuro Postępowania Przygotowawczego,
- 7) Biuro Postępowania Sądowego,
- 8) Biuro Spraw Międzynarodowych,
- 9) Biuro Spraw Wojskowych,
- 10) Biuro Informatyzacji i Statystyki,

- 11) Biuro Kadr i Szkoleń,
- 12) Biuro Administracji, Budżetu i Majątku,
- 13) Biuro Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

§ 2. W ramach departamentów, o których mowa w § 1, mogą być tworzone, w zależności od potrzeb, wydziały lub inne komórki organizacyjne, w tym zamiejscowe. W Prokuraturze Generalnej mogą funkcjonować samodzielne stanowiska. W przedmiocie tym Prokurator Generalny wydaje odpowiednie zarządzenie.

§ 3. Gabinetem i Inspektorem Prokuratora Generalnego oraz biurami Prokuratury Generalnej kierują ich dyrektorzy. Biurem Prokuratury do Spraw Przestępczości Zorganizowanej kieruje dyrektor w randze Zastępcy Prokuratora Generalnego. Wydziałami departamentów Prokuratury Generalnej kierują naczelnicy.

§ 4. Prokurator Generalny, z zastrzeżeniem § 5, w drodze zarządzenia określa zakres bezpośredniego nadzoru przez poszczególnych zastępców Prokuratora Generalnego nad komórkami organizacyjnymi Prokuratury Generalnej.

§ 5. Prokurator Generalny sprawuje bezpośredni nadzór nad Gabinetem Prokuratora Generalnego, Inspektorem Prokuratora Generalnego oraz nad Biurem Prokuratury do Spraw Przestępczości Zorganizowanej.

§ 6. Dyrektorów i zastępców dyrektorów w departamentach Prokuratury Generalnej powołuje Prokurator Generalny. Szefów komórek organizacyjnych w departamencie powołuje Zastępca Prokuratora Generalnego kierujący lub sprawujący nadzór nad departamentem.

Art. 94. [Zadania komórek organizacyjnych Prokuratury Generalnej]

§ 1. Gabinet Prokuratora Generalnego realizuje zadania w zakresie:

- 1) organizowania i obsługi czynności Prokuratora Generalnego i jego zastępców w zakresie wykonywania ich kompetencji oraz kierowania i reprezentowania Prokuratury;
- 2) obsługi medialno-prasowej poprzez Zespół Rzecznika Prasowego Prokuratury Generalnej i Biura Prokuratury do Spraw Przestępczości Zorganizowanej;
- 3) rozpoznawania wniosków o udostępnianie informacji publicznej w zakresie właściwości Prokuratury Generalnej;

- 4) przygotowywania zarządzeń, wytycznych i poleceń wydawanych przez Prokuratora Generalnego;
 - 5) przygotowywania opinii prawnych dotyczących zgłaszanych przez zastępców Prokuratora Generalnego, inne komórki organizacyjne Prokuratury Generalnej oraz prokuratorów wojewódzkich wątpliwości co do wykładni prawa;
 - 6) opiniowania przedłożonych Prokuratorowi Generalnemu projektów aktów normatywnych oraz udziału w pracach legislacyjnych;
 - 7) przygotowywania informacji dla Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Rady Ministrów i innych organów w zakresie działania Prokuratury;
 - 8) przygotowywania opinii lub informacji w sprawach będących przedmiotem interpelacji i zapytań poselskich, stanowisk w związku z oświadczeniami senatorów oraz udzielanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich żądanych odpowiedzi i wyjaśnień;
 - 9) opracowywania, we współpracy z pozostałymi komórkami organizacyjnymi Prokuratury Generalnej oraz prokuratorami wojewódzkimi, analiz dotyczących funkcjonowania Prokuratury;
 - 10) obsługi administracyjnej Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym;
 - 11) sprawowania nadzoru nad prawidłowością oraz terminowością rozpatrywania skarg i wniosków dotyczących pracy i działalności jednostek oraz rozpatrywania skarg i wniosków dotyczących pracy i działalności jednostek w zakresie nieprzekazanym do załatwienia prokuratorom podległych jednostek;
 - 12) obsługi zgromadzenia prokuratorów Prokuratury Generalnej;
 - 13) zapewnienia funkcjonowania skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.
- § 2. Inspektorat Prokuratora Generalnego realizuje zadania w zakresie:
- 1) realizacji czynności, o którym mowa w art. 58, na polecenie Prokuratora Generalnego lub Zastępcy Prokuratora Generalnego;
 - 2) wykonywania uprawnień Prokuratora Generalnego w postępowaniu dyscyplinarnym.
- § 3. Biuro Przestępczości Finansowej realizuje zadania w zakresie:
- 1) zbierania i analizowania informacji oraz materiałów dotyczących przestępczości przeciwko obrotowi gospodarczemu i finansowo-skarbowej,

a ponadto opracowywania na ich podstawie ocen dotyczących kierunków i dynamiki tej przestępczości oraz metodyk śledczych;

- 2) koordynowania działalności prokuratury i innych organów państwowych w zakresie ścigania przestępczości przeciwko obrotowi gospodarczemu i finansowo-skarbowej;
- 3) współpracy międzynarodowej w zakresie opracowywania strategii zwalczania międzynarodowej przestępczości przeciwko obrotowi gospodarczemu i finansowo-skarbowej oraz ścigania jej sprawców, współdziałania z polskim przedstawicielem w EUROJUST w zakresie działań Prokuratury oraz z przedstawicielami innych organizacji międzynarodowych i ponadnarodowych działających na podstawie umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską w zakresie zwalczania przestępczości przeciwko obrotowi gospodarczemu i finansowo-skarbowej;
- 4) wykonywania czynności związanych z realizacją nadzoru instancyjnego sprawowanego przez Prokuratora Generalnego w postępowaniu przygotowawczym w sprawach, o których mowa w pkt 1, prowadzonych w prokuraturach wojewódzkich;
- 5) przygotowywania projektów decyzji w zakresie uprawnienia Prokuratora Generalnego, o którym mowa w art. 328 Kodeksu postępowania karnego, w sprawach dotyczących przestępczości przeciwko obrotowi gospodarczemu i finansowo-skarbowej;
- 6) monitorowania spraw, w których strona wniosła skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora bez nieuzasadnionej zwłoki w zakresie właściwości Biura;
- 7) opiniowania wniosków kierowanych do Prokuratora Generalnego o wyrażenie zgody na wystąpienie do sądu o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego, z wyłączeniem spraw pozostających w kompetencji Biura Prokuratury do Spraw Przemoczości Zorganizowanej oraz Biura Postępowania Przygotowawczego;
- 8) przygotowywania informacji w sprawach będących przedmiotem interpelacji i zapytań poselskich, stanowisk w związku z oświadczeniami senatorów oraz udzielania Rzecznikowi Praw Obywatelskich żądanych odpowiedzi i wyjaśnień w zakresie właściwości Biura.

§ 4. Biuro Prokuratury do Spraw Przemoczości Zorganizowanej realizuje zadania w zakresie określonym w art. 104 § 1.

§ 5. Biuro Konstytucyjne realizuje zadania w zakresie:

- 1) wykonywania uprawnień Prokuratora Generalnego w postępowaniach przed Trybunałem Konstytucyjnym;
- 2) analiz orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w zakresie niezbędnym dla realizacji zadań Prokuratury.

§ 6. Biuro Postępowania Przygotowawczego – z wyłączeniem kategorii spraw zastrzeżonych do kompetencji Biura Prokuratury do Spraw Przystępności Zorganizowanej oraz Biura Przystępności Finansowej – realizuje zadania w zakresie:

- 1) zbierania i analizowania informacji oraz materiałów dotyczących przestępczości w określonych kategoriach, a ponadto opracowywania na ich podstawie ocen dotyczących kierunków i dynamiki tej przestępczości oraz metodyk śledczych;
- 2) monitorowania i koordynowania działalności w zakresie ścigania przestępstw, prowadzonej przez inne organy państwowe, w tym postępowań przygotowawczych prowadzonych w sprawach o określone rodzaje przestępstw;
- 3) sprawowania nadzoru instancyjnego związanego z realizacją uprawnień Prokuratora Generalnego w postępowaniu przygotowawczym w sprawach prowadzonych w prokuraturach wojewódzkich;
- 4) przygotowywania projektów decyzji w zakresie uprawnienia Prokuratora Generalnego, o którym mowa w art. 328 Kodeksu postępowania karnego;
- 5) opiniowania wniosków kierowanych do Prokuratora Generalnego o wyrażenie zgody na wystąpienie do sądu o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego, z wyłączeniem spraw pozostających w kompetencji Biura Przystępności Zorganizowanej Prokuratury Generalnej oraz Biura Przystępności Finansowej;
- 6) wykonywania zadań na podstawie odrębnych przepisów dotyczących realizacji kompetencji Prokuratora Generalnego w zakresie kontroli operacyjnej i innych czynności operacyjno-rozpoznawczych dokonywanych przez uprawnione organy;
- 7) współdziałania z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępczości oraz innym naruszeniom prawa;
- 8) monitorowania spraw, w których strona wniosła skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu

przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora bez nieuzasadnionej zwłoki w zakresie właściwości Biura;

- 9) przygotowywania informacji w sprawach będących przedmiotem interpelacji i zapytań poselskich, stanowisk w związku z oświadczeniami senatorów, oraz udzielania Rzecznikowi Praw Obywatelskich żądanych odpowiedzi i wyjaśnień w zakresie właściwości Biura.

§ 7. Biuro Postępowania Sądowego realizuje zadania w zakresie:

- 1) opracowywania projektów kasacji Prokuratora Generalnego od prawomocnych orzeczeń sądów powszechnych w sprawach karnych i nieletnich kończących postępowanie oraz projektów skarg na wyroki sądów odwoławczych rozpoznawanych na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego;
- 2) opracowywania projektów skarg kasacyjnych Prokuratora Generalnego i skarg Prokuratora Generalnego o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń sądów powszechnych w sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.⁶), zwanej dalej „Kodeksem postępowania cywilnego”;
- 3) opracowywania projektów skarg Prokuratora Generalnego o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń sądów administracyjnych na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329, 655, 1457 i 1855);
- 4) opracowywania projektów skarg nadzwyczajnych Prokuratora Generalnego od prawomocnych orzeczeń sądów powszechnych kończących postępowanie w sprawie;
- 5) udziału w posiedzeniach Sądu Najwyższego w składach zwykłych i powiększonych, dotyczących zagadnień prawnych w sprawach karnych i cywilnych oraz w posiedzeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego rozpoznającego zagadnienie prawne;
- 6) udziału w posiedzeniu składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego;

⁶ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1666, 1981, 2052, 2262, 2270, 2289 i 2328 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600 i 2687.

- 7) opracowywania projektów wniosków Prokuratora Generalnego do Sądu Najwyższego i do Naczelnego Sądu Administracyjnego o podejmowanie uchwał mających na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie, oraz projektów wystąpień w przedmiocie unieważnienia prawomocnego orzeczenia sądu przez Sąd Najwyższy i przez Naczelny Sąd Administracyjny, a także opracowywania wniosków zawierających propozycje rozstrzygnięć zagadnień prawnych w sprawach nadesłanych przez Sąd Najwyższy i przez Naczelny Sąd Administracyjny;
 - 8) opracowywania projektów sprzeciwów od decyzji wydanych przez ministrów, skarg do wojewódzkiego sądu administracyjnego na decyzje nieuwzględniające sprzeciwu Prokuratora Generalnego, skarg kasacyjnych do Naczelnego Sądu Administracyjnego od orzeczeń wojewódzkiego sądu administracyjnego w tej kategorii spraw oraz innych środków prawnych zastrzeżonych do kompetencji Prokuratora Generalnego;
 - 9) oddziaływania na praktykę oskarżycielską jednostek, w szczególności przez opracowywanie wyników badań problematyki kasacyjnej i związanej ze skargą nadzwyczajną oraz kierowanie pism instrukcyjnych do prokuratur wojewódzkich;
 - 10) opracowywania opinii prawnych w zakresie postępowania sądowego;
 - 11) opracowywania projektów stanowisk w sprawach cywilnych, w których Sąd Najwyższy zobowiązał Prokuratora Generalnego do zajęcia na piśmie stanowiska co do skargi kasacyjnej wniesionej przez stronę i odpowiedzi na skargę;
 - 12) prowadzenia spraw związanych z postępowaniem o ułaskawienie;
 - 13) rozpatrywania skarg i wniosków związanych z postępowaniem sądowym w zakresie kompetencji Biura;
 - 14) analiz orzecznictwa Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego.
- § 8. Biuro Spraw Międzynarodowych realizuje zadania w zakresie:
- 1) analiz formalnoprawnych, ekspedycji i koordynowania realizacji kierowanych za granicę za pośrednictwem Biura wniosków o pomoc prawną w sprawach karnych prowadzonych w jednostkach i w innych uprawnionych organach;
 - 2) koordynowania, na wniosek jednostek i innych uprawnionych organów, realizacji wniosków kierowanych przez nie bezpośrednio do

- organów państw obcych oraz koordynowania realizacji wniosków o pomoc prawną kierowanych do Rzeczypospolitej Polskiej z zagranicy za pośrednictwem Biura;
- 3) koordynowania postępowań ekstradycyjnych realizowanych w Rzeczypospolitej Polskiej, ekspediowania wniosków ekstradycyjnych i monitorowania postępowań wszczętych w tych sprawach za granicą;
 - 4) pośredniczenia w przekazywaniu prokuratorom europejskich nakazów aresztowania pochodzących z zagranicy oraz innej korespondencji urzędowej z nimi związanej;
 - 5) analiz formalnoprawnych, ekspedycji i koordynowania realizacji kierowanych za granicę wniosków o przejęcie ścigania w sprawach karnych prowadzonych w jednostkach, przekazywania do wykonania takich wniosków pochodzących z zagranicy oraz realizowania wynikających z tego obowiązków informacyjnych;
 - 6) koordynowania i nadzoru formalnoprawnego czynności związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem międzynarodowych zespołów śledczych oraz przygotowywania projektów porozumień o utworzeniu międzynarodowych zespołów śledczych;
 - 7) współpracy z Europejskim Urzędem do Spraw Zwalczania Prześstępstw Finansowych na szkodę Unii Europejskiej (OLAF), z wyłączeniem zwalczania przestępczości zorganizowanej;
 - 8) obsługi służbowych wyjazdów zagranicznych Prokuratora Generalnego i zastępców Prokuratora Generalnego oraz przedstawicieli organów państw obcych i organizacji międzynarodowych przybywających na ich zaproszenie;
 - 9) wykonywania zadań związanych ze współpracą Prokuratora Generalnego i zastępców Prokuratora Generalnego z przedstawicielstwami dyplomatycznymi, organami państw obcych i organizacji międzynarodowych;
 - 10) współpracy z organami Rady Europy i Unii Europejskiej polegającej w szczególności na przygotowywaniu opinii prawnych, sprawozdań, ocen stanu prawnego i innych opracowań w związku z inicjatywą legislacyjną tych organów, a także udziału w pracach legislacyjnych związanych z wdrażaniem prawa Unii Europejskiej do prawa polskiego;
 - 11) koordynowania działalności punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowej w jednostkach;

- 12) udziału w pracach międzyresortowych grup multidyscyplinarnych oceniających stan prawa polskiego pod kątem jego zgodności z prawem Unii Europejskiej oraz opiniowania projektów aktów prawnych w zakresie ich zgodności z międzynarodowymi zobowiązaniami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) przygotowywania projektów porozumień dotyczących współpracy, zawieranych pomiędzy Prokuratorem Generalnym a przedstawicielami organów centralnych prokuratury państw obcych;
- 14) analizy orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach karnych.

§ 9. Biuro Spraw Wojskowych realizuje zadania w zakresie:

- 1) opracowywania programów dotyczących podstawowych kierunków działania komórek organizacyjnych do spraw wojskowych oraz rozwiązań organizacyjnych określających funkcjonowanie tych komórek, a także sprawozdań i informacji dotyczących realizacji tych programów;
- 2) przygotowywania informacji dla Prokuratora Generalnego w zakresie działania komórek organizacyjnych do spraw wojskowych;
- 3) wykonywania czynności związanych ze sprawowaniem nadzoru instancyjnego związanego z realizacją uprawnień Prokuratora Generalnego w postępowaniu przygotowawczym w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych;
- 4) przygotowywania projektów decyzji o skorzystaniu przez Prokuratora Generalnego z uprawnienia, o którym mowa w art. 328 Kodeksu postępowania karnego, w zakresie właściwości Biura;
- 5) opracowywania projektów skarg nadzwyczajnych Prokuratora Generalnego od prawomocnych orzeczeń sądów wojskowych kończących postępowanie w sprawie;
- 6) udziału w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w sprawach dotyczących rozpoznania skargi nadzwyczajnej od prawomocnego orzeczenia sądu wojskowego kończącego postępowanie w sprawie;
- 7) prowadzenia spraw o ułaskawienie w zakresie właściwości sądów wojskowych;
- 8) analizowania spraw dotyczących pytań prawnych i przygotowywania projektów dokumentów oraz opiniowania projektów uchwał Sądu Najwyższego, w zakresie właściwości Biura;

- 9) współpracy z Biurem Kadr i Szkoleń w zakresie wykonywania zadań kadrowych związanych z przebiegiem służby prokuratorskiej i zawodowej służby wojskowej prokuratorów do spraw wojskowych;
 - 10) realizowania czynności związanych z typowaniem kandydatów do służby poza granicami kraju i kierowania ich do tej służby;
 - 11) monitorowania spraw, w których strona wniosła skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora bez nieuzasadnionej zwłoki, w zakresie właściwości Biura.
- § 10. Biuro Informatyzacji i Statystyki realizuje zadania w zakresie:
- 1) zapewnienia obsługi informatycznej w Prokuraturze Generalnej i prawidłowego funkcjonowania centralnych urządzeń informatycznych;
 - 2) opracowywania kierunków rozwoju informatyzacji jednostek Prokuratury;
 - 3) opracowywania, budowy, wdrażania i utrzymania ogólnokrajowych systemów informatycznych Prokuratury i nadzoru nad ich eksploatacją;
 - 4) koordynowania działań zapewniających prawidłowe funkcjonowanie systemów informatycznych w jednostkach;
 - 5) realizacji zadań związanych z budową i utrzymaniem ogólnokrajowej sieci transmisji danych zapewniającej wymianę danych pomiędzy jednostkami Prokuratury;
 - 6) opracowywania w uzgodnieniu z Biurem Administracji, Budżetu i Majątku Prokuratury Generalnej projektu budżetu w zakresie wdrażania ogólnokrajowych i lokalnych rozwiązań informatycznych;
 - 7) przygotowywania budżetów projektów z funduszy pomocowych i rozliczania tych projektów w zakresie informatyzacji;
 - 8) inicjowania pozyskiwania środków z funduszy krajowych i europejskich oraz koordynacji działań w zakresie informatyzacji prowadzonych przez jednostki;
 - 9) pozyskiwania i obsługi funduszy europejskich w zakresie informatyzacji w Prokuraturze Generalnej;
 - 10) koordynowania działalności w zakresie realizacji zadań wspólnych dla departamentów i biur Prokuratury Generalnej wynikających z informatyzacji Prokuratury;
 - 11) opracowywania projektów aktów normatywnych w zakresie wdrażania, stosowania i rozwoju systemów informatycznych oraz teleinformatycznych w Prokuraturze;

- 12) opiniowania i standaryzacji zakupów, oraz prowadzenia ewidencji sprzętu informatycznego i oprogramowania;
- 13) wykonywania zadań związanych z administrowaniem przez Prokuratora Generalnego danymi przetwarzanymi w ogólnokrajowych systemach teleinformatycznych;
- 14) współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym i Komendą Główną Policji w zakresie sprawozdawczości i statystyki, oraz współpracy z właściwymi organami i instytucjami w zakresie dostępu do prowadzonych przez te podmioty baz danych i ewidencji;
- 15) współpracy z Komendą Główną Policji, Komendą Główną Straży Granicznej, Centralnym Zarządem Służby Więziennej i innymi właściwymi organami i instytucjami w zakresie dostępu do prowadzonych przez te podmioty baz danych i ewidencji oraz wymiany informacji na potrzeby ścigania przestępstw;
- 16) wdrażania systemu analizy kryminalnej w jednostkach organizacyjnych Prokuratury;
- 17) wsparcia obsługi oraz koordynowania działań jednostek związanych z wypełnianiem obowiązków wynikających z ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1041 oraz z 2022 r. poz. 2642);
- 18) wsparcia obsługi oraz koordynowania działań jednostek związanych z przekazywaniem i otrzymywaniem informacji kryminalnych z Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych.

§ 11. Biuro Kadr i Szkoleń realizuje zadania w zakresie:

- 1) obsługi związanej z problematyką zatrudniania i wynagradzania prokuratorów Prokuratury Generalnej oraz prokuratorów delegowanych do Prokuratury Generalnej i pozostających na etacie tej jednostki, w tym prowadzenia dokumentacji osobowej i obsługi modułu kadrowego w elektronicznym systemie finansowo-księgowym;
- 2) obsługi uposażeń prokuratorów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych, wypłacanych ze środków finansowych pozostających w dyspozycji Prokuratury Generalnej, w tym prowadzenia dokumentacji osobowej i obsługi modułu kadrowego w elektronicznym systemie finansowo-księgowym;
- 3) obsługi związanej z zatrudnianiem asystentów prokuratora i pracowników Prokuratury Generalnej, ich wynagrodzeniami i innymi

- świadczeniami oraz prowadzenia ich spraw osobowych, a także obsługi modułu kadrowego w elektronicznym systemie finansowo-księgowym;
- 4) obsługi związanej z wykonywaniem ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459, 1512, 2463 i 2731);
 - 5) badania akt osobowych prokuratorów w stanie spoczynku oraz analizy wszelkich zasobów archiwalnych i przygotowywania projektów decyzji Prokuratora Generalnego związanych z wykonywaniem art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1997 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1998 r. Nr 98, poz. 607, z 2001 r. Nr 98, poz. 1070 oraz z 2011 r. Nr 126, poz. 714);
 - 6) przygotowywania projektów decyzji kadrowych Prokuratora Generalnego dotyczących: prokuratorów, asesorów Prokuratury, prokuratorów w stanie spoczynku, członków ich rodzin pobierających uposażenie rodzinne, asystentów prokuratora, urzędników i innych pracowników jednostek;
 - 7) obsługi nominacji prokuratorowskich i asesorów Prokuratury;
 - 8) prowadzenia bazy danych w zakresie limitów wszystkich grup zawodowych zatrudnionych w Prokuraturze oraz przygotowywania na tej podstawie analiz etatyzacyjno-kadrowych w celu racjonalnego rozmieszczania kadr Prokuratury w poszczególnych jej jednostkach;
 - 9) opracowywania analiz, informacji i sprawozdań w zakresie liczby prokuratorów, w zależności od stażu pracy, niezbędnych do wyliczenia wynagrodzeń w poszczególnych stawkach wynagrodzenia, uposażeń i świadczeń prokuratorów w stanie spoczynku oraz członków ich rodzin pobierających uposażenie rodzinne, dla których pracodawcą pozostaje Prokuratura Generalna;
 - 10) opracowywania planów etatyzacyjnych na potrzeby projektu budżetu Prokuratury na rok następny sporządzanego w Biurze Administracji, Budżetu i Majątku Prokuratury;
 - 11) przygotowywania do publikacji w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” projektów obwieszczenia Prokuratora Generalnego o wolnym stanowisku prokuratora prokuratury rejonowej;

- 12) analiz i przygotowywania projektów wniosków o nadanie orderów i odznaczeń państwowych oraz resortowych prokuratorom i pracownikom Prokuratury;
 - 13) opiniowania i przygotowywania projektów aktów prawnych pozostających w zakresie działania Biura, dotyczących prokuratorów, asesorów Prokuratury, asystentów prokuratora, urzędników i innych pracowników Prokuratury;
 - 14) rozpatrywania wniosków oraz przygotowywania projektów decyzji o udzieleniu prokuratorom płatnego urlopu dla poratowania zdrowia;
 - 15) sporządzania projektów decyzji płacowych w związku z przyznaniem lub zmianą dodatków funkcyjnego i specjalnego oraz spowodowanych nabyciem przez prokuratorów uprawnień do stawki awansowej lub nagrody jubileuszowej;
 - 16) koordynowania działań związanych z inicjowaniem przez komórki organizacyjne Prokuratury Generalnej szkoleń prokuratorów oraz zgłaszaniem potrzeb szkoleniowych do harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
 - 17) wykonywania czynności związanych z realizacją obowiązku składania Prokuratorowi Generalnemu oświadczeń o stanie majątkowym prokuratorów.
- § 12. Biuro Administracji, Budżetu i Majątku realizuje zadania w zakresie:
- 1) wykonywania obowiązków dysponenta części budżetowej odpowiadającej jednostkom organizacyjnym Prokuratury, zwanej dalej „częścią budżetu państwa odpowiadającą Prokuraturze”;
 - 2) opracowywania materiałów do projektu ustawy budżetowej w układzie klasyfikacji budżetowej zadaniowej;
 - 3) sprawowania nadzoru i kontroli nad:
 - a) całością gospodarki finansowej podległych jednostek, w tym nad dokonywaniem przez te jednostki wstępnej oceny celowości poniesionych wydatków oraz realizacją właściwych procedur, a także sygnalizowanie potrzeb w zakresie przeprowadzenia kontroli ich działalności i audytu przez właściwe komórki,
 - b) wykorzystaniem dotacji udzielonych z budżetu państwa,
 - c) realizacją zadań finansowanych z budżetu państwa,
 - d) sporządzaniem okresowych ocen dotyczących wykonywania zadań oraz dochodów i wydatków przez podległe jednostki oraz

- podejmowanie, w razie potrzeby, działań zmierzających do prawidłowego wykonania budżetu;
- 4) planowania, finansowania i nadzorowania inwestycji części budżetu państwa odpowiadającej Prokuraturze;
 - 5) sporządzania wniosków o rezerwy celowe, rezerwę ogólną i zapewnienie dofinansowania oraz decyzji o blokowaniu planowanych wydatków w części odpowiadającej Prokuraturze;
 - 6) opiniowania programów funkcjonalno-użytkowych i programów inwestycji;
 - 7) inicjowania pozyskiwania środków z funduszy krajowych oraz koordynacji działań w tym zakresie prowadzonych przez jednostki, z wyłączeniem projektów, o których mowa w § 10 pkt 8;
 - 8) opiniowania projektów aktów normatywnych, przedstawianych Prokuratorowi Generalnemu do uzgodnienia przez inne podmioty, w aspekcie skutków finansowych projektowanych regulacji dla jednostek w zakresie właściwości Biura;
 - 9) pozyskiwania i obsługi funduszy europejskich w Prokuraturze Generalnej, z wyłączeniem projektów, o których mowa w § 10 pkt 9;
 - 10) zapewnienia prawidłowego wykonywania zadań i funkcji przez dysponenta trzeciego stopnia, w szczególności przez:
 - a) monitorowanie wykonania wydatków w układzie zadaniowym i sporządzanie informacji w tym zakresie,
 - b) opracowywanie harmonogramu realizacji planu finansowego,
 - c) sprawowanie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań określonych w planie finansowym Prokuratury Generalnej, przestrzeganie zasad właściwego gospodarowania mieniem Skarbu Państwa i dyscypliny finansowej,
 - d) organizowanie właściwego przepływu informacji w zakresie realizacji zadań finansowanych z budżetu państwa,
 - e) prowadzenie działalności inwestycyjnej Prokuratury Generalnej;
 - 11) prowadzenia rachunkowości i obsługi kasowej Prokuratury Generalnej;
 - 12) przygotowania projektu planu finansowego Prokuratury Generalnej oraz projektu budżetu w układzie zadaniowym Prokuratury Generalnej;
 - 13) dysponowania rachunkiem bieżącym Prokuratury Generalnej;
 - 14) sporządzania dokumentacji płacowej we współpracy z Biurem Kadr oraz prowadzenia spraw socjalno-bytowych;

- 15) prowadzenia spraw związanych z zaopatrzeniem, wyposażeniem oraz usługami z zakresu obsługi administracyjno-gospodarczej;
 - 16) zapewnienia prawidłowego wykonywania zadań związanych z udzielaniem zamówień publicznych, w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812, 1933 i 2185);
 - 17) prowadzenia spraw związanych z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych prokuratorów;
 - 18) obsługi finansowo-księgowej programów realizowanych z udziałem środków europejskich;
 - 19) administrowania nieruchomościami, planowania i realizacji zadań inwestycyjno-remontowych w odniesieniu do nieruchomości, z których korzysta Prokuratura Generalna;
 - 20) prowadzenia ewidencji rzeczowych składników majątkowych pozostających w zarządzie Prokuratury Generalnej oraz gospodarowania nimi.
- § 13. W Biurze Administracji, Budżetu i Majątku Prokuratury Generalnej do podstawowych zadań Głównego Księgowego Prokuratury należy kierowanie wszelkimi pracami mającymi na celu realizację praw i obowiązków dysponenta głównego w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a w szczególności:
- 1) planowanie i wykonywanie części budżetu państwa odpowiadającej Prokuraturze oraz sporządzanie sprawozdań i informacji z wykonania zadań budżetowych;
 - 2) sprawowanie nadzoru i kontroli nad prawidłowością wykonywania budżetu oraz realizacją zadań budżetowych;
 - 3) opracowanie harmonogramu realizacji budżetu państwa w części;
 - 4) wykonywanie dyspozycji środkami budżetowymi z rachunku bieżącego dysponenta części na rachunki bieżące podległych dysponentów na sfinansowanie wydatków ujętych w ich planach finansowych;
 - 5) przygotowywanie i wprowadzanie zmian w budżecie części;
 - 6) sporządzanie wniosków o rezerwy celowe, rezerwę ogólną i zapewnienie dofinansowania oraz decyzji o blokowaniu planowanych wydatków w części;
 - 7) planowanie budżetu funduszy pomocowych w części i kontrola wydatków w tym zakresie;
 - 8) dokonywanie oceny skutków projektowanych regulacji prawnych dla części budżetu państwa odpowiadającej Prokuraturze.

§ 14. Biuro Bezpieczeństwa Wewnętrznego realizuje zadania w zakresie:

- 1) prowadzenia Kancelarii Tajnej Prokuratury Generalnej;
- 2) zapewnienia ochrony informacji niejawnych przetwarzanych w Prokuraturze Generalnej;
- 3) zapewnienia ochrony systemów i sieci teleinformatycznych, w których są przetwarzane informacje niejawne w Prokuraturze Generalnej;
- 4) szkolenia pracowników w zakresie ochrony informacji niejawnych;
- 5) kontroli ochrony informacji niejawnych oraz przestrzegania przepisów o ochronie tych informacji w Prokuraturze Generalnej oraz – na zarządzenie Prokuratora Generalnego – w podległych jednostkach;
- 6) okresowej kontroli ewidencji, materiałów i obiegu dokumentów niejawnych;
- 7) zapewnienia ochrony fizycznej obiektów Prokuratury Generalnej;
- 8) realizowania przedsięwzięć z zakresu obronności państwa, zarządzania kryzysowego i współpracy cywilno-wojskowej w Prokuraturze Generalnej oraz koordynowania tej działalności w podległych jednostkach;
- 9) zapewnienia możliwości zdeponowania broni palnej i amunicji na terenie obiektów Prokuratury Generalnej.

§ 15. W uzasadnionym przypadku, gdy jest to podyktowane efektywnością realizacji zadań, Prokurator Generalny w drodze zarządzenia może powierzyć wykonywanie określonego zadania z zakresu jednej komórki organizacyjnej Prokuratury Generalnej w całości lub w części innej komórce.

Rozdział 3 **Prokuratury wojewódzkie**

Art. 95. [Obszar prokuratury wojewódzkiej]

§ 1. Prokuraturę wojewódzką tworzy się dla obszaru województwa (okręg):

- 1) we Wrocławiu – dla obszaru województwa dolnośląskiego,
- 2) w Bydgoszczy – dla obszaru województwa kujawsko-pomorskiego,
- 3) w Lublinie – dla obszaru województwa lubelskiego,
- 4) w Zielonej Górze – dla obszaru województwa lubuskiego,
- 5) w Łodzi – dla obszaru województwa łódzkiego,
- 6) w Krakowie – dla obszaru województwa małopolskiego,
- 7) w Warszawie – dla obszaru województwa mazowieckiego,

- 8) w Opolu – dla obszaru województwa opolskiego,
- 9) w Rzeszowie – dla obszaru województwa podkarpackiego,
- 10) w Białymstoku – dla obszaru województwa podlaskiego,
- 11) w Gdańsku – dla obszaru województwa pomorskiego,
- 12) w Katowicach – dla obszaru województwa śląskiego,
- 13) w Kielcach – dla obszaru województwa świętokrzyskiego,
- 14) w Olsztynie – dla obszaru województwa warmińsko-mazurskiego,
- 15) w Poznaniu – dla obszaru województwa wielkopolskiego,
- 16) w Szczecinie – dla obszaru województwa zachodniopomorskiego.

§ 2. W prokuraturze wojewódzkiej może być utworzony wydział zamiejscowy kierowany przez zastępcę prokuratora wojewódzkiego. Wydział zamiejscowy tworzy zarządzeniem Prokurator Generalny po uzyskaniu zgody Krajowej Rady Prokuratury.

§ 3. W wyjątkowym wypadku, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia sprawności funkcjonowania Prokuratury, Prokurator Generalny za zgodą Krajowej Rady Prokuratury w drodze zarządzenia może utworzyć drugą prokuraturę wojewódzką na obszarze województwa.

§ 4. W razie utworzenia drugiej prokuratury wojewódzkiej na obszarze województwa obejmuje ona swą właściwością co najmniej sześć prokuratur rejonowych.

Art. 96. [Zadania prokuratury wojewódzkiej]

Do zadań prokuratury wojewódzkiej należy:

- 1) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych prowadzonych w formie śledztwa w sprawach:
 - a) o przestępstwa określone w rozdziałach XVI–XVIII oraz w art. 148 § 2, art. 163–164, art. 166, art. 170, art. 173, art. 189a, art. 211a, art. 252, art. 258, art. 265, art. 269, art. 277a, art. 296 § 3, art. 296a § 4, art. 299, art. 310 Kodeksu karnego;
 - b) o przestępstwa określone:
 - w art. 151a § 2 w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 1a, 5,
 - w art. 151a § 2 pkt 2ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2022 r. poz. 859, 1301 i 2600);
 - c) o przestępstwa określone w art. 25 § 1 pkt 3, art. 309 pkt 2 i art. 654 § 1 Kodeksu postępowania karnego;

- d) o inne szczególnie poważne przestępstwa, w których to sprawach prokurator wojewódzki z własnej inicjatywy lub na polecenie Prokuratora Generalnego zdecydował o wszczęciu postępowania przygotowawczego lub przejęciu go do prowadzenia z jednostki organizacyjnej Prokuratury niższego rzędu;
- 2) pełnienie funkcji oskarżyciela publicznego w sprawach wskazanych w pkt 1, w których skierowano do sądu skargę oskarżycielską, w sądach powszechnych i w Sądzie Najwyższym, z wyjątkiem czynności zastrzeżonych do właściwości Prokuratora Generalnego oraz Biura Postępowania Sądowego Prokuratury Generalnej;
 - 3) wykonywanie czynności prokuratora w postępowaniu wykonawczym w zakresie spraw, w których postępowanie toczy się w prokuraturze wojewódzkiej, lub w których prokurator tej prokuratury skierował do sądu akt oskarżenia lub inną właściwą skargę oskarżyciela publicznego;
 - 4) rozstrzyganie w przedmiocie czynności procesowych w postępowaniu przygotowawczym, które ustawa zastrzega do wyłącznej kompetencji prokuratora;
 - 5) realizacja współpracy międzynarodowej w sprawach karnych na potrzeby postępowań przygotowawczych prowadzonych w prokuraturze wojewódzkiej oraz w podległych prokuraturach rejonowych;
 - 6) wykonywanie czynności prokuratora w postępowaniu wykonawczym w zakresie spraw objętych właściwością rzeczową prokuratury wojewódzkiej;
 - 7) opiniowanie i nadzór konsultacyjny w zakresie skarg kasacyjnych przygotowywanych w podległych prokuraturach rejonowych;
 - 8) sprawowanie ogólnego nadzoru i koordynacji nad sprawnością i prawidłowością realizacji zadań przez podległe prokuratury rejonowe, w tym przeprowadzanie inspekcji postępowań prowadzonych w prokuraturach rejonowych oraz lustracji i wizytacji;
 - 9) udzielanie konsultacji Policji i innym uprawnionym organom procesu karnego, a w razie potrzeby organizowanie szkoleń w zakresie metodyki prowadzenia postępowań przygotowawczych w formie śledztwa w określonych kategoriach spraw;
 - 10) realizowanie uprawnień prokuratora w stosunku do organów samorządu terytorialnego oraz w postępowaniu administracyjnym w zakresie decyzji na szczeblu województwa, a w razie potrzeby na szczeblu powiatu;

- 11) współpraca z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa, ze szczególnym uwzględnieniem szczebla województwa;
- 12) obsługa realizacji zadań rzecznika dyscyplinarnego w zakresie postępowań dyscyplinarnych;
- 13) realizacja analiz problemowych w obrębie zadań Prokuratury na obszarze właściwości miejscowej;
- 14) wykonywanie innych zadań zleconych przez Prokuratora Generalnego.

Art. 97. [Struktura prokuratury wojewódzkiej]

§ 1. W prokuraturze wojewódzkiej tworzy się następujące komórki organizacyjne:

- 1) Gabinet Prokuratora Wojewódzkiego,
- 2) Inspektorat Prokuratora Wojewódzkiego,
- 3) Wydział I Śledczy Kryminalny,
- 4) Wydział II Śledczy Finansowy,
- 5) Wydział III Śledczy Gospodarczy,
- 6) Wydział IV Śledczy Wojskowy,
- 7) Wydział V Sądowy,
- 8) Wydział VI Organizacyjny,
- 9) Wydział VII Administracyjno-Budżetowy,
- 10) Dział Ochrony Informacji Niejawnych z Kancelarią Tajną,
- 11) Dział Obrotu Zagranicznego,
- 12) samodzielne stanowisko Rzeczników Dyscyplinarnych dla danego okręgu wojewódzkiego.

§ 2. Za zgodą Prokuratora Generalnego w prokuraturze wojewódzkiej lub w wydziale zamiejscowym prokuratury wojewódzkiej może zostać utworzony kolejny wydział obejmujący prowadzenie określonej kategorii śledztw z uwagi na ich specyfikę.

§ 3. W prokuraturze wojewódzkiej mogą być tworzone działy samodzielne lub wchodzące w skład komórek organizacyjnych, o których mowa w § 1 pkt 1–9 i § 2.

§ 4. W razie utworzenia wydziału zamiejscowego prokuratury wojewódzkiej tworzy się w nim komórki organizacyjne wskazane w § 1 pkt 3–10,

chyba że Prokurator Generalny postanowi o odstąpieniu od utworzenia jednej lub więcej z nich.

Art. 98. [Kierownictwo prokuratury wojewódzkiej]

§ 1. Prokuraturą wojewódzką kieruje prokurator wojewódzki (szef).

§ 2. Prokurator wojewódzki i jego zastępca lub zastępcy muszą zajmować stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej lub prokuratora Prokuratury Generalnej.

§ 3. Zastępca prokuratora wojewódzkiego kieruje prokuraturą wojewódzką w zakresie ustalonym przez prokuratora wojewódzkiego.

§ 4. Wydziałami w prokuraturach wojewódzkich kierują naczelnicy, a działami i sekcjami mogą kierować koordynatorzy.

Art. 99. [Powołanie i odwołanie kierownictwa prokuratury wojewódzkiej]

§ 1. Prokuratora wojewódzkiego oraz jego zastępców w liczbie nie mniejszej niż dwóch i nie większej niż czterech powołuje i odwołuje Prokurator Generalny. Powołanie zastępców prokuratora wojewódzkiego następuje na wniosek prokuratora wojewódzkiego.

§ 2. Powołanie na stanowisko prokuratora wojewódzkiego wymaga pozytywnej opinii zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej wyrażonego zwykłą większością głosów. W razie niewydania pozytywnej opinii o kandydacie, zgromadzenie prokuratorów może przedstawić Prokuratorowi Generalnemu własnego kandydata na prokuratora wojewódzkiego. Prokurator Generalny powołuje tego kandydata na stanowisko prokuratora wojewódzkiego bądź przedstawia zgromadzeniu prokuratorów nowego kandydata.

§ 3. W przypadku niemożności powołania prokuratora wojewódzkiego w trybie określonym w § 2 powołuje go w głosowaniu zwykłą większością głosów Krajowa Rada Prokuratury spośród kandydatów przedstawionych w tym trybie.

§ 4. Powołanie na stanowisko zastępcy prokuratora wojewódzkiego wymaga zaopiniowania kandydatury przez zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej; opinia nie jest wiążąca.

§ 5. Prokuratora wojewódzkiego lub zastępcę prokuratora wojewódzkiego przed upływem kadencji odwołuje Prokurator Generalny w razie:

- 1) nieobjęcia urzędu lub zrzeczenia się urzędu przez prokuratora;
- 2) trwałej niezdolności prokuratora do sprawowania urzędu ze względu na stan zdrowia, stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
- 3) prawomocnego zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych;
- 4) skazania prokuratora wyrokiem sądu powszechnego, choćby nieprawomocnym, za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 5) skazania prokuratora prawomocnym wyrokiem sądu dyscyplinarnego na jedną z kar dyscyplinarnych.

W przypadkach wskazanych w pkt 1 i 2 odwołanie następuje za zgodą Krajowej Rady Prokuratury, a prokuratorowi wojewódzkiemu przysługuje prawo złożenia sprzeciwu do Sądu Najwyższego.

§ 6. Zastępca prokuratora wojewódzkiego może być również odwołany przez Prokuratora Generalnego na wniosek prokuratora wojewódzkiego, za zgodą Krajowej Rady Prokuratury wyrażoną bezwzględną większością głosów, w razie umotywowanej trwałej utraty zaufania.

Rozdział 4

Prokuratury rejonowe

Art. 100. [Obszar prokuratury rejonowej]

§ 1. Prokuraturę rejonową tworzy się dla obszaru co najmniej jednego powiatu lub miasta na prawach powiatu. Prokuratura rejonowa obejmuje powiat lub miasto na prawach powiatu zamieszkiwane przez co najmniej 50 000 mieszkańców.

§ 2. W prokuraturze rejonowej mogą być tworzone wydziały zamiejscowe obejmujące swym zasięgiem część jej właściwości miejscowej. Wydziałem zamiejscowym kieruje jego naczelnik lub jeden z zastępców prokuratora rejonowego.

Art. 101. [Zadania prokuratury rejonowej]

§ 1. Do zadań prokuratury rejonowej należy:

- 1) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych prowadzonych w formie śledztwa w sprawach niezastrzeżonych do właściwości prokuratury wojewódzkiej;

- 2) pełnienie funkcji oskarżyciela publicznego w sprawach wskazanych w pkt 1, w których skierowano do sądu skargę oskarżycielską, w sądach powszechnych i w Sądzie Najwyższym, z wyjątkiem czynności zastrzeżonych do właściwości Prokuratora Generalnego oraz Biura Postępowania Sądowego Prokuratury Generalnej;
 - 3) podejmowanie decyzji o przyjęciu materiałów zakończonego dochodzenia na wniosek Policji lub innego uprawnionego organu do wniesienia skargi oskarżycielskiej lub o nieprzyjęciu tych materiałów;
 - 4) pełnienie funkcji oskarżycielskich w sprawach wskazanych w pkt 3, w których skierowano do sądu skargę oskarżycielską;
 - 5) rozstrzyganie w przedmiocie czynności procesowych w postępowaniu przygotowawczym, które ustawa zastrzega do wyłącznej kompetencji prokuratora;
 - 6) udział w czynnościach dochodzeniowo-śledczych na miejscu zdarzenia, co do którego uzasadnione może być prowadzenie postępowania przygotowawczego w formie śledztwa, jeszcze przed jego wszczęciem (dyżur prokuratorski);
 - 7) udzielanie konsultacji Policji innym uprawnionym organom procesu karnego, a w razie potrzeby organizowanie szkoleń w zakresie metodyki prowadzenia postępowań przygotowawczych w formie dochodzenia w określonych kategoriach spraw;
 - 8) wykonywanie czynności prokuratora w postępowaniu wykonawczym w zakresie spraw objętych właściwością rzeczową prokuratury rejonowej;
 - 9) realizowanie uprawnień prokuratora w postępowaniu cywilnym oraz z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych;
 - 10) realizowanie uprawnień prokuratora w stosunku do organów samorządu terytorialnego oraz w postępowaniu administracyjnym, w zakresie decyzji na szczeblu powiatu lub gminy;
 - 11) współpraca z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa, ze szczególnym uwzględnieniem szczebla powiatu i gminy;
 - 12) wykonywanie innych zadań zleconych przez Prokuratora Generalnego.
- § 2. W dyżurach prokuratorskich, o których mowa w § 1 pkt 6, powinni brać udział także prokuratorzy prokuratury wojewódzkiej nadzrędną daną prokuraturą rejonową, zwłaszcza w sytuacji, gdy liczba prokuratorów i asesorów tej prokuratury nie przekracza 15 osób.

Art. 102. [Struktura prokuratury rejonowej]

§ 1. W prokuraturze rejonowej, a także w jej wydziale zamiejscowym mogą być tworzone:

- 1) wydziały lub działy śledcze oraz sekcje, w tym dla określonego rodzaju spraw lub dla spraw z określonej właściwości miejscowej;
- 2) wydziały lub działy sądowe.

§ 2. Szczegółowy podział na komórki organizacyjne w prokuraturze rejonowej wraz ze wskazaniem zadań określa właściwy prokurator rejonowy, o ile prokurator wojewódzki, zawiadomiony o projekcie podziału, nie zgłosi sprzeciwu.

Art. 103. [Kierownictwo prokuratury rejonowej]

§ 1. Prokuratora rejonowego oraz jego zastępców powołuje i odwołuje prokurator wojewódzki, uprzednio zawiadamiając o tym Prokuratora Generalnego.

§ 2. Prokurator rejonowy może zajmować stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej lub prokuratury rejonowej.

§ 3. Powołanie na stanowisko prokuratora rejonowego wymaga pozytywnej opinii zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej wyrażonego zwykłą większością głosów. Zgromadzenie prokuratorów prokuratury wojewódzkiej niezwłocznie uzyskuje opinię zebrania prokuratorów prokuratury rejonowej co do przedstawianych kandydatów, która nie jest wiążąca. W razie niewydania opinii pozytywnej o kandydacie, zgromadzenie prokuratorów może przedstawić prokuratorowi wojewódzkiemu własnego kandydata na prokuratora rejonowego. Prokurator wojewódzki powołuje tego kandydata na stanowisko prokuratora rejonowego bądź przedstawia zgromadzeniu prokuratorów nowego kandydata.

§ 4. W przypadku niemożności powołania prokuratora rejonowego w trybie określonym w § 2, powołuje go w głosowaniu zwykłą większością głosów Krajowa Rada Prokuratury spośród kandydatów przedstawionych w tym trybie.

§ 5. Powołanie na stanowisko zastępcy prokuratora rejonowego wymaga zaopiniowania kandydatury przez zgromadzenie prokuratorów prokuratury wojewódzkiej; opinia nie jest wiążąca.

§ 6. Prokuratora rejonowego lub zastępcę prokuratora rejonowego przed upływem kadencji odwołuje Prokurator Generalny w razie:

- 1) nieobjęcia urzędu lub zrzeczenia się urzędu przez prokuratora;
- 2) trwałej niezdolności prokuratora do sprawowania urzędu ze względu na stan zdrowia, stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
- 3) skazania prokuratora wyrokiem sądu powszechnego, choćby nieprawomocnym, za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 4) prawomocnego zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych;
- 5) skazania prokuratora prawomocnym wyrokiem sądu dyscyplinarnego na jedną z kar dyscyplinarnych.

W przypadkach wskazanych w pkt 1 i 2 odwołanie następuje za zgodą Krajowej Rady Prokuratury, a prokuratorowi rejonowemu lub zastępcy prokuratora rejonowego przysługuje prawo złożenia sprzeciwu do Sądu Najwyższego.

§ 7. Zastępcą prokuratora rejonowego może być również odwołany przez prokuratora wojewódzkiego na wniosek prokuratora rejonowego, za zgodą Krajowej Rady Prokuratury wyrażoną bezwzględną większością głosów, w razie umotywowanej trwałej utraty zaufania.

Rozdział 5

Biuro Prokuratury do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej

Oddział 1

Organizacja i zadania Biura

Art. 104. [Zadania Biura]

§ 1. Do zadań Biura należy:

- 1) prowadzenie postępowań przygotowawczych i pełnienie czynności oskarżyciela publicznego w sprawach:
 - a) przestępstw przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) przestępstw o charakterze terrorystycznym i finansowania terroryzmu,
 - c) szczególnie poważnej korupcji,
 - d) przestępstw popełnianych w ramach zorganizowanych grup przestępczych, zwłaszcza o charakterze międzynarodowym lub stwarzających szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego,
 - e) innych, szczególnie poważnych przestępstw, jeżeli sprawa została przekazana do prowadzenia decyzją Prokuratora Generalnego;

- 2) koordynowanie zwalczania przestępczości zorganizowanej, terroryzmu i przypadków szczególnie poważnej korupcji poprzez ułatwienie wymiany informacji pomiędzy poszczególnymi wydziałami Biura, a w razie konieczności także innymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi Prokuratury;
 - 3) inicjowanie i ustalanie zasad współpracy z innymi instytucjami państwowymi, w zakresie których leży zwalczanie przestępczości zorganizowanej, terroryzmu i szczególnie poważnej korupcji;
 - 4) dokonywanie analiz w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej, terroryzmu i szczególnie poważnej korupcji;
 - 5) prowadzenie we współpracy z Biurem Informatyzacji i Statystyki baz danych ułatwiających realizację ustawowych zadań Biura;
 - 6) monitorowanie we współpracy z właściwymi sądami oraz ze Służbą Więzienną, Policją, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Strażą Graniczną przebiegu odbywania kary pozbawienia wolności oraz wykonania ewentualnych środków probacyjnych, a także kar i środków karnych o charakterze finansowym i majątkowym przez osoby skazane za popełnienie przestępstw objętych właściwością Biura, w przypadku aktu oskarżenia skierowanego przez prokuratora Biura;
 - 7) rozwijanie i organizowanie we współpracy z Biurem Spraw Międzynarodowych współpracy międzynarodowej w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej, terroryzmu i szczególnie poważnej korupcji.
- § 2. Decyzję o przyjęciu sprawy do Wydziału Śledczego Biura podejmuje niezwłocznie na uzasadniony wniosek jego naczelnika Dyrektora Biura.
- § 3. Do dnia 31 marca każdego roku Dyrektor Biura składa Prokuratorowi Generalnemu sprawozdanie z działalności Biura.

Art. 105. [Struktura Biura]

§ 1. W skład Biura wchodzi:

- 1) Gabinet Dyrektora,
- 2) Wydział Analiz i Koordynacji,
- 3) Wydział Kadr,
- 4) Wydziały Śledcze.

§ 2. W razie szczególnie uzasadnionej potrzeby Prokurator Generalny w drodze zarządzenia może utworzyć dodatkowe komórki organizacyjne Biura, w tym także wydział zamiejscowy wydziału śledczego.

§ 3. Siedzibami Wydziałów Śledczych są:

- 1) Białystok – obejmujący swoją właściwością miejscową obszary właściwości terytorialnej prokuratur wojewódzkich właściwych dla województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego;
- 2) Gdańsk – obejmujący swoją właściwością miejscową obszary właściwości terytorialnej prokuratur wojewódzkich właściwych dla województw pomorskiego i kujawsko-pomorskiego;
- 3) Katowice – obejmujący swoją właściwością miejscową obszar właściwości terytorialnej prokuratury wojewódzkiej właściwej dla województwa śląskiego;
- 4) Kraków – obejmujący swoją właściwością miejscową obszary właściwości terytorialnej prokuratur wojewódzkich właściwych dla województw małopolskiego i świętokrzyskiego;
- 5) Lublin – obejmujący swoją właściwością miejscową obszar właściwości terytorialnej prokuratury wojewódzkiej właściwej dla województwa lubelskiego;
- 6) Łódź – obejmujący swoją właściwością miejscową obszar właściwości terytorialnej prokuratury wojewódzkiej właściwej dla województwa łódzkiego;
- 7) Poznań – obejmujący swoją właściwością miejscową obszary właściwości terytorialnej prokuratur wojewódzkich właściwych dla województw wielkopolskiego i lubuskiego;
- 8) Rzeszów – obejmujący swoją właściwością miejscową obszar właściwości terytorialnej prokuratury wojewódzkiej właściwej dla województwa podkarpackiego;
- 9) Szczecin – obejmujący swoją właściwością miejscową obszar właściwości terytorialnej prokuratury wojewódzkiej właściwej dla województwa zachodniopomorskiego;
- 10) Wrocław – obejmujący swoją właściwością miejscową obszary właściwości terytorialnej prokuratury wojewódzkiej właściwej dla województwa dolnośląskiego i opolskiego;
- 11) Warszawa – obejmujący swoją właściwością miejscową obszar właściwości terytorialnej prokuratury wojewódzkiej właściwej dla województwa mazowieckiego.

Art. 106. [Kierownictwo Biura]

§ 1. Prokurator Generalny jest wyłącznie prokuratorem nadrzędnym w stosunku do prokuratorów Biura.

§ 2. Biurem Prokuratury do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej Prokuratury kieruje Dyrektor w randze Zastępcy Prokuratora Generalnego, który jest prokuratorem przełożonym prokuratorów Biura. Prokurator Generalny na wniosek Dyrektora Biura powołuje nie więcej niż trzech zastępców Dyrektora.

§ 3. Na stanowisko Dyrektora Biura może zostać powołana osoba, która spełnia łącznie następujące wymogi:

- 1) zajmuje stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej lub Prokuratury Generalnej;
- 2) posiada co najmniej 10-letni staż na stanowisku prokuratora, w tym co najmniej 5-letni staż bezpośrednio przed powołaniem na stanowisko Zastępcy Prokuratora Generalnego – Dyrektora Biura.

§ 4. Dyrektor Biura może powierzyć wykonywanie określonych kompetencji zastępcom Dyrektora.

§ 5. Wydziałami Biura i Gabinetem Dyrektora kierują naczelnicy powoływani przez Dyrektora Biura. Naczelnik jest zwierzchnikiem służbowym podległych prokuratorów.

Art. 107. [Finansowanie i administracja Biura]

§ 1. Działalność Biura finansowana jest z budżetu Prokuratury Generalnej.

§ 2. Obsługę administracyjną i księgową wydziałów śledczych Biura zapewnia prokurator wojewódzki, który deleguje do wydziałów urzędników Prokuratury i asystentów prokuratorów. Pracownik lub asystent może być odwołany z delegacji za zgodą Dyrektora Biura lub ustąpić z niej na podstawie własnego oświadczenia.

§ 3. Pracownikom i asystentom delegowanym do Biura przysługuje dodatek w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego.

§ 4. Prokurator Generalny przekazuje wyodrębnione środki finansowe na działalność wydziałów śledczych do właściwych prokuratorów wojewódzkich.

Art. 108. [Logo Biura]

Biuro w pismach urzędowych i dokumentach dotyczących jego działalności może używać oprócz godła Rzeczypospolitej Polskiej także znaku symbolicznego (logo), pod warunkiem że nie koliduje ono z powagą urzędu. Znak symboliczny wymaga zatwierdzenia przez Prokuratora Generalnego.

Art. 109. [Delegacja prawodawcza]

Prokurator Generalny w zarządzeniu określa w razie potrzeby szczegółowe zasady funkcjonowania Biura Prokuratury do Spraw Przeszłości Zorganizowanej.

Oddział 2 **Prokuratorzy Biura**

Art. 110. [Powołanie]

§ 1. Na stanowisko prokuratora Biura może zostać powołana na stałe osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej 5-letni staż na stanowisku prokuratora prokuratury rejonowej albo na wyższym bez względu na długość stażu;
- 2) wykazuje się wysokim zaangażowaniem i kompetencjami zawodowymi w ramach realizacji obowiązków prokuratorskich;
- 3) odbyła okres próbny, o którym mowa w art. 111.

§ 2. Powołanie na stanowisko prokuratora Biura następuje decyzją Prokuratora Generalnego, na wniosek Dyrektora Biura.

Art. 111. [Okres próbny i powołanie do Biura]

§ 1. Przed powołaniem na stanowisko prokuratora Biura na stałe, prokurator za jego zgodą jest powoływany przez Dyrektora Biura na okres próbny trwający nie krócej niż 6 miesięcy i nie dłużej niż 12 miesięcy. Po upływie okresu próbnego, za zgodą prokuratora, Dyrektor Biura występuje do Prokuratora Generalnego o powołanie prokuratora na stałe do grona prokuratorów Biura lub odwołuje go z Biura.

§ 2. Prokurator powołany na okres próbny może być odwołany przez Dyrektora Biura w każdym czasie, na uzasadniony wniosek naczelnika Wydziału Śledczego.

§ 3. Prokurator Generalny nie jest związany wnioskiem Dyrektora Biura, z tym że nieuwzględnienie wniosku powinno być uzasadnione ważnymi względami, z którymi prokurator kandydujący winien być zapoznany na piśmie. Decyzja Prokuratora Generalnego nie podlega zaskarżeniu.

§ 4. Prokurator, co do którego nie został wniesiony wniosek o powołanie go na stałe, może zostać ponownie powołany na okres próbny nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia odwołania go z Biura.

§ 5. Prokurator powołany na okres próbny uzyskuje wynagrodzenie, o którym mowa w art. 115 § 1.

Art. 112. [Odwołanie prokuratora]

§ 1. Prokurator Biura powołany na stałe zostaje odwołany z Biura w następujących sytuacjach:

- 1) zrzeczenia się przez niego stanowiska prokuratora Biura;
- 2) prawomocnego skazania na karę dyscyplinarną nagany lub surowszą;
- 3) choćby nieprawomocnego skazania wyrokiem sądu za popełnienie umyślnego przestępstwa lub umyślnego przestępstwa skarbowego;
- 4) trwałej niezdolności do sprawowania urzędu prokuratora ze względu na stan zdrowia, stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
- 5) przejścia w stan spoczynku.

§ 2. Prokurator Biura powołany na stałe może zostać odwołany z Biura w następujących sytuacjach:

- 1) prawomocnego ukarania karą dyscyplinarną upomnienia;
- 2) prawomocnego zawieszenia w czynnościach służbowych prokuratora;
- 3) prawomocnego skazania wyrokiem sądu za popełnienie nieumyślnego przestępstwa lub nieumyślnego przestępstwa skarbowego, jeżeli nie orzeczono jednocześnie środka karnego zakazu wykonywania zawodu prokuratora lub nie orzeczono w postępowaniu dyscyplinarnym kary wydalenia ze służby prokuratorskiej;
- 4) niezdolności czasowej do pracy, na podstawie zwolnienia lekarskiego trwającego dłużej niż 90 dni w sposób ciągły lub łącznie 120 dni w okresie 6 miesięcy;

5) dwukrotnego uzyskania oceny negatywnej w następujących po sobie analizach kwalifikacji, o których mowa w art. 113.

§ 3. Decyzję o odwołaniu prokuratora, o której mowa w § 1 i 2 wydaje Prokurator Generalny z własnej inicjatywy lub na wniosek Dyrektora Biura.

§ 4. Od decyzji, o której mowa w § 3 z przyczyny wskazanej w § 2 pkt 4, prokuratorowi służy odwołanie do Krajowej Rady Prokuratury w terminie 14 dni od doręczenia mu decyzji. Rozpoznanie odwołania następuje w terminie 45 dni.

§ 5. W razie odwołania prokuratora z Biura zostaje on przeniesiony do służby we właściwej dla jego miejsca zamieszkania jednostce Prokuratury, odpowiadającej posiadanemu przez prokuratora stanowisku służbowemu, chyba że nabył on już uprawnienia do przejścia w stan spoczynku lub orzeczono karę wydalenia ze służby prokuratorowskiej. W razie przeniesienia prokuratora jego wynagrodzenie obliczane jest na zasadach ogólnych wskazanych w ustawie.

§ 6. W razie odwołania prokuratora z Biura, pełniącego w nim służbę w okresie próbnym, powraca on na stanowisko prokuratora w dotychczasowej jednostce Prokuratury.

Art. 113. [Ocena okresowa]

§ 1. Prokurator Biura powołany na stałe, wykonujący obowiązki służbowe w Wydziale Śledczym, podlega nie rzadziej niż co 7 lat i nie częściej niż co 4 lata ocenie pracy. Oceny dokonuje zespół powołany przez Dyrektora Biura.

§ 2. W toku analizy zespół zapoznaje się w szczególności z:

- 1) wynikami pracy prokuratora w badanym okresie, biorąc pod uwagę:
 - a) charakter i zakres merytoryczny prowadzonych spraw oraz obciążenie ilością obowiązków służbowych w badanym okresie,
 - b) skuteczność postępowań, wynikającą ze skierowanych aktów oskarżenia oraz zapadłych w tych sprawach wyroków, choćby nieprawomocnych, w tym przyczyny wyroków uniewinniających, jeżeli zaistniały takie przypadki,
 - c) stabilność decyzji o umorzeniu lub o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego,
 - d) specjalizację w określonych kategoriach spraw i jej wpływ na jakość pracy;

- 2) oceną pracy sporządzoną przez bezpośrednich przełożonych w badanym okresie;
- 3) postawą etyczną prokuratora, w szczególności na podstawie przeprowadzonych postępowań dyscyplinarnych lub wyjaśniających i ich wyników oraz wniesionych na prokuratora skarg i sposobu ich rozstrzygnięcia;
- 4) analizą oświadczeń majątkowych złożonych w badanym okresie;
- 5) ewentualnymi osiągnięciami prokuratora w zakresie:
 - a) pogłębiania kwalifikacji zawodowych w drodze odbytych szkoleń i kursów, uzyskanych certyfikatów specjalistycznych, a także zdobycia wykształcenia podyplomowego,
 - b) działalności naukowej lub dydaktycznej,
 - c) udokumentowanego pogłębienia kwalifikacji pozazawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości języków obcych;
- 6) pisemną samooceną prokuratora, w której może on się również odnieść do kryteriów wskazanych w pkt 1, 3 i 5;
- 7) wynikami analizy za poprzednie okresy służby w Biurze, jeżeli takowych dokonywano.

§ 3. W przypadku osoby pełniącej funkcję naczelnika Wydziału Śledczego nie mają zastosowania kryteria wskazane w § 2 pkt 1, jeżeli w badanym okresie w ramach ustalonego zakresu obowiązków służbowych osoba ta nie prowadziła lub bezpośrednio nie nadzorowała postępowań przygotowawczych.

§ 4. Z przeprowadzonej analizy kwalifikacji zespół przedkłada Dyrektorowi Biura raport, w którym dokonuje oceny pozytywnej lub negatywnej. Każdy z członków zespołu ma prawo zgłosić zdanie odrębne.

§ 5. Prokuratorowi podlegającemu analizie kwalifikacji doręcza się raport zespołu, zawierający również ewentualne zdania odrębne. Niezależnie od rodzaju oceny prokurator może wnieść w terminie 14 dni do Dyrektora Biura pisemne zastrzeżenia co do treści oceny. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do oceny przez prokuratora decyzję o utrzymaniu lub zmianie oceny podejmuje Krajowa Rada Prokuratury.

§ 6. Raport z analizy kwalifikacji włącza się do akt osobowych prokuratora.

§ 7. W przypadku uzyskania przez prokuratora w wyniku analizy kwalifikacji oceny negatywnej, po upływie nie mniej niż 12 miesięcy i nie więcej niż 24 miesięcy dokonuje się ponownej oceny okresowej na zasadach określonych w § 1–6.

Art. 114. [Odstąpienie od oceny okresowej]

§ 1. W przypadku uzyskania przez prokuratora w dwóch kolejno następujących po sobie analizach oceny pozytywnej przeprowadzenie kolejnej analizy nie jest wymagane, chyba że zażąda tego Prokurator Generalny lub Dyrektor Biura.

§ 2. W razie przeprowadzenia analizy kwalifikacji, o której mowa w § 1, i uzyskania przez prokuratora ponownie oceny pozytywnej, ponowne żądanie dokonania oceny nie może nastąpić wcześniej niż po 5 latach.

§ 3. W razie przeprowadzenia analizy kwalifikacji, o której mowa w § 1, i uzyskania przez prokuratora oceny negatywnej stosuje się art. 113 § 7. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do oceny przez prokuratora decyzję o utrzymaniu lub zmianie oceny podejmuje Krajowa Rada Prokuratury.

Art. 115. [Wynagrodzenie prokuratorów]

§ 1. Prokuratorowi Biura wykonującemu obowiązki przysługuje wynagrodzenie i inne świadczenia na zasadach ogólnych określonych ustawami oraz dodatek za służbę w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego.

§ 2. Prokuratorowi Biura pełniącemu funkcję kierowniczą przysługuje również dodatek funkcyjny określony w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 236 § 14.

Art. 116. [Awans służbowy prokuratora]

§ 1. Powołanie prokuratora na wyższe stanowisko służbowe (awansowanie) w okresie jego służby prokuratorskiej w Biurze następuje na zasadach ogólnych określonych w niniejszej ustawie, z zastrzeżeniem § 2–4.

§ 2. Dyrektor Biura, po stwierdzeniu spełnienia przez prokuratora warunków do powołania na wyższe stanowisko służbowe przedstawia jego kandydaturę Prokuratorowi Generalnemu wraz z oceną kwalifikacji.

§ 3. Prokurator Generalny przedstawia Krajowej Radzie Prokuratury kandydaturę prokuratora do powołania na wyższe stanowisko służbowe wraz z opinią oraz oceną, o których mowa w § 2.

§ 4. Do wystąpienia o awans prokuratora na wyższe stanowisko służbowe nie jest konieczne utworzenie nowego lub zwolnienie zajmowanego miejsca w odpowiedniej jednostce organizacyjnej Prokuratury.

Art. 117. [Oświadczenia majątkowe]

Oświadczenie majątkowe, o którym mowa w art. 232, prokurator Biura składa Dyrektorowi Biura, który dokonuje jego analizy w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku. Dyrektor Biura i jego zastępcy swoje oświadczenia składają Prokuratorowi Generalnemu, który dokonuje ich analizy w tym samym terminie.

Art. 118. [Bezpieczeństwo prokuratorów]

§ 1. W uzasadnionych wypadkach na wniosek Dyrektora Biura Komen-dant Główny Policji albo Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego wdraża ochronę osobistą prokuratora Biura oraz jego osób najbliższych.

§ 2. Dyrektorowi Biura przysługuje na jego żądanie stała ochrona osoba-bista wykonywana przez Służbę Ochrony Państwa zgodnie z odrębnymi przepisami. Na wniosek Prokuratora Generalnego ochrona ta może zostać przedłużona przez Prezesa Rady Ministrów także na czas po zakończeniu kadencji Dyrektora Biura.

DZIAŁ IV SAMORZĄD PROKURATURY

Rozdział 1 Krajowa Rada Prokuratury

Art. 119. [Status KRP]

§ 1. Tworzy się Krajową Radę Prokuratury.

§ 2. Krajowa Rada Prokuratury stoi na straży niezależności Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej i jej prokuratorów.

§ 3. Kadencja Krajowej Rady Prokuratury trwa 4 lata.

§ 4. Siedzibą Krajowej Rady Prokuratury jest Warszawa. Obsługę finansowo-administracyjną i kancelaryjną Krajowej Rady Prokuratury zapewnia Prokuratura Generalna.

§ 5. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, tryb pracy Krajo-wej Rady Prokuratury, mając na względzie sprawność działania i ciągłość pracy Krajowej Rady Prokuratury.

Art. 120. [Skład KRP]

§ 1. Krajowa Rada Prokuratury składa się z:

- 1) przedstawiciela Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) prokuratorów, w tym:
 - szesnastu przedstawicieli wybranych spośród prokuratorów przez poszczególne zgromadzenia prokuratorów prokuratur wojewódzkich oraz
 - dwóch przedstawicieli wybranych spośród prokuratorów przez zgromadzenie prokuratorów Prokuratury Generalnej;
- 3) dwóch sędziów sądów powszechnych, wybranych przez Krajową Radę Sądownictwa;
- 4) jednego sędziego Sądu Najwyższego, wybranego przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego;
- 5) dwóch przedstawicieli wybranych przez Sejm spośród posłów oraz jednego przedstawiciela wybranego przez Senat spośród senatorów;
- 6) przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości;
- 7) przedstawiciela Rzecznika Praw Obywatelskich.

§ 2. Członek Krajowej Rady Prokuratury może sprawować swój mandat nie więcej niż przez dwie kadencje następujące po sobie.

§ 3. Kadencja członków Krajowej Rady Prokuratury, o których mowa w § 1 pkt 1 oraz 5–7 ustaje również na skutek zakończenia, odpowiednio, kadencji Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Sejmu i Senatu, Rzecznika Praw Obywatelskich albo zmiany na stanowisku Ministra Sprawiedliwości, przy czym osoby te pełnią obowiązki w Krajowej Radzie Prokuratury do czasu wskazania na ich miejsce nowego przedstawiciela, chyba że zostaną powołane przez organ desygnujący do dalszego pełnienia funkcji członka Krajowej Rady Prokuratury.

§ 4. Prokurator Generalny lub jego przedstawiciel ma prawo brać udział w posiedzeniach Krajowej Rady Prokuratury z prawem wypowiedzi, bez prawa do udziału w głosowaniach.

§ 5. Krajowa Rada Prokuratury wybiera, spośród wchodzących w jej skład sędziów i prokuratorów, przewodniczącego, dwóch wiceprzewodniczących oraz sekretarza.

§ 6. Krajowa Rada Prokuratury obraduje na posiedzeniach. Posiedzenia Krajowej Rady Prokuratury zwołuje Przewodniczący Krajowej Rady

Prokuratury z własnej inicjatywy, co najmniej raz na dwa miesiące lub na wniosek 1/3 jej członków albo na wniosek Prokuratora Generalnego.

§ 7. W razie potrzeby posiedzenia mogą odbywać się w trybie zdalnym, przy użyciu odpowiednich środków technicznych łączności.

§ 8. Uchwały Krajowej Rady Prokuratury zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków jej składu, chyba że ustawa stanowi inaczej.

§ 9. Z tytułu pełnienia funkcji członka Krajowej Rady Prokuratury w okresie kadencji przysługuje wynagrodzenie ustalone w drodze rozporządzenia, o którym mowa w art. 236 § 14.

§ 10. Niedopuszczalne jest łączenie przez prokuratora funkcji członka Krajowej Rady Prokuratury z funkcją sędziego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym oraz sędziego Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym.

Art. 121. [Utrata mandatu]

§ 1. Mandat wybieranego członka Krajowej Rady Prokuratury wygasa przed upływem kadencji w razie:

- 1) śmierci;
- 2) zrzeczenia się mandatu;
- 3) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 4) wygaśnięcia albo rozwiązania stosunku służbowego sędziego lub prokuratora.

§ 2. Zrzeczenie się mandatu w Krajowej Radzie Prokuratury jest skuteczne z chwilą powiadomienia o tym na piśmie Przewodniczącego Krajowej Rady Prokuratury.

Art. 122. [Szczegółowe zadania KRP]

Krajowa Rada Prokuratury w szczególności:

- 1) wybiera kandydata lub kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego oraz wybiera osobę na urząd Prokuratora Generalnego w warunkach określonych w art. 13;
- 2) uchwała lub zmienia zbiór zasad etyki zawodowej prokuratorów;
- 3) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących Prokuratury;

- 4) może opiniować projekty zarządzeń i wytycznych Prokuratora Generalnego;
- 5) opiniuje w zakresie utworzenia lub zniesienia jednostki organizacyjnej Prokuratury;
- 6) wyraża stanowisko w sprawach dotyczących Prokuratury i prokuratorów, wniesionych pod obrady Krajowej Rady Prokuratury przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz inne organy władzy publicznej i organy kolegialne Prokuratury;
- 7) wybiera spośród prokuratorów sędziów Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym;
- 8) powołuje przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym i Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym;
- 9) żąda w razie potrzeby od Prokuratora Generalnego informacji, o której mowa w art. 7 § 2;
- 10) wnioskuje do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o powołanie kandydata na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej oraz wyraża zgodę na powołanie prokuratora przez Prokuratora Generalnego na wyższe stanowisko służbowe;
- 11) wyraża zgodę na powołanie prokuratora na wyższe stanowisko służbowe przez Prokuratora Generalnego przed upływem terminów określonych ustawą;
- 12) rozpoznaje odwołanie od decyzji Prokuratora Generalnego o odmowie powołania prokuratora na stanowisko wyższego rzędu w swojej macierzystej jednostce Prokuratury, o którym mowa w art. 225 § 4;
- 13) wykonuje uprawnienia przewidziane w rozdziale 3, działy VI ustawy;
- 14) opiniuje wystąpienia prokuratorów w stanie spoczynku o powrót na stanowisko prokuratorские;
- 15) rozpoznaje odwołanie od decyzji Prokuratora Generalnego o odwołaniu prokuratora, o której mowa w art. 209 § 2;
- 16) rozstrzyga w przedmiocie pozostawienia bez rozpoznania zgłoszenia kandydatury na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej;
- 17) rozpoznaje odwołanie od decyzji o sprzeciwie wobec podjęcia przez prokuratora dodatkowego zatrudnienia albo innego zajęcia lub sposobu zarobkowania;
- 18) składa do Sądu Najwyższego wnioski o zawieszenie Prokuratora Generalnego w czynnościach służbowych;

- 19) wskazuje Zastępcę Prokuratora Generalnego pełniącego obowiązki Prokuratora Generalnego w sytuacji, o której mowa w art. 14 § 5;
- 20) powołuje prokuratora do pełnienia funkcji specjalnego prokuratora śledczego, przedłuża okres jej pełnienia oraz odwołuje prokuratora z tej funkcji;
- 21) wyraża zgodę na przejęcie śledztwa prowadzonego do tej pory przez specjalnego prokuratora śledczego w sytuacji, o której mowa w art. 76 § 3;
- 22) rozstrzyga spory między specjalnym prokuratorem śledczym a Prokuratorem Generalnym;
- 23) powołuje osobę na urząd prokuratora wojewódzkiego w wypadku, o którym mowa w art. 99 § 3, oraz na urząd prokuratora rejonowego w wypadku, o którym mowa w art. 103 § 4;
- 24) wyraża zgodę na odwołanie prokuratora wojewódzkiego, zastępcy prokuratora wojewódzkiego oraz zastępcy prokuratora rejonowego przed upływem kadencji;
- 25) rozpoznaje odwołanie prokuratora od decyzji o odwołaniu go z Biura Prokuratury do Spraw Przeszłości Zorganizowanej;
- 26) podejmuje decyzję co do utrzymania lub zmiany oceny okresowej prokuratora w wypadkach, o którym mowa w art. 113 § 5 i art. 114 § 3;
- 27) opiniuje kandydata na Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- 28) wskazuje trzech członków Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- 29) opiniuje programy szkolenia w ramach aplikacji prokuratorskiej, zakres i sposób przeprowadzania konkursów na aplikację prokuratorską oraz egzaminów prokuratorskich, a także programy doskonalenia kwalifikacji zawodowych prokuratorów, asesorów Prokuratury i asystentów prokuratorskich;
- 30) opiniuje w sprawach ogólnych dotyczących kadry urzędniczej Prokuratury.

Art. 123. [Obowiązek stawiennictwa]

§ 1. Każda osoba wezwana ma obowiązek stawić się na posiedzeniu Krajowej Rady Prokuratury, jeżeli zachodzi potrzeba jej wysłuchania. Przewodniczącemu Krajowej Rady Prokuratury przysługują uprawnienia,

o których mowa w art. 285–290 Kodeksu postępowania karnego, z tym że właściwym do rozpoznania zażalenia na postanowienie Przewodniczącego jest Sąd Okręgowy w Warszawie.

§ 2. Osobie wezwanej przysługuje zwrot kosztów stawiennictwa na posiedzenie, o którym mowa w § 1.

Rozdział 2

Zgromadzenia i zebrania prokuratorów

Art. 124. [Zgromadzenie Prokuratury Generalnej]

§ 1. W Prokuraturze Generalnej działa zgromadzenie prokuratorów, które składa się z prokuratorów Prokuratury Generalnej w liczbie po dwóch delegatów z każdego z departamentów.

§ 2. Kadencja członków zgromadzenia trwa 3 lata.

§ 3. Przewodniczącym zgromadzenia prokuratorów jest prokurator wybrany przez członków zgromadzenia w głosowaniu tajnym.

§ 4. Posiedzenie zgromadzenia prokuratorów zwołuje jego przewodniczący z inicjatywy własnej lub na wniosek Prokuratora Generalnego albo 1/3 liczby członków zgromadzenia.

§ 5. Uchwały zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków zgromadzenia.

§ 6. W ramach zgromadzenia mogą być tworzone komisje problemowe lub w konkretnej sprawie, których zadaniem jest szczegółowa analiza oraz przedstawienie zagadnienia na forum ogólnym zgromadzenia.

§ 7. Dokumentację działalności zgromadzenia w postaci protokołów posiedzeń, uchwał i innych materiałów, prowadzi sekretarz zgromadzenia, wybierany przez członków zgromadzenia spośród trzech kandydatów wskazanych przez przewodniczącego zgromadzenia. Prokurator Generalny zapewnia niezbędną pomoc w celu zapewniania bezpieczeństwa i kompletności dokumentacji.

Art. 125. [Zadania zgromadzenia Prokuratury Generalnej]

Zgromadzenie prokuratorów Prokuratury Generalnej:

- 1) wybiera dwóch przedstawicieli do Krajowej Rady Prokuratury spośród prokuratorów Prokuratury Generalnej;

- 2) wybiera pięciu sędziów Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym;
- 3) wybiera i przedstawia Krajowej Radzie Prokuratury co najmniej pięciu kandydatów na stanowisko sędziego Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym;
- 4) rozpatruje wnioski wynikające z wizytacji i lustracji prokuratury wojewódzkiej;
- 5) wyraża opinie w sprawach przedstawionych przez Prokuratora Generalnego, prokuratora wojewódzkiego, przewodniczącego zgromadzenia albo co najmniej 1/5 liczby członków zgromadzenia.

Art. 126. [Zgromadzenie prokuratury wojewódzkiej]

§ 1. W prokuraturze wojewódzkiej działa zgromadzenie prokuratorów jednostek organizacyjnych Prokuratury działających na obszarze jej właściwości, które składa się z:

- 1) prokuratorów prokuratury wojewódzkiej – wybieranych przez zebranie ogólne prokuratorów prokuratury wojewódzkiej w liczbie równej liczbie delegatów prokuratur rejonowych;
- 2) delegatów prokuratorów prokuratur rejonowych – w liczbie po jednym prokuratorze z każdej prokuratury rejonowej.

§ 2. Kadencja członków zgromadzenia trwa 3 lata.

§ 3. Delegaci prokuratur rejonowych wybierani są przez zebrania ogólne prokuratorów każdej z tych jednostek.

§ 4. Przewodniczącym zgromadzenia prokuratorów jest prokurator wybrany przez członków zgromadzenia w głosowaniu tajnym.

§ 5. Posiedzenie zgromadzenia prokuratorów zwołuje jego przewodniczący z inicjatywy własnej lub na wniosek Prokuratora Generalnego, prokuratora wojewódzkiego albo co najmniej 1/5 liczby członków zgromadzenia.

§ 6. Uchwały zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków zgromadzenia.

§ 7. W ramach zgromadzenia mogą być tworzone komisje problemowe lub w konkretnej sprawie, których zadaniem jest szczegółowa analiza oraz przedstawienie zagadnienia na forum ogólnym zgromadzenia.

§ 8. Dokumentację działalności zgromadzenia w postaci protokołów posiedzeń, uchwał i innych materiałów prowadzi sekretarz zgromadzenia, wybierany przez członków zgromadzenia spośród trzech kandydatów

wskazanych przez przewodniczącego zgromadzenia. Prokurator wojewódzki zapewnia niezbędną pomoc w celu zapewniania bezpieczeństwa i kompletności dokumentacji.

Art. 127. [Zadania zgromadzenia prokuratury wojewódzkiej]

Zgromadzenie prokuratorów prokuratury wojewódzkiej:

- 1) wybiera przedstawiciela do Krajowej Rady Prokuratury;
- 2) wybiera pięciu sędziów Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym;
- 3) wybiera i przedstawia Krajowej Radzie Prokuratury co najmniej czterech kandydatów na stanowisko sędziego Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym;
- 4) może przedstawić kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego;
- 5) wyraża opinie o kandydatach na stanowiska prokuratora wojewódzkiego oraz prokuratora rejonowego, a także może przedstawić własnego kandydata na te stanowiska;
- 6) wyraża opinię o kandydatach na stanowiska zastępcy prokuratora wojewódzkiego i zastępcy prokuratora rejonowego;
- 7) wyraża opinie o kandydatach na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej;
- 8) rozpatruje wnioski wynikające z wizytacji i lustracji podległych jednostek organizacyjnych Prokuratury;
- 9) wyraża opinie w sprawach przedstawionych przez Prokuratora Generalnego, prokuratora wojewódzkiego, przewodniczącego zgromadzenia albo przez co najmniej 1/5 liczby członków zgromadzenia.

Art. 128. [Zebranie ogólne prokuratorów]

§ 1. W prokuraturach wojewódzkich oraz w prokuraturach rejonowych działają zebrania ogólne prokuratorów. W zebraniu bierze także udział z prawem wypowiedzi i udziału w głosowaniach dwóch przedstawicieli pracowników Prokuratury każdej jednostki.

§ 2. Uchwały zebrania zapadają w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów.

§ 3. Przewodniczącym zebrania prokuratorów prokuratury wojewódzkiej jest prokurator wojewódzki lub zastępca prokuratora wojewódzkiego.

§ 4. Przewodniczącym zebrania prokuratorów prokuratury rejonowej jest prokurator rejonowy lub zastępca prokuratora rejonowego.

§ 5. Posiedzenie zebrania prokuratorów zwołuje jego przewodniczący z inicjatywy własnej albo co najmniej 1/5 członków zebrania. Zebranie prokuratorów prokuratury rejonowej może zostać zwołane także na wniosek prokuratora wojewódzkiego.

Art. 129. [Zadania zebrania ogólnego prokuratorów]

§ 1. Zebrania prokuratorów prokuratury wojewódzkiej:

- 1) wybierają delegatów do zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej;
- 2) wyrażają opinie w innych sprawach przedstawionych przez prokuratora wojewódzkiego, przewodniczącego zebrania albo przez co najmniej 1/5 liczby członków zebrania.

§ 2. Zebrania prokuratorów prokuratury rejonowej:

- 1) wybierają delegatów do zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej;
- 2) przedstawiają opinię co do kandydata na stanowisko prokuratora rejonowego;
- 3) przedstawiają w głosowaniu niejawnym opinię w przedmiocie powołania asesora tej Prokuratury na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej;
- 4) wyrażają opinie w innych sprawach przedstawionych przez prokuratora wojewódzkiego, przewodniczącego zebrania albo przez co najmniej 1/5 liczby członków zebrania.

Art. 130. [Regulaminy działania]

Zgromadzenia i zebrania prokuratorów, w razie potrzeby, mogą uchwalić regulaminy swojego działania, z zachowaniem zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy.

DZIAŁ V
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA
I PROFESJONALNA PROKURATORÓW

Rozdział 1

Sądy dyscyplinarne dla prokuratorów i asesorów Prokuratury

Art. 131. [Sądy dyscyplinarne]

§ 1. W sprawach wskazanych w niniejszym dziale orzekają sądy dyscyplinarne dla prokuratorów i asesorów Prokuratury:

- 1) w pierwszej instancji – Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym;
- 2) w drugiej instancji – Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym.

§ 2. Przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego sądów dyscyplinarnych powołuje Krajowa Rada Prokuratury na 4-letnią kadencję spośród prokuratorów wybranych na sędziów tego sądu, najpóźniej do dnia upływu kadencji dotychczasowego przewodniczącego.

§ 3. W razie nieobecności przewodniczącego oraz zastępcy przewodniczącego Sądu Dyscyplinarnego lub Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym jego obowiązki pełni najstarszy służbą sędzia tego sądu, będący prokuratorem.

§ 4. Kadencja członków sądów dyscyplinarnych rozpoczyna się z chwilą powołania przewodniczących sądów i trwa 4 lata.

§ 5. Członek sądu dyscyplinarnego po upływie jego kadencji bierze udział w rozpoznawaniu sprawy rozpoczętej wcześniej z jego udziałem do czasu jej zakończenia.

Art. 132. [Niezawisłość sędziów]

§ 1. Sędziowie sądów dyscyplinarnych są w zakresie orzekania niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom.

§ 2. Sędzia sądu dyscyplinarnego w okresie swojej kadencji nie może zostać ustanowiony obrońcą w postępowaniu regulowanym przepisami niniejszego działu.

Art. 133. [Formy orzeczeń]

§ 1. Sądy dyscyplinarne w sprawach o przewinienia dyscyplinarne orzekają w formie wyroku. W pozostałych sprawach sądy orzekają w formie postanowienia.

§ 2. W kwestiach porządkowych, niewymagających wydania postanowienia, prezes sądu dyscyplinarnego albo przewodniczący składu orzekającego wydają zarządzenia.

§ 3. Od orzeczeń Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym kasacja nie przysługuje, chyba że ustawa stanowi inaczej. W sprawach, w których wniesiono kasację, orzeka Sąd Najwyższy.

Art. 134. [Siedziba]

§ 1. Sądy dyscyplinarne działają w siedzibie Prokuratury Generalnej. Prokurator Generalny zapewnia sądom warunki techniczne odpowiadające ich powadze i potrzebie sprawności postępowania.

§ 2. W konkretnej sprawie sąd może orzekać na sesjach wyjazdowych w prokuraturze wojewódzkiej, na obszarze właściwości której zajmuje stanowisko prokurator objęty wnioskiem skierowanym do sądu, lub wyjątkowo w innym miejscu, chyba że sprzeciwia się temu dobro sprawy.

Art. 135. [Skład sądu]

§ 1. Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym orzeka w składzie trzech prokuratorów.

§ 2. Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym orzeka w składzie dwóch prokuratorów i jednego sędziego sądu okręgowego.

§ 3. Jeżeli Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym wymierzył karę wydalenia ze służby prokuratorskiej, Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny apelację od wyroku rozpoznaje w składzie trzech prokuratorów i dwóch sędziów sądu okręgowego.

§ 4. Skład Sądu Dyscyplinarnego oraz Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, w tym jego przewodniczącego i sędziego sprawozdawcę, wyznaczają przewodniczący tych sądów według listy wszystkich członków sądów, zgodnie z kolejnością wpływu spraw, z tym że w składzie sądu pierwszej instancji zasiada przynajmniej jeden

prokurator z jednostki organizacyjnej Prokuratury równorzędnej do tej, w której prokurator obwiniony lub objęty wnioskiem o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej albo na tymczasowe aresztowanie pełnił służbę lub wykonywał czynności służbowe w chwili czynu. Odstępstwo od kolejności wpływu spraw możliwe jest tylko w przypadku choroby członka sądu lub z innej ważnej przyczyny, co należy zaznaczyć w zarządzeniu o wyznaczeniu rozprawy lub posiedzenia.

§ 5. Lista sędziów sądów dyscyplinarnych oraz spraw, w których zostali oni wyznaczeni do składów orzekających, jest jawna dla stron postępowania.

Art. 136. [Wybór sędziów sądów dyscyplinarnych]

§ 1. Sędziowie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym w liczbie 85 wybierani są w głosowaniu tajnym przez zgromadzenie prokuratorów Prokuratury Generalnej oraz przez zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej spośród prokuratorów, którzy zgłosili swoje kandydatury. Członkowie Sądu Dyscyplinarnego powinni wykazywać się ponadprzeciętną wiedzą prawniczą i co najmniej 5-letnim doświadczeniem zawodowym na stanowisku prokuratora.

§ 2. Sędziowie Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, w liczbie 36, wybierani są w głosowaniu tajnym przez Krajową Radę Prokuratury spośród prokuratorów, którzy zgłosili swoje kandydatury oraz kandydaty zgłoszonych przez zgromadzenie prokuratorów Prokuratury Generalnej i zgromadzenia prokuratorów prokuratur wojewódzkich. Członkowie Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego powinni wykazywać się szczególną wiedzą prawniczą i co najmniej 10-letnim doświadczeniem zawodowym na stanowisku prokuratora.

§ 3. Sędziowie Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, w liczbie 23, wybierani są w głosowaniu tajnym spośród sędziów wydziałów karnych i wydziałów karnych odwoławczych sądów okręgowych, przez zgromadzenia sędziów sądów okręgowych. W wyborze sędziów na kolejną bezpośrednią kadencję nie biorą udziału zgromadzenia sędziów sądów okręgowych uczestniczących w wyborze na upływającą kadencję. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sądy okręgowe, których zgromadzenia dokonują wyboru, każde jednego sędziego.

§ 4. Wybór sędziów sądów dyscyplinarnych następuje nie wcześniej niż 3 miesiące i nie później niż 1 miesiąc przed upływem kadencji dotychczasowych sędziów.

§ 5. Sędzia sądu dyscyplinarnego może być wybrany na kolejną kadencję.

Art. 137. [Pytanie prawne do Sądu Najwyższego]

Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny jest uprawniony do przedstawienia Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego na zasadach określonych w art. 441 Kodeksu postępowania karnego. Rzecznik dyscyplinarny oraz prokurator i jego obrońca mają prawo wziąć udział w posiedzeniu Sądu Najwyższego.

Art. 138. [Wynagrodzenie sędziów sądów dyscyplinarnych]

§ 1. Z tytułu pełnienia funkcji sędziego sądu dyscyplinarnego prokuratorom i sędziom sądów powszechnych w okresie ich kadencji przysługuje wynagrodzenie określone w drodze rozporządzenia, o którym mowa w art. 236 § 14.

§ 2. Wynagrodzenie nie przysługuje w sytuacji, o której mowa w art. 131 § 5.

Art. 139. [Czynność służbowa. Zwrot kosztów]

§ 1. Pełnienie przez prokuratora oraz sędziego sądu powszechnego funkcji sędziego sądu dyscyplinarnego lub obrońcy w postępowaniu przed tym sądem lub przed Sądem Najwyższym stanowi realizację jego zadań służbowych.

§ 2. Z tytułu pełnienia funkcji, o której mowa w § 1, prokuratorowi oraz sędziemu przysługuje na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy zwrot kosztów z tytułu podróży służbowej z miejsca zamieszkania do siedziby sądu dyscyplinarnego lub innego miejsca czynności tego sądu, albo do Sądu Najwyższego, w tym także w przypadku, o którym mowa w art. 131 § 5.

Art. 140. [Bazy orzecznictwa]

§ 1. Przewodniczący sądów dyscyplinarnych prowadzą w systemie informatycznym bazę orzecznictwa w sprawach dyscyplinarnych, w sprawach

o wyrażenie zgody na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej oraz w sprawach odpowiedzialności służbowej.

§ 2. Prokurator Generalny określi, w drodze zarządzenia, sposób prowadzenia baz, z uwzględnieniem możliwości sprawnego wyszukiwania orzeczeń oraz ich dostępności dla sędziów sądów dyscyplinarnych i stron postępowania.

§ 3. Orzeczenia sądów dyscyplinarnych, po zanonimizowaniu danych identyfikujących uczestników zdarzenia będącego przedmiotem rozpoznania oraz świadków w postępowaniu, mogą być udostępniane do baz orzecznictwa prowadzonych przez podmioty zewnętrzne.

Art. 141. [Ustanowienie obrońcy]

W postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym, a także w postępowaniu przygotowawczym dyscyplinarnym prokurator może ustanowić obrońcę spośród prokuratorów, sędziów, adwokatów lub radców prawnych, z zastrzeżeniem art. 132 § 2.

Art. 142. [Protokolant]

Protokół rozprawy lub posiedzenia przed sądem dyscyplinarnym spisuje pracownik sekretariatu sądu dyscyplinarnego lub inna osoba upoważniona przez prezesa sądu dyscyplinarnego.

Rozdział 2

Zawieszenie prokuratora w czynnościach służbowych i obniżenie wynagrodzenia

Art. 143. [Tryb zawieszenia w czynnościach służbowych]

§ 1. Prokurator może być zawieszony w czynnościach służbowych na okres do 3 miesięcy:

- 1) jeżeli z uwagi na charakter przewinienia dyscyplinarnego konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków;
- 2) w przypadku choćby nieprawomocnego zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej;
- 3) gdy został złożony do właściwego sądu wniosek o ubezwłasnowolnienie prokuratora.

§ 2. Prawo zawieszenia w czynnościach na okres, o którym mowa w § 1, przysługuje prokuratorowi przełożonemu w stosunku do prokuratorów podległych oraz Prokuratorowi Generalnemu. Na decyzję o zawieszeniu w czynnościach przysługuje zażalenie do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, od którego orzeczenia środek odwoławczy nie przysługuje.

§ 3. Prawo zawieszenia w czynnościach służbowych osoby pełniącej funkcję specjalnego prokuratora śledczego przysługuje wyłącznie Prokuratorowi Generalnemu. Od decyzji tej prokuratorowi przysługuje zażalenie do Izby Karnej Sądu Najwyższego, która rozpoznaje je w składzie pięciu sędziów, od której orzeczenia środek odwoławczy nie przysługuje.

§ 4. Zawieszenie prokuratora w czynnościach, w uzasadnionych przypadkach, może być przedłużone na wniosek Prokuratora Generalnego, prokuratora przełożonego lub rzecznika dyscyplinarnego przez Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym na dalszy, niezbędny okres, jednakże każdorazowo nie dłuższy niż 6 miesięcy.

§ 5. Po skierowaniu wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej do sądu dyscyplinarnego, decyzje w przedmiocie przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach podejmuje z urzędu sąd dyscyplinarny, jednakże każdorazowo na czas nie dłuższy niż 6 miesięcy.

§ 6. Sąd dyscyplinarny może w każdym czasie z urzędu lub na wniosek prokuratora albo jego przełożonego uchylić zawieszenie prokuratora w czynnościach. Wniosek o uchylenie zawieszenia może być ponowiony nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy od złożenia poprzedniego wniosku.

§ 7. Na postanowienia, o których mowa w § 4 i 5, przysługuje zażalenie wnioskodawcy oraz prokuratorowi. Na postanowienie, o którym mowa w § 6, przysługuje zażalenie Prokuratorowi Generalnemu, prokuratorowi przełożonemu oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu. Zażalenie rozpoznaje Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny. Zażalenie od postanowienia Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego rozpoznaje ten sam Sąd w równorzędnym składzie. Zażalenie powinno zostać rozpoznane w ciągu 30 dni od jego wniesienia.

§ 8. Zawieszenie w czynnościach służbowych może być w każdym czasie uchylone przez Prokuratora Generalnego, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w § 1 pkt 2 oraz w § 5.

Art. 144. [Czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych]

§ 1. Zawieszenie w czynnościach służbowych ustaje z mocy prawa:

- 1) w razie prawomocnego umorzenia przygotowawczego postępowania dyscyplinarnego;
- 2) w razie uniewinnienia, choćby nieprawomocnego, prokuratora w postępowaniu dyscyplinarnym;
- 3) jeżeli sąd pierwszej instancji w postępowaniu karnym wydał, choćby nieprawomocny, wyrok uniewinniający w stosunku do prokuratora, warunkowo umorzył lub umorzył postępowanie wobec niego.

§ 2. Łączny okres zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych nie może przekroczyć:

- 1) 18 miesięcy – do chwili wydania wyroku w postępowaniu dyscyplinarnym przez Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym;
- 2) 24 miesięcy – do chwili wydania wyroku w postępowaniu dyscyplinarnym przez Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym;
- 3) 36 miesięcy – do chwili wydania wyroku w postępowaniu karnym przez sąd odwoławczy.

§ 3. Przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych na okres oznaczony, przekraczający termin określony w § 2 pkt 3, może dokonać Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny na wniosek Prokuratora Generalnego:

- 1) w postępowaniu karnym przed sądem pierwszej instancji – w razie zawieszenia postępowania karnego albo wykonywania czynności dowodowych w sprawie o szczególnej zawiałości lub poza granicami kraju;
- 2) w postępowaniu karnym przed sądem drugiej instancji – jeżeli sąd pierwszej instancji wydał wyrok skazujący w stosunku do prokuratora.

§ 4. Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, wydając orzeczenie dyscyplinarne, może orzec o utrzymaniu w mocy zawieszenia w czynnościach do dnia wniesienia kasacji, o której mowa w art. 193, lub upływu terminu do jej wniesienia. W wypadku wniesienia kasacji zawieszenie w czynnościach pozostaje w mocy do czasu jej rozpoznania, chyba że Sąd Najwyższy uchyli je wcześniej.

§ 5. Terminy, o których mowa w § 2, nie biegną, a rozpoczęte ulegają wstrzymaniu, w okresie stosowania tymczasowego aresztowania wobec prokuratora, w związku z prowadzonym przeciwko niemu postępowaniem karnym.

Art. 145. [Zawieszenie Prokuratora Generalnego w czynnościach służbowych]

§ 1. Prokurator Generalny może zostać zawieszony w czynnościach służbowych na zasadach, o których mowa w art. 143 § 1, przez Izbę Karną Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Prokuratury, która podejmuje w tej mierze uchwałę większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy członków jej składu. Od orzeczenia w przedmiocie zawieszenia służy zażalenie do równorzędnego składu Sądu Najwyższego.

§ 2. W przypadku przedłużenia zawieszenia na kolejne okresy, nie dłuższe niż 6 miesięcy, przepisy § 1 oraz art. 143 § 5–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 146. [Obniżenie wynagrodzenia]

§ 1. W przypadku gdy prokurator został zawieszony w czynnościach, Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, na wniosek prokuratora przełożonego lub Prokuratora Generalnego, a w przypadku zawieszenia Prokuratora Generalnego na wniosek Krajowej Rady Prokuratury, na czas trwania tego zawieszenia tytułem środka tymczasowego, może obniżyć w granicach od 10% do 50% wysokość wynagrodzenia brutto przysługującego prokuratorowi bez uwzględnienia przysługujących dodatków z tytułu pełnionych funkcji. Obniżenie wynagrodzenia następuje od miesiąca następującego po miesiącu, w którym orzeczenie uprawomocniło się.

§ 2. Podejmując decyzję w przedmiocie obniżenia wynagrodzenia, sąd dyscyplinarny bierze pod uwagę przede wszystkim stopień uprawdopodobnienia popełnienia przez prokuratora deliktu dyscyplinarnego lub przestępstwa, a także przebieg dotychczasowej służby prokuratorskiej oraz może rozważyć podnoszone przez prokuratora okoliczności dotyczące jego sytuacji osobistej.

§ 3. Sąd dyscyplinarny na wniosek prokuratora lub prokuratora przełożonego może zmniejszyć lub zwiększyć w sposób wskazany w § 1 wysokość obniżenia wynagrodzenia. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio. Wniosek

może być ponowiony nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy od dnia złożenia poprzedniego wniosku.

§ 4. Na postanowienie w przedmiocie obniżenia wynagrodzenia przysługuje zażalenie wnioskodawcy oraz prokuratorowi. Zażalenie rozpoznaje Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny. Zażalenie od postanowienia Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego rozpoznaje ten sam Sąd w równorzędnym składzie. Zażalenie powinno zostać rozpoznane w ciągu 14 dni od jego wniesienia.

§ 5. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne lub karne zostało umorzone albo zakończyło się uniewinnieniem, prokuratorowi wypłaca się zatrzymaną część wynagrodzenia wraz z ustawowymi odsetkami.

§ 6. Obniżenie wynagrodzenia ustaje z mocy prawa, jeżeli w okresie 36 miesięcy od jego orzeczenia nie zapadł w stosunku do prokuratora prawomocny wyrok skazujący za popełnienie deliktu dyscyplinarnego lub choćby nieprawomocny wyrok skazujący za popełnienie przestępstwa.

§ 7. Przepisy § 2–6 stosuje się do obniżenia wynagrodzenia Prokuratora Generalnego.

Rozdział 3 Immunitet prokuratorski

Art. 147. [Immunitet formalny]

§ 1. Wolność osobista Prokuratora Generalnego i pozostałych prokuratorów pozostaje pod ochroną stosownie do przepisów niniejszego rozdziału.

§ 2. Prokurator oraz Prokurator Generalny nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności karnej bez zezwolenia sądu dyscyplinarnego (uchylenie immunitetu).

§ 3. Prokurator oraz Prokurator Generalny nie mogą być zatrzymani bez zgody sądu dyscyplinarnego. Nie dotyczy to zatrzymania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa, a w przypadku Prokuratora Generalnego, tylko jeżeli jego zatrzymanie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania.

§ 4. Przeszukanie osobiste prokuratora lub miejsca jego zamieszkania, do czasu wyrażenia zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej, może nastąpić tylko jeżeli:

- 1) zachodzi obawa, że zaniechanie niezwłocznego przeszukania może spowodować zagrożenie dla życia lub zdrowia innych osób albo mienia znacznej wartości, albo
- 2) zachodzi obawa, że zaniechanie przeszukania ułatwi ukrycie lub zniszczenie dowodów popełnienia przestępstwa albo ukrycie się lub ucieczkę sprawcy przestępstwa.

W przypadku, o którym mowa w pkt 2, wymagana jest pisemna zgoda prokuratora przełożonego nad prokuratorem, którego dotyczy przeszukanie. § 5. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się także do prokuratorów w stanie spoczynku.

Art. 148. [Immunitet materialny]

Za nadużycie wolności słowa przy wykonywaniu obowiązków służbowych, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę, oraz za wykroczenie, z zastrzeżeniem art. 166, Prokurator Generalny i pozostali prokuratorzy odpowiadają tylko dyscyplinarnie.

Art. 149. [Przepisy ogólne o postępowaniu]

§ 1. Stronami postępowania o uchylenie immunitetu są wnioskodawca oraz prokurator, którego dotyczy wniosek.

§ 2. Wniosek o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora lub Prokuratora Generalnego do odpowiedzialności karnej oraz wniosek o zezwolenie na tymczasowe aresztowanie mogą zostać złożone łącznie.

§ 3. Postanowienie w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora lub Prokuratora Generalnego do odpowiedzialności karnej oraz postanowienie w przedmiocie zezwolenia na jego tymczasowe aresztowanie zawiera rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem, z zastrzeżeniem art. 98 § 2 Kodeksu postępowania karnego.

§ 4. Od prawomocnego postanowienia sądu dyscyplinarnego w przedmiocie wniosku o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej lub wniosku o zezwolenie na tymczasowe aresztowanie prokuratora kasacja nie przysługuje.

Art. 150. [Zwolnienie prokuratora]

§ 1. Do czasu rozstrzygnięcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej lub łącznego wniosku o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej i tymczasowe aresztowanie prokuratora Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym może polecić niezwłoczne zwolnienie prokuratora zatrzymanego na gorącym uczynku.

§ 2. O zatrzymaniu Prokuratora Generalnego bezzwłocznie zawiadamia się Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, który może nakazać jego natychmiastowe zwolnienie.

Art. 151. [Zgoda na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej]

§ 1. Sąd dyscyplinarny wydaje postanowienie zezwalające na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa.

§ 2. Do czasu wydania zezwolenia na pociągnięcie prokuratora albo Prokuratora Generalnego do odpowiedzialności karnej wolno przedsięwziąć wobec niego tylko czynności niecierpiące zwłoki, zawiadamiając o tym niezwłocznie prokuratora przełożonego oraz prokuratora nadrzędnego.

§ 3. W przypadku zaistnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa przez Prokuratora Generalnego przełożony prokuratora prowadzącego śledztwo niezwłocznie zawiadamia o tym Przewodniczącego Krajowej Rady Prokuratury, który niezwłocznie powiadamia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 152. [Zgoda na tymczasowe aresztowanie]

Prokurator oraz Prokurator Generalny nie mogą być tymczasowo aresztowani bez zezwolenia sądu dyscyplinarnego.

Art. 153. [Postępowanie przed sądem pierwszej instancji]

§ 1. Wniosek o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora lub Prokuratora Generalnego do odpowiedzialności karnej sporządza i podpisuje

prokurator. Jeżeli wniosek nie pochodzi od prokuratora, sporządza i podpisuje go pełnomocnik będący adwokatem albo radcą prawnym.

§ 2. Jeżeli wniosek o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej lub wniosek o zezwolenie na tymczasowe aresztowanie prokuratora nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w Kodeksie postępowania karnego, przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym odmawia, w drodze zarządzenia, jego przyjęcia. Na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.

§ 3. Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym rozpoznaje wniosek na posiedzeniu w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania. Posiedzenie odbywa się z wyłączeniem jawności.

§ 4. Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym orzeka na podstawie wniosku i dowodów załączonych przez wnioskodawcę. Sąd może przeprowadzać inne dowody na korzyść prokuratora, którego dotyczy wniosek, a w wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych przypadkach na korzyść wnioskodawcy i tylko wówczas, gdy wnioskodawca nie miał możliwości przedstawienia tego dowodu we wniosku.

§ 5. Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym doręcza wniosek prokuratorowi, którego on dotyczy, pouczając o możliwości złożenia pisemnego oświadczenia odnoszącego się do wniosku w terminie 7 dni od doręczenia lub do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu w celu złożenia wyjaśnień. Stawiennictwo stron nie jest obowiązkowe.

§ 6. Prokurator, którego dotyczy postępowanie, ma prawo wglądu do dokumentów, które zostały załączone do wniosku. Jeżeli prokurator, kierując wniosek do sądu dyscyplinarnego, zastrzegł, że dokumenty te lub ich część nie mogą być udostępnione z uwagi na dobro postępowania przygotowawczego, w przedmiocie zastrzeżenia rozstrzyga sąd dyscyplinarny, którego postanowienie w tym zakresie jest ostateczne.

§ 7. Postanowienie w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora lub Prokuratora Generalnego do odpowiedzialności karnej oraz postanowienie w przedmiocie zezwolenia na jego tymczasowe aresztowanie doręcza się niezwłocznie wnioskodawcy oraz prokuratorowi, którego dotyczy wniosek.

Art. 154. [Zrzeczenie się immunitetu]

Orzekając w sprawie, o której mowa w art. 153 § 1, sąd dyscyplinarny może poprzestać na oświadczeniu prokuratora, że wnosi o wydanie postanowienia o zezwoleniu na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej. Złożenie oświadczenia nie wyłącza prawa do zaskarżenia postanowienia.

Art. 155. [Zażalenie]

§ 1. W terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem odmawiającego zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie wnioskodawcy przysługuje zażalenie do Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego. W tym samym terminie prokuratorowi przysługuje zażalenie na postanowienie zezwalające na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie. Zażalenie składa się za pośrednictwem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym.

§ 2. Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym przesyła odpis zażalenia stronie przeciwnej postępowania, której przysługuje prawo do złożenia pisemnej odpowiedzi w terminie 7 dni.

Art. 156. [Postępowanie przed sądem drugiej instancji]

Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny orzeka na posiedzeniu. Niestawiennictwo stron nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy, chyba że Sąd postanowi inaczej.

Art. 157. [Postępowanie w trybie przyspieszonym]

§ 1. Jeżeli wniosek o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie dotyczy prokuratora ujętego na gorącym uczynku zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, występku, o którym mowa w art. 177 § 1 w zw. z art. 178 § 1 Kodeksu karnego, a także w art. 178a § 1 lub 4 Kodeksu karnego i pozostającego nadal zatrzymanym, sąd dyscyplinarny rozstrzyga w przedmiocie wniosku

niezwłocznie, nie później niż przed upływem 24 godzin od jego wpłynięcia do sądu dyscyplinarnego. Postanowienie zezwalające na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie prokuratora jest natychmiast wykonalne.

§ 2. Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym ustala plan dyżurów sędziów tego Sądu na potrzeby rozstrzygnięcia w sprawach, o których mowa w § 1.

Art. 158. [Przepisy posiłkowe]

W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Art. 159. [Przymus prokuratorski]

Postępowanie przygotowawcze przeciwko prokuratorowi prowadzi prokurator, z zastrzeżeniem art. 311 § 2 Kodeksu postępowania karnego. Czynności, o których mowa w art. 308 § 2 Kodeksu postępowania karnego, może przeprowadzić wyłącznie prokurator.

Rozdział 4 **Odpowiedzialność dyscyplinarna prokuratorów**

Oddział 1 **Przepisy ogólne**

Art. 160. [Przepisy posiłkowe]

W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio, z uwzględnieniem odrębności wynikających z charakteru postępowania dyscyplinarnego i odpowiedzialności dyscyplinarnej:

- 1) przepisy części ogólnej Kodeksu karnego, z wyłączeniem przepisów rozdziałów IV, V, Va, VII, VIII i X;
- 2) przepisy Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem przepisów dotyczących konsensualnego zakończenia postępowania w trybie art. 335 Kodeksu.

Art. 161. [Strony postępowania]

§ 1. Stroną postępowania dyscyplinarnego przygotowawczego jest obwiniony prokurator.

§ 2. Stronami postępowania dyscyplinarnego sądowego są rzecznik dyscyplinarny oraz obwiniony prokurator.

Art. 162. [Doręczenia korespondencji]

§ 1. Rzecznik dyscyplinarny oraz sąd dyscyplinarny pisma w postępowaniu dyscyplinarnym doręczają za pośrednictwem prokuratora przełożonego obwinionego oraz na adres zamieszkania obwinionego, przy czym do jego skuteczności wystarczające jest jedno z tych doręczeń.

§ 2. Korespondencję doręczaną za pośrednictwem przełożonego przekazuje się obwinionemu w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z jej treścią przez inne osoby niż adresat.

Art. 163. [Postępowanie dyscyplinarne w razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku służbowego]

W razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku służbowego prokuratora w toku postępowania dyscyplinarnego postępowanie to toczy się nadal. Jeżeli obwiniony podjął pracę w organach administracji publicznej, urzędzie obsługującym organ administracji publicznej, Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jako sędzia, adwokat, radca prawny albo notariusz, Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym przesyła prawomocne orzeczenie odpowiednio właściwemu organowi administracji publicznej, kierownikowi urzędu, Prezesowi Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Naczelnaj Radzie Adwokackiej lub Krajowej Radzie Radców Prawnych albo Krajowej Radzie Notarialnej.

Oddział 2

Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej

Art. 164. [Przesłanki odpowiedzialności dyscyplinarnej]

§ 1. Prokurator odpowiada za przewinienie dyscyplinarne (delikt dyscyplinarny) w postaci:

- 1) oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa;
- 2) uchybienia godności urzędu;
- 3) wykroczenia, o którym mowa w ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600), zwanej dalej „Kodeksem wykroczeń”, lub w innych ustawach, z zastrzeżeniem art. 166.

§ 2. Nie może stanowić uchybienia godności urzędu działanie na podstawie i w granicach ustaw w ramach realizacji indywidualnych swobód i wolności obywatelskich zagwarantowanych w Konstytucji.

§ 3. Prokurator odpowiada dyscyplinarnie także za swoje postępowanie przed objęciem stanowiska, jeżeli uchybił obowiązkom lub godności piastowanego wówczas urzędu państwowego lub okazał się niegodny urzędu prokuratora.

Art. 165. [Jedność czynu]

§ 1. Ten sam czyn może stanowić tylko jeden delikt dyscyplinarny.

§ 2. Jeżeli czyn wyczerpuje znamiona dwóch albo więcej deliktów dyscyplinarnych, sąd skazuje za jeden delikt na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów.

Art. 166. [Odpowiedzialność za wykroczenia]

§ 1. Do odpowiedzialności za wykroczenia stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału I Kodeksu wykroczeń. W przypadku popełnienia wykroczenia niestanowiącego uchybienia godności urzędu sąd dyscyplinarny orzeka karę upomnienia, z zastrzeżeniem art. 167 § 2.

§ 2. Do prokuratora będącego uczestnikiem lub świadkiem w postępowaniu sądowym stosuje się art. 51 § 1 ustawy z dnia 27 lipca

2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, z późn. zm.⁷).

§ 3. W przypadku popełnienia przez prokuratora wykroczenia, o którym mowa w rozdziale XI Kodeksu wykroczeń, przyjęcie przez prokuratora mandatu karnego albo uiszczenie grzywny w przypadku ukarania mandatem karnym zaocznym, o którym mowa w art. 98 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124), stanowi oświadczenie o wyrażeniu przez niego zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności w tej formie. Wyrażenie przez prokuratora zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej w tym trybie wyłącza odpowiedzialność dyscyplinarną.

Art. 167. [Kary dyscyplinarne]

§ 1. Karami dyscyplinarnymi, z zastrzeżeniem art. 261, są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) kara pieniężna w wysokości podlegającego wypłacie za miesiąc poprzedzający wydanie choćby nieprawomocnego wyroku skazującego jednomiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego powiększonego o przysługujący prokuratorowi dodatek za długoletnią pracę, dodatek funkcyjny i dodatek specjalny;
- 4) obniżenie wynagrodzenia zasadniczego w wysokości od 5% do 50% na okres od 6 miesięcy do 2 lat;
- 5) przeniesienie na inne miejsce służbowe do równorzędnej jednostki organizacyjnej Prokuratury na okres od roku do 5 lat;
- 6) wydalenie ze służby prokuratorskiej.

§ 2. Uznając przewinienie dyscyplinarne za przypadek mniejszej wagi, sąd dyscyplinarny może odstąpić od wymierzenia kary.

§ 3. Orzekając karę dyscyplinarną, o której mowa w § 1 pkt 1–4, sąd dyscyplinarny może orzec, a orzekając karę dyscyplinarną, o której mowa w § 1 pkt 5–6, sąd dyscyplinarny orzeka o pozbawieniu ukaranego prokuratora dotychczas zajmowanej funkcji, jeżeli do tego momentu nie utracił jej na mocy innych przepisów.

⁷ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1236 oraz z 2022 r. poz. 655, 1259, 1933 i 2642.

§ 4. Orzekając karę dyscyplinarną, o której mowa w § 1 pkt 2–5, sąd dyscyplinarny może orzec zakaz zajmowania przez ukaranego prokuratora stanowisk kierowniczych w jednostkach organizacyjnych Prokuratury na okres od 2 do 5 lat.

§ 5. Prawomocne wymierzenie prokuratorowi:

- 1) kary określonej w § 1 pkt 1 pociąga za sobą pozbawienie możliwości awansowania na wyższe stanowisko prokuratorskie przez okres 2 lat;
- 2) kary określonej w § 1 pkt 2–4 pociąga za sobą pozbawienie możliwości awansowania na wyższe stanowisko prokuratorskie przez okres 3 lat;
- 3) kary określonej w § 1 pkt 5 pociąga za sobą pozbawienie możliwości awansowania na wyższe stanowisko prokuratorskie przez okres 5 lat;
- 4) kary określonej w § 1 pkt 6 pociąga za sobą utratę możliwości ponownego powołania ukaranego do pełnienia urzędu na stanowisku prokuratorskim przez okres 10 lat.

Bieg okresu ograniczeń wymienionych uprawnień rozpoczyna się od dnia wydania orzeczenia przez sąd dyscyplinarny pierwszej instancji, jeżeli następnie uprawomocniło się ono w zakresie orzeczonej kary.

§ 6. Wymierzenie kary dyscyplinarnej, a także odstąpienie od wymierzenia kary, po uprawomocnieniu orzeczenia pociąga za sobą niemożność udziału prokuratora w zgromadzeniu prokuratorów oraz jego wyboru na członka sądu dyscyplinarnego do czasu zatarcia skazania.

§ 7. W przypadku orzeczenia kary, o której mowa w § 1 pkt 5, sąd dyscyplinarny wskazuje w orzeczeniu jednostkę organizacyjną Prokuratury, do której następuje przeniesienie. Przeniesienie następuje w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

Art. 168. [Kara łączna]

§ 1. W razie jednoczesnego ukarania za dwa lub więcej przewinień sąd dyscyplinarny wymierza karę za poszczególne delikty dyscyplinarne, a następnie karę łączną, stosując następujące zasady:

- 1) w przypadku wymierzenia kar jednostkowych określonych w art. 167 § 1 pkt 1–5 jako karę łączną wymierza się wówczas najsurowszą z nich;

- 2) wymierzając jako karę łączną karę określoną w art. 167 § 1 pkt 5, sąd dyscyplinarny może orzec obok niej także karę określoną w pkt 3 lub 4, z tym że obniżenie wynagrodzenia orzeka się na czas od 3 miesięcy do roku; wymierzenie kary finansowej może nastąpić także, jeżeli nie orzeczono jej za żaden z pozostałych w zbiegu deliktów dyscyplinarnych;
- 3) jeżeli za co najmniej jedno z przewinień orzeczono karę wydalenia ze służby prokuratorskiej, wymierza się tę karę jako karę łączną.

§ 2. Wymierzając jako karę łączną karę określoną w art. 167 § 1 pkt 4, sąd dyscyplinarny określa na nowo jej wymiar w granicach określonych w tym przepisie, nie niższy jednak niż najłagodniejsza z kar tego rodzaju wymierzonych za poszczególne pozostające w zbiegu delikty dyscyplinarne.

§ 3. W przypadku gdy obwiniony popełnił dwa lub więcej przewinień dyscyplinarnych, zanim zapadło pierwsze, choćby nieprawomocne orzeczenie, co do któregośkolwiek z nich, na wniosek ukaranego wydaje się orzeczenie łączne, o ile orzeczone kary podlegają łączeniu według zasad przewidzianych w § 1.

Art. 169. [Zaliczenie na poczet kary dyscyplinarnej]

Jeżeli orzeczono karę, o której mowa w art. 167 § 1 pkt 4, a wobec prokuratora zastosowano środek tymczasowy w postaci obniżenia wynagrodzenia na czas zawieszenia w czynnościach służbowych, środek ten zalicza się na poczet orzeczonej kary w ten sposób, że:

- 1) jeżeli wysokość obniżenia z tytułu środka tymczasowego wynosiła nie mniej niż połowę wysokości obniżenia wskazanej w orzeczeniu sądu dyscyplinarnego – jeden miesiąc obniżenia wynagrodzenia z tytułu środka jest równoważny jednemu miesiącowi obniżenia wynagrodzenia z tytułu orzeczonej kary;
- 2) jeżeli wysokość obniżenia z tytułu środka tymczasowego wynosiła mniej niż połowę wysokości obniżenia wskazanej w orzeczeniu sądu dyscyplinarnego – 2 miesiące obniżenia wynagrodzenia z tytułu środka są równoważne 1 miesiącowi obniżenia wynagrodzenia z tytułu orzeczonej kary.

Art. 170. [Przedawnienie karalności deliktu dyscyplinarnego]

§ 1. Po upływie 5 lat od momentu popełnienia czynu nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, a w razie nieuprawnionego wszczęcia podlega ono umorzeniu.

§ 2. W razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem terminu, o którym mowa w § 1, przedawnienie dyscyplinarne następuje z upływem 8 lat od momentu popełnienia czynu.

§ 3. Jeżeli przewinienie dyscyplinarne wyczerpuje znamiona przestępstwa, przedawnienie karalności dyscyplinarnej nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w odpowiednich przepisach Kodeksu karnego.

§ 4. Jeżeli w chwili nastąpienia przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego na etapie postępowania przed sądem dyscyplinarnym dotychczas zgromadzone dowody wskazują z dużym prawdopodobieństwem, że prokurator nie popełnił zarzuconego mu deliktu dyscyplinarnego, sąd wydaje wyrok uniewinniający, chyba że sprawca w chwili czynu był niepoczytalny.

§ 5. Nie można wykonać kary dyscyplinarnej, jeżeli od uprawomocnienia się wyroku skazującego upłynęło 10 lat.

Art. 171. [Zbieg przestępstwa i deliktu dyscyplinarnego]

Jeżeli zachodzi podejrzenie, że przewinienie dyscyplinarne wyczerpuje znamiona zbrodni lub występku, a brak jest informacji, by toczyło się postępowanie karne o ten czyn, rzecznik dyscyplinarny, a na etapie postępowania sądowego sąd dyscyplinarny, powiadamia o tym niezwłocznie Prokuratora Generalnego oraz prokuratora wojewódzkiego właściwego dla miejsca popełnienia czynu.

Oddział 3 Rzecznicy dyscyplinarni

Art. 172. [Powołanie i odwołanie rzecznika]

§ 1. Rzecznik Dyscyplinarny okręgu wojewódzkiego, zwany dalej rzecznikiem dyscyplinarnym, prowadzi postępowania sprawdzające oraz postępowanie dyscyplinarne przygotowawcze, a nadto jest oskarżycielem

przed sądem dyscyplinarnym uprawnionym do składania wniosków i oświadczeń oraz wnoszenia i popierania środków odwoławczych, chyba że ustawa stanowi inaczej.

§ 2. Rzecznik dyscyplinarny jest zwolniony z pełnienia obowiązków służbowych prokuratora innych niż wynikające z zakresu jego czynności regulowanych przepisami niniejszego działu.

§ 3. Rzecznika dyscyplinarnego powołuje Prokurator Generalny na 4-letnią kadencję, spośród prokuratorów prokuratur wojewódzkich dla każdej z tych jednostek organizacyjnych Prokuratury. W razie potrzeby Prokurator Generalny może powołać drugiego Rzecznika Dyscyplinarnego dla danego okręgu wojewódzkiego.

§ 4. Rzecznik dyscyplinarny może sprawować tę funkcję nie więcej niż przez dwie kadencje z rzędu.

§ 5. Kandydat na stanowisko rzecznika dyscyplinarnego musi spełniać następujące wymagania:

- 1) posiada co najmniej 10-letni staż na stanowisku prokuratora,
- 2) nie jest karany dyscyplinarnie,
- 3) cechuje się wysokim poziomem wiedzy prawniczej.

§ 6. Prokurator Generalny może odwołać rzecznika dyscyplinarnego w razie:

- 1) trwałej niezdolności do sprawowania urzędu prokuratora ze względu na stan zdrowia, stwierdzonej orzeczeniem lekarskim albo niezdolności czasowej, na podstawie zwolnienia lekarskiego trwającego dłużej niż 90 dni w sposób ciągły lub łącznie 120 dni w okresie 6 miesięcy;
- 2) zawieszenia rzecznika w czynnościach służbowych prokuratora;
- 3) trzykrotnego prawomocnego stwierdzenia przez sąd dyscyplinarny oczywistego braku podstaw faktycznych lub prawnych złożonego przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej lub oczywiście niesłusznego umorzenia przez niego postępowania dyscyplinarnego przygotowawczego;
- 4) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu.

Art. 173. [Niezależność rzecznika]

Rzecznik dyscyplinarny jest niezależny w zakresie swoich czynności z zastrzeżeniem art. 174 § 1 i 5.

Oddział 4

Postępowanie dyscyplinarne przygotowawcze

Art. 174. [Postępowanie sprawdzające]

§ 1. Rzecznik dyscyplinarly podejmuje czynności na żądanie Krajowej Rady Prokuratury, Prokuratora Generalnego, właściwego prokuratora wojewódzkiego, a także z własnej inicjatywy.

§ 2. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego może być poprzedzone postępowaniem sprawdzającym, trwającym nie dłużej niż 35 dni od dnia powzięcia informacji o możliwości zaistnienia przewinienia dyscyplinarnego. W postępowaniu tym nie przeprowadza się przesłuchań świadków ani dowodu z opinii biegłego. Rzecznik dyscyplinarly może wezwać prokuratora do złożenia oświadczenia na piśmie; prokurator może odmówić złożenia oświadczenia.

§ 3. W każdym przypadku wszczęcia postępowania sprawdzającego właściwy rzecznik niezwłocznie informuje o tym Prokuratora Generalnego.

§ 4. Jeżeli nie zachodzą podstawy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarly wydaje postanowienie o odmowie jego wszczęcia. Odpis postanowienia doręcza się Prokuratorowi Generalnemu oraz organowi, który żądał podjęcia czynności dyscyplinarnych, którym w terminie 14 dni od dnia doręczenia służy zażalenie do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym.

§ 5. Prokurator Generalny może w każdej sprawie polecić rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przygotowawczego, wskazując okoliczności, które należy wyjaśnić, a w miarę potrzeby także czynności, które należy przeprowadzić, wyznaczając rzecznika w sposób określony w art. 175 § 2. Rzecznik dyscyplinarly może w toku postępowania rozszerzyć jego zakres.

§ 6. Postępowanie sprawdzające, przygotowawcze oraz czynności oskarżycielskie w stosunku do prokuratora Prokuratury Generalnej lub prokuratora pełniącego obowiązki służbowe w Prokuraturze Generalnej prowadzi rzecznik dyscyplinarly wyznaczony niezwłocznie przez Prokuratora Generalnego.

Art. 175. [Wszczęcie postępowania i wyznaczenie nowego rzecznika]

§ 1. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez prokuratora przewinienia dyscyplinarnego, rzecznik wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego przygotowawczego, określając w nim czyn będący przedmiotem postępowania oraz jego kwalifikację prawną.

§ 2. Niezwłocznie po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego przygotowawczego, rzecznik dyscyplinarny zwraca się do Prokuratora Generalnego o wyznaczenie rzecznika dyscyplinarnego spoza okręgu wojewódzkiego, w którym pełni służbę prokurator objęty postępowaniem, do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

Art. 176. [Czas trwania postępowania]

Postępowanie dyscyplinarne przygotowawcze powinno być zakończone w miarę możliwości w ciągu 6 miesięcy. W razie wydłużenia postępowania rzecznik dyscyplinarny informuje o tym prokuratora wojewódzkiego i Prokuratora Generalnego, wskazując na przyczyny tego.

Art. 177. [Badanie wariograficzne]

W celu ograniczenia kręgu osób podejrzanych o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego zawierającego znamiona przestępstwa ujawnienia informacji z postępowania karnego, stanowiących informacje niejawne o klauzuli tajności „poufne”, „tajne” lub „ściśle tajne”, rzecznik dyscyplinarny w trakcie prowadzonego postępowania dyscyplinarnego może powołać biegłego w celu zastosowania wobec prokuratora mającego dostęp do tych informacji, za jego zgodą oraz za zgodą Prokuratora Generalnego, środków technicznych mających na celu kontrolę nieświadomych reakcji organizmu.

Art. 178. [Zarzut dyscyplinarny]

§ 1. Jeżeli dane istniejące w chwili wszczęcia postępowanie dyscyplinarne przygotowawczego lub zebrane w jego toku uzasadniają dostatecznie

podejrzanie, że prokurator popełnił przewinienie dyscyplinarne, sporządza się postanowienie o przedstawieniu zarzutów. Postanowienie zawiera wskazanie obwinionego oraz dokładne określenie zarzucanego mu czynu i jego kwalifikacji prawnej.

§ 2. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów doręcza się obwinionemu, który w terminie 3 dni od doręczenia ma prawo zażądać uzasadnienia zarzutów na piśmie. Uzasadnienie doręcza się w terminie 14 dni od zgłoszenia żądania. W uzasadnieniu należy wskazać, jakie fakty i dowody zostały przyjęte za podstawę zarzutów.

§ 3. Po doręczeniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów lub uzasadnienia zarzutów obwiniony w terminie 7 dni może złożyć wniosek o odebranie od niego wyjaśnień ustnie do protokołu albo w terminie 30 dni złożyć wyjaśnienia na piśmie. Jeżeli obwiniony złożył żądanie przesłuchania, przeprowadza się je niezwłocznie.

§ 4. Obwiniony może składać wnioski dowodowe w każdym czasie.

Art. 179. [Umorzenie postępowania]

§ 1. Jeżeli rzecznik dyscyplinarny nie znajduje podstaw do złożenia wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej przez Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego. Odpis postanowienia doręcza się Prokuratorowi Generalnemu, organowi, który żądał podjęcia czynności dyscyplinarnych, a w przypadku uprzedniego wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutu dyscyplinarnego także obwinionemu, którym w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia służy zażalenie do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym.

§ 2. Zażalenie powinno być rozpoznane w terminie 3 miesięcy od dnia jego otrzymania.

Art. 180. [Wniosek do sądu dyscyplinarnego]

§ 1. Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania, wydaje się postanowienie o jego zamknięciu, zawiadamiając o tym obwinionego, jego obrońcę, organ, który żądał wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz Prokuratora Generalnego. Przepisu art. 321 Kodeksu postępowania karnego nie stosuje się.

§ 2. Rzecznik dyscyplinarny składa wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, doręczając jego odpis także obwinionemu oraz jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony, i niezwłocznie przekazuje do Sądu potwierdzenie doręczenia wniosku. Wniosek powinien zawierać dokładne określenie czynu, który jest przedmiotem postępowania, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wykaz dowodów uzasadniających wniosek, których przeprowadzenia na rozprawie głównej domaga się rzecznik dyscyplinarny.

§ 3. Obwiniony może w terminie 21 dni od doręczenia wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wnieść odpowiedź do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, a także złożyć wnioski o przeprowadzenie określonych dowodów.

Oddział 5 Postępowanie dyscyplinarne sądowe

Art. 181. [Termin rozprawy]

Przewodniczący składu orzekającego powinien wyznaczyć i przeprowadzić rozprawę bez nieuzasadnionej zwłoki.

Art. 182. [Uczestnictwo stron]

§ 1. Pomędzy doręczeniem stronom zawiadomienia a terminem rozprawy powinno upłynąć co najmniej 7 dni. W razie niezachowania tego terminu rozprawa na wniosek strony, zgłoszony przed rozpoczęciem przewodu sądowego, ulega odroczeniu.

§ 2. Obwiniony ma prawo brać udział w rozprawie. Przewodniczący lub sąd mogą uznać jego obecność za niezbędną. Przepisu art. 374 § 2 Kodeksu postępowania karnego nie stosuje się.

§ 3. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, chyba że sąd dyscyplinarny uzna ich obecność za niezbędną.

§ 4. Sąd dyscyplinarny prowadzi postępowanie pomimo usprawiedliwionej nieobecności zawiadomionych rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcy, chyba że sprzeciwia się temu dobro prowadzonego postępowania dyscyplinarnego. Rozprawa ulega jednak

przerwaniu lub odroczeniu, jeżeli osoba uprawniona nie stawiła się, a zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że niestawiennictwo wynikało z powodu przeszkód żywiołowych lub innych wyjątkowych i udokumentowanych przyczyn.

§ 5. W razie nieusprawdliwionego niestawiennictwa obwinionego, którego udział na określonym terminie rozprawy sąd uznał za niezbędną, nie może on w środku odwoławczym formułować zarzutu obrazy prawa procesowego co do przeprowadzenia, nieprzeprowadzenia albo sposobu przeprowadzania dowodu w toku tej rozprawy.

Art. 183. [Jawność rozprawy]

§ 1. Postępowanie dyscyplinarne przed sądem dyscyplinarnym toczy się jawnie.

§ 2. Sąd dyscyplinarny może wyłączyć jawność postępowania dyscyplinarnego ze względu na moralność, bezpieczeństwo państwa i porządek publiczny oraz ze względu na ochronę życia prywatnego stron, inny ważny interes prywatny lub ważny interes postępowania przygotowawczego.

§ 3. W razie wyłączenia jawności postępowania dyscyplinarnego orzeczenie ogłaszane jest jawnie.

§ 4. Prawomocne orzeczenie dyscyplinarne inne niż określone w art. 188 można podać do wiadomości publicznej po jego uprawomocnieniu się, na podstawie postanowienia sądu dyscyplinarnego podjętego z urzędu lub na wniosek strony, w sposób określony w orzeczeniu, w którym to zakresie nie przysługuje środek odwoławczy.

§ 5. Orzeczenie podaje się do wiadomości publicznej poprzez zamieszczenie go na stronie internetowej Prokuratury Generalnej. Zamieszczeniu podlega sentencja orzeczenia, z wyłączeniem danych dotyczących tożsamości osoby fizycznej lub innej osoby, jeżeli jest to konieczne dla ochrony słuszných interesów tych osób.

§ 6. Informacje zawarte w aktach prawomocnie zakończonych postępowań dyscyplinarnych podlegają udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Art. 184. [Przymusowe doprowadzenie obwinionego]

§ 1. W przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego na wezwanie, co do którego został on pouczony o obowiązku stawiennictwa, prowadzący postępowanie sąd dyscyplinarny może wystąpić do sądu rejonowego właściwego dla miejsca stawienia się o wydanie postanowienia o zatrzymaniu prokuratora na okres do 48 godzin i jego przymusowym doprowadzeniu przez Policję na wyznaczone miejsce. Przepisu art. 147 § 3 nie stosuje się.

§ 2. Sąd rejonowy wydaje postanowienie na posiedzeniu bez udziału stron w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku i doręcza jego odpis sądowi dyscyplinarnemu i stronom postępowania dyscyplinarnego.

§ 3. Sądowi dyscyplinarnemu, w imieniu którego działa przewodniczący składu orzekającego, oraz stronom postępowania dyscyplinarnego przysługuje zażalenie do sądu okręgowego w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Sąd okręgowy rozpoznaje zażalenie na posiedzeniu bez udziału stron w terminie 21 dni od dnia jego wpływu.

§ 4. Strony mogą wziąć udział w posiedzeniu, o którym mowa w § 2.

Art. 185. [Dobrowolne poddanie się karze dyscyplinarnej]

§ 1. Do chwili zakończenia pierwszego przesłuchania obwinionego na rozprawie może on złożyć wniosek o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu określonej kary dyscyplinarnej bez przeprowadzania postępowania dowodowego.

§ 2. Przed uwzględnieniem wniosku o wydanie wyroku skazującego sąd poucza obecnego obwinionego o treści art. 447 § 5 Kodeksu postępowania karnego.

§ 3. Sąd może uwzględnić wniosek o wydanie wyroku skazującego, gdy okoliczności popełnienia deliktu dyscyplinarnego i wina nie budzą wątpliwości, a cele postępowania zostaną osiągnięte mimo nieprzeprowadzenia rozprawy w całości; uwzględnienie wniosku jest możliwe jedynie wówczas, gdy nie sprzeciwia się temu rzecznik dyscyplinarny. Sąd może uzależnić uwzględnienie wniosku obwinionego od dokonania w nim wskazanej przez siebie zmiany.

§ 4. Przychylając się do wniosku, sąd uznaje za ujawnione dowody wymienione we wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej oraz może uznać inne dokumenty przedłożone przez strony.

Art. 186. [Oczywista bezzasadność wniosku]

§ 1. W przypadku stwierdzenia przez sąd dyscyplinarny oczywistego braku podstaw faktycznych lub prawnych złożonego przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej lub w razie oczywiste niesłusznego umorzenia przez niego postępowania dyscyplinarnego przygotowawczego, sąd ten po rozpoznaniu sprawy zamieszcza w postanowieniu stwierdzenie oczywistej bezzasadności decyzji rzecznika dyscyplinarnego.

§ 2. Na stwierdzenie oczywistej bezzasadności wniosku, o którym mowa w § 1, rzecznikowi dyscyplinarnemu przysługuje w terminie 14 dni zażalenie do Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego, który po jego rozpoznaniu utrzymuje w mocy lub uchyla to stwierdzenie.

Art. 187. [Rozszerzenie sprawy dyscyplinarnej]

Jeżeli w toku rozprawy ujawni się inne przewinienie dyscyplinarne oprócz objętego wnioskiem o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, sąd może wydać co do tego przewinienia orzeczenie tylko za zgodą rzecznika dyscyplinarnego, pełniącego rolę oskarżyciela, i obwinionego. W razie braku zgody sąd dyscyplinarny wyłącza materiały w tym zakresie i przekazuje je właściwemu miejscowo rzecznikowi dyscyplinarnemu; przepisy art. 174 i art. 175 stosuje się odpowiednio.

Art. 188. [Podanie wyroku do publicznej wiadomości]

§ 1. Prawomocny wyrok sądu dyscyplinarnego podaje się do wiadomości publicznej w ciągu 14 dni od jego uprawomocnienia się. Odstąpienie od tego jest możliwe tylko w wyjątkowym, szczególnie uzasadnionym przypadku dla ochrony słusznego interesu prywatnego. O odstąpieniu od publikacji sąd rozstrzyga w wyroku.

§ 2. Wyrok sądu dyscyplinarnego podaje się do wiadomości publicznej poprzez zamieszczenie go na stronie internetowej Prokuratury Generalnej. Zamieszczeniu podlega sentencja wyroku, z wyłączeniem danych dotyczących tożsamości osoby fizycznej lub innej osoby, jeżeli jest to konieczne dla ochrony słuszných interesów tych osób.

Art. 189. [Uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji]

§ 1. Uzasadnienie wyroku Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym sporządza się na piśmie na wniosek Prokuratora Generalnego, rzecznika dyscyplinarnego lub obwinionego albo jego obrońcy w terminie 21 dni od dnia jego otrzymania. W sprawie zawilej lub z innej ważnej przyczyny, w razie niemożności sporządzenia uzasadnienia w terminie, przewodniczący Sądu może przedłużyć ten termin na czas oznaczony.

§ 2. Termin do złożenia wniosku, o którym mowa w § 1, wynosi 7 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

§ 3. Uzasadnienie orzeczenia wydanego przez Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym podpisuje członek składu orzekającego pełniący funkcję sprawozdawcy. W przypadku zgłoszenia zdania odrębnego uzasadnienie podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego.

§ 4. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręcza się wnioskodawcy oraz Prokuratorowi Generalnemu.

Art. 190. [Apelacja od wyroku sądu pierwszej instancji]

§ 1. Od wyroku sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji przysługuje apelacja Prokuratorowi Generalnemu, obwinionemu i jego obrońcy oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu. Apelacja powinna być rozpoznana w terminie 3 miesięcy od dnia jej wniesienia do Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego.

§ 2. Termin do wniesienia apelacji wynosi 30 dni i biegnie dla każdego uprawnionego od daty doręczenia mu wyroku z uzasadnieniem.

§ 3. Prokuratorowi Generalnemu doręcza się orzeczenie odwoławcze wraz z uzasadnieniem w każdym przypadku, gdy uzasadnienie zostało sporządzone.

Art. 191. [Niedopuszczalność zaskarżenia uzasadnienia]

Uzasadnienie orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym nie może być przedmiotem zaskarżenia.

Art. 192. [Udział stron w rozprawie odwoławczej]

Strony mają prawo wziąć udział w rozprawie przed Odwoławczym Sądem Dyscyplinarnym. Przepisy art. 182 i art. 184 stosuje się odpowiednio.

Art. 193. [Kasacja]

§ 1. Od wyroku wydanego przez Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny stronom i Prokuratorowi Generalnemu przysługuje kasacja do Sądu Najwyższego.

§ 2. Kasacja może być wniesiona z powodu:

- 1) uchybień wymienionych w art. 439 Kodeksu postępowania karnego lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, albo
- 2) rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej, jeżeli wymierzono karę lub jako karę łączną jedną z kar określonych w art. 167 § 1 pkt 4–6.

§ 3. Termin do wniesienia kasacji wynosi 30 dni od daty doręczenia wyroku z uzasadnieniem. Kasację wnosi się za pośrednictwem Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego.

§ 4. Kasacja może być również sporządzona i podpisana przez obwinionego prokuratora.

Art. 194. [Skład sądu kasacyjnego]

Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację na rozprawie w składzie trzech sędziów.

Art. 195. [Koszty postępowania dyscyplinarnego]

Koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi Skarb Państwa.

Oddział 6**Postępowanie po uprawomocnieniu się
orzeczenia sądu dyscyplinarnego****Art. 196.** [Wykonanie orzeczenia]

§ 1. Przewodniczący sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji przesyła niezwłocznie odpis prawomocnego orzeczenia wraz z uzasadnieniem Prokuratorowi Generalnemu lub właściwemu prokuratorowi wojewódzkiemu w celu wykonania orzeczenia.

§ 2. Odpis prawomocnego orzeczenia skazującego na karę dyscyplinarną oraz orzeczenia, w którym odstąpiono od wymierzenia kary, dołącza się do akt osobowych prokuratora.

Art. 197. [Zatarcie skazania]

Po upływie:

- 1) roku – od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, o którym mowa w art. 167 § 2,
- 2) 2 lat – od dnia uprawomocnienia się orzeczenia skazującego na karę przewidzianą w art. 167 § 1 pkt 1,
- 3) 3 lat – od dnia uprawomocnienia się orzeczenia skazującego na karę przewidzianą w art. 167 § 1 pkt 2–4,
- 4) 5 lat – od dnia uprawomocnienia się orzeczenia skazującego na karę przewidzianą w art. 167 § 1 pkt 5

– Prokurator Generalny lub właściwy prokurator wojewódzki, z urzędu lub na wniosek ukaranego prokuratora, zarządza usunięcie odpisu orzeczenia z jego akt osobowych, jeżeli w tym okresie nie wydano przeciwko niemu innego orzeczenia skazującego (zatarcie skazania).

Art. 198. [Wznowienie postępowania dyscyplinarnego]

§ 1. Prokurator Generalny, rzecznik dyscyplinarny oraz skazany prokurator mogą wystąpić do organu, który wydał orzeczenie kończące postępowanie, o wznowienie postępowania dyscyplinarnego.

§ 2. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść obwinionego może nastąpić:

- 1) jeżeli umorzenie postępowania lub wydanie orzeczenia nastąpiło wskutek przestępstwa, a nie nastąpiło jeszcze przedawnienie karalności deliktu dyscyplinarnego, albo
- 2) jeżeli w ciągu 5 lat od umorzenia postępowania lub od wydania orzeczenia wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogły uzasadniać ukaranie lub wymierzenie kary wydalenia ze służby prokuratorskiej.

§ 3. Wznowienie postępowania na korzyść ukaranego może nastąpić, w tym także po jego śmierci, jeżeli wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogłyby uzasadniać:

- 1) uniewinnienie lub
- 2) wymierzenie kary łagodniejszej, jeżeli orzeczono karę wydalenia ze służby prokuratorskiej.

§ 4. W razie śmierci ukaranego wniosek o wznowienie postępowania mogą złożyć jego małżonek, krewni w linii prostej, rodzeństwo, przysposabiający lub przysposobiony oraz rzecznik dyscyplinarny lub Prokurator Generalny. W razie ubezwłasnowolnienia prokuratora wniosek na jego korzyść może złożyć także ustanowiony opiekun lub kurator.

§ 5. Na postanowienie oddalające wniosek lub pozostawiające go bez rozpoznania przysługuje zażalenie, chyba że orzekł o tym Sąd Najwyższy.

Rozdział 5

Odpowiedzialność służbowa prokuratorów

Art. 199. [Uchybienie sprawności postępowania lub kierowania Prokuraturą]

§ 1. W razie stwierdzenia istotnego uchybienia w zakresie prowadzenia lub sprawowania nadzoru nad prowadzonym przez inny organ procesowy śledztwem – prokurator przełożony może zwrócić prokuratorowi uwagę na piśmie i żądać usunięcia skutków tego uchybienia. Prokurator, którego dotyczy uwaga, może w terminie 7 dni złożyć pisemne zastrzeżenie do prokuratora przełożonego. O wytknięciu uchybienia prokurator przełożony powiadamia prokuratora nadrzędnego.

§ 2. W razie złożenia zastrzeżenia prokurator przełożony, który zwrócił uwagę, uchyla uwagę albo przekazuje sprawę wraz ze swoim stanowiskiem co do treści zastrzeżenia do rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym.

§ 3. Sąd dyscyplinarny, po wysłuchaniu prokuratora, któremu zwrócono uwagę, jeżeli ten stawi się powiadomiony o terminie posiedzenia, wydaje postanowienie utrzymujące uwagę w mocy albo uchylające uwagę i umarzające postępowanie. Od rozstrzygnięcia sądu dyscyplinarnego zażalenie nie przysługuje.

§ 4. Odpis pisma zawierającego uwagę, która nie została uchylona, dołącza się do akt osobowych prokuratora.

§ 5. Po upływie roku od uprawomocnienia się uwagi Prokurator Generalny bądź właściwy prokurator wojewódzki zarządza usunięcie z akt osobowych prokuratora odpisu pisma, o którym mowa w § 4, jeżeli w tym okresie nie wytknięto kolejnego uchybienia w trybie § 1–3 lub art. 200 ani nie stwierdzono popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. W takim

przypadku dopuszczalne jest tylko jednoczesne usunięcie z akt osobowych prokuratora odpisów wszystkich tych pism i orzeczeń.

§ 6. Prokurator Generalny może zwrócić prokuratorowi wojewódzkiemu lub prokuratorowi rejonowemu, a także kierownikowi komórki organizacyjnej uwagę na piśmie, jeżeli stwierdzi istotne uchybienia w zakresie kierowania jednostką organizacyjną Prokuratury lub jej komórką organizacyjną. Przepisy § 2–5 stosuje się odpowiednio, z tym że właściwy do rozpoznania zastrzeżenia jest Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny.

§ 7. Uprawnienie, o którym mowa w § 6, przysługuje także prokuratorowi wojewódzkiemu wobec podległego prokuratora rejonowego oraz kierownika komórki organizacyjnej w prokuraturze rejonowej. O zwróceniu uwagi prokuratorowi rejonowemu prokurator wojewódzki zawiadamia Prokuratora Generalnego. Przepisy § 2–5 i § 6 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Art. 200. [Oczywista obraza prawa]

§ 1. Prokurator przełożony w razie stwierdzenia oczywistej obrazy prawa przy prowadzeniu sprawy wytyka na piśmie, niezależnie od innych uprawnień, właściwemu prokuratorowi uchybienie, po uprzednim zażądaniu – w razie potrzeby – wyjaśnień. O wytknięciu uchybienia prokurator przełożony powiadamia prokuratora nadrzędnego.

§ 2. Prokurator, któremu wytknięto uchybienie, może, w terminie 7 dni, złożyć pisemne zastrzeżenie do prokuratora przełożonego, który wytknął uchybienie. W razie wniesienia zastrzeżenia prokurator przełożony uchyla wytknięcie uchybienia albo przekazuje sprawę wraz ze swoim stanowiskiem co do treści zastrzeżenia do rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym.

§ 3. Sąd dyscyplinarny, po wysłuchaniu prokuratora, któremu wytknięto uchybienie, jeżeli ten stawi się powiadomiony o terminie posiedzenia, wydaje postanowienie utrzymujące wytknięcie uchybienia w mocy albo uchylające je i umarzające postępowanie. Na postanowienie odmawiające uwzględnienia zastrzeżenia prokuratorowi przysługuje zażalenie.

§ 4. Odpis prawomocnego wytknięcia uchybienia, które nie zostało uchylone, dołącza się do akt osobowych prokuratora.

§ 5. Po upływie roku od uprawomocnienia się uwagi Prokurator Generalny bądź właściwy prokurator wojewódzki zarządza usunięcie z akt osobowych prokuratora odpisu pisma, o którym mowa w § 4, jeżeli w tym okresie nie

stwierdzono kolejnej oczywistej obrazie prawa przy prowadzeniu sprawy skutkującej wytknięciem uchybienia, nie zwrócono uwagi w trybie art. 199 ani nie stwierdzono popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. W takim przypadku dopuszczalne jest tylko jednoczesne usunięcie z akt osobowych prokuratora odpisów wszystkich tych pism i orzeczeń.

DZIAŁ VI PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATORY. APLIKANCI PROKURATORSCY

Rozdział 1 Prokuratorzy

Oddział 1 Przepisy ogólne

Art. 201. [Akta personalne]

§ 1. Właściwy prokurator wojewódzki prowadzi dla każdego prokuratora prokuratury wojewódzkiej i rejonowej, a także asesora Prokuratury, akta osobowe oraz osobny wykaz służbowy zawierający podstawowe dane dotyczące jego stosunków służbowych i osobistych w zakresie mającym wpływ na pełnienie urzędu prokuratora, a także dane na temat odbytych szkoleń i form doskonalenia zawodowego oraz innych okoliczności wskazujących na specjalizację w poszczególnych dziedzinach prawa lub prowadzenia poszczególnych rodzajów spraw. Prokurator Generalny prowadzi akta oraz wykaz dla prokuratorów Prokuratury Generalnej.

§ 2. Prokurator Generalny określi, w drodze zarządzenia, wzór wykazów służbowych oraz sposób ich prowadzenia, na podstawie akt osobowych prowadzonych dla prokuratora, dokumentów oraz innych informacji stwierdzających dane zamieszczane w wykazie.

Art. 202. [Legitymacja]

§ 1. Prokurator otrzymuje legitymację służbową, określającą zajmowane przez niego stanowisko służbowe.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do prokuratora w stanie spoczynku.

§ 3. Prokurator Generalny określa w drodze zarządzenia wzór legitymacji służbowej prokuratora.

Art. 203. [Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej prokuratorów]

§ 1. Prokuratorzy ponoszą odpowiedzialność cywilną regresową wobec Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu zadań i czynności prokuratorских, stwierdzoną w trybie art. 417 i art. 417¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339).

§ 2. Prokuratorzy podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej. Składka ubezpieczeniowa finansowana jest co najmniej w połowie z budżetu Prokuratury, a w pozostałej części z wynagrodzenia prokuratora. Wysokość składki miesięcznej obciążającej wynagrodzenie nie może przekroczyć 0,7% kwoty bazowej, będącej podstawą ustalania wynagrodzenia zasadniczego prokuratora prokuratury rejonowej w pierwszej stawce.

§ 3. Prokurator Generalny zawiera z wybranym podmiotem, prowadzącym działalność ubezpieczeniową na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2283 i 2640), umowę ubezpieczenia obejmującą wszystkich prokuratorów i asesorów Prokuratury.

§ 4. Wyłonienie podmiotu ubezpieczającego następuje na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Umowa może zostać zawarta na okres nie dłuższy niż 5 lat.

Art. 204. [Przepisy posiłkowe]

§ 1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do prokuratorów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2290), a w sprawach nieuregulowanych także w przepisach tej ustawy – przepisy Kodeksu pracy.

§ 2. Do prokuratorów do spraw wojskowych, będących żołnierzami zawodowymi, w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy dotyczące żołnierzy zawodowych.

Oddział 2

Powołanie, odwołanie i przeniesienie prokuratora

Art. 205. [Powołania na stanowiska prokuratorskie]

§ 1. Powołanie na stanowisko służbowe prokuratora prokuratury rejonowej następuje decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wiążący wniosek Krajowej Rady Prokuratury.

§ 2. Na kolejne, wyższe stanowiska służbowe prokuratorzy są powoływani przez Prokuratora Generalnego za zgodą Krajowej Rady Prokuratury.

§ 3. O powołaniu prokuratora do spraw wojskowych, będącego żołnierzem zawodowym, Prokurator Generalny informuje niezwłocznie Ministra Obrony Narodowej.

Art. 206. [Ślubowanie]

§ 1. Przy powołaniu prokurator składa ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej według następującej roty:

„Ślubuję uroczyście na powierzonym mi stanowisku prokuratora służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży Konstytucji i strzec praworządności, obowiązki mojego urzędu wypełniać sumiennie, dochować tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości”; składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg”.

§ 2. Prokurator powołany na kolejne stanowisko prokuratorskie ślubowania nie składa.

Art. 207. [Nawiązanie stosunku służbowego]

§ 1. Stosunek służbowy prokurator nawiązuje się z chwilą doręczenia zawiadomienia o powołaniu.

§ 2. Prokurator powinien zgłosić się w celu objęcia stanowiska w ciągu 14 dni od otrzymania zawiadomienia o powołaniu, jeżeli nie oznaczono innego terminu.

§ 3. W razie nieusprawiedliwionego nieobjęcia stanowiska w terminie określonym w § 2, powołanie traci moc; okoliczność tę stwierdza Prokurator Generalny.

Art. 208. [Warunki powołania na stanowisko prokuratora]

- § 1. Na stanowisko prokuratora może być powołany ten, kto:
- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich, a także nie był prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;
 - 2) jest nieskazitelnego charakteru;
 - 3) ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Polsce;
 - 4) jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków prokuratora;
 - 5) ukończył 26 lat;
 - 6) złożył egzamin prokuratorski lub sędziowski;
 - 7) był zatrudniony na stanowisku asesora Prokuratury lub sądowego co najmniej przez 3 lata;
 - 8) nie pełnił służby zawodowej, nie pracował lub nie był współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa wymienionych w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177 oraz z 2022 r. poz. 375, 1259 i 1283) ani też nie był sędzią, który orzekając, uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej, co zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem.
- § 2. Wymagania, o których mowa w § 1 pkt 6, nie dotyczą osoby, która zdała egzamin adwokacki lub radcowski oraz:
- 1) przez co najmniej 5 lat wykonywała w sposób udokumentowany czynności związane z tworzeniem lub stosowaniem prawa w urzędach obsługujących organy państwowe w zakresie objętym także ustawowymi zadaniami Prokuratury albo
 - 2) przez co najmniej 3 lata wykonywała zawód adwokata lub radcy prawnego, wykonując w sposób udokumentowany czynności obrońcy lub pełnomocnika w nie mniej niż 50 postępowaniach karnych, albo
 - 3) wykonywała zawód notariusza, albo
 - 4) posiada stopień naukowy doktora nauk prawnych.
- § 3. Wymagania, o których mowa w § 1 pkt 7, nie dotyczą profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych w polskich szkołach wyższych, w Polskiej Akademii Nauk oraz w instytutach naukowo-badawczych i innych placówkach naukowych.

§ 4. Wymagania, o których mowa w § 1 pkt 6 i 7, nie dotyczą:

- 1) sędziów;
- 2) prezesa, wiceprezesa i radcy Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, którzy wykonywali ten zawód lub zajmowali takie stanowisko przez co najmniej 5 lat.

§ 5. Na stanowisko prokuratora lub asesora Prokuratury nie może być powołana osoba, która w okresie 5 lat przed dniem powołania wykonywała mandat posła lub senatora, z zastrzeżeniem art. 210 § 3 i 6.

§ 6. Wobec osoby pełniącej urząd na stanowisku prokuratora postępowania sprawdzającego przewidzianego w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych nie przeprowadza się. Przed przystąpieniem do pełnienia obowiązków prokurator zapoznaje się z przepisami o ochronie informacji niejawnych i składa oświadczenie o znajomości tych przepisów. Informacje niejawne są udostępniane:

- 1) informacje o klauzuli „ściśle tajne” oraz „tajne”:
 - a) Prokuratorowi Generalnemu, zastępcom Prokuratora Generalnego, dyrektorom i zastępcom dyrektorów komórek organizacyjnych Prokuratury Generalnej oraz prokuratorom wojewódzkim, zastępcom prokuratorów wojewódzkich i prokuratorom rejonowym – bez ograniczeń,
 - b) pozostałym prokuratorom – za zgodą jednej z osób, o której mowa w lit. a, w zakresie niezbędnym do pełnienia urzędu na stanowisku prokuratora, pełnienia powierzonej funkcji lub wykonywania powierzonych czynności;
- 2) informacje o klauzuli „poufne” oraz „zastrzeżone” – każdemu prokuratorowi, bez ograniczeń.

Art. 209. [Odwołanie prokuratora]

§ 1. Prokurator Generalny odwołuje prokuratora jednostki organizacyjnej Prokuratury:

- 1) który zrzekł się na stałe lub czasowo stanowiska prokuratora;
- 2) jeżeli wyjdzie na jaw, że nie spełnia on warunków, o których mowa w art. 208 § 1 pkt 3, 5, 6 lub 8, albo w § 2.

§ 2. Prokurator Generalny może odwołać prokuratora jednostki organizacyjnej Prokuratury, jeżeli prokurator:

- 1) trzykrotnie został prawomocnie ukarany w postępowaniu dyscyplinarnym karą inną niż wydalenie z zawodu, a skazania nie uległy zatarciu, lub
- 2) co najmniej czterokrotnie prawomocnie wytknięto mu dopuszczenie się oczywistej obrazy prawa, z których żadne nie zostało usunięte z akt.

§ 3. Stosunek służbowy prokuratora wygasa po upływie 3 miesięcy od dnia doręczenia zawiadomienia o odwołaniu, chyba że na wniosek zainteresowanego prokuratora określono krótszy termin. W przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 2, stosunek służbowy prokuratora wygasa z dniem wydania decyzji.

§ 4. Przed podjęciem decyzji, o których mowa w § 1 pkt 2 oraz § 2, Prokurator Generalny uzyskuje oświadczenie prokuratora, jeżeli jest to możliwe.

§ 5. Od decyzji, o których mowa w § 2, prokuratorowi służy odwołanie do Krajowej Rady Prokuratury w terminie 21 dni od jej doręczenia.

§ 6. Prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego o wydaleniu ze służby prokuratorskiej oraz prawomocny wyrok sądu skazujący prokuratora za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub orzekający wobec prokuratora środek karny pozbawienia praw publicznych, zakaz zajmowania stanowiska prokuratora, degradację lub wydalenie z zawodowej służby wojskowej, powodują z mocy prawa utratę stanowiska prokuratora; stosunek służbowy prokuratora wygasa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia lub wyroku.

§ 7. Stosunek służbowy prokuratora wygasa również z dniem utraty przez niego obywatelstwa polskiego lub uzyskania obywatelstwa innego państwa.

Art. 210. [Czasowe zrzeczenie się stanowiska]

§ 1. Prokurator, który objął mandat posła lub senatora albo został mianowany, powołany lub wybrany do pełnienia funkcji w organach państwowych, samorządu terytorialnego, służby dyplomatycznej, konsularnej, w organach organizacji międzynarodowych lub ponadnarodowych działających na podstawie umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, jest obowiązany zrzec się czasowo swojego stanowiska, chyba że przechodzi w stan spoczynku.

§ 2. Prokurator w stanie spoczynku, który objął mandat posła lub senatora, jest obowiązany zrzec się stanu spoczynku na czas sprawowania mandatu.

§ 3. Prokurator, który zrzekł się stanowiska z przyczyn określonych w § 1, może powrócić na poprzednio zajmowane stanowisko prokuratora, jeżeli przerwa w pełnieniu obowiązków prokuratora nie przekracza 9 lat, chyba że pełnił funkcje sędziowskie lub prokuratorskie w międzynarodowych lub ponadnarodowych organach sądowych lub prokuratorskich.

§ 4. W przypadku przewidzianym w § 3 Prokurator Generalny na wniosek prokuratora, który zrzekł się stanowiska, powołuje go na poprzednio zajmowane stanowisko prokuratora niezależnie od liczby stanowisk w danej powszechnej jednostce organizacyjnej Prokuratury, chyba że nie spełnia on warunków wymaganych do powołania na stanowisko prokuratora.

§ 5. W razie odmowy powołania, o którym mowa w § 4, prokuratorowi służy skarga do sądu administracyjnego, który rozpoznaje sprawę niezwłocznie.

§ 6. W przypadku przewidzianym w § 2 prokurator po wygaśnięciu mandatu posła lub senatora wraca z mocy prawa w uprzednio zajmowany stan spoczynku.

Art. 211. [Przeniesienie prokuratora]

§ 1. Przeniesienie prokuratora do innej jednostki organizacyjnej Prokuratury może nastąpić tylko za jego zgodą.

§ 2. Zgoda prokuratora na przeniesienie na inne miejsce służbowe nie jest wymagana w przypadkach:

- 1) zniesienia stanowiska wywołanego likwidacją danej jednostki organizacyjnej Prokuratury, zmianą granicy jej okręgu albo przeniesieniem jej siedziby;
- 2) przeniesienia w wyniku orzeczenia kary dyscyplinarnej przez sąd dyscyplinarny;
- 3) zniesienia lub zmniejszenia liczby stanowisk prokuratora w wydziale lub dziale właściwym w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, w którym prokurator do spraw wojskowych pełnił służbę.

§ 3. W razie likwidacji jednostki organizacyjnej Prokuratury lub zmiany granicy jej okręgu albo przeniesienia jej siedziby wolno prokuratora przenieść:

- 1) do innej jednostki, z tym że przeniesienie bez jego zgody nie może nastąpić do jednostki położonej dalej niż 50 km od miejsca stałego

zamieszkania prokuratora; w razie braku takiej jednostki, przeniesienie może nastąpić do najbliższej równorzędnej jednostki organizacyjnej Prokuratury;

- 2) w stan dyspozycji Prokuratora Generalnego na czas nieprzekraczający 12 miesięcy, z zachowaniem pełnego uposażenia bez uprzednio przysługujących dodatków funkcyjnych;
- 3) w stan spoczynku, jeżeli do osiągnięcia wieku uprawniającego do przejścia w stan spoczynku pozostało nie więcej niż 5 lat, z pozostawieniem mu pełnego uposażenia bez uprzednio przysługujących dodatków funkcyjnych, do czasu osiągnięcia tego wieku.

§ 4. Przeniesienia, z wyjątkiem gdy następuje to w drodze orzeczenia dyscyplinarnego, dokonuje Prokurator Generalny. W przypadku, o którym mowa w § 3 pkt 3, prokurator może wyrazić sprzeciw.

§ 5. W przypadku przeniesienia prokuratora na inne miejsce służbowe prokuratorowi nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. Prokurator zachowuje prawo do wykorzystania tego urlopu w czasie pełnienia służby w miejscu, do którego przeniesienie nastąpiło.

§ 6. W razie przeniesienia prokuratora do innej miejscowości przysługuje mu zwrot kosztów przeniesienia, z wyjątkiem przypadku, gdy przeniesienie nastąpiło w drodze orzeczenia dyscyplinarnego lub na wniosek prokuratora.

Art. 212. [Służba wojskowa prokuratorów]

§ 1. W przypadku powołania prokuratora do niezawodowej służby wojskowej, z wyjątkiem sytuacji, o której mowa w art. 4 § 3, jego prawa i obowiązki służbowe ulegają zawieszeniu na czas trwania służby wojskowej. Prokurator zachowuje stanowisko i prawo do wynagrodzenia, a czas służby wojskowej wlicza się do okresu służby na stanowisku prokuratora.

§ 2. Inne szczególne uprawnienia związane ze stosunkiem służbowym prokuratora powołanego do czynnej służby wojskowej i zwolnionego z tej służby regulują przepisy ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

§ 3. Prokurator powołany do niezawodowej służby wojskowej odbywa ją w komórkach organizacyjnych jednostek organizacyjnych Prokuratury właściwych w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych,

w sądach wojskowych lub na stanowiskach związanych ze świadczeniem pomocy prawnej.

§ 4. Przepis § 3 nie dotyczy przeszkolenia wojskowego w celu mianowania na pierwszy stopień oficerski.

§ 5. Prokurator do spraw wojskowych, będący żołnierzem zawodowym, może zostać skierowany do służby w jednostce wojskowej poza granicami państwa na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 396 oraz z 2022 r. poz. 655).

Oddział 3

Konkurs na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej

Art. 213. [Ogłoszenie o stanowisku prokuratorskim]

§ 1. W przypadku utworzenia lub zwolnienia stanowiska prokuratora prokuratury rejonowej Prokurator Generalny podejmuje decyzję o wyłonieniu kandydata na pierwsze stanowisko prokuratorskie w procedurze konkursowej.

§ 2. O wolnym stanowisku prokuratora prokuratury rejonowej Prokurator Generalny obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

§ 3. Każdy, kto spełnia warunki do objęcia stanowiska prokuratora prokuratury rejonowej, może zgłosić swoją kandydaturę na jedno wolne stanowisko prokuratorskie w terminie miesiąca od obwieszczenia, o którym mowa w § 2.

§ 4. Kandydaturę zgłasza się prokuratorowi wojewódzkiemu.

Art. 214. [Informacje i zaświadczenia przedstawiane przez kandydata]

§ 1. Kandydat na stanowisko prokuratorskie przedstawia:

- 1) informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą jego osoby;
- 2) zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków prokuratora;
- 3) odpis dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych;

- 4) odpis świadectwa zdania egzaminu prokuratorskiego, sędziowskiego, adwokackiego lub radcowskiego;
- 5) odpis dyplomu uzyskania stopnia lub tytułu naukowego, jeżeli kandydat uzyskał taki stopień lub tytuł.

§ 2. Kandydat jest zwolniony z obowiązku złożenia dokumentów, o których mowa w § 1 pkt 3 i 4, jeżeli ubiega się o stanowisko prokuratora w okręgu, w którym zatrudniony był na stanowisku asesora Prokuratury.

§ 3. Wydanie zaświadczenia, o którym mowa w § 1 pkt 2, oraz badanie kandydata na stanowisko prokuratorskie odbywa się na zasadach dotyczących kandydata na stanowisko sędziowskie.

§ 4. Kandydat na stanowisko prokuratorskie urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r. przedstawia również oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

§ 5. Przedstawianie dokumentów, o których mowa w § 1, z wyjątkiem odpisu dyplomu uzyskania stopnia lub tytułu naukowego, nie dotyczy kandydatów zajmujących stanowisko sędziego.

Art. 215. [Sprawdzenie policyjne]

§ 1. Prokurator wojewódzki zasięga od właściwego komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji informacji o każdym z kandydatów do objęcia stanowiska prokuratorskiego. Informacje o kandydacie do objęcia stanowiska prokuratorskiego uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego. Informacje uzyskuje się i sporządza na podstawie danych zawartych w policyjnych systemach teleinformatycznych.

§ 2. Przedstawiając informację, o której mowa w § 1, właściwy komendant Policji przekazuje prokuratorowi wojewódzkiemu wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji.

§ 3. Prokurator wojewódzki, przed rozpatrzeniem kandydatury, zawiadamia kandydata na stanowisko prokuratorskie o treści informacji uzyskanej od właściwego komendanta Policji.

Art. 216. [Wykazy spraw]

§ 1. Kandydat na wolne stanowisko prokuratorskie w prokuraturze rejonowej, który zajmuje stanowisko asesora Prokuratury, do zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt 75 spraw, w których prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze, sporządził akt oskarżenia lub środki zaskarżenia, występował przed sądem lub składał pisma procesowe bądź wykonywał inne czynności prokuratorskie, a w przypadku mniejszej liczby takich spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich tych spraw, podając przyczynę takiej sytuacji. Spośród przedłożonego wykazu kandydat może wskazać nie więcej niż 15 spraw, które w jego ocenie potwierdzają posiadanie przez niego odpowiednich kwalifikacji merytorycznych do wykonywania przez niego zadań służbowych prokuratora.

§ 2. Kandydat na wolne stanowisko prokuratorskie w prokuraturze rejonowej, który zajmuje stanowisko sędziego lub asesora sądowego, do zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt 75 spraw sądowych różnych kategorii, w których rozpoznawaniu brał udział, a w przypadku mniejszej liczby takich spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich tych spraw, podając przyczynę takiej sytuacji. Spośród przedłożonego wykazu kandydat może wskazać nie więcej niż 15 spraw, które w jego ocenie potwierdzają posiadanie przez niego odpowiednich kwalifikacji merytorycznych do wykonywania przez niego zadań służbowych prokuratora.

§ 3. Kandydat na wolne stanowisko prokuratorskie w prokuraturze rejonowej, który wykonuje zawód adwokata lub radcy prawnego bądź zajmuje stanowisko radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, do zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt 75 spraw sądowych różnych kategorii, w których występował w charakterze zastępcy procesowego, a jeżeli występował w mniejszej liczbie spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich tych spraw, ze wskazaniem sądów, w których sprawy te toczyły się lub toczą, lub odpisy wszystkich, jednak nie więcej niż 30 opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa; radca Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej dołącza ponadto opinię przełożonego. Spośród przedłożonego wykazu kandydat może wskazać nie więcej niż 15 spraw, które w jego ocenie potwierdzają posiadanie przez niego odpowiednich kwalifikacji merytorycznych do wykonywania przez niego zadań służbowych prokuratora.

§ 4. Kandydat na wolne stanowisko prokuratorskie w prokuraturze rejonowej, który ma tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych, do zgłoszenia dołącza wykaz publikacji wraz z opiniami recenzentów, jeżeli były sporządzone, odpisy sporządzonych opinii prawnych oraz charakterystykę osiągnięć w zakresie kształcenia kadr lub dorobku naukowego.

§ 5. Do kandydata na wolne stanowisko prokuratorskie w prokuraturze rejonowej, który zajmuje stanowisko prezesa lub wiceprezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, stosuje się odpowiednio, stosownie do zawodu wykonywanego przed powołaniem na to stanowisko, przepisy § 1–4.

§ 6. Do kandydata na wolne stanowisko prokuratorskie w prokuraturze rejonowej, który wykonywał więcej niż jeden z zawodów wskazanych w § 1–4, stosuje się przepisy § 1–5, z tym że łączna liczba zamieszczonych w wykazie sygnatur akt spraw lub odpisów opinii prawnych i innych dokumentów, o których mowa w tych przepisach, nie może przekraczać 75.

§ 7. Do zgłoszenia kandydat może dołączyć także inne dokumenty popierające jego kandydaturę, w szczególności opinie i rekomendacje, a także inne dokumenty potwierdzające jego dodatkowe kwalifikacje, osiągnięcia lub predyspozycje zawodowe.

Art. 217. [Postępowanie konkursowe]

§ 1. Jeżeli:

- 1) swoją kandydaturę zgłosiła osoba, która nie spełnia warunków do objęcia stanowiska prokuratora, o których mowa w art. 208,
- 2) zgłoszenie nastąpiło po upływie terminu, o którym mowa w art. 213 § 3, lub
- 3) zgłoszenie nie zawiera dokumentów wymaganych zgodnie z art. 214 prokurator wojewódzki zawiadamia zgłaszającego o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpatrzenia, podając przyczynę. Osoba, której zgłoszenie pozostawiono bez rozpatrzenia, może w terminie 7 dni złożyć pisemne zastrzeżenie do Prokuratora Generalnego. Jeżeli Prokurator Generalny nie uwzględni zastrzeżenia, niezwłocznie przedstawia je wraz ze zgłoszeniem Krajowej Radzie Prokuratury, która rozstrzyga w przedmiocie pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia.

§ 2. Prokurator wojewódzki, po stwierdzeniu spełnienia wymogów formalnych zgłoszenia złożonego w terminie oraz stwierdzeniu spełnienia

przez kandydata warunków do objęcia stanowiska prokuratora prokuratury rejonowej, przedstawia jego kandydaturę zgromadzeniu prokuratorów prokuratury wojewódzkiej wraz ze sporządzoną uprzednio oceną kwalifikacji sporządzoną przez wyznaczonego prokuratora prokuratury wojewódzkiej.

§ 3. Prokurator wojewódzki przedstawia Prokuratorowi Generalnemu kandydatury pozytywnie zaopiniowane przez zgromadzenie prokuratorów prokuratury wojewódzkiej, wraz ze sporządzonymi ocenami kwalifikacji. Prokurator Generalny przekazuje kandydaturę wraz z własną opinią do Krajowej Rady Prokuratury.

Art. 218. [Ocena kwalifikacji kandydata]

§ 1. Oceny kwalifikacji na wolne stanowisko prokuratorowskie w prokuraturze rejonowej nie może dokonywać prokurator będący małżonkiem, krewnym albo powinowatym kandydata lub pozostający z kandydatem w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności prokuratora.

§ 2. Jeżeli na jedno wolne stanowisko prokuratorowskie w prokuraturze rejonowej zgłosił się więcej niż jeden kandydat, oceny kwalifikacji tych kandydatów dokonuje ten sam prokurator, chyba że z uwagi na liczbę kandydatów bądź z innych ważnych przyczyn nie jest to możliwe. Oceny kwalifikacji żadnego z kandydatów nie może dokonywać prokurator będący małżonkiem, krewnym albo powinowatym chociażby jednego z nich lub pozostający z jednym z kandydatów w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności prokuratora.

§ 3. Prokurator wojewódzki zapoznaje kandydata z oceną kwalifikacji. Kandydat w terminie 14 dni od dnia zapoznania się z oceną ma prawo złożyć pisemne uwagi do oceny kwalifikacji.

§ 4. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii zapoznanie kandydata z oceną kwalifikacji następuje w formie pisemnej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Za dzień zapoznania się przez kandydata z oceną kwalifikacji uważa się dzień, w którym opinia została wysłana za pośrednictwem poczty elektronicznej.

§ 5. Uwagi złożone po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia, podając przyczynę pozostawienia złożonych uwag bez rozpatrzenia. Kandydat,

którego uwagi pozostawiono bez rozpatrzenia, może w terminie 7 dni złożyć pisemne zastrzeżenie do Prokuratora Generalnego, który rozstrzyga w przedmiocie pozostawienia uwag bez rozpatrzenia.

§ 6. Po stwierdzeniu, że uwagi wniesiono prawidłowo, prokurator wojewódzki niezwłocznie zarządza ich rozpatrzenie przez trzech prokuratorów, wyznaczonych na zasadach określonych w § 2. W rozpatrywaniu uwag nie może brać udziału prokurator, który dokonał oceny kwalifikacji. Prokuratorzy rozpatrują uwagi w terminie nie dłuższym niż 30 dni.

§ 7. Prokuratorzy po rozpatrzeniu uwag podtrzymują ocenę kwalifikacji kandydata, do której uwagi zgłoszono, albo zmieniają opinię w niezbędnym zakresie. Stanowisko prokuratorów sporządza się na piśmie wraz z uzasadnieniem i doręcza się kandydatowi. Od opinii tej ponowne zastrzeżenie nie przysługuje.

§ 8. Sporządzona opinia o kandydacie pozostaje ważna przez okres 12 miesięcy od dnia jej uprawomocnienia, we wszystkich rozpoczętych w tym czasie konkursach na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej w okręgu wojewódzkim, w którym została wydana.

Art. 219. [Wspólne kryteria oceny kandydata]

Przy ocenie kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko prokuratorskie w prokuraturze rejonowej uwzględnia się predyspozycje osobowościowe kandydata do zawodu prokuratora, w tym zwłaszcza:

- 1) umiejętność i sprawność podejmowania decyzji;
- 2) efektywność prowadzenia spraw, z uwzględnieniem obciążenia czynnościami zawodowymi w danym czasie;
- 3) poziom prawny podejmowanych decyzji i pism procesowych oraz jakość wykonywanych czynności procesowych;
- 4) skuteczność prowadzenia spraw;
- 5) przestrzeganie zasad etyki wykonywanego zawodu;
- 6) odporność na stres;
- 7) umiejętność współpracy z innymi prokuratorami;
- 8) kulturę współpracy z podmiotami zewnętrznymi oraz kontaktów z uczestnikami postępowania prowadzonego na podstawie ustawy;
- 9) dążenie do podnoszenia kwalifikacji przydatnych na stanowisku prokuratora, sędziego, adwokata lub radcy prawnego.

Art. 220. [Kryteria oceny asesora Prokuratury]

§ 1. Ocena kwalifikacji asesora Prokuratury jest dokonywana na podstawie analizy co najmniej 30 akt spraw różnych kategorii, wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 216 § 1, a także na podstawie danych ewidencjonowanych w jednostkach organizacyjnych Prokuratury, w tym na potrzeby statystyki. Jeżeli kandydat skorzystał z prawa do wskazania listy spraw potwierdzających jego kwalifikacje, o której mowa w art. 216 § 1, podlegają one zbadaniu, a ich liczbę wlicza się do minimum, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

§ 2. W ocenie kwalifikacji kandydata uwzględnia się także niezbędne informacje z jego akt osobowych, mogące wpływać zarówno pozytywnie, jak i negatywnie na tę ocenę, a także dane z dokumentów, o których mowa w art. 216 § 7.

§ 3. Prokurator dokonujący oceny kwalifikacji kandydata może objąć badaniem także akta spraw nieujęte w wykazie oraz zwracać się do prezesa sądu lub szefa jednostki organizacyjnej Prokuratury o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.

Art. 221. [Kryteria oceny sędziego i asesora sądowego]

§ 1. Ocena kwalifikacji sędziego oraz asesora sądowego jest dokonywana na podstawie analizy co najmniej 25 akt spraw różnych kategorii, wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 216 § 2, a także na podstawie danych ewidencjonowanych w sądach, w tym na potrzeby statystyki sądowej. Jeżeli ze względu na szczególny zakres czynności sędziego lub asesora sądowego albo z innych przyczyn zbadanie liczby spraw wskazanych w art. 216 § 2 nie jest możliwe, przyjmuje się, z podaniem przyczyn, inną liczbę. Jeżeli kandydat skorzystał z prawa do wskazania listy spraw potwierdzających jego kwalifikacje, o której mowa w art. 216 § 2, podlegają one zbadaniu, a ich liczbę wlicza się do minimum, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

§ 2. W ocenie kwalifikacji kandydata uwzględnia się także niezbędne informacje z jego akt osobowych, mogące wpływać zarówno pozytywnie, jak i negatywnie na tę ocenę, a także dane z dokumentów, o których mowa w art. 216 § 7.

§ 3. Prokurator dokonujący oceny kwalifikacji kandydata może objąć badaniem także akta spraw nieujęte w wykazie oraz zwracać się do prezesa sądu lub szefa jednostki organizacyjnej Prokuratury o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.

Art. 222. [Kryteria oceny adwokata, radcy prawnego albo osoby zajmującej stanowisko starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej]

§ 1. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata lub radcy prawnego albo zajmującego stanowisko radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej jest dokonywana na podstawie analizy co najmniej 25 akt spraw różnych kategorii lub opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 216 § 3. Jeżeli ze względu na szczególny zakres czynności kandydata albo z innych przyczyn zbadanie liczby spraw wskazanych w art. 216 § 3 nie jest możliwe, przyjmuje się, z podaniem przyczyn, inną liczbę. Prokurator dokonujący oceny kwalifikacji może z urzędu objąć badaniem także akta spraw sądowych, w których kandydat występował w charakterze zastępcy procesowego, a których nie ujęto w wykazie, oraz zwracać się do prezesów sądów o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw. Jeżeli kandydat skorzystał z prawa do wskazania listy spraw potwierdzających jego kwalifikacje, o której mowa w art. 216 § 3, podlegają one zbadaniu, a ich liczbę wlicza się do minimum, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

§ 2. Do oceny kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza dołącza się wykaz prawomocnych orzeczeń bądź decyzji o ukaraniu karą dyscyplinarną.

§ 3. Do oceny kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata lub radcy prawnego dołącza się także wykaz ostrzeżeń udzielonych przez właściwe organy samorządu zawodowego oraz zawiadomień dokonanych przez sąd lub prokuratora o naruszeniu obowiązków procesowych.

§ 4. Do oceny kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej dołącza się protokoły okresowych ocen kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 66 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej

Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2100) oraz odpisy prawomocnych orzeczeń o ukaraniu karą dyscyplinarną, chyba że kara została uznana za niebyłą. § 5. Do oceny kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata, radcy prawnego albo notariusza dołącza się protokoły wizytacji, kontroli lub ocen, przeprowadzonych w trybie art. 36 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1184 i 1268), art. 22¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1166) albo art. 44 § 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1799).

§ 6. Ocena kwalifikacji kandydata mającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych jest dokonywana z uwzględnieniem osiągnięć naukowych, rodzaju i jakości publikacji, opinii recenzentów, jakości i rzetelności opinii prawnych bądź innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa. Do oceny kwalifikacji kandydata dołącza się odpisy prawomocnych orzeczeń o udzieleniu kary dyscyplinarnej, chyba że kara uległa zatarciu.

§ 7. Do oceny kandydata, który zajmuje stanowisko prezesa lub wiceprezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy, stosownie do zawodu wykonywanego przed powołaniem na to stanowisko.

Oddział 4

Powołanie na wyższe stanowisko służbowe

Art. 223. [Awans na stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej]

§ 1. Na stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej może być powołany ten, kto spełniając warunki do objęcia stanowiska prokuratora, wyróżnił się odpowiednim poziomem wiedzy prawniczej oraz sprawności w zakresie realizacji obowiązków służbowych na dotychczasowym stanowisku, a nadto:

- 1) ma co najmniej 5-letni staż pracy na stanowisku prokuratora prokuratury rejonowej lub ma co najmniej 6-letni okres pracy na stanowisku sędziego, w tym co najmniej 3-letni staż pracy w wydziale karnym lub wydziale karnym odwoławczym, albo co najmniej przez okres

10 lat przed powołaniem wykonywał zawód adwokata lub radcy prawnego;

2) nie był karany dyscyplinarnie ani służbowo.

§ 2. Wymagany staż, o którym mowa w § 1, nie dotyczy osób wskazanych w art. 208 § 3.

§ 3. W razie utworzenia lub zwolnienia stanowiska prokuratora w prokuraturze wojewódzkiej, prokurator wojewódzki obwieszcza o wolnym stanowisku prokuratorskim w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Każdy, kto spełni warunki do jego objęcia, może zgłosić swoją kandydaturę na to stanowisko w terminie 30 dni od dnia obwieszczenia.

§ 4. Do oceny kandydata na stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej stosuje się odpowiednio przepisy o kandydatach na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej.

§ 5. W szczególnie uzasadnionym przypadku, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji ustawowych zadań Prokuratury, Prokurator Generalny, za zgodą Krajowej Rady Prokuratury, może powołać osobę na stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej z pominięciem wymogów, o których mowa w § 1.

Art. 224. [Awans na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej]

§ 1. Na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej może być powołany ten, kto spełniając warunki do objęcia stanowiska prokuratora, wyróżnił się wysokim poziomem wiedzy prawniczej oraz sprawności w zakresie realizacji obowiązków służbowych na dotychczasowym stanowisku, a nadto:

1) ma co najmniej 10-letni staż pracy na stanowisku prokuratora, w tym nie mniej niż 5-letni okres pracy na stanowisku prokuratora prokuratury wojewódzkiej, prokuratury regionalnej lub prokuratury apelacyjnej, albo ma co najmniej 10-letni staż pracy na stanowisku sędziego, w tym nie mniej niż 6-letni na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego lub sądu okręgowego;

2) nie był karany dyscyplinarnie ani służbowo.

§ 2. W razie utworzenia lub zwolnienia stanowiska prokuratora w Prokuraturze Generalnej, Prokurator Generalny obwieszcza o wolnym stanowisku

prokuratorskim w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Każdy, kto spełni warunki do jego objęcia może zgłosić swoją kandydaturę na to stanowisko, w terminie 30 dni od dnia obwieszczenia.

§ 3. Do oceny kandydata na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej stosuje się odpowiednio przepisy o kandydatach na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej, z tym że ocenę kwalifikacji sporządzają prokuratorzy Prokuratury Generalnej, a następnie kandydatury podlegają zaopiniowaniu przez zgromadzenie prokuratorów Prokuratury Generalnej.

§ 4. W szczególnie uzasadnionym przypadku, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji ustawowych zadań Prokuratury, Prokurator Generalny, za zgodą Krajowej Rady Prokuratury, może powołać osobę na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej z pominięciem wymogu 5-letniego stażu pracy na stanowisku prokuratora prokuratury wojewódzkiej, prokuratury regionalnej albo prokuratury apelacyjnej albo sędziego sądu apelacyjnego lub okręgowego.

§ 5. Prokurator Prokuratury Generalnej, nie wcześniej jednak niż po upływie 8 lat od dnia powołania na to stanowisko, może w każdym czasie za sześciomiesięcznym okresem wypowiedzenia zrzec się tego stanowiska, przechodząc na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej we wskazanej przez siebie prokuraturze wojewódzkiej, z zachowaniem dotychczasowego wynagrodzenia.

§ 6. Liczba prokuratorów Prokuratury Generalnej w tej Prokuraturze nie może przekraczać 120 osób.

Art. 225. [Awans poziomy]

§ 1. Prokurator prokuratury rejonowej może zostać powołany na stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej w prokuraturze rejonowej.

§ 2. Prokurator prokuratury wojewódzkiej może zostać powołany na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej w prokuraturze wojewódzkiej.

§ 3. Prokurator może zostać powołany na stanowisko wyższego rzędu w swojej macierzystej jednostce Prokuratury, jeżeli spełnia następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej 10-letni staż pracy na stanowisku prokuratora prokuratury rejonowej albo 15-letni staż na stanowisku prokuratora prokuratury wojewódzkiej;

2) wyróżnia się ponadprzeciętnym poziomem realizacji zadań służbowych;

3) nie był karany dyscyplinarnie ani służbowo.

§ 4. Prokuratora na stanowisko wyższego rzędu w swojej macierzystej jednostce Prokuratury powołuje Prokurator Generalny, na wniosek prokuratora nadrzędnego nad prokuratorem lub na wniosek zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej. W razie odmowy powołania prokuratorowi przysługuje odwołanie do Krajowej Rady Prokuratury. W razie odmowy powołania wniosek może zostać ponowiony po upływie roku od dnia uprawomocnienia się decyzji w tym zakresie.

§ 5. Do ustalenia wynagrodzenia prokuratorów, o których mowa w § 1 i 2, stosuje się przepisy o wynagrodzeniu, odpowiednio, prokuratora prokuratury wojewódzkiej oraz Prokuratury Generalnej.

Oddział 5

Obowiązki i prawa prokuratora

Art. 226. [Godność prokuratora]

§ 1. Prokurator jest obowiązany postępować zgodnie ze ślubowaniem prokuratorским.

§ 2. Prokurator powinien w służbie i poza służbą strzec powagi sprawowanego urzędu i unikać zachowań, które mogłyby przynieść ujmę godności prokuratora lub osłabiać zaufanie do jego bezstronności.

Art. 227. [Droga służbowa]

§ 1. Żądania, przedstawienia i zażalenia w sprawach związanych ze swoim stanowiskiem prokurator może wносить w pierwszej kolejności tylko w drodze służbowej. W takich sprawach prokurator nie może zwracać się do instytucji, z wyjątkiem Rzecznika Praw Obywatelskich, ani osób postronnych oraz podawać tych spraw do wiadomości publicznej przed wyczerpaniem drogi służbowej, a także w sposób uchybiający godności prokuratora lub powadze pełnionego urzędu.

§ 2. W sprawach o roszczenia ze stosunku pracy prokuratorowi przysługuje droga sądowa.

§ 3. Prokurator powinien niezwłocznie zawiadomić prokuratora przełożonego o toczącym się postępowaniu sądowym, w którym występuje w charakterze strony lub uczestnika postępowania.

Art. 228. [Dodatkowe zatrudnienie]

§ 1. Prokurator nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia, z wyjątkiem zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, jeżeli wykonywanie tego zatrudnienia nie przeszkadza w pełnieniu obowiązków prokuratora.

§ 2. Prokuratorowi nie wolno także podejmować innego zajęcia ani sposobu zarobkowania, które przeszkadzałoby w pełnieniu obowiązków prokuratora, mogło osłabiać zaufanie do jego bezstronności lub przynieść ujmę godności urzędu prokuratora.

§ 3. Zakaz, o którym mowa w § 2, nie dotyczy działalności o charakterze naukowym lub publicystycznym, jako autora wydawnictw książkowych albo artykułów lub innych publikacji o charakterze prasowym, co nie uchybia przepisom o odpowiedzialności dyscyplinarnej na naruszenie godności urzędu.

§ 4. Prokurator w służbie czynnej nie może:

- 1) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego;
- 2) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni;
- 3) być członkiem zarządu fundacji prowadzącej działalność gospodarczą;
- 4) posiadać w spółce prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziałów przedstawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego;
- 5) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem bądź pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

§ 5. O zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia, a także o podjęciu innego zajęcia lub sposobu zarobkowania prokuratorzy prokuratury rejonowej i prokuratorzy prokuratury wojewódzkiej zawiadamiają właściwego

prokuratora wojewódzkiego, a prokuratorzy Prokuratury Generalnej i prokuratorzy wojewódzcy – Prokuratora Generalnego. Obowiązek powiadomienia nie dotyczy działalności autorskiej, o której mowa w § 3.

§ 6. Prokurator, do którego kierowane jest zawiadomienie, o którym mowa w § 5, w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania zgłasza sprzeciw wobec podjęcia lub kontynuowania przez prokuratora dodatkowego zatrudnienia, innego zajęcia lub sposobu zarobkowania, jeżeli uzna, że przeszkadza ono w pełnieniu obowiązków służbowych prokuratora, przynosi ujmę godności sprawowanego urzędu lub osłabia zaufanie do bezstronności prokuratora. W terminie 14 dni prokuratorowi przysługuje prawo złożenia odwołania do Krajowej Rady Prokuratury.

Art. 229. [Kształcenie ustawiczne]

Prokurator pozostający w czynnej służbie jest obowiązany stale podnosić kwalifikacje zawodowe, w tym uczestniczyć w szkoleniach i innych formach doskonalenia zawodowego.

Art. 230. [Apolityczność prokuratora]

§ 1. W okresie zajmowania stanowiska prokurator nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani brać udziału w żadnej działalności politycznej. Przez działalność polityczną rozumie się działalność w partiach politycznych i innych organizacjach, których celem jest przejmowanie w ramach demokratycznego wyboru i sprawowanie władzy publicznej.

§ 2. Prokurator może działać w organizacjach zrzeszających prokuratorów oraz, o ile nie uchybia to godności urzędu prokuratora, także w innych organizacjach prowadzących działalność społeczną, działających na podstawie odrębnych ustaw, pod warunkiem niezwłocznego powiadomienia o tym prokuratora przełożonego.

§ 3. Prokurator, o ile nie uchybia to godności urzędu prokuratora, ma prawo do nieodpłatnej współpracy z organizacjami pozarządowymi w charakterze eksperta, pod warunkiem niezwłocznego powiadomienia o tym prokuratora przełożonego.

§ 4. W wypadkach, o których mowa w § 2 i 3, prokuratorowi przełożonemu nie przysługuje prawo sprzeciwu.

§ 5. Prokuratorowi, z wyjątkiem prokuratora w stanie spoczynku, ubiegającemu się o urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, mandat posła, senatora albo radnego lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) udziela się urlopu bezpłatnego na czas kampanii wyborczej.

Art. 231. [Tajemnica służbowa]

§ 1. Prokurator jest obowiązany zachować w tajemnicy okoliczności sprawy, o których w postępowaniu przygotowawczym, a także poza jawną rozprawą sądową, powziął wiadomość ze względu na swoje stanowisko prokuratora.

§ 2. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po ustaniu stosunku służbowego.

§ 3. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy prokurator składa zeznania jako świadek w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża dobru państwa albo takiemu ważnemu interesowi prywatnemu, który nie jest sprzeczny z celami wymiaru sprawiedliwości. W takich przypadkach od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić Prokurator Generalny.

Art. 232. [Oświadczenie majątkowe]

§ 1. Prokuratorzy są obowiązani do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym. Oświadczenie o stanie majątkowym dotyczy majątku osobistego oraz objętego małżeńską wspólnością majątkową. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności informacje o:

- 1) posiadanych zasobach pieniężnych;
- 2) posiadanych nieruchomościach i tytułach prawnych do ich posiadania;
- 3) posiadanych rzeczach ruchomych o wartości jednostkowej powyżej 10 000 zł;
- 4) posiadanych udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego;
- 5) posiadanych instrumentach finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1500, 1933, 2185 i 2640) innych niż wskazane w pkt 4;
- 6) dochodach podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, uzyskanych w okresie roku przed dniem, na

który składane jest oświadczenie, o ile ich łączna wartość przekracza 10 000 zł, i ich źródłach, z wyłączeniem dochodów uzyskanych w związku z zajmowaniem stanowiska prokuratora;

- 7) nabytym przez składającego oświadczenie albo jego małżonka od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego, ich związków lub samorządowej osoby prawnej, mieniu, które podlegało zbyciu w drodze przetargu;
- 8) wierzytelnościach i zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10 000 zł.

§ 2. Oświadczenie, o którym mowa w § 1, składają w dwóch egzemplarzach:

- 1) Prokuratorowi Generalnemu – prokuratorzy Prokuratury Generalnej, w tym Biura Prokuratury do Spraw Przestępczości Zorganizowanej oraz prokuratorzy wojewódzcy,
- 2) właściwemu prokuratorowi wojewódzkiemu – prokuratorzy prokuratury wojewódzkiej i prokuratur rejonowych,

którzy dokonują analizy danych zawartych w oświadczeniach w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku.

§ 3. Oświadczenie, o którym mowa w § 1, składa się w terminie 30 dni od dnia objęcia stanowiska prokuratora, według stanu na dzień jego objęcia, a następnie co roku do dnia 30 kwietnia, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, a także w terminie 30 dni od dnia opuszczenia stanowiska prokuratora, według stanu na dzień jego opuszczenia.

§ 4. Oświadczenie składane w związku z opuszczeniem stanowiska prokuratora zawiera informacje, o których mowa w § 1 pkt 6, za okres od dnia 1 stycznia roku opuszczenia stanowiska do dnia jego opuszczenia.

§ 5. Oświadczenie, o którym mowa w § 1, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

§ 6. Jeden egzemplarz oświadczenia prokurator uprawniony do odebrania oświadczenia przekazuje do urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania prokuratora. Właściwy urząd skarbowy jest uprawniony do analizy danych zawartych w oświadczeniu, w tym również

do porównania jego treści z treścią uprzednio złożonych oświadczeń oraz rocznych zeznań podatkowych (PIT). Jeżeli wynik analizy budzi uzasadnione wątpliwości co do legalności pochodzenia majątku ujawnionego w oświadczeniu, urząd skarbowy kieruje sprawę do właściwego postępowania.

§ 7. Oświadczenie przechowuje się przez okres 10 lat.

§ 8. Oświadczenia majątkowego nie składa prokurator w stanie spoczynku, z wyjątkiem prokuratora będącego doradcą Prokuratora Generalnego.

§ 9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza oświadczenia, zawierający szczegółowy zakres informacji obejmowanych oświadczeniem oraz klauzulę, o której mowa w § 5, mając na uwadze konieczność rzetelnego wykazania stanu majątkowego osób obowiązanych do składania oświadczeń.

Art. 233. [Czas pracy prokuratora]

§ 1. Czas pracy prokuratora jest określony wymiarem jego zadań.

§ 2. W niezbędnym zakresie prokurator wykonuje obowiązki służbowe:

- 1) w godzinach urzędowania jednostki organizacyjnej Prokuratury;
- 2) w ramach koniecznej realizacji zadań służbowych poza jej siedzibą;
- 3) w niezbędnym zakresie, wynikającym z charakteru określonej czynności, także poza godzinami urzędowania jednostki organizacyjnej Prokuratury.

§ 3. Za zgodą prokuratora przełożonego, w określonym czasie prokurator może wykonywać zadania służbowe w trybie zdalnym poza biurem (praca on-line), jeżeli nie stoi to na przeszkodzie ich prawidłowej realizacji i funkcjonowaniu jednostki organizacyjnej Prokuratury. Prokurator przełożony może w każdym czasie uchylić zgodę na pracę w trybie zdalnym lub ograniczyć jej zakres.

Art. 234. [Miejsce zamieszkania]

§ 1. Prokurator przełożony w uzasadnionych przypadkach może wyrazić sprzeciw na zamieszkanie prokuratora w miejscowości oddalonej o więcej niż 60 km od siedziby jednostki macierzystej prokuratora, jeżeli z uwagi na czas dojazdu do pracy wykonywanie obowiązków służbowych przez prokuratora byłoby utrudnione.

§ 2. O zamiarze zamieszkania w odległości przekraczającej wskazaną w § 1 prokurator informuje prokuratora przełożonego. W razie sprzeciwu prokuratorowi przysługuje odwołanie do Prokuratora Generalnego.

§ 3. Prokuratorowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do jednostki organizacyjnej Prokuratury lub ośrodka zamiejscowego jednostki organizacyjnej Prokuratury, ustalonych na zasadach obowiązujących przy ustalaniu wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju. Zwrot kosztów nie przysługuje w okresie pierwszych 2 lat, jeżeli zmiana miejsca służbowego nastąpiła w wyniku orzeczenia kary dyscyplinarnej przeniesienia na inne miejsce służbowe.

§ 4. Prokuratorowi Prokuratury Generalnej, który ma stałe miejsce zamieszkania poza Warszawą, przysługuje:

- 1) ryczałt, o którym mowa w art. 253 § 1 pkt 1 lit. b,
- 2) zwrot kosztów, o którym mowa w art. 253 § 1 pkt 2 lit. c,
- 3) zwrot kosztów, o którym mowa w art. 253 § 1 pkt 5.

Art. 235. [Wynagrodzenie]

§ 1. Prokuratorom zapewnia się warunki pracy i wynagrodzenie analogiczne do zapewnianych sędziom.

§ 2. Podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego prokuratora w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, 1504 i 2461).

§ 3. Jeżeli przeciętne wynagrodzenie, o którym mowa w § 2, jest niższe od przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za drugi kwartał roku poprzedzającego, przyjmuje się podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego prokuratora w dotychczasowej wysokości.

Art. 236. [Składniki wynagrodzenia]

§ 1. Wysokość wynagrodzenia prokuratorów zajmujących równorzędne stanowiska prokuratora różnicuje staż pracy lub pełnione funkcje.

§ 2. Wynagrodzenie zasadnicze prokuratorów prokuratur rejonowych jest równe wynagrodzeniu zasadniczemu sędziów sądów rejonowych. Wynagrodzenie zasadnicze prokuratorów prokuratur wojewódzkich jest w zależności od stażu pracy równe wynagrodzeniu zasadniczemu sędziów sądów okręgowych oraz sędziów sądów apelacyjnych.

§ 3. Wynagrodzenie zasadnicze prokuratorów Prokuratury Generalnej jest równe wynagrodzeniu zasadniczemu sędziów Sądu Najwyższego.

§ 4. Dodatki funkcyjne Prokuratora Generalnego i pozostałych zastępców Prokuratora Generalnego są równe dodatkom funkcyjnym odpowiednio Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Prezesa Sądu Najwyższego.

§ 5. Wynagrodzenie zasadnicze prokuratora określa się w stawkach, których wysokość ustala się z zastosowaniem mnożników podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego prokuratora.

§ 6. Prokuratorowi obejmującemu stanowisko w:

- 1) prokuraturze rejonowej – przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce pierwszej;
- 2) prokuraturze wojewódzkiej – przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce czwartej, a jeżeli na niższym stanowisku otrzymywał już wynagrodzenie w stawce czwartej albo piątej – przysługuje mu wynagrodzenie zasadnicze w stawce, odpowiednio, piątej albo szóstej.

§ 7. Jeżeli przed objęciem stanowiska prokuratora prokurator zajmował inne, odpowiednio równorzędne, stanowisko prokuratora lub sędziego, na obejmowanym stanowisku przysługuje mu wynagrodzenie zasadnicze w stawce nie niższej od stawki, w której przysługiwało mu na stanowisku zajmowanym poprzednio.

§ 8. Wynagrodzenie zasadnicze prokuratora na danym stanowisku prokuratora określa się w stawce bezpośrednio wyższej po upływie kolejnych 5 lat pracy w prokuraturze rejonowej oraz po upływie kolejnych 4 lat pracy w prokuraturze wojewódzkiej.

§ 9. Do okresu pracy na stanowisku prokuratora prokuratury rejonowej dolicza się okres powierzenia wykonywania czynności prokuratorskich na stanowisku asesora Prokuratury.

§ 10. Okres pracy, o którym mowa w § 8, ulega wydłużeniu o:

- 1) rok – w przypadku dwukrotnego prawomocnego wytknięcia uchybienia w zakresie sprawności postępowania lub dwukrotnego prawomocnego wytknięcia oczywistej obrazy prawa,

- 2) 2 lata – w przypadku ukarania prokuratora w tym czasie karą dyscyplinarną upomnienia,
- 3) 3 lata – w przypadku ukarania prokuratora w tym czasie surowszą karą dyscyplinarną,

chyba że przed dniem nabycia uprawnienia do wynagrodzenia w stawce bezpośrednio wyższej nastąpiło zatarcie skazania dyscyplinarnego lub usunięcie z akt osobowych pisma zawierającego wytknięcie.

§ 11. Przepisów § 5–10 nie stosuje się do prokuratorów Prokuratury Generalnej.

§ 12. Prokuratorowi przysługuje dodatek funkcyjny w związku z pełnieniem funkcji:

- 1) szefa lub zastępcy szefa jednostki organizacyjnej Prokuratury;
- 2) dyrektora, naczelnika lub kierownika komórki organizacyjnej w jednostce organizacyjnej Prokuratury;
- 3) przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego oraz sędziego sądu dyscyplinarnego;
- 4) rzecznika dyscyplinarnego okręgu wojewódzkiego;
- 5) rzecznika prasowego, jeżeli funkcję tę pełni prokurator;
- 6) kierownika szkolenia w prokuraturze wojewódzkiej, jeżeli stanowisko takie utworzono.

§ 13. Prokuratorowi przysługuje dodatek za długoletnią pracę wynoszący, począwszy od 6. roku pracy, 5% aktualnie pobieranego przez prokuratora wynagrodzenia zasadniczego i wzrastający po każdym kolejnym roku pracy o 1% tego wynagrodzenia, aż do osiągnięcia 20% wynagrodzenia zasadniczego. Po 20 latach pracy dodatek wypłacany jest, bez względu na staż pracy powyżej tego okresu, w wysokości 20% aktualnie pobieranego przez prokuratora wynagrodzenia zasadniczego.

§ 14. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, mając na względzie wyniki wartościowania stanowisk pracy oraz jawność i transparentność ustalania stawek wynagrodzenia i dodatków funkcyjnych:

- 1) stawki wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych stanowiskach prokuratorskich oraz mnożniki służące do ustalenia wysokości wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów w poszczególnych stawkach, mając na względzie zasady określone w § 1;
- 2) wykaz funkcji pełnionych przez prokuratorów i wysokość dodatków funkcyjnych przysługujących w związku z ich pełnieniem oraz wysokość dodatku funkcyjnego dla prokuratorów delegowanych do

Prokuratury Krajowej, Ministerstwa Sprawiedliwości lub Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, a także sposób ich ustalania, biorąc pod uwagę zakres obowiązków, rodzaj funkcji oraz wielkość jednostki organizacyjnej;

- 3) wysokość dodatku funkcyjnego dla członków Krajowej Rady Prokuratury niebędących prokuratorami.

Art. 237. [Składki na ubezpieczenie społeczne]

§ 1. Od wynagrodzenia prokuratorów nie odprowadza się składek na ubezpieczenie społeczne.

§ 2. W przypadku wygaśnięcia stosunku służbowego prokuratora w sposób, o którym mowa w art. 209, od wypłaconego prokuratorowi w okresie służby wynagrodzenia, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenie społeczne, przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składkę przewidzianą za ten okres w przepisach ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.⁸).

§ 3. Składka na ubezpieczenie społeczne, o której mowa w § 2, podlega waloryzacji:

- 1) za okres do 31 grudnia 1998 r. – wskaźnikiem wzrostu płac wynikającym ze wzrostu prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, określanego corocznie w ustawie budżetowej, które stanowiło podstawę do ustalania środków i limitów na wynagrodzenia sędziów;
- 2) za okres od 1 stycznia 1999 r. – wskaźnikiem waloryzacji składek określonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 4. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie § 3 pkt 2, stosuje się odpowiednio art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

§ 5. Składki, o której mowa w § 2, nie przekazuje się, jeżeli prokurator zrzekł się urzędu w związku z powołaniem go na stanowisko sędziego. Jeżeli stosunek służbowy sędziego ulega następnie rozwiązaniu lub wygaśnięciu w sposób, o którym mowa w art. 68 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo

⁸ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. 1079, 1115, 1265, 1933, 2185, 2476 i 2707.

o ustroju sądów powszechnych, składkę należną za okres służby na stanowisku prokuratora przekazuje się na zasadach określonych w § 2–4.

§ 6. W przypadku utraty uprawnień do stanu spoczynku i uposażenia w sytuacjach, o których mowa w art. 104 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, stosuje się odpowiednio przepisy § 2 i 3 oraz przepisy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 129.

Art. 238. [Zwolnienie lekarskie]

§ 1. W okresie nieobecności w pracy z powodu choroby prokurator otrzymuje 80% wynagrodzenia, nie dłużej jednak niż przez okres roku. Do okresu tego wlicza się okresy poprzedniej przerwy w pełnieniu służby z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, jeżeli okres czynnej służby nie przekroczył 30 dni. Po upływie roku w okresie nieobecności w pracy z powodu choroby prokurator otrzymuje 75% wynagrodzenia.

§ 2. Jeżeli nieobecność prokuratora w pracy nastąpiła z powodu:

- 1) wypadku przy pracy albo w drodze do pracy lub z pracy;
- 2) choroby przypadającej w okresie ciąży;
- 3) choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności prokuratora;
- 4) choroby spowodowanej przez inną osobę w wyniku popełnienia przez nią umyślnego czynu zabronionego, w związku z wykonywaniem czynności prokuratora, stwierdzonego orzeczeniem wydanym przez uprawniony organ;
- 5) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów

– prokurator zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia, nie dłużej jednak niż przez okres roku; przepis § 1 zdania drugie i trzecie stosuje się.

§ 3. W razie ujawnienia u prokuratora choroby, co do której zachodzi podejrzenie, że powstała w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności prokuratora, prokurator przełożony kieruje prokuratora do lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z urzędu lub na wniosek prokuratora. Od orzeczenia lekarza orzecznika prokuratorowi przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia.

§ 4. Za chorobę powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności prokuratora uznaje się chorobę spowodowaną działaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu wykonywania czynności prokuratora.

§ 5. Koszty badania i wydania orzeczenia przez lekarza orzecznika oraz komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pokrywa Skarb Państwa ze środków pozostających w dyspozycji Prokuratora Generalnego.

§ 6. W razie niemożności wykonywania pracy z innych przyczyn, uprawniających do uzyskania świadczeń określonych w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, prokuratorowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego przez okres przewidziany w tych przepisach.

§ 7. Okres nieobecności w pracy z powodu choroby oraz niemożności wykonywania pracy, o której mowa w § 6, stwierdza zaświadczenie lekarskie wystawione zgodnie z art. 55 ust. 1 i art. 55a ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1732, 2140 i 2476), albo wydruk zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 55a ust. 6 tej ustawy, z tym że w przypadku:

- 1) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz niezdolności do pracy wskutek poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów – zaświadczenie wystawione przez lekarza na zwykłym druku, zgodnie z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa;
- 2) o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa – decyzja wydana przez właściwy organ albo uprawniony podmiot na podstawie przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi;
- 3) urlopu macierzyńskiego – zaświadczenie lekarskie wystawione na zwykłym druku, określające przewidywaną datę porodu – za okres przed porodem, odpis skrócony aktu urodzenia dziecka lub jego kopia – za okres po porodzie;
- 4) konieczności osobistego sprawowania przez prokuratora opieki nad dzieckiem w wieku do ukończenia przez nie 8 lat w przypadku

nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, przedszkola lub szkoły, do których dziecko uczęszcza – oświadczenie prokuratora.

§ 8. Doręczenie zaświadczenia lekarskiego odbywa się przy wykorzystaniu profilu informacyjnego, o którym mowa w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, na zasadach określonych w tej ustawie. Prokuratorzy przełożeni wykorzystują lub tworzą profil informacyjny płatnika składek, o którym mowa w art. 58 ust. 1 tej ustawy.

§ 9. Wydruk zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 55a ust. 6 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 55a ust. 7 tej ustawy, zaświadczenie wystawione przez lekarza na zwykłym druku w przypadkach, o których mowa w § 7 pkt 1 i 3, decyzję, odpis skrócony aktu urodzenia dziecka lub jego kopię, prokurator jest obowiązany dostarczyć prokuratorowi przełożonemu w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.

§ 10. Prokurator jest obowiązany złożyć prokuratorowi przełożonemu oświadczenie o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w § 7 pkt 4, w terminie 7 dni od dnia ich zaistnienia.

§ 11. W przypadku niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w § 9 lub 10, nieobecność uznaje się za nieusprawiedliwioną, chyba że niedostarczenie zaświadczenia, decyzji, odpisu skróconego aktu urodzenia dziecka lub jego kopii lub niezłożenie oświadczenia nastąpiło z przyczyn niezależnych od prokuratora.

§ 12. Za inną usprawiedliwioną nieobecność w pracy prokuratorowi przysługuje wynagrodzenie.

§ 13. W przypadkach, w których pracownikom podlegającym ubezpieczeniu społecznemu przysługują zasiłki niezależnie od prawa do wynagrodzenia, prokuratorowi przysługuje świadczenie pieniężne w wysokości zasiłku z ubezpieczenia społecznego.

Art. 239. [Kontrola zwolnienia lekarskiego]

§ 1. Na wniosek prokuratora przełożonego Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do kontrolowania prawidłowości wykorzystywania przez prokuratora zwolnienia lekarskiego od pracy z powodu choroby

zgodnie z jego celem oraz kontrolowania prawidłowości i zasadności orzekania o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby.

§ 2. Prokurator wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie lekarskie od pracy z powodu choroby niezgodnie z jego celem traci prawo do wynagrodzenia za cały okres tego zwolnienia.

§ 3. Prokurator traci prawo do wynagrodzenia w przypadku odmowy podania się badaniom kontrolnym lub w przypadku niedostarczenia dokumentacji medycznej lekarzowi orzecznikowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od dnia następującego po upływie wyznaczonego terminu badania lub po upływie wyznaczonego terminu dostarczenia dokumentacji medycznej. Utratę prawa do wynagrodzenia stwierdza prokurator przełożony.

§ 4. Koszty postępowań kontrolnych pokrywane są ze środków budżetowych pozostających w dyspozycji prokuratora przełożonego wnioskującego o kontrolę.

§ 5. Do kontrolowania prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego oraz kontrolowania prawidłowości i zasadności orzekania o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby oraz do zasad utraty prawa do wynagrodzenia stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

§ 6. Uprawnienia pracodawcy wynikające z art. 17 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.⁹) dotyczą także substancji i produktów wskazanych w art. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z późn. zm.¹⁰).

Art. 240. [Nagroda jubileuszowa]

§ 1. Prokuratorowi przysługuje gratyfikacja jubileuszowa w wysokości:

- 1) po 20 latach pracy – 100% wynagrodzenia miesięcznego,
- 2) po 25 latach pracy – 150% wynagrodzenia miesięcznego,

⁹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 24, 218, 1700 i 2185.

¹⁰ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, 764, 1700, 1812, 1855 i 2600.

- 3) po 30 latach pracy – 200% wynagrodzenia miesięcznego,
- 4) po 35 latach pracy – 250% wynagrodzenia miesięcznego,
- 5) po 40 latach pracy – 350% wynagrodzenia miesięcznego,
- 6) po 45 latach pracy – 400% wynagrodzenia miesięcznego.

§ 2. Do okresu pracy uprawniającego do gratyfikacji jubileuszowej wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

§ 3. Do okresu pracy uprawniającego do gratyfikacji jubileuszowej nie wlicza się czasu zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych, chyba że następnie prokurator został prawomocnie uniewinniony w postępowaniu dyscyplinarnym.

§ 4. Do obliczania i wypłacania gratyfikacji jubileuszowej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące nagród jubileuszowych, o których mowa w przepisach o pracownikach urzędów państwowych.

Art. 241. [Pożyczka mieszkaniowa]

§ 1. Prokuratorowi może być przyznana pomoc finansowa w postaci pożyczki finansowej na zaspokojenie jego potrzeb mieszkaniowych, w postaci nabycia własności lokalu mieszkalnego, jeżeli prokurator nie jest właścicielem lub współwłaścicielem takiego lokalu, lub na cele remontowe lokalu mieszkalnego, którego prokurator jest właścicielem lub współwłaścicielem. Dotyczy to także prokuratorów w stanie spoczynku. Pomoc może zostać przyznana tylko w odniesieniu do jednego lokalu mieszkalnego.

§ 2. Środki na pomoc finansową stanowią do 5% rocznego funduszu wynagrodzeń osobowych prokuratorów.

§ 3. W przypadku wygaśnięcia stosunku służbowego prokuratora w sposób, o którym mowa w art. 209, pożyczka podlega zwrotowi wraz z oprocentowaniem w wysokości uwzględniającej średnie oprocentowanie kredytów złotych dla gospodarstw domowych na nieruchomości mieszkaniowe, publikowane przez Narodowy Bank Polski.

§ 4. Rada Ministrów w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób planowania i wykorzystywania środków na pomoc finansową oraz tryb i warunki jej przyznawania, wysokość środków własnych prokuratora,

uwzględniając udział w przyznawaniu pomocy oraz zasadę racjonalności gospodarowania środkami.

§ 5. Przepisów § 1 i 2 nie stosuje się do prokuratorów będących żołnierzami zawodowymi.

Art. 242. [Uszczerbek na zdrowiu]

§ 1. Do prokuratorów stosuje się odpowiednio przepisy art. 94a i art. 94b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

§ 2. Jednorazowe odszkodowanie przyznaje lub odmawia jego przyznania oraz ustala jego wysokość, w drodze decyzji:

- 1) właściwy prokurator wojewódzki – z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej prokuratora prokuratury wojewódzkiej i rejonowej oraz prokuratora rejonowego;
- 2) Prokurator Generalny – z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej prokuratora Prokuratury Generalnej, prokuratora Biura Prokuratury do Spraw Przestępczości Zorganizowanej lub prokuratora wojewódzkiego.

§ 3. Odszkodowanie wypłaca organ wydający decyzję.

Art. 243. [Urlop dodatkowy]

§ 1. Prokuratorowi przysługuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze:

- 1) 6 dni roboczych – po 10 latach pracy,
- 2) 12 dni roboczych – po 15 latach pracy,
- 3) 17 dni roboczych – po 30 latach pracy.

§ 2. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w Prokuraturze lub sądzie na stanowiskach: prokuratorów i sędziów, asesorów i aplikantów, w Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej na stanowisku: Prezesa, wiceprezesa, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a także okresy wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego lub zajmowania samodzielnego stanowiska w organach władzy publicznej, z którym związana była praktyka prawnicza, oraz inne okresy pracy, jeżeli z tytułu tego zatrudnienia przysługiwał zwiększony wymiar urlopu.

§ 3. W razie zbiegu prawa do urlopu, o którym mowa w § 1 i 2, z prawem do dodatkowego urlopu wypoczynkowego określonego w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o ochronie Ojczyzny przysługuje jeden urlop w największym wymiarze.

Art. 244. [Urlop zdrowotny]

§ 1. Prokurator Generalny może udzielić prokuratorowi płatnego urlopu dla poratowania zdrowia.

§ 2. Urlop dla poratowania zdrowia nie może przekraczać 6 miesięcy i nie może być udzielony, jeżeli prokurator nie wykonywał czynności przez okres roku z powodu choroby.

Art. 245. [Nagroda finansowa]

§ 1. Prokuratorowi, który wykazał się szczególnie wysokim poziomem zaangażowania i wiedzy prawnej w zakresie przeprowadzonego osobiście lub bezpośrednio nadzorowanego postępowania przygotowawczego, którego materia miała charakter skomplikowany lub rodzący ponadprzeciętne trudności w ustaleniu stanu faktycznego lub rozstrzygnięciu zagadnień prawnych, przyczyniając się do jego sprawnego i efektywnego zakończenia, może zostać przyznana nagroda finansowa.

§ 2. Przyznanie nagrody następuje decyzją Prokuratora Generalnego, za zgodą Krajowej Rady Prokuratury, na wniosek zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej.

§ 3. Wysokość nagrody określa Prokurator Generalny. W tym celu Prokurator Generalny ustanawia fundusz nagrodowy.

§ 4. Prokuratorom do spraw wojskowych, będącym żołnierzami zawodowymi, nie przysługują nagrody uznaniowe przyznawane przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 246. [Awans przyspieszony]

§ 1. W przypadku, o którym mowa w art. 245 § 1, jeżeli dotychczasowa służba prokuratora przebiega w sposób nienaganny, na jego wniosek, zamiast gratyfikacji finansowej, nagrodą może być awans w terminie wcześniejszym, niż przewidują to przepisy o powołaniu na wyższe stanowisko służbowe.

§ 2. Awans, o którym mowa w § 1, wymaga zgody Krajowej Rady Prokuratury.

Art. 247. [Odnaczenie]

§ 1. Prokurator, wyróżniający się na drodze służbowej, może zostać odznaczony:

- 1) brązowym medalem „Za zasługi dla Prokuratury”,
- 2) srebrnym medalem „Za zasługi dla Prokuratury”,
- 3) złotym medalem „Za zasługi dla Prokuratury”.

§ 2. Każde z odznaczeń prokurator może otrzymać tylko raz. Szczegółowy tryb przyznawania medali ustala Prokurator Generalny w zarządzeniu.

Oddział 6 **Delegowanie prokuratora**

Art. 248. [Delegowanie prokuratora do Ministerstwa Sprawiedliwości, Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, innych jednostek Prokuratury]

§. 1. Prokurator Generalny może delegować prokuratora jednostki organizacyjnej Prokuratury do Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości, zgodnie z kwalifikacjami prokuratora. Delegowanie na okres dłuższy niż 3 miesiące może nastąpić tylko za zgodą prokuratora.

§ 2. Prokurator Generalny może delegować prokuratora, za jego zgodą, do pełnienia czynności lub prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

§ 3. Prokurator Generalny może delegować prokuratora jednostki organizacyjnej Prokuratury do innej jednostki organizacyjnej Prokuratury, z zachowaniem zasad, o których mowa w art. 6.

§ 4. O delegowaniu prokuratora do spraw wojskowych, będącego żołnierzem zawodowym, Prokurator Generalny niezwłocznie informuje Ministra Obrony Narodowej.

§ 5. Do Ministerstwa Sprawiedliwości albo Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury może być delegowany jedynie prokurator wyróżniający

się wysokim poziomem wiedzy prawniczej oraz wykazujący znajomość problematyki w zakresie powierzanych mu obowiązków.

§ 6. Delegowanie na okres do 2 miesięcy w ciągu roku może zarządzić również prokurator wojewódzki, z zachowaniem zasad, o których mowa w art. 6.

§ 7. Prokurator Generalny może delegować prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej Prokuratury, a prokuratora do spraw wojskowych, będącego żołnierzem zawodowym, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków lub pełnienia określonej funkcji poza granicami państwa w ramach działań podejmowanych przez organizacje międzynarodowe lub ponadnarodowe oraz zespoły międzynarodowe, działające na podstawie umów międzynarodowych, w tym umów konstytuujących organizacje międzynarodowe, ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, zgodnie z kwalifikacjami prokuratora, na czas określony, nie dłuższy niż 4 lata, z możliwością ponownego delegowania na kolejny okres, nieprzekraczający 4 lat.

§ 8. Prokurator Generalny, na wniosek Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, może delegować prokuratora, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków lub określonej funkcji, lub odbycia stażu trwającego dłużej niż miesiąc, poza granicami państwa w ramach współpracy międzynarodowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, zgodnie z kwalifikacjami prokuratora, na czas określony, nie dłuższy niż 4 lata, z możliwością ponownego delegowania na kolejny okres nieprzekraczający 4 lat.

§ 9. Do okresu delegowania, o którym mowa w § 1–3, nie wlicza się okresu, w którym prokurator delegowany nie pełnił obowiązków służbowych z powodu choroby.

Art. 249. [Odwołanie lub ustąpienie z delegacji]

§ 1. Prokurator delegowany na podstawie art. 248 § 1–3 oraz 7–8, może być odwołany z delegacji lub z niej ustąpić z 2-miesięcznym uprzedzeniem.

§ 2. Prokurator Generalny, a w przypadku, o którym mowa w art. 248 § 6, prokurator wojewódzki, odwołuje prokuratora delegowanego z delegacji przed upływem wyznaczonego terminu w przypadku:

- 1) gdy stan zdrowia tego prokuratora uniemożliwia dalsze pełnienie obowiązków lub sprawowanie funkcji;

- 2) złożenia wniosku przez uprawniony organ organizacji lub zespołu, o których mowa w art. 248 § 7;
- 3) gdy dalsza delegacja staje się bezprzedmiotowa;
- 4) zaistnienia innej niż określone w pkt 1–3 ważnej przyczyny, jeżeli dalsza delegacja tego prokuratora nie gwarantuje należytego wykonywania przez niego powierzonych mu obowiązków lub sprawowania przez niego funkcji.

Art. 250. [Powierzenie prokuratorowi delegowanemu obowiązków na stanowiskach urzędniczych]

Prokuratorowi delegowanemu do Ministerstwa Sprawiedliwości lub do Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury mogą być powierzone obowiązki na stanowiskach urzędniczych.

Art. 251. [Delegowanie do innej jednostki]

§ 1. Delegowanie prokuratora prokuratury rejonowej do innej prokuratury rejonowej lub do prokuratury wojewódzkiej następuje na podstawie decyzji prokuratora wojewódzkiego.

§ 2. Delegowanie prokuratora prokuratury rejonowej oraz prokuratora prokuratury wojewódzkiej do Prokuratury Generalnej lub do innej prokuratury wojewódzkiej następuje na podstawie decyzji Prokuratora Generalnego.

Art. 252. [Wynagrodzenie prokuratora delegowanego]

§ 1. Prokurator delegowany do jednostki organizacyjnej Prokuratury wyższego rzędu, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło delegowanie, uzyskuje na pozostały okres delegacji prawo do wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej, przewidzianego dla prokuratora tej jednostki, a jeżeli na zajmowanym stanowisku otrzymywał już wynagrodzenie w tej lub wyższej stawce, uzyskuje prawo do wynagrodzenia w stawce bezpośrednio wyższej.

§ 2. Prokurator delegowany do Ministerstwa Sprawiedliwości, Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury lub Prokuratury Generalnej ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego przysługującego mu na zajmowanym

stanowisku prokuratorskim oraz dodatku za długoletnią pracę. W okresie delegowania prokurator otrzymuje dodatek funkcyjny oraz inne składniki wynagrodzenia, jeżeli ustawa przewiduje je dla danego stanowiska.

Art. 253. [Dodatkowe należności przysługujące prokuratorowi delegowanemu do innej miejscowości]

§ 1. Jeżeli delegowanie następuje do innej miejscowości niż miejscowość będąca siedzibą jednostki organizacyjnej Prokuratury, w której prokurator pełni służbę, niebędącej miejscem jego stałego zamieszkania, prokuratorowi delegowanemu w okresie delegowania, jako pracownikowi w podróży służbowej, przysługują następujące należności, rekompensujące niedogodności wynikające z delegowania poza stałe miejsce pełnienia służby:

- 1) prawo do nieodpłatnego zakwaterowania w warunkach odpowiadających godności urzędu albo zwrot kosztów zamieszkania w miejscu delegowania w jednej z następujących form:
 - a) zwrotu kosztów faktycznie poniesionych – w wysokości określonej w fakturze,
 - b) miesięcznego ryczałtu obliczanego od kwoty bazowej, będącej podstawą ustalania wynagrodzenia zasadniczego prokuratora, w wysokości:
 - 80% – w przypadku delegowania do Warszawy,
 - 70% – w przypadku delegowania do miasta będącego siedzibą innej prokuratury wojewódzkiej,
 - 60% – w przypadku delegowania do innej miejscowości;
- 2) zwrot kosztów:
 - a) pierwszego przejazdu z miejsca stałego zamieszkania do miejsca delegowania,
 - b) zwrot kosztów ostatniego przejazdu z miejsca delegowania do miejsca stałego zamieszkania oraz
 - c) zwrot kosztów przejazdów odbywanych nie częściej niż raz w tygodniu do miejsca stałego zamieszkania i z powrotem na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy

według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na obszarze kraju, z tym że na żądanie prokuratora zwrot następuje z tytułu podróży samochodem prywatnym;

- 3) ryczałt na pokrycie kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy;
- 4) diety, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy;
- 5) zwrot kosztów poniesionych z tytułu używania pojazdów stanowiących własność pracownika do celów służbowych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2201);
- 6) zwrot kosztów codziennych dojazdów do miejscowości delegowania, o których mowa w § 3.

§ 2. Świadczenia i należności, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2, nie przysługują w przypadkach, gdy odległość od miejscowości, w której prokurator delegowany ma miejsce stałego zamieszkania, do miejscowości delegowania nie przekracza 50 km.

§ 3. Prokurator delegowany, o którym mowa w § 2, któremu nie przysługują świadczenia i należności, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2, ma prawo do zwrotu kosztów codziennych dojazdów do miejscowości delegowania w wysokości nie wyższej niż równowartość ceny przejazdu środkami komunikacji kolejowej lub innym środkiem komunikacji publicznej, z uwzględnieniem przysługującej prokuratorowi delegowanemu ulgi na dany środek transportu bez względu na to, z jakiego tytułu ulga ta przysługuje, z tym że na żądanie prokuratora zwrot następuje z tytułu podróży samochodem prywatnym i w wysokości faktycznie poniesionego kosztu.

Art. 254. [Delegowanie za granicę]

§ 1. Prokurator delegowany na podstawie art. 248 § 7 i 8 ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego albo uposażenia przysługującego na zajmowanym stanowisku prokuratora oraz dodatku za długoletnią pracę, a także do świadczeń odszkodowawczych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jeżeli zdarzenie powodujące powstanie prawa do tych świadczeń zaistniało w czasie pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa. W okresie delegowania prokurator może otrzymać dodatek funkcyjny.

§ 2. Prokuratorowi delegowanemu na podstawie art. 248 § 7 i 8 w czasie pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa przysługują wypłacane w walucie polskiej lub obcej:

- 1) dodatek zagraniczny na pokrycie zwiększonych kosztów związanych z pełnieniem obowiązków lub funkcji poza granicami państwa, ustalany odpowiednio do warunków i zakresu ich pełnienia;
- 2) w przypadku powierzenia pełnienia obowiązków lub funkcji powodujących zmianę miejsca pobytu trwającą co najmniej rok:
 - a) jednorazowy dodatek adaptacyjny,
 - b) pokrycie kosztów podróży przesiedleniowej prokuratora delegowanego i każdego przenoszącego się z nim członka rodziny, w tym przewozu ich mienia, niezależnie od terminów ich faktycznego przesiedlenia,
 - c) pokrycie, raz na 2 lata, kosztów przejazdu prokuratora delegowanego oraz członków jego rodziny przebywających z nim na stałe poza granicami państwa, z miejsca delegacji do miejsca stałego zamieszkania na urlop wypoczynkowy i z powrotem;
- 3) zwrot kosztów podróży w związku z rozpoczęciem i zakończeniem pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa, podróży służbowej na terytorium obcego państwa poza miejscem delegowania, przejazdu z miejsca delegowania do kraju i z powrotem w uzasadnionych przypadkach służbowych lub losowych;
- 4) zwrot kosztów leczenia, gdy delegacja następuje do państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej;
- 5) pokrycie kosztów zamieszkania w miejscu delegacji do wysokości udokumentowanych wydatków, nieprzekraczających wysokości ustalonego limitu.

§ 3. Sumę należności, o których mowa w § 2, zmniejsza się o kwotę środków pieniężnych otrzymanych przez prokuratora delegowanego od strony zagranicznej na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem przez niego obowiązków lub funkcji poza granicami państwa. Należności te nie przysługują, jeżeli prokurator delegowany nie ponosi kosztów, na pokrycie których są one przeznaczone.

§ 4. Wydatki związane z delegowaniem mogą być również pokrywane w całości lub w części ze środków przeznaczonych na ten cel przez organizację międzynarodową, którymi dysponowanie powierzono odpowiednio Ministrowi Sprawiedliwości lub Ministrowi Obrony Narodowej.

§ 5. Do wydatków związanych z delegowaniem nie zalicza się wynagrodzenia zasadniczego albo uposażenia prokuratora oraz dodatku za długoletnią pracę przysługujących na zajmowanym stanowisku prokuratora, do których prokurator zachowuje prawo w czasie delegacji do pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa.

§ 6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb, warunki przyznawania i wypłaty oraz wysokość należności, o których mowa w § 2, limity, do których wysokości podlegają zwrotowi koszty zamieszkania, oraz walutę, w której należności takie są wypłacane, uwzględniając zakres ich przyznawania zależnie od miejsca pełnienia obowiązków i powierzonej prokuratorowi funkcji, a także potrzebę zapewnienia warunków do prawidłowego ich wykonywania oraz konieczność pokrycia zwiększonych kosztów związanych z wykonywaniem tych obowiązków lub funkcji poza granicami państwa i z sytuacjami szczególnymi, w tym zdarzeniami losowymi, przy uwzględnieniu przeciętnych kosztów zakwaterowania i utrzymania się za granicą.

Art. 255. [Należności z tytułu podróży służbowych]

Prokuratorowi delegowanemu do wykonywania czynności służbowych w innej miejscowości niż miejscowość będąca siedzibą jednostki organizacyjnej Prokuratury, w której prokurator pełni służbę, lub miejscowość delegowania, przysługują należności określone w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

Rozdział 2

Stan spoczynku prokuratorów

Art. 256. [Przejście w stan spoczynku w trybie zwyczajnym]

§ 1. Prokurator przechodzi w stan spoczynku z dniem ukończenia 65. roku życia, chyba że nie później niż na 6 miesięcy i nie wcześniej niż na 12 miesięcy przed ukończeniem tego wieku oświadczy Prokuratorowi Generalnemu wolę dalszego zajmowania stanowiska i przedstawi zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków prokuratora, wydane na zasadach określonych dla kandydata na stanowisko prokuratora.

§ 2. Prokurator może przejść na swój wniosek w stan spoczynku po ukończeniu 60. roku życia, jeżeli jest kobietą oraz po ukończeniu 62. roku życia, jeżeli jest mężczyzną, gdy jednocześnie zajmował stanowisko prokuratora nie krócej niż przez okres 30 lat. Do okresu tego wlicza się okres zajmowania stanowiska sędziego, a także asesora Prokuratury lub asesora sądowego.

§ 3. Prokurator Generalny może wyrazić zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora po ukończeniu 65. roku życia, jeżeli jest to uzasadnione kwalifikacjami zawodowymi prokuratora, a przemawiają za tym racjonalne wykorzystanie kadr Prokuratury lub potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych jednostek organizacyjnych Prokuratury. W przypadku niewyrażenia zgody, prokuratorowi służy odwołanie do Krajowej Rady Prokuratury, której uchwała jest ostateczna. W przypadku niezakończenia postępowania związanego z dalszym zajmowaniem stanowiska prokuratora po ukończeniu przez niego wieku, o którym mowa w § 1, pozostaje on na stanowisku do czasu zakończenia tego postępowania.

§ 4. W razie wyrażenia zgody, o której mowa w § 3, prokurator może zajmować stanowisko nie dłużej niż do ukończenia 70. roku życia. Prokurator ten może przejść w stan spoczynku w każdym czasie za trzymiesięcznym uprzedzeniem, składając odpowiednie oświadczenie Prokuratorowi Generalnemu. Okres uprzedzenia ulega wydłużeniu o przysługujący prokuratorowi urlop wypoczynkowy niewykorzystany do końca okresu uprzedzenia. Na wniosek prokuratora Prokurator Generalny może udzielić zgody na przejście w stan spoczynku przed upływem okresu uprzedzenia.

§ 5. Prokurator Generalny wymienia dane dotyczące prokuratorów w stanie spoczynku, w zakresie określonym w art. 68a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.), za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 257. [Przejście w stan spoczynku z przyczyn zdrowotnych]

§ 1. Prokuratora przenosi się w stan spoczynku na jego wniosek albo na wniosek Prokuratora Generalnego lub właściwego prokuratora wojewódzkiego, jeżeli z powodu choroby lub utraty sił uznany został przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków prokuratora.

§ 2. Orzeczenie w sprawie trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków prokuratora lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych doręcza zainteresowanemu prokuratorowi, właściwemu prokuratorowi wojewódzkiemu oraz Prokuratorowi Generalnemu.

§ 3. Od orzeczenia lekarza orzecznika, o którym mowa w § 1 i 2, zainteresowanemu prokuratorowi, właściwemu prokuratorowi wojewódzkiemu oraz Prokuratorowi Generalnemu przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ciągu 21 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia.

§ 4. Przeniesienie prokuratora w stan spoczynku z powodu choroby lub utraty sił następuje z dniem uprawomocnienia się orzeczenia wydanego przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stwierdzającego trwałą niezdolność do pełnienia obowiązków prokuratora.

§ 5. Prokurator może być przeniesiony w stan spoczynku, jeżeli bez uzasadnionej przyczyny nie poddał się badaniu, o którym mowa w § 1, jeżeli z żądaniem badania wystąpił Prokurator Generalny lub właściwy prokurator wojewódzki.

§ 6. Koszty badania i wydania orzeczenia pokrywa Skarb Państwa.

Art. 258. [Ograniczenie prawa do stanu spoczynku]

§ 1. Stan spoczynku nie przysługuje osobie, która przed dniem uprawniającym do przejścia w ten stan przepracowała na stanowisku prokuratora w sposób ciągły okres krótszy niż:

- 1) 5 lat – gdy przyczyną przejścia w stan spoczynku byłyby niezdolność do pełnienia służby prokuratorskiej z powodu stanu zdrowia;
- 2) 10 lat – gdy przyczyną przejścia w stan spoczynku byłoby osiągnięcie wymaganego wieku.

§ 2. Ograniczenia prawa do stanu spoczynku, o którym mowa w § 1, nie stosuje się, jeżeli łączny okres pracy na stanowisku prokuratora wynosi co najmniej 15 lat.

§ 3. Do okresów, o których mowa w § 1, wlicza się okresy korzystania w tym czasie ze zwolnienia lekarskiego, jednakże łącznie nie więcej niż rok.

§ 4. Osobie, która nie nabyła prawa do stanu spoczynku z jednej z przyczyn, o których mowa w § 1, przysługują uprawnienia emerytalne lub rentowe ustalone na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 259. [Powrót ze stanu spoczynku]

§ 1. Jeżeli przeniesienie w stan spoczynku nastąpiło z przyczyn zdrowotnych, prokurator może powrócić do służby czynnej, jeżeli ustała przyczyna przeniesienia.

§ 2. Jeżeli przeniesienie w stan spoczynku nastąpiło z przyczyn zdrowotnych przed ukończeniem przez prokuratora 60. roku życia, prokurator obowiązany jest poddać się co roku do osiągnięcia tego wieku badaniu przez lekarza – orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w celu potwierdzenia lub wykluczenia dalszej niezdolności do pełnienia czynnej służby prokuratorskiej. Prokuratora Prokuratury Generalnej w stanie spoczynku kieruje na badanie Prokurator Generalny, a w przypadku pozostałych prokuratorów właściwy prokurator wojewódzki.

§ 3. W razie odmowy poddania się badaniu, o którym mowa w § 2, prokurator traci uprawnienia wynikające ze stanu spoczynku.

§ 4. W wypadku innym niż wskazany w § 1 prokurator może powrócić do służby czynnej ze stanu spoczynku wyłącznie za zgodą Prokuratora Generalnego.

§ 5. W celu wykonania praw, o których mowa w § 1 i 4, prokurator zgłasza Prokuratorowi Generalnemu zamiar powrotu na stanowisko zajmowane poprzednio albo wniosek o wyznaczenie stanowiska równorzędnego, jeżeli powrót na stanowisko zajmowane poprzednio nie jest możliwy z powodu likwidacji takiego stanowiska. Prokurator Generalny w terminie miesiąca wydaje w tej sprawie decyzję. W razie decyzji negatywnej prokuratorowi przysługuje odwołanie do Krajowej Rady Prokuratury, która rozpoznaje odwołanie w terminie 2 miesięcy i której decyzja jest ostateczna.

§ 6. Prokurator może ponowić wniosek o powrót ze stanu spoczynku w sytuacji, o której mowa w § 4, nie wcześniej niż po upływie roku od uprawomocnienia się poprzedniej decyzji negatywnej.

Art. 260. [Prokuratorzy wojskowi]

§ 1. W przypadku zwolnienia prokuratora do spraw wojskowych, będącego żołnierzem zawodowym, z zawodowej służby wojskowej pozostaje on na stanowisku prokuratora w danej jednostce organizacyjnej Prokuratury niezależnie od liczby stanowisk prokuratorskich w tej jednostce.

§ 2. Prawo do emerytury lub renty wojskowej ulega zawieszeniu, jeżeli osoba, o której mowa w § 1, po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej pozostaje na stanowisku prokuratorskim.

§ 3. W przypadku zbiegu prawa do uposażenia w stanie spoczynku z prawem do emerytury lub renty wojskowej wypłaca się osobie uprawnionej wyłącznie świadczenie wyższe albo przez nią wybrane.

Art. 261. [Odpowiedzialność dyscyplinarna w stanie spoczynku]

§ 1. Prokurator w stanie spoczynku jest obowiązany dochować godności prokuratora.

§ 2. Za uchybienie godności prokuratora po przejściu w stan spoczynku oraz uchybienie godności urzędu prokuratora w okresie pełnienia służby prokurator w stanie spoczynku odpowiada dyscyplinarnie.

§ 3. Do odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratorów w stanie spoczynku stosuje się odpowiednio przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów, z tym że zamiast kar przewidzianych dla prokuratorów w służbie czynnej sąd dyscyplinarny orzeka kary:

- 1) upomnienia;
- 2) nagany;
- 3) zawieszenia na okres od roku do 3 lat podwyższenia uposażenia, o którym mowa w art. 100 § 3 ustawy wskazanej w art. 262;
- 4) obniżenia uposażenia o 5–50% na okres od 6 miesięcy do 2 lat;
- 5) pozbawienia prawa do stanu spoczynku wraz z prawem do uposażenia.

§ 4. Jeżeli orzeczona została kara pozbawienia prawa do stanu spoczynku wraz z prawem do uposażenia, wyrok wywołuje skutek w postaci obniżenia do 50% uposażenia do czasu prawomocnego zakończenia

postępowania dyscyplinarnego. W razie prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego orzeczeniem kary innej niż kara pozbawienia prawa do stanu spoczynku wraz z prawem do uposażenia dokonuje się wyrównania uposażenia do pełnej wysokości.

§ 5. Skazanie prokuratora w stanie spoczynku prawomocnym wyrokiem sądu na pozbawienie praw publicznych za przestępstwo popełnione po przejściu w stan spoczynku, jak również przed przejściem w stan spoczynku, lub prawomocne orzeczenie kary wydalenia ze służby za przewinienie popełnione, w tym przed przejściem w stan spoczynku, powoduje utratę uprawnień do stanu spoczynku i uposażenia prokuratora oraz uposażenia rodzinnego członków jego rodziny.

§ 6. W razie orzeczenia kary wymienionej w § 3 pkt 5 lub w przypadkach przewidzianych w § 5, prokurator pozbawiony prawa do stanu spoczynku i uposażenia albo członek jego rodziny pozbawiony prawa do uposażenia rodzinnego nabywa prawo do emerytury lub renty, jeżeli spełnia warunki określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym. W takim wypadku stosuje się art. 237 § 3 i 4.

Art. 262. [Odpowiednie stosowanie przepisów o sędziach sądów powszechnych]

Do prokuratorów stosuje się odpowiednio przepisy art. 94d–94g oraz art. 99–102 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Art. 263. [Delegacja ustawowa – ustalanie i wypłacanie uposażeń prokuratorom w stanie spoczynku i członkom ich rodzin, terminy przekazania składek do ZUS]

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb ustalania i wypłacania uposażeń oraz uposażeń rodzinnych prokuratorom w stanie spoczynku i członkom ich rodzin oraz terminy przekazania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w art. 237 § 2, mając na względzie konieczność zapewnienia osobom uprawnionym ciągłości źródeł utrzymania oraz udogodnień w odbiorze uposażeń i uposażeń rodzinnych.

Rozdział 3 Asesorzy Prokuratury

Art. 264. [Mianowanie na stanowisko]

§ 1. Prokurator Generalny mianuje osobę na stanowisko asesora Prokuratury w prokuraturze rejonowej spośród kandydatów, którzy zgłosili się w konkursie na wolne stanowisko asesora Prokuratury.

§ 2. Prokurator Generalny może mianować asesorem Prokuratury osobę, która spełnia warunki określone w art. 208 § 1 pkt 1–6 i 8 lub § 2.

§ 3. Prokurator Generalny zasięga od właściwego komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji informacji o każdym z kandydatów do objęcia stanowiska asesora Prokuratury. Informacje o kandydacie do objęcia tego stanowiska uzyskuje się i sporządza na podstawie danych zawartych w policyjnych systemach teleinformatycznych.

§ 4. Prokurator Generalny, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Prokuratury, określi, w drodze zarządzenia, tryb przeprowadzania konkursu, o którym mowa w § 1.

Art. 265. [Zwolnienie ze stanowiska]

§ 1. Prokurator Generalny może zwolnić asesora Prokuratury ze służby z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli:

- 1) został ukarany w postępowaniu dyscyplinarnym karą inną niż wydalenie z zawodu i surowszą niż kara upomnienia;
- 2) co najmniej trzykrotnie nastąpiło wytknięcie mu dopuszczenia się oczywistej obrazy prawa, z których żadne nie zostało usunięte z akt, a pierwszego dopuścił się po upływie co najmniej 6 miesięcy okresu zajmowania stanowiska asesora Prokuratury.

§ 2. Prokurator Generalny zwalnia asesora Prokuratury ze służby z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli rzekł się on swego stanowiska.

§ 3. Prokurator Generalny zwalnia asesora Prokuratury bez okresu wypowiedzenia, jeżeli wyjdzie na jaw, że nie spełnia on warunków, o których mowa w art. 208 § 1, 3, 5, 6 lub 8.

§ 4. W wypadkach, o których mowa w § 1 i 2, art. 209 § 3–7 stosuje się odpowiednio. W wypadku, o którym mowa w § 3, art. 209 § 4–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 266. [Powierzenie czynności prokuratorskich]

Prokurator Generalny powierza asesorowi Prokuratury, na okres 3 lat wykonywanie czynności prokuratorskich bez prawa:

- 1) udziału w postępowaniu przed sądem apelacyjnym oraz w postępowaniu przed sądem okręgowym, z wyjątkiem postępowania w pierwszej instancji w sprawach, w których prowadził postępowanie przygotowawcze;
- 2) występowania przed Sądem Najwyższym, sporządzania środków zaskarżenia i wniosków do Sądu Najwyższego.

Art. 267. [Aprobata]

§ 1. Asesor podlega aprobacie polegającej na akceptacji projektu jego decyzji, która udzielana jest przez prokuratora przełożonego lub zwierzchnika służbowego poprzez zamieszczenie na nim odpowiedniej adnotacji, daty i podpisu oraz odcisnięcie pieczęci służbowej. W razie odmowy udzielenia aprobaty asesorowi udziela się konsultacji co do sposobu załatwienia sprawy lub usunięcia stwierdzonych uchybień, z zastrzeżeniem art. 24.

§ 2. Aprobacie podlegają sporządzone przez asesora Prokuratury postanowienia i inne decyzje:

- 1) w przedmiocie przedstawienia, zmiany lub uzupełnienia zarzutu;
- 2) w przedmiocie zastosowania, zmiany lub uchylecia środka zapobiegawczego;
- 3) kończące postępowanie przygotowawcze w całości lub w części, niezależnie od sposobu zakończenia lub odmawiające jego wszczęcia;
- 4) środki odwoławcze;
- 5) decyzje o zniesieniu klauzul niejawności z dokumentów, o których mowa w art. 55 § 3;
- 6) wystąpienia sygnalizacyjne, o których mowa w art. 50.

§ 3. Jeżeli asesor wykonuje obowiązki służbowe w sposób prawidłowy, prokurator przełożony może zwolnić w całości lub częściowo asesora

z aprobaty po upływie połowy okresu asesury, z zachowaniem losowej kontroli czynności, o których mowa w § 2.

§ 4. Jeżeli uzyskanie aprobaty przed podjęciem określonej decyzji jest niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione, a okoliczności sprawy wymagają niezwłocznego działania, asesor podejmuje decyzję samodzielnie, zawiadamiając bezzwłocznie o zajętym stanowisku prokuratora przełożonego lub zwierzchnika służbowego.

Art. 268. [Przepisy stosowane do asesorów Prokuratury]

§ 1. Do asesorów Prokuratury stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące prokuratorów, z wyłączeniem art. 5, art. 26, art. 27, art. 236 § 2–8, art. 237 i art. 256–263. Asesor może być delegowany wyłącznie do innej prokuratury rejonowej.

§ 2. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego asesora Prokuratury wynosi 90% wynagrodzenia zasadniczego prokuratora prokuratury rejonowej w stawce pierwszej, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego.

Rozdział 4 **Aplikanci prokuratorscy**

Art. 269. [Uprawnienia aplikanta prokuratorskiego]

§ 1. Aplikant prokuratorski uprawniony jest do wykonywania czynności, o których mowa w art. 279 § 2 i 3.

§ 2. Aplikant prokuratorski, po ukończeniu 12 miesięcy aplikacji prokuratorskiej, może występować przed sądem rejonowym w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o przestępstwa zagrożone karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności lub karą łagodniejszego rodzaju oraz o wykroczenia, a także przed tym sądem w postępowaniu wykonawczym.

Art. 270. [Przepisy posiłkowe]

Do aplikanta prokuratorskiego w zakresie nieuregulowanym w ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury

(Dz. U. z 2022 r. poz. 217 i 2695), stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy.

DZIAŁ VII PRACOWNICY PROKURATURY

Rozdział I Dyrektor do spraw finansów i administracji

Art. 271. [Powołanie dyrektora]

§ 1. W Prokuraturze Generalnej oraz w prokuraturach wojewódzkich powołuje się, a w prokuraturze rejonowej można powołać dyrektora do spraw finansów i administracji, zwanego dalej „dyrektorem”. Podstawą zatrudnienia dyrektora jest umowa o pracę.

§ 2. W prokuraturze rejonowej, w której nie powołano dyrektora, przypisane mu zadania wykonuje dyrektor do spraw finansów i administracji prokuratury wojewódzkiej.

§ 3. Prokurator Generalny może powołać zastępcę dyrektora Prokuratury Generalnej, a także zastępcę dyrektora prokuratury wojewódzkiej, jeżeli przemawiają za tym wielkość jednostki i zakres jego zadań.

§ 4. Przed powołaniem dyrektora i zastępcy dyrektora zasięga się informacji o kandydacie z Krajowego Rejestru Karnego.

Art. 272. [Kryteria na stanowisko dyrektora]

Na stanowisko dyrektora lub zastępcy dyrektora może być powołana osoba, która spełnia następujące warunki:

- 1) korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- 2) posiada tytuł zawodowy magistra albo równorzędny, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 3) posiada udokumentowaną wiedzę w zakresie zarządzania instytucjami publicznymi, finansów publicznych, prowadzenia inwestycji i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa;
- 4) posiada co najmniej 5-letni staż pracy;
- 5) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;

- 6) nie była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289);
- 7) nie jest przeciwko niej prowadzone postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

Art. 273. [Wynagrodzenie]

§ 1. Wynagrodzenie dyrektora odpowiada wynagrodzeniu zasadniczemu prokuratora danej jednostki organizacyjnej w przedostatniej stawce awansowej i jest powiększane o dodatek za wieloletnią pracę.

§ 2. Wysokość wynagrodzenia zastępcy dyrektora ustala szef jednostki organizacyjnej Prokuratury.

Art. 274. [Podległość służbowa dyrektora. Zastępstwo]

§ 1. Szef jednostki organizacyjnej Prokuratury, w której powołano dyrektora, jest jego przełożonym, rozstrzygając w razie sporu między dyrektorem a prokuratorami, asesorami Prokuratury i pracownikami jednostki.

§ 2. W razie nieobecności dyrektora jego obowiązki wykonuje zastępca dyrektora, a w razie jego braku szef jednostki organizacyjnej Prokuratury i jego zastępca.

Art. 275. [Zadania dyrektora]

Dyrektor jednostki organizacyjnej Prokuratury:

- 1) kieruje działalnością administracyjną tej jednostki oraz jednostek podległych, w których nie powołano odrębnego dyrektora;
- 2) realizuje zadania dyrektora instytucji gospodarki budżetowej, o których mowa w art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz wykonuje i nadzoruje zadania przypisane, na podstawie odrębnych przepisów, kierownikowi jednostki w zakresie finansowym i kontroli finansowej;
- 3) prowadzi i nadzoruje działalność inwestycyjną Prokuratury Generalnej lub prokuratorów wojewódzkich;

- 4) zapewnia i nadzoruje w ramach przyznaných środków finansowych gospodarowanie mieniem, w tym:
 - a) prawidłowe zaopatrzenie jednostki w urządzenia techniczne i materiały niezbędne do realizacji ustawowych obowiązków Prokuratury,
 - b) ochronę, użytkowanie i prawidłowy stan techniczny obiektów Prokuratury, w tym sieci telekomunikacyjnych i teleinformatycznych,
 - c) użytkowanie i prawidłowy stan techniczny pojazdów Prokuratury;
- 5) wykonuje zadania audytu wewnętrznego w obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3.

Art. 276. [Zakaz działalności politycznej]

Z zajmowaniem stanowiska dyrektora lub zastępcy dyrektora w jednostce organizacyjnej Prokuratury nie można łączyć przynależności do partii politycznych ani pełnienia funkcji publicznych.

Art. 277. [Oświadczenia majątkowe]

Dyrektor i zastępca dyrektora składają coroczne oświadczenia majątkowe, o których mowa w art. 232.

Art. 278. [Odpowiednie stosowanie przepisów]

§ 1. Do dyrektora oraz zastępcy dyrektora stosuje się odpowiednio przepisy art. 6–7, art. 9–11 oraz art. 14a–18 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2018 r. poz. 577).

§ 2. Do ustalania uprawnień do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej stosuje się zasady określone w przepisach wydanych na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury.

Rozdział 2

Asystenci prokuratora

Art. 279. [Uprawnienia asystentów]

§ 1. W jednostkach organizacyjnych Prokuratury mogą być zatrudnieni asystenci prokuratorów i starsi asystenci prokuratorów. Ilekroć w przepisach niniejszej ustawy jest mowa o asystentach prokuratorów, rozumie się przez to także starszych asystentów prokuratorów.

§ 2. Asystent prokuratora w zastępstwie i na podstawie pisemnego upoważnienia prokuratora jest uprawniony do:

- 1) wykonywania bieżących czynności nadzoru nad postępowaniem przygotowawczym;
- 2) realizacji analiz merytorycznych materiału dowodowego zebranego w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym;
- 3) samodzielnego przeprowadzania w toku postępowania przygotowawczego czynności procesowych:
 - a) przesłuchania świadka oraz konfrontacji osób,
 - b) przesłuchania podejrzanego, jeżeli nie jest ono połączone z czynnościami, o których mowa w art. 313 § 1 lub art. 314 Kodeksu postępowania karnego,
 - c) zatrzymania rzeczy i przeszukania,
 - d) oględzin,
 - e) udziału w otwarciu zwłok,
 - f) eksperymentu,
 - g) dokonywania ustaleń, o których mowa w art. 213 Kodeksu postępowania karnego,
 - h) zarządzenia przeprowadzenia wywiadu środowiskowego przez kuratora sądowego;
- 4) asystowania i udzielania pomocy prokuratorowi podczas udziału w rozprawie lub posiedzeniu przed sądem.

§ 3. Asystent prokuratora wykonuje samodzielnie czynności administracyjne związane z prowadzeniem i nadzorowaniem postępowań przygotowawczych oraz z przygotowaniem projektów decyzji kończących te postępowania.

§ 4. Asystent prokuratora wykonuje także inne czynności, zlecone przez prokuratora przełożonego lub zwierzchnika służbowego.

§ 5. Starszy asystent prokuratora, poza okresem stażu, o którym mowa w art. 282, jest również uprawniony do zastępowania prokuratora przed sądem karnym w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach, w których postępowanie przygotowawcze prowadzone było w formie dochodzenia. Asystentowi nie przysługuje prawo do cofnięcia aktu oskarżenia.

Art. 280. [Wymagania na stanowisku asystenta prokuratora]

§ 1. Na stanowisku asystenta prokuratora może być zatrudniony ten, kto:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich, a także nie był prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;
- 2) jest nieskazitelnego charakteru;
- 3) ukończył wyższe studia w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia uznane w Polsce;
- 4) ukończył 24 lata.

§ 2. Przed zatrudnieniem asystenta prokuratora szef danej jednostki organizacyjnej Prokuratury zasięga informacji o kandydacie z Krajowego Rejestru Karnego.

§ 3. Na stanowisku starszego asystenta prokuratora może być zatrudniony:

- 1) asystent, który zajmował stanowisko asystenta prokuratora przez co najmniej 8 lat, i nie był karany za przewinienia dyscyplinarne oraz uzyskiwał pozytywne okresowe oceny albo
- 2) osoba, która złożyła egzamin prokuratorski lub egzamin sędziowski.

§ 4. Szef danej jednostki organizacyjnej Prokuratury zasięga od właściwego komendanta Policji informację o każdym z kandydatów do objęcia stanowiska asystenta prokuratorskiego, zawierającą istotne dla oceny spełniania wymogu nieskazitelnego charakteru dane o:

- 1) zachowaniu świadczącym o naruszeniu przez niego porządku prawnego;
- 2) kontaktach ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;
- 3) okolicznościach wskazujących na uzależnienie od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych.

Art. 281. [Nabór kandydatów na stanowisko asystenta prokuratora]

§ 1. Prokurator Generalny lub właściwy prokurator wojewódzki, zwany w niniejszym przepisie „prokuratorem”, organizuje, w drodze konkursu, nabór kandydatów na stanowisko asystenta lub starszego asystenta prokuratora.

§ 2. Prokurator informuje o konkursie przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie jednostki organizacyjnej Prokuratury, na jej stronie internetowej we właściwym ze względu na siedzibę Prokuratury urzędzie pracy, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz może poinformować w inny sposób, w szczególności przez umieszczenie ogłoszenia w prasie.

§ 3. Konkurs przeprowadza komisja konkursowa powołana przez prokuratora.

§ 4. Konkurs ma na celu sprawdzenie wiedzy, umiejętności, predyspozycji oraz zdolności ogólnych kandydatów, niezbędnych do wykonywania obowiązków asystenta prokuratora.

§ 5. Komisja konkursowa po przeprowadzeniu konkursu, na podstawie jego wyników, może wyłonić rezerwową listę kandydatów na wypadek zaistnienia możliwości zatrudnienia większej liczby osób lub rezygnacji kandydata wyłonionego w drodze konkursu.

§ 6. Warunkiem ubiegania się o zatrudnienie na stanowisku asystenta prokuratora jest złożenie przez osobę ubiegającą się o zatrudnienie oświadczenia, że nie jest prowadzone przeciwko niej postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego.

§ 7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania konkursów na stanowisko asystenta prokuratora, w szczególności skład komisji konkursowych oraz sposób i tryb ich działania, etapy i przebieg konkursu, a także zakres i sposób udostępniania informacji kandydatowi, mając na uwadze właściwy dobór kadry asystentów w Prokuraturze.

§ 8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb uzyskiwania informacji przez komendanta Policji o osobie ubiegającej się o zatrudnienie na stanowisku asystenta prokuratora oraz wzór kwestionariusza informacji, mając na względzie charakter i miejsce pracy, sprawność uzyskiwania informacji, dbałość o ochronę dóbr osobistych kandydatów oraz ich praw i wolności chronionych konstytucyjnie.

Art. 282. [Staż asystencki]

§ 1. Osoby podejmujące po raz pierwszy pracę asystenta prokuratora odbywają staż asystencki w jednostce organizacyjnej Prokuratury, w której są zatrudniani. Staż trwa 6 miesięcy.

§ 2. Do czasu ukończenia stażu asystenta prokuratora zatrudnia się na podstawie umowy o pracę na czas określony, z możliwością jej wcześniejszego rozwiązania za dwutygodniowym wypowiedzeniem.

Art. 283. [Wynagrodzenie i inne świadczenia przysługujące asystentowi prokuratora]

§ 1. Asystentowi prokuratora przysługuje wynagrodzenie zasadnicze.

§ 2. Poza wynagrodzeniem zasadniczym asystentowi prokuratora przysługują:

- 1) dodatek za wieloletnią pracę,
- 2) nagrody jubileuszowe,
- 3) jednorazowa odprawa w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę.

§ 3. Asystentowi przysługuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze:

- 1) 5 dni roboczych – po 10 latach pracy,
- 2) 10 dni roboczych – po 15 latach pracy.

Art. 284. [Dopuszczenie asystenta prokuratora do egzaminu prokuratorского]

§ 1. Asystent lub starszy asystent prokuratora, który ukończył wyższe studia prawnicze i uzyskał tytuł magistra, może przystąpić do egzaminu prokuratorского:

- 1) po przepracowaniu 8 lat na jednym z tych stanowisk lub łącznie na obu stanowiskach albo
- 2) po przepracowaniu 5 lat na tym stanowisku, jeżeli przez okres co najmniej 3 lat pracował w prokuraturze rejonowej.

§ 2. Wniosek o dopuszczenie do egzaminu prokuratorского asystent prokuratora zgłasza dyrektorowi Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na 3 miesiące przed terminem egzaminu, uiszczając wymaganą opłatę.

§ 3. W przypadku złożenia przez asystenta prokuratora, nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu prokuratorskiego, pisemnego oświadczenia o odstąpieniu od udziału w egzaminie, dyrektor Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, na wniosek kandydata, zwraca 2/3 uiszczonych opłat.

§ 4. O złożeniu wniosku o dopuszczenie do egzaminu prokuratorskiego asystent prokuratora niezwłocznie zawiadamia Prokuratora Generalnego oraz prokuratora przełożonego.

§ 5. Asystent prokuratora, który spełnia warunek wskazany w § 1 oraz zdał egzamin adwokacki lub radcowski, może ubiegać się o powołanie na stanowisko asesora Prokuratury bez konieczności złożenia egzaminu prokuratorskiego.

Art. 285. [Delegacja ustawowa – zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów prokuratorów, wynagrodzenie]

§ 1. Prokurator Generalny określi, w drodze zarządzenia, szczegółowy zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów prokuratorów, mając na uwadze zasady sprawności, racjonalności, ekonomicznego i szybkiego działania, zapewniając rzetelne wykonywanie powierzonych zadań.

§ 2. Rada Ministrów w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia asystentów prokuratorów, uwzględniając, że wynagrodzenie asystentów różnicowane jest posiadanym stopniem służbowym oraz stażem pracy. Najniższe wynagrodzenie zasadnicze asystenta prokuratora nie może być niższe niż 50% wynagrodzenia prokuratora prokuratury rejonowej w stawce pierwszej.

Art. 286. [Przepisy posiłkowe]

§ 1. Do asystentów prokuratora stosuje się odpowiednio art. 227, art. 228 § 2 i 3, art. 229, art. 230, art. 231, art. 232 § 1–7 i § 9, art. 233, art. 242, art. 245 oraz art. 247.

§ 2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do asystentów prokuratora stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury.

Rozdział 3 Urzędnicy

Art. 287. [Status ogólny]

§ 1. W powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury zatrudnieni są urzędnicy i inni pracownicy.

§ 2. Zasady zatrudniania urzędników i innych pracowników oraz ich obowiązki i prawa określają odrębne przepisy.

§ 3. Najniższe wynagrodzenie zasadnicze urzędnika Prokuratury nie może być niższe niż 50% wynagrodzenia prokuratora prokuratury rejonowej w stawce pierwszej.

§ 4. Urzędnikowi Prokuratury przysługuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze:

- 1) 5 dni roboczych – po 10 latach pracy,
- 2) 10 dni roboczych – po 15 latach pracy.

DZIAŁ VIII PRZEPIS KOŃCOWY

Art. 288. [Wejście ustawy w życie]

Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie z dnia _____ r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. _____).

2. Uzasadnienie do projektu ustawy – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej

Należy zacząć od tego, że jak już wspomniano we wstępie do niniejszej książki, pierwszym, od razu zwracającym uwagę elementem nowej koncepcji, jest nadanie instytucji nowej nazwy, tj. Prokuratura Rzeczypospolitej Polskiej. Prokuratura służyć ma bowiem Państwu Polskiemu i jego obywatelom oraz osobom przebywającym pod jego jurysdykcją, nie zaś opcji politycznej dzierżącej władzę w kraju w danym czasie.

Przygotowany projekt w systematyce nawiązuje swoją konstrukcją do innych ustaw charakterystycznych dla instytucjonalnej organizacji wymiaru sprawiedliwości takich jak Prawo o ustroju sądów powszechnych czy Prawo o ustroju sądów administracyjnych. Stąd zastosowanie rozdziałów (w niektórych przypadkach podzielonych także na oddziały) pogrupowanych w działy oraz przyjęcie w artykułach jednostek redakcyjnych w postaci paragrafów, zamiast ustępów.

Projekt zawiera osiem działów.

Pierwszy, „**Podstawowe zadania i zasady działania Prokuratury**”, nosi w pewnym stopniu charakter wewnętrznej konstytucji Prokuratury. Dział drugi, „**Działalność Prokuratury**” stara się przede wszystkim wielopłaszczyznowo sprecyzować zadania Prokuratury, formuły ich realizacji oraz kompetencje prokuratorskie. Dział trzeci, „**Organizacja Prokuratury**” definiuje strukturę organizacyjną instytucji. Dział czwarty, „**Samorząd Prokuratury**”, odnosi się do kształtu, kompetencji i zasad działania przywróconej Krajowej Rady Prokuratury, zastępującej Krajową Radę Prokuratorów, oraz na nowo kształtuje i bardzo znacząco wzmacnia samorząd prokuratorski niższych szczebli w postaci zgromadzeń prokuratorów prokuratur wojewódzkich i zebrań prokuratorów. Dział piąty, „**Odpowiedzialność karna i profesjonalna prokuratorów**”, choć wprowadza liczne, nowe rozwiązania (np. włączenie do prokuratorskiego sądownictwa dyscyplinarnego w pewnym zakresie sędziów sądów okręgowych) lub przywraca wcześniejsze (np. odtworzenie Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego), to przede wszystkim stara się uporządkować i doprecyzować tę materię, która zarówno w obecnej ustawie, jak i we wcześniejszym

ustawodawstwie pozostawała niebywale niedoregulowana, powodując różnego typu problemy. Działy szósty i siódmy, „**Prokuratorzy i asesory Prokuratury. Aplikanci prokuratorscy**” oraz „**Pracownicy Prokuratury**”, regulują szczegółowo status zawodowy tych grup (z tym zastrzeżeniem, że w odniesieniu do urzędników podstawowym aktem prawnym w tym zakresie jest ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratur. Dział ósmy, „**Przepis końcowy**” zawiera tylko jeden artykuł, przekazujący datę wejścia w życie ustawy do określenia przez ustawę – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.

Poniżej omówiono poszczególne rozwiązania ustawowe, skupiając się jednak przede wszystkim na propozycjach najważniejszych, szczególnie tych, które mocno odbiegają od dotychczasowego modelu. Dla większej przejrzystości w tym wypadku zastosowano formułę tabelaryczną, uwzględniającą omówienie poszczególnych przepisów lub ich grup.

Dział I PODSTAWOWE ZADANIA I ZASADY DZIAŁANIA PROKURATURY		
Rozdział 1		Przepisy ogólne
Art. 1.	Prokuratorzy	Przepis nie wprowadza istotnych zmian w stosunku do bieżącego wskazania zakresu podmiotowego prokuratorów. Koreluje jednak z propozycją likwidacji pionu Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Instytucie Pamięci Narodowej.
Art. 2.	Zadania Prokuratury	Przepis podkreśla rolę Prokuratury jako strażnika praworządności, ale także podkreśla obowiązek ochrony Konstytucji. Bardziej szczegółowe określenie zakresu czuwania nad ściganiem przestępstw przekazuje do innych regulacji ustawowych, co koreluje z proponowanym w ramach tekstu niniejszej ustawy i zmiany Kodeksu postępowania karnego ograniczeniem śledczej roli prokuratorów tylko do śledztw.
Art. 3.	Reprezentacja interesu publicznego	Paragraf 1 zachowuje brzmienie z aktualnie obowiązującego art. 5 Prawa o prokuraturze. W § 2 wprowadza się doprecyzowanie zasad udziału prokuratora w postępowaniach o charakterze cywilnym i administracyjnym.

Dział I		
PODSTAWOWE ZADANIA I ZASADY DZIAŁANIA PROKURATURY		
Art. 4.	Prokuratorzy Sił Zbrojnych RP	Przepis utrzymuje konstrukcję z aktualnie obowiązującego Prawa o prokuraturze.
Art. 5.	Nieusuwalność prokuratorów	Przepis określa ogólne zasady nieusuwalności prokuratorów oraz pozbawiania ich tego statusu.
Art. 6.	Zakaz delegacji przymusowej	W reakcji na kontrowersyjne i nie raz trudne do zaakceptowania lub zrozumienia decyzje o delegowaniu prokuratorów do innych jednostek organizacyjnych Prokuratury przepis wprowadza ściśle określone zasady w tej mierze, zarówno co do delegacji horyzontalnych, jak i wertykalnych. Fundamentalną zasadą jest radykalne ograniczenie możliwości delegacji bez zgody zainteresowanego.
Art. 7.	Sprawozdanie Prokuratora Generalnego	Przepis przewiduje coroczny obowiązek sprawozdawczy Prokuratora Generalnego z działalności Prokuratury wobec najważniejszych organów państwowych. Ma on jednak charakter wyłącznie informacyjny. Dodatkowo Prezydent, premier oraz Krajowa Rada Prokuratury mogą zażądać od Prokuratora Generalnego informacji na określony temat związany ze strzeżeniem praworządności oraz czuwaniem nad ściganiem przestępstw. Chodzi tu o zagadnienia problemowe, nie zaś o informacje dotyczące konkretnych spraw.
Art. 8.	Obowiązek udzielania pomocy Prokuraturze	Przepis zachowuje brzmienie aktualnie obowiązującego art. 10 Prawa o prokuraturze, z niewielką poprawką redakcyjną.
Art. 9.	Pracodawcy	Przepis stanowi <i>novum</i> – jasno określa, kto jest pracodawcą poszczególnych grup prokuratorów, co <i>de lege lata</i> , a także pod rządami ustawy z 1985 r. rodzi i rodziło niejasności i trudności interpretacyjne, zwłaszcza w odniesieniu do prokuratorów prokuratur rejonowych.
Art. 10.	Delegacja ustawowa	Przepis utrzymuje konieczność wydania nowego regulaminu Prokuratury, a także regulaminu pracy sekretariatu (tzw. regulaminu biurowości), jednakże zmniejsza zakres jego regulacji, a przede wszystkim przekazuje go do formuły zarządzenia określanego przez Prokuratora Generalnego, jako podmiotu odpowiedzialnego za prawidłowe, efektywne doprecyzowanie sprawnego funkcjonowania jednostek organizacyjnych Prokuratury i pracy prokuratorowskiej.

Dział I		
PODSTAWOWE ZADANIA I ZASADY DZIAŁANIA PROKURATURY		
Rozdział 2		Prokurator Generalny, zastępcy Prokuratora Generalnego, prokuratorzy sprawujący inne funkcje kierownicze
Art. 11.	Kierownictwo Prokuratury	<p>Ustawa likwiduje funkcję Prokuratora Krajowego i przekazuje całość władztwa w ręce samodzielnego Prokuratora Generalnego (niełączącego funkcji ze stanowiskiem Ministra Sprawiedliwości) i jego zastępców.</p> <p>Ustawa wprowadza zasadę 6-letniej kadencji Prokuratury Generalnej i jego zastępców. Prokurator Generalny nie może pozostać na tym stanowisku na kolejną, bezpośrednio następującą kadencję.</p>
Art. 12.	Prokurator Generalny	<p>Ustawa prowadzi sztywno określoną regułę, że Prokuratorem Generalnym zostać może wyłącznie osoba powołana wcześniej na stanowisko prokuratora, sędziego sądu powszechnego lub sędziego Sądu Najwyższego, posiadająca łącznie co najmniej 15-letni staż pracy na przynajmniej jednym z tych stanowisk, z tym że w przypadku sędziów musi się to wiązać z przynajmniej 3-letnim okresem pracy w Prokuraturze na wcześniejszym etapie kariery zawodowej. Stanowisko Prokuratora Generalnego ma charakter przede wszystkim zarządczy i wymaga posiadania choćby podstawowego doświadczenia w zakresie wewnętrznego funkcjonowania Prokuratury.</p> <p>Ustawa wprowadza też pewne ograniczenia wiekowe dla kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego, choć nie wyklucza osób pozostających w stanie spoczynku, o ile nie upłynęło zbyt dużo czasu od przejścia w ten stan (mniej niż 5 lat).</p> <p>Dla ograniczenia upolitycznienia kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego ustawa wyklucza z tego kręgu każdą osobę, która w okresie 10 lat przed ostatnim dniem terminu do zgłoszenia kandydatury na to stanowisko wykonywała mandat posła lub senatora.</p>
Art. 13.	Powołanie Prokuratora Generalnego	<p>Przepis szczegółowo reguluje procedurę powołania Prokuratora Generalnego. Warto zwrócić uwagę przede wszystkim na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • większą demokratyzację wyboru przez nadanie prawa do zgłoszenia kandydatury przez zgromadzenie prokuratorów prokuratury wojewódzkiej, pod warunkiem zebrania co najmniej 300 podpisów prokuratorów, bez względu na ich stanowisko służbowe, na rzecz poparcia kandydata;

Dział I		
PODSTAWOWE ZADANIA I ZASADY DZIAŁANIA PROKURATURY		
		<ul style="list-style-type: none"> • wymóg konsensusu wyboru Prokuratora Generalnego między Sejmem a Senatem; • mechanizm wyboru Prokuratora Generalnego przez Krajową Radę Prokuratury „w drugim kroku”, w razie braku zgody politycznej w tej kwestii w parlamencie.
Art. 14.	Odwołanie oraz wygaśnięcie kadencji Prokuratora Generalnego	Przepis określa precyzyjnie zasady ewentualnego przedwczesnego zakończenia pełnienia funkcji Prokuratora Generalnego.
Art. 15.	Stan spoczynku i inne uprawnienia Prokuratora Generalnego	<p>W celu wzmocnienia niezależności Prokuratora Generalnego przepisy § 1 i 2 zabezpieczają jego prawa związane ze statusem zawodowym po zakończeniu kadencji w terminie, a także w § 3 określa zasady w razie przedwczesnego zakończenia.</p> <p>W razie terminowego ustania kadencji Prokurator Generalny może:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozostać na stanowisku prokuratora Prokuratury Generalnej, z prawem przejścia w każdym czasie po zakończeniu kadencji w stan spoczynku, bez względu na osiągnięty wiek, lub • objąć stanowisko sędziego we wskazanej przez siebie Izbie Sądu Najwyższego.
Art. 16.	Ograniczenia gwarancyjne Prokuratora Generalnego	Odwrotnością art. 15, o tym samym celu – wzmocnienie niezależności Prokuratora Generalnego – jest art. 16, wykluczający w okresie kadencji jakąkolwiek aktywność zawodową Prokuratora Generalnego, pełnienie przez niego innych funkcji publicznych (z wyjątkiem ustawowo przewidzianych) oraz działalność polityczną i związkową, a także inną, naruszającą zasadę niezależności.
Art. 17.	Powołanie i odwołanie zastępców Prokuratora Generalnego	<p>Przepis określa, że liczba zastępców Prokuratora Generalnego wynosi od 2 do 4. Wyznacza ich Prokurator Generalny, a powołuje formalnie Prezydent RP, który nie może uchylić się od tej powinności. Z uwagi na doniosłość funkcji Zastępcy Prokuratora Generalnego, to Prokurator Generalny musi mieć wyłączny wpływ na dobór swoich najbliższych współpracowników.</p> <p>Zastępców Prokuratora Generalnego nie obejmuje zakaz ponowienia kadencji, co sprzyjać może utrzymaniu większej ciągłości zarządzania w określonych obszarach, jeżeli nowy Prokurator Generalny będzie chciał kontynuować nadany kierunek zarządu.</p>

Dział I		
PODSTAWOWE ZADANIA I ZASADY DZIAŁANIA PROKURATURY		
Art. 18.	Kadencyjność stanowisk kierowniczych	<p>Przepis wprowadza 4-letnią kadencję dla prokuratorów wojewódzkich i prokuratorów rejonowych oraz ich zastępców. Krótsza kadencja w stosunku do 6-letniej Prokuratora Generalnego i jego zastępców dyktowana jest wprowadzeniem narzędzia weryfikacji przez najwyższe kierownictwo Prokuratury prawidłowości działania tego szczebla kierowniczego i możliwości jego wymiany w przypadku oceny negatywnej.</p> <p>Ponadto kadencje te będą zawsze wygasać po upływie maksymalnie 6 miesięcy od zakończenia kadencji Prokuratora Generalnego, aby umożliwić nowemu Prokuratorowi Generalnemu w zakresie przewidzianym ustawą wpływ na nowe ukształtowanie kadry kierowniczej.</p> <p>Jednocześnie przepis stanowi, że prokuratorzy wojewódzcy i rejonowi oraz ich zastępcy będą mogli powtarzać (kontynuować) kadencje bez ograniczeń, jeżeli ich praca na tych stanowiskach będzie znajdować akceptację.</p> <p>Przepis określa również czytelnie zasady tzw. powierzenia funkcji kierowniczej, którego definicji i zasad nie sposób dopatrzeć się w dotychczasowych przepisach, co rodzi pole do nadużyć i niejasności kompetencyjnych.</p>
Art. 19.	Zastępstwo Prokuratora Generalnego i delegacja kompetencji	Przepis precyzuje zasady zastępstwa Prokuratora Generalnego przez jego zastępców.
Art. 20.	Doradcy Prokuratora Generalnego	Przepis utrzymuje prawo do powołania przez Prokuratora Generalnego doradców, z tym że w przypadku prokuratorów lub sędziów w stanie spoczynku nie może przysługiwać za to wynagrodzenie, a jedynie zwrot kosztów.
Rozdział 3		Niezależność Prokuratury i prokuratorów
Art. 21.	Niezależność Prokuratury	Przepis podkreśla deklaratywnie zewnętrzną niezależność Prokuratury i prokuratorów, z zastrzeżeniem sądowej kontroli ich działań. Przepis jako <i>novum</i> ponownie podkreśla doniosłość stania na straży nie tylko ustaw, ale także przepisów Konstytucji.

Dział I		
PODSTAWOWE ZADANIA I ZASADY DZIAŁANIA PROKURATURY		
Art. 22.	Bezstronność prokuratora	Przepis zachowuje brzmienie aktualnie obowiązującego art. 6 Prawa o prokuraturze (z niewielką modyfikacją), podtrzymując deklaratywnie zasadę bezstronnego działania Prokuratora Generalnego i pozostałych prokuratorów w realizacji jego zadań.
Art. 23.	Zarządzenia, wytyczne, polecenia	Przepis, choć jako taki nie stanowi nowości, to po raz pierwszy stara się czytelnie określić różnice merytoryczne pomiędzy zarządzeniem, wytycznymi a poleceniami, stanowiąc tym samym element systemu gwarancji wewnętrznej niezależności prokuratorów.
Art. 24.	Zakres niezależności prokuratora	Przepisy definiują istotę wewnętrznej niezależności prokuratora, określając ją znacznie szerzej niż <i>de lege lata</i> , a także szerzej, niż czyniono to w przepisach ustawy o prokuraturze po 1990 r. Niezależność ta nie ma jednak charakteru totalnego, albowiem Prokuratura pozostaje instytucją hierarchiczną, choć o mniejszej skali w tym aspekcie. Przełożeni prokuratora powinni jednak dysponować pewnymi elementami nie tylko perswazji, ale także realnego wpływu, biorąc przy tym czytelną odpowiedzialność za tego typu decyzje zarządczo-nadzorcze.
Art. 25.	Władcze uprawnienia przełożonych	
Art. 26.	Ustalenie sankcji karnych	
Art. 27.	Zasady zmiany prokuratora referenta	Z uwagi na zdarzające się od wielu lat nieczytelne, nie tylko dla opinii publicznej, ale nierzadko dla samych prokuratorów, sytuacje zmiany prokuratora referenta sprawy (odebrania śledztwa, rzadziej funkcji oskarżyciela publicznego), przepis wprowadza zrozumiałe kryteria dopuszczalności takiej zmiany.
Art. 28.	Nadzór procesowy i konsultacyjny prokuratora nadrzędnego	W ramach wzmocnienia niezależności wewnętrznej prokuratorów przepis całkowicie likwiduje tzw. zwierzchni nadzór służbowy realizowany przez prokuratora jednostki wyższego rzędu nad sprawą prowadzoną w jednostce niższej. Ustawa utrzymuje nadzór wyłącznie instancyjny, gdy prokurator nadrzędy jest instancją odwoławczą wedle przepisów Kodeksu postępowania karnego (względnie innej ustawy). Możliwe jest natomiast zastosowanie konsultacji, bez instrumentów władczych i wyłącznie na wniosek prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze. Funkcje kontrolne realizować będzie wyłącznie Inspektorat Prokuratury, jeżeli w konkretnej sprawie zajmą ku temu przesłanki.

Dział I		
PODSTAWOWE ZADANIA I ZASADY DZIAŁANIA PROKURATORY		
Rozdział 4		Budżet Prokuratury
Art. 29.	Samodzielność budżetowa	Przepisy ustanawiają przede wszystkim samodzielność budżetową Prokuratury. Ponadto sztywno, w zakresie minimalnym, wiążą finansowanie działania instytucji z Produktem Krajowym Brutto. Obszaru tego w przypadku tak newralgicznej dla bezpieczeństwa i stabilności państwa instytucji nie można bowiem pozostawić do całkowicie swobodnej decyzji większości parlamentarnej. Jedyne górna granica wydatków może corocznie pozostawać polem uzgodnień politycznych.
Art. 30.	Dysponent budżetowy	
Art. 31.	Finansowanie prokuratorów ds. wojskowych	

Dział II		
DZIAŁALNOŚĆ PROKURATORY		
Rozdział 1		Zasady ogólne
Art. 32.	Obciążenie prokuratorów obowiązkami służbowymi	Przepis inkorporuje – zawierane dotychczas w wewnętrznych regulaminach Prokuratury (w tym w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, Dz. U. z 2017 r. poz. 1206 ze zm.) – zasady równomierności obciążenia prokuratorów pracą, a także promowania specjalizacji prokuratorów zgodnie z ich doświadczeniem, dodatkowym wykształceniem i zainteresowaniami zawodowymi. W przypadku prokuratorów pełniących funkcje zwłaszcza kierownicze ustawa podtrzymuje zasadę konieczności utrzymania ich stałego, choć oczywiście ograniczonego, kontaktu z realiami bieżącego prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz pełnienia funkcji oskarżycielskich. Nie dotyczy to tylko, z oczywistych względów, prokuratorów w Prokuraturze Generalnej.
Art. 33.	Prawidłowość i terminowość czynności i decyzji	Przepis deklaratywnie podkreśla wagę prawidłowości i terminowości czynności prokuratorowskich, a w szczególności należytą treść i formę postanowień, zarządzeń i innych pism procesowych oraz rzetelność ustnych sprawozdań i ścisłość informacji. Za poważne uchybienia w tej sferze grozi odpowiedzialność służbowa i dyscyplinarna. Przepis ten jest immanentnie związany z poszerzeniem zakresu niezależności prokuratorowskiej, albowiem odpowiednia samodzielność zawsze wiąże się z adekwatnym obszarem odpowiedzialności.

Dział II DZIAŁALNOŚĆ PROKURATORY		
Art. 34.	Zespoły śledcze	Przepis reguluje ogólne zasady działania prokuratorskich zespołów śledczych, które w praktyce występują od dawna i są niezbędnym instrumentem realizacji niektórych, szczególnie skomplikowanych zadań (śledztw).
Art. 35.	Specjalizacja prokuratorów	Przepis wprowadza na poziomie ustawowym możliwość specjalizacji prokuratorów. Wskazuje, że w strukturze organizacyjnej jednostek Prokuratury powinna ona obejmować zwłaszcza tematykę cyberprzestępczości, przestępczości gospodarczej, przestępczości finansowej i skarbowej, przestępstw w komunikacji oraz przestępstw przeciwko wolności seksualnej.
Art. 36.	Zasada indyferencji, delegacji oraz dewolucji czynności	Przepis określa zasady indyferencji decyzji prokuratorskich (ważność niezależnie od osoby prokuratora, z wyjątkiem czynności zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji), utrzymuje zasadę możliwości delegacji czynności do prokuratorów podległych oraz przejmowania spraw do jednostki wyższego rzędu z jednostki niższego rzędu. Istotnym <i>novum</i> jest § 4 stanowiący, że w okresie czasowej przerwy w wykonywaniu obowiązków służbowych (zwłaszcza takich jak choroba czy urlop wypoczynkowy) przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego przydzielone mu postępowanie przygotowawcze, inny prokurator podejmuje wyłącznie czynności niecierpiące zwłoki.
Art. 37.	Zasada względnej alokacji spraw	Ustawa wprowadza jasno określony mechanizm zezwalający Prokuratorowi Generalnemu oraz prokuratorowi wojewódzkiemu na przydzielanie i przenoszenie spraw w obrębie podległych jednostek, z pominięciem właściwości miejscowej lub/i rzeczowej. Za istnieniem tego mechanizmu przemawia konieczność, w szczególnych wypadkach zwłaszcza przed rozpoczęciem śledztwa, poprowadzenia sprawy przez najlepiej przygotowanych prokuratorów. Ustawa zastrzega jednak, że swoboda decyzyjności jest tu ograniczoną regulacją art. 27, dotyczącego zasad zmiany prokuratora referenta.
Art. 38.	Dyspozycja informacją śledczą	Przepis kształtuje zasady udzielania informacji ogólnych, a także z konkretnych postępowań podmiotom zewnętrznym: <ul style="list-style-type: none"> • Prokurator Generalny, zastępcy Prokuratora Generalnego lub inni upoważnieni przez nich prokuratorzy mogą przedstawić organom władzy publicznej informacje dotyczące działalności Prokuratury, w tym

Dział II DZIAŁALNOŚĆ PROKURATORY		
		<p>także informacje dotyczące konkretnych spraw, jeżeli informacje takie mogą być istotne dla bezpieczeństwa państwa lub jego prawidłowego funkcjonowania; wymaga to pisemnego udokumentowania włączanego do akt podręcznych sprawy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prokurator Generalny, zastępcy Prokuratora Generalnego oraz szefowie jednostek Prokuratury mogą przekazać przedstawicielom środków masowego przekazu osobiście lub upoważnić w tym celu innego prokuratora informacje z toczącego się postępowania przygotowawczego lub dotyczące działalności Prokuratury, z wyłączeniem informacji niejawnych, mając na uwadze ważny interes publiczny; • jednakże na etapie postępowania przygotowawczego podanie powyższych informacji wymaga zgody prokuratora prowadzącego lub nadzorującego to postępowanie, z wyjątkiem sytuacji, gdy informację przekazuje bezpośrednio Prokurator Generalny lub któryś z jego zastępców; • prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze może samodzielnie przekazać informacje, mając na uwadze ważny interes publiczny, chyba że sprzeciwi się temu prokurator przełożony.
Art. 39.	Czynności oskarżycielskie	Przepis w § 1 zachowuje brzmienie z aktualnie obowiązującego Prawa o prokuraturze. Natomiast w § 2 istotnie modyfikuje zasady postępowania prokuratora w przypadku, gdy przebieg przewodu sądowego nie potwierdza winy oskarżonego.
Art. 40.	Wizyty i lustracje	Przepis utrzymuje formuły kontroli pracy jednostki organizacyjnej Prokuratury poprzez wizyty i lustracje (jeżeli zachodzi taka potrzeba), doprecyzowując charakter obu tych form. Jednocześnie jednak wskazuje na wyjątkowość wizytacji jako formy całościowego badania pracy. Ponadto, co jest <i>novum</i> , ustawa wprowadza zapis, że przed rozpoczęciem wizytacji lub lustracji dopuszczalne jest poinformowanie jednostki organizacyjnej Prokuratury nią objętej jedynie o terminie rozpoczęcia czynności, planowanym okresie ich trwania oraz ogólnym przedmiocie. Dodatkowo niedopuszczalne jest organizowanie wizytacji lub lustracji w sposób umożliwiający samodzielne wytypowanie przez

Dział II DZIAŁALNOŚĆ PROKURATORY		
		objętą nią jednostkę organizacyjną Prokuratury spraw lub zakresu tematycznego objętego tymi czynnościami. Ma to zapobiegać dobieraniu spraw (manipulowaniu nimi) przez jednostkę kontrolowaną pod kątem spodziewanych wyników kontroli.
Art. 41.	Podpis elektroniczny	Przepis zachowuje brzmienie aktualnie obowiązującego art. 68 Prawa o prokuraturze, dostosowując go jedynie do nowej struktury organizacyjnej Prokuratury.
Rozdział 2		Szczegółowe kompetencje i formy realizacji zadań
Art. 42.	Ogólne uprawnienia Prokuratury	Przepis w dużym stopniu powiela zapisy z obowiązującego art. 3 Prawa o prokuraturze, z uwzględnieniem jednak ograniczenia funkcji śledczej Prokuratury tylko do śledstw.
Art. 43.	Ochrona praworządności	Przepis zachowuje brzmienie z aktualnie obowiązującego Prawa o prokuraturze (art. 69).
Art. 44.	Wniosek do Trybunału Konstytucyjnego	Przepis na poziomie ustawowym potwierdza konstytucyjne uprawnienie Prokuratora Generalnego, wynikające z art. 188 oraz art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji.
Art. 45.	Wniosek o ułaskawienie	Przepis nieznacznie modyfikuje regulację z aktualnie obowiązującego Prawa o prokuraturze (art. 65 § 1).
Art. 46.	Kontrola aktów prawnych samorządu terytorialnego	Przepis zachowuje brzmienie z aktualnie obowiązującego Prawa o prokuraturze (art. 70).
Art. 47.	Wystąpienie sygnalizacyjne Prokuratora Generalnego i jego zastępców	Przedmiotowy przepis, obecny już <i>de lege lata</i> , jednakże w znacznie węższym zakresie, ma niezwykle istotne znaczenie z punktu widzenia ochrony praworządności. <i>Expressis verbis</i> poszerza on krąg podmiotów o zastępców Prokuratora Generalnego w zakresie prawa do kierowania wystąpień sygnalizacyjnych do naczelnych i centralnych organów administracji państwowej. Ponadto przyznaje prawo do takich wystąpień prokuratorom wojewódzkim w obrębie ich właściwości miejscowej w stosunku do wojewodów, terenowych organów administracji niespolonej o zasięgu wojewódzkim, a także

Dział II DZIAŁALNOŚĆ PROKURATORY		
		niższych szczebli oraz organów samorządu terytorialnego wszystkich szczebli, a prokuratorom rejonowym w stosunku do powiatowych i gminnych organów samorządu terytorialnego oraz terenowych organów administracji niezespólonej o zasięgu powiatowym lub gminnym. Wreszcie, w razie braku reakcji na wystąpienie, określa surową odpowiedzialność finansową osoby kierującej i samej instytucji – adresata (z prawem do zaskarżenia postanowienia prokuratora do właściwego sądu okręgowego).
Art. 48.	Zewnętrzne wytyczne Prokuratora Generalnego i jego zastępców	Przepis zachowuje kierunek regulacji z aktualnie obowiązującego Prawa o prokuraturze. Położono w nim jednak nacisk na wytyczne w postępowaniach dotyczących spraw, w których obowiązki oskarżyciela przed sądem pełni następnie prokurator.
Art. 49.	Informacja o stanie przestępczości wojskowej	Przepis zachowuje zasadę informacyjną określoną w aktualnie obowiązującym Prawie o prokuraturze, z dostosowaniem jedynie do nowej struktury organizacyjnej Prokuratury.
Art. 50.	Wystąpienie sygnalizacyjne prokuratora	Przepis zachowuje brzmienie obowiązującego art. 58 Prawa o prokuraturze. Dodano jedynie, podobnie jak w przypadku art. 47, sankcję finansową za ignorowanie wystąpienia prokuratora.
Art. 51.	Żądanie wszczęcia postępowania pozakarnego	Przepis zachowuje brzmienie obowiązującego art. 59 Prawa o prokuraturze.
Art. 52.	Odpowiedzialność za niewykonanie polecenia prokuratora	Przepis zachowuje zasadę z obowiązującego Prawa o prokuraturze, nakładając jednak w stosunku do zwierzchnika osoby, która nie wykonała polecenia lub żądania prokuratora, obowiązki informacyjne wobec prokuratora.
Art. 53.	Nadzór prawny nad czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi	Przepis określa zasady ogólne sprawowania nadzoru nad czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi, odsyłając do ustaw szczegółowych w tym zakresie. Przepis poszerza o Zastępcę Prokuratora Generalnego, prokuratora wojewódzkiego oraz naczelnika wydziału śledczego Biura Prokuratury do Spraw Przestępczości Zorganizowanej prawo do złożenia wniosku do odpo-

Dział II DZIAŁALNOŚĆ PROKURATORY		
		<p>wiedniego organu o przeprowadzanie takich czynności, jeżeli pozostawałyby one w bezpośrednim związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym. Prokurator, który złożył wniosek, oraz prokurator prowadzący lub nadzorujący śledztwo, którego dotyczą czynności, mogą zapoznać się z materiałami zgromadzonymi w toku takich czynności. Prokurator, który złożył wniosek, oraz prokurator prowadzący lub nadzorujący śledztwo, którego dotyczą czynności, mogą zapoznać się z materiałami zgromadzonymi w toku takich czynności.</p> <p>Wniosek nie jest wiążący, ale odmowa wymaga uzasadnienia.</p>
Art. 54.	Współpraca z Krajowym Centrum Informacji Kryminalnej	Przepis wyodrębnia do oddzielnego przepisu zasadę wynikającą także z aktualnie obowiązującego Prawa o prokuraturze.
Art. 55.	Dostęp do informacji niejawnych. Zniesienie klauzul niejawności przez prokuratora	<p>Przepis stanowi bardzo istotne i absolutnie niezbędne <i>novum</i>, albowiem szeroko i szczegółowo określa uprawnienia prokuratorskie do otrzymywania informacji niejawnych, a także do zmiany oraz znoszenia klauzul niejawności na materiałach otrzymanych od podmiotów zewnętrznych. W praktyce prokuratorskiej bowiem czynności tego typu są niezwykle czasochłonne, wymagają częstokroć jednoczesnego uzgadniania odtajnienia tej samej grupy dokumentów z kilkoma podmiotami, które brały udział w jej wytworzeniu i znoszenia klauzul z pojedynczych dokumentów przez pracowników tych podmiotów. Sama zaś praca śledcza na materiałach niejawnych jest od strony logistyczno-technicznej skomplikowana i istotnie wpływa na sprawność postępowania przygotowawczego. Jednocześnie znaczna liczba materiałów przekazywanych do śledztwa jako niejawne ochrony takiej w tym momencie lub niewiele później już nie wymaga. Wreszcie ochrona niejawności utrudnia realizację prawa obrony.</p> <p>Dlatego też występowanie w postępowaniu karnym dokumentów niejawnych należy ograniczyć do niezbędnego minimum, a w ręce prokuratorów oddać decyzję w tym względzie.</p> <p>W proponowanym przepisie wprowadzono mechanizmy zabezpieczające zarówno przed zbyt łatwym dostępem każdego prokuratora do każdej informacji niejawnej, jak i przed pochoptym uchynieniem tego typu ochrony.</p>

Dział II DZIAŁALNOŚĆ PROKURATORY		
Art. 56.	Współpraca w badaniach naukowych i działalności dydaktycznej	Przepis kładzie nacisk na rozwinięcie szerszej współpracy Prokuratury ze środowiskiem naukowym, a także na krzewienie znajomości zagadnień prawnych wśród młodzieży szkół średnich i podstawowych.
Art. 57.	Inne zadania prokuratorskie	Przepis zachowuje rozwiązania przyjęte w obowiązującym Prawie o prokuraturze.
Rozdział 3		Inspektorat Prokuratury
Art. 58.	Zasady działania Inspektoratu	Przepisy wprowadzają nową, nieznaną dotychczas komórkę organizacyjną Prokuratury, w postaci Inspektoratu Prokuratora Generalnego oraz inspektoratów prokuratorów wojewódzkich.
Art. 59.	Raport z kontroli	<p>Komórki te mają rozpoznawać wnioski i skargi na nieumiejętne, niewłaściwe lub niezgodne z prawem prowadzenie lub nadzorowanie konkretnego postępowania przygotowawczego. W razie uznania, że stosowne zawiadomienie jest wystarczająco uprawdopodobnione, prokurator (lub prokuratorzy) Inspektoratu będą mieć uprawnienie do przeprowadzenia częściowej lub całościowej kontroli przebiegu postępowania przygotowawczego. Instytucja inspektoratu z jednej strony częściowo zastąpić ma całkowicie nieefektywny system tzw. zwierzchniego nadzoru służbowego, a przy założeniu kierowania tam szczególnie doświadczonych i fachowych prokuratorów zapewnić rzetelną kontrolę śledztwa. Ograniczony czas kontroli ma przy tym gwarantować brak perturbacji dla samego toku śledztwa i nie wpływać negatywnie na niezależność prokuratora prowadzącego lub nadzorującego śledztwo.</p> <p>Uprawnienia kontrolne będą także dotyczyć sposobu zarządzania jednostką organizacyjną Prokuratury, co może mieć znaczenie, np. w przypadku oskarżeń o mobbing. W przepisie art. 59 § 1 i 2 podkreślono, że wyniki kontroli powinny – jeżeli jest to możliwe – przekładać się na praktykę wykonywania zadań, a także służyć kształtowaniu wizerunku Prokuratury poprzez ewentualne odpowiednie upublicznienie wyników kontroli.</p> <p>Wynikiem kontroli może być, rzecz jasna, również zainicjowanie postępowania służbowego lub dyscyplinarnego wobec prokuratora, jednakże tylko wówczas, gdy zachodzą ku temu określone w ustawie przesłanki takiej odpowiedzialności.</p>

Dział II DZIAŁALNOŚĆ PROKURATORY		
Rozdział 4		Polityka informacyjna
Art. 60.	Zespoły prasowe i rzecznicy prasowi	<p>Projekt proponuje zmodyfikowany kształt prowadzenia polityki informacyjnej i medialnej jednostek organizacyjnych Prokuratury. Nie rezygnując z możliwości ustanowienia rzecznikiem prasowym prokuratora, postuluje jednak, by w sytuacji, gdy jest to możliwe, funkcję tę obejmowała osoba posiadająca kompetencje i doświadczenie związane z funkcjonowaniem w środowisku mediów. Dodatkowo w prokuraturach wojewódzkich umożliwia się powołanie zespołów prasowych. Przepisy zezwalają również na udzielanie informacji medialnych bezpośrednio przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie albo pełniącego funkcję oskarżyciela publicznego w danej sprawie.</p> <p>Drugi z przepisów szczegółowo określa zawartość obligatoryjnie funkcjonujących stron internetowych wszystkich jednostek organizacyjnych Prokuratury.</p>
Art. 61.	Strony internetowe jednostek Prokuratury	
Rozdział 5		Skargi i wnioski
Art. 62.	Zasady ogólne	<p>Przepisy określają precyzyjnie postępowanie ze skargami i wnioskami, które nie mieszczą się w ramach działań i uprawnień procesowych strony lub innego podmiotu regulowanych przepisami procedury karnej.</p> <p>Ustawa wprowadza zasadę, że pisma tego typu będą rozpoznawane przez prokuratora właściwego inspektoratu Prokuratury, natomiast wnioski zgodnie z wewnętrznym podziałem obowiązków w danej jednostce Prokuratury.</p> <p>Przeciwdziałając występującemu w praktyce prokuratorskiej zjawisku nadzwyczajnej, niczym nieuzasadnionej aktywności w zakresie skarg lub wniosków, najczęściej ze strony indywidualnej osoby – niekiedy wyraźnie nierównoważonej psychicznie – projekt wprowadza trzy alternatywne przesłanki pozostawienia wniesionego pisma bez dalszego biegu, tj. jeżeli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zawiera treści znieważające lub słowa powszechnie uznawane za obelżywe, lub • ponawia argumenty zawarte w poprzedniej skardze dotyczące tego samego przedmiotu, lub • jest bezzasadna w stopniu oczywistym z uwagi na jej treść.
Art. 63.	Podmiot rozpoznający	
Art. 64.	Żądanie postępowania dyscyplinarnego	
Art. 65.	Odpowiednie stosowanie Kodeksu postępowania administracyjnego	

Dział II DZIAŁALNOŚĆ PROKURATORY		
Rozdział 6		Przetwarzanie danych osobowych
Art. 66.	Upoważnienie do przetwarzania danych	Przepisy zachowują rozwiązania przyjęte w obecnie obowiązującym Prawie o prokuraturze, z tym zastrzeżeniem, że w związku ze stałym rozwojem procesów informatyzacji ustawa w art. 68 § 1 i 2 <i>expressis verbis</i> upoważnia, jeżeli zachodzi taka możliwość, do prowadzenia akt postępowania przygotowawczego wyłącznie w formie elektronicznej, a także do wnoszenia na każdym etapie postępowania karnego pism procesowych do sądu w formie elektronicznej bez konieczności składania go również w formie papierowej.
Art. 67.	Administratorzy danych	
Art. 68.	Dokumentacja elektroniczna	
Art. 69.	Sprawozdania co do kontroli operacyjnych	
Rozdział 7		Specjalny prokurator śledczy
Art. 70.	Przesłanki powołania	Przepisy rozdziału 7 stanowią legislacyjne odzwierciedlenie propozycji ustanowienia instytucji specjalnego prokuratora wyznaczanego w nadzwyczajnych wypadkach do prowadzenia konkretnego postępowania przygotowawczego i oskarżania w sprawach o szczególnej wadze. Szczegółowe założenia koncepcyjne zostały zaprezentowane w: M. Gabriel-Węglowski, <i>Samodzielny prokurator śledczy jako element reformy prokuratury – próba rekonstrukcji</i> [w:] <i>Konieczne i pożądane zmiany ustroju prokuratury w Polsce</i> , red. M. Mistygacz, Warszawa 2020. W bardzo ogólnym zarysie model ten nawiązuje do instytucji specjalnego prokuratora powoływanego sporadycznie w USA, jednakże szczegółowo został on ukształtowany na potrzeby realiów polskiego wymiaru sprawiedliwości. Zasadniczymi cechami modelu, wynikającymi z przygotowanej regulacji są: <ul style="list-style-type: none"> • wyjątkowość powołania specjalnego prokuratora śledczego (konieczność przeprowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawie o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa międzynarodowego lub stabilności wewnętrznej Rzeczypospolitej Polskiej albo ochrony zasad demokratycznego państwa prawa); • wymóg konsensu co do jego powołania między wnioskodawcą (Prokuratorem Generalnym lub Pierwszym Prezesem Sądu Najwyższego) a Krajową Radą Prokuratury;
Art. 71.	Tryb powołania	
Art. 72.	Ochrona informacji niejawnych	
Art. 73.	Okres pełnienia funkcji	
Art. 74.	Odwołanie prokuratora	
Art. 75.	Śledztwo i uprawnienia prokuratora	
Art. 76.	Zakończenie śledztwa	
Art. 77.	Postępowanie przed Trybunałem Stanu	
Art. 78.	Zespół śledczy	

Dział II DZIAŁALNOŚĆ PROKURATORY		
Art. 79.	Biuro prokuratora	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony okres działalności specjalnego prokuratora prowadzącego śledztwo (podstawowy – rok, maksymalny – 2,5 roku); • możliwość prowadzenia śledztwa przy wsparciu biura prokuratora i zespołu prokuratorskiego oraz funkcjonariuszy Policji i służb specjalnych; • silne gwarancje bezpieczeństwa zawodowego, a także fizycznego, zarówno w trakcie pełnienia funkcji specjalnego prokuratora, jak i potem; • usprawnienia wybranych elementów procedury karnej w ramach prowadzonego przez specjalnego prokuratora śledztwa i ewentualnego późniejszego procesu sądowego, bez naruszania jednak prawa do obrony, a także przeniesienie istotnych elementów kontroli sądowej śledztwa na poziom sądu apelacyjnego i Sądu Najwyższego. <p>W przepisach (art. 77) przewidziano także pełnienie funkcji oskarżycielskiej przez specjalnego prokuratora śledczego przed Trybunałem Stanu, w razie podstaw do skierowania tam aktu oskarżenia. Wymagać to będzie dostosowania przepisów ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz. U. z 2022 r. poz. 762).</p>
Art. 80.	Obowiązek udzielenia pomocy	
Art. 81.	Wynagrodzenie	
Art. 82.	Gwarancje prokuratora	
Art. 83.	Bezpieczeństwo prokuratora	
Art. 84.	Falszywe zeznania – tryb specjalny	
Rozdział 8		Współpraca z Urzędem Prokuratury Europejskiej
Art. 85.	Zasada ogólna	Ustawa konstituuje współpracę i udział w działalności Prokuratury Europejskiej. Jednak z uwagi na złożoność tego zagadnienia przyjmuje założenie, że zasady te zostaną uregulowane odrębną ustawą.

Dział III ORGANIZACJA PROKURATORY		
Rozdział 1		Przepisy ogólne
Art. 86.	Prokurator nadrzędny, przełożony oraz zwierzchnik służbowy	Przepis definiuje pojęcia prokuratora nadrzędnego, przełożonego oraz zwierzchnika służbowego. Eliminuje natomiast – w stosunku do dotychczasowego stanu – pojęcie prokuratora bezpośrednio przełożonego. Wynika to z idei spłaszczenia struktury organizacyjnej Prokuratury, poszerzenia zakresu indywidualnej wewnętrznej niezależności prokuratorów oraz przede wszystkim z konieczności większej czytelności kompetencyjnej, a jednocześnie odpowiedzialności za decyzje, która ulega rozmyciu wraz z mnożeniem poziomów kierowniczych.

Dział III ORGANIZACJA PROKURATORY		
Art. 87.	Jednostki organizacyjne Prokuratury	Zgodnie z przyjętymi założeniami do ustawy określa ona nową, trójszczeblową strukturę Prokuratury w postaci Prokuratury Generalnej, prokuratur wojewódzkich (zastępujących dotychczasowe prokuratury regionalne i okręgowe) oraz prokuratur rejonowych (które ulegną skomasowaniu w większe jednostki). Istnienie czterech szczebli Prokuratury nie znajduje wystarczającego uzasadnienia merytorycznego, gdyż w układzie trójszczeblowym można również z powodzeniem realizować funkcje prokuratorskie i oskarżycielskie przy czteroszczeblowej organizacji sądów. Ograniczenie funkcji śledczej Prokuratury, wzmocnienie indywidualnej niezależności prokuratorskiej oraz likwidacja zwierzchniego nadzoru służbowego także przemawiają za spłaszczeniem struktury.
Art. 88.	Etatyżacja jednostek organizacyjnych Prokuratury	Przepis utrzymuje rozwiązania przyjęte w obowiązującym Prawie o prokuraturze, przekazując jedynie kompetencji Prokuratorowi Generalnemu, zamiast Prokuratorowi Krajowemu, której to funkcji projekt ustawy nie przewiduje.
Art. 89.	Bezpieczeństwo obiektów Prokuratury	Przepis szczegółowo reguluje zasady zapewniania bezpieczeństwa obiektów jednostek organizacyjnych Prokuratury. Ta niezwykle newralgiczna kwestia pozostawała do tej pory poza zainteresowaniem ustawodawcy.
Art. 90.	Posiadanie broni na terenie jednostki Prokuratury	Przepis § 1 zachowuje brzmienie z aktualnie obowiązującego Prawa o prokuraturze. Natomiast § 2 przenosi na poziom ustawy obowiązek wydania odpowiednich zarządzeń wewnętrznych związanych z zachowaniem bezpieczeństwa dotyczącego broni i amunicji.
Art. 91.	Pojazd uprzywilejowany Prokuratury	Przepis szerzej niż <i>de lege lata</i> reguluje możliwość i zasady wykorzystywania pojazdów Prokuratury do poruszania się jako pojazdy uprzywilejowane, co w wielu sytuacjach może być uzasadnione.
Rozdział 2		Prokuratura Generalna
Art. 92.	Zadania Prokuratury Generalnej	Przepis w ujęciu ogólnym określa podstawowe zadania Prokuratury Generalnej.

Dział III ORGANIZACJA PROKURATORY		
Art. 93.	Struktura Prokuratury Generalnej	Przepisy określają strukturę Prokuratury Generalnej w postaci 12 komórek organizacyjnych oraz szczegółowe płaszczyzny ich zadań.
Art. 94.	Zadania komórek organizacyjnych Prokuratury Generalnej	
Rozdział 3		Prokuratury wojewódzkie
Art. 95.	Obszar prokuratury wojewódzkiej	<p>Ustawa – wespół z przepisami wprowadzającymi – w miejsce 11 prokuratur regionalnych (dawniej apelacyjnych) i 46 prokuratur okręgowych ustanawia 16 prokuratur wojewódzkich, których siedzibami są miasta wojewódzkie.</p> <p>Tam, gdzie będzie to niezbędne z uwagi na wagę zadań pełnionych przez prokuratury wojewódzkie, możliwe jednak będzie utworzenie wydziałów zamiejscowych takich prokuratur kierowanych przez zastępcę prokuratora wojewódzkiego. Natomiast w zupełnie wyjątkowych wypadkach możliwe będzie również ustanowienie na terenie jednego województwa drugiej prokuratury wojewódzkiej.</p>
Art. 96.	Zadania prokuratury wojewódzkiej	<p>Ustawa przewiduje realizację przez prokuratury wojewódzkie szeregu istotnych zadań – co koreluje z proponowaną strukturą organizacyjną – takich jak m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie i nadzorowanie śledztw w sprawach dużej wagi, skomplikowanych, przede wszystkim w sferze przestępczości finansowej, gospodarczej, niektórych spraw kryminalnych;
Art. 97.	Struktura prokuratury wojewódzkiej	<ul style="list-style-type: none"> • pełnienie przez prokuratorów funkcji oskarżyciela publicznego w sprawach wskazanych w art. 96 pkt 1, w których skierowano do sądu skargę oskarżycielską, w sądach powszechnych i w Sądzie Najwyższym, z wyjątkiem czynności zastrzeżonych do właściwości Prokuratora Generalnego oraz Biura Postępowania Sądowego Prokuratury Generalnej; • realizacja współpracy międzynarodowej w sprawach karnych na potrzeby postępowań przygotowawczych; • realizacja funkcji inspektoratu Prokuratury, a także ogólny nadzór i koordynacja pracy podległych prokuratur rejonowych, w tym także przeprowadzanie wizytacji i lustracji;

Dział III ORGANIZACJA PROKURATORY		
		<ul style="list-style-type: none"> • realizowanie uprawnień prokuratora w stosunku do organów samorządu terytorialnego oraz w postępowaniu administracyjnym, w zakresie decyzji na szczeblu województwa, a w razie potrzeby na szczeblu powiatu; • współpraca z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa, ze szczególnym uwzględnieniem szczebla województwa; • realizacja analiz problemowych w obrębie zadań Prokuratury na obszarze właściwości miejscowej. <p>Należy podkreślić, że w świetle nowego modelu działania prokurator prowadzący i nadzorujący śledztwo w razie skierowania do sądu skargi oskarżycielskiej (akt oskarżenia lub inna) będzie pozostawał odpowiedzialny za pełnienie funkcji oskarżycielskiej na wszystkich jej etapach, do ewentualnego rozpoznania jej w postępowaniu kasacyjnym przez Sąd Najwyższy. Dotyczy to zarówno śledztw realizowanych przez prokuratorów prokuratur wojewódzkich, jak i śledztw realizowanych przez prokuratorów prokuratur rejonowych oraz dochodzeń, w których będą oni oskarżać po przyjęciu sprawy z Policji lub innego organu z wnioskiem o skierowanie oskarżenia do sądu powszechnego.</p>
Art. 98.	Kierownictwo prokuratury wojewódzkiej	W obrębie obu przepisów warto zwrócić przede wszystkim uwagę na znaczącą rolę zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej w procedurze wyboru prokuratora wojewódzkiego, umożliwiającą zaproponowanie, a nawet przevorsowanie własnego kandydata, innego niż proponowany przez Prokuratora Generalnego. Natomiast powołanie zastępców prokuratora wojewódzkiego wymaga jedynie wiążącego uzgodnienia między prokuratorem wojewódzkim a Prokuratorem Generalnym.
Art. 99.	Powołanie i odwołanie kierownictwa prokuratury wojewódzkiej	

Dział III		
ORGANIZACJA PROKURATORY		
Rozdział 4		Prokuratury rejonowe
Art. 100.	Obszar prokuratury rejonowej	<p>Nowa koncepcja obejmuje zmodyfikowaną formułę działania prokuratur rejonowych poprzez ich skomasowanie w większe jednostki, jednakże bez wycofywania się prokuratorów z dotychczasowych małych siedzib. Tego typu małe jednostki, o obsadzie kilkuosobowej, w niektórych wypadkach nieco większe, zostaną przekształcone w wydziały zamiejscowe dużych prokuratur rejonowych. Pozwoli to szefom tych prokuratur na znacznie bardziej elastyczne zarządzanie pracą jednostki, przede wszystkim w dwóch aspektach: po pierwsze, w sferze przydziału spraw wedle doświadczenia i kompetencji prokuratorów (ułatwi także tworzenie działów lub sekcji ze specjalizacją w określonych kategoriach spraw); po drugie, w przydziale i równomiernym obciążeniu prokuratorów w pełnieniu dyżurów prokuratorskich, a samych prokuratorów – zwłaszcza pracujących obecnie w małych jednostkach – odciąży nieco w tych zadaniach.</p>
Art. 101.	Zadania prokuratury rejonowej	<p>Do najważniejszych zadań prokuratur rejonowych należeć będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie lub nadzorowanie prowadzenia śledztw w sprawach niezastrzeżonych do kompetencji prokuratury wojewódzkiej oraz pełnienie w tych sprawach funkcji oskarżycielskich; • realizacja niektórych, ograniczonych do funkcji gwarancyjnych, kompetencji prokuratorskich w dochodzeniach oraz akceptowania w nich (i wówczas pełnienie funkcji oskarżyciela publicznego) lub odrzucanie wniosków Policji lub innego organu o skierowanie oskarżenia do sądu powszechnego; • realizowanie uprawnień prokuratora w stosunku do organów samorządu terytorialnego oraz w postępowaniu administracyjnym, w zakresie decyzji na szczeblu powiatu lub gminy; • współpraca z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa, ze szczególnym uwzględnieniem szczebla powiatu i gminy.

Dział III ORGANIZACJA PROKURATURY		
Art. 102.	Struktura prokuratury rejonowej	Przepis utrzymuje ogólną zasadę możliwości tworzenia wydziałów lub działów śledczych oraz sekcji, w tym dla określonego rodzaju spraw lub dla spraw z określonej właściwości miejscowej, a także wydziałów lub działów sądowych, w których prokuratorzy skupiać się będą na pracy oskarżycielskiej, zwłaszcza w zakresie dochodzeń. Prokurator rejonowy samodzielnie kształtuje strukturę prokuratury rejonowej, jednakże prokurator wojewódzki może wyrazić sprzeciw co do określonych rozwiązań.
Art. 103.	Kierownictwo prokuratury rejonowej	Powołanie szefa prokuratury rejonowej przez prokuratora wojewódzkiego odbywa się na zasadach zbliżonych do zasad powołania prokuratora wojewódzkiego. Jednakże głos opiniodawczy w tej kwestii oddaje się także zebraniu prokuratorów danej prokuratury rejonowej.
Rozdział 5		Biuro Prokuratury do Spraw Przystępczości Zorganizowanej
Oddział 1		Organizacja i zadania Biura
Art. 104.	Zadania Biura	Pierwotnie założenia koncepcyjne oraz kształt legislacyjny nowego modelu pionu zwalczania przestępczości zorganizowanej zostały zaprezentowane w: M. Gabriel-Węglowski, <i>Propozycja prokuratorowskiego modelu zwalczania przestępczości zorganizowanej w Polsce</i> [w:] <i>Przestępczość zorganizowana. Fenomen. Współczesne zagrożenia. Zwalczanie. Ujęcie praktyczne</i> , red. W. Jasiński, K. Wiciak, W. Mądrzejowski, Szczytno 2013. Niżejproponowana propozycja ustawowa oparta jest na tym modelu z pewnymi zmianami. Zasadniczymi jego cechami są: <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie centralizacji pionu jako wydzielonego, elitarnego komponentu prokuratorowskiego skupiającego się na zwalczaniu najbardziej niebezpiecznych z punktu widzenia państwa zagrożeń (działalność zorganizowanych grup przestępczych, przede wszystkim o charakterze międzynarodowym lub stwarzających szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego; terroryzm i jego finansowanie; przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej; szczególnie poważne zdarzenia korupcyjne); • inicjonowanie i realizacja problemowego oraz proaktywnego podejścia do zwalczania przestępczości we współpracy z Centralnym Biurem Śledczym Policji
Art. 105.	Struktura Biura	
Art. 106.	Kierownictwo Biura	
Art. 107.	Finansowanie i administracja Biura	
Art. 108.	Logo Biura	
Art. 109.	Delegacja prawodawcza	

Dział III ORGANIZACJA PROKURATORY		
		<p>i innymi służbami, a także we współpracy ze środowiskiem naukowym, zamiast podejścia reaktywnego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie wnikliwej pracy analitycznej w sferze zagrożeń przestępczością zorganizowaną i terroryzmem; • nadanie Dyrektorowi Biura rangi Zastępcy Prokuratora Generalnego (tym samym likwidacja nieracjonalnego dualizmu kierowniczego obecnego zarówno pod rządami aktualnej ustawy, jak i poprzedniej).
Oddział 2		Prokuratorzy Biura
Art. 110.	Powołanie	<p>W sferze statusu prokuratorów Biura myślą przewodnią jest wykreowanie w pewnej perspektywie czasowej etosu i wspomnianej pozytywnie rozumianej elitaryzacji, a jednocześnie stabilizacji pracy (inaczej niż obecnie, gdy prokuratorowi w każdej chwili zagraża odwołanie z pionu PZ), a głównymi elementami tej idei są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wysoki poziom zawodowy kandydatów do pełnienia czynności w Biurze, z obowiązkiem odbycia okresu próbnego (6–12 miesięcy), poprzedzającego powołanie na stałe pod warunkiem pozytywnej oceny; • ustalenie stałego dodatku finansowego, zachęcającego do podjęcia pracy w Biurze, jednakże w wysokości niewygórowanej, albowiem powód nie może być głównym czynnikiem motywacyjnym; • czytelnie określone przesłanki odwołania prokuratora pełniącego w Biurze służbę na stałe; • poddanie prokuratorów co najmniej dwukrotnie okresowej ocenie pracy, nie częściej niż co 4 lata i nie rzadziej niż co 7 lat, z prawem prokuratora do odwołania się od wyniku tej ewaluacji; • możliwość uzyskania normalnego awansu zawodowego przez prokuratorów w trakcie pracy w Biurze.
Art. 111.	Okres próbny i powołanie do Biura	
Art. 112.	Odwołanie prokuratora	
Art. 113.	Ocena okresowa	
Art. 114.	Odstąpienie od oceny okresowej	
Art. 115.	Wynagrodzenie prokuratorów	
Art. 116.	Awans służbowy prokuratora	
Art. 117.	Oświadczenia majątkowe	
Art. 118.	Bezpieczeństwo prokuratorów	

Dział IV SAMORZĄD PROKURATORY		
Rozdział 1		Krajowa Rada Prokuratury
Art. 119.	Status KRP	<p>Projekt ustawy postuluje przywrócenie Krajowej Rady Prokuratury, wykonującej szereg istotnych funkcji. Przepis art. 120 ustala, że w skład Rady na 4-letnią kadencję wejdzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18 prokuratorów (po jednym z każdego województwa oraz dwóch przedstawicieli Prokuratury Generalnej); • trzech sędziów (dwóch z sądów powszechnych i jeden sędzia Sądu Najwyższego), co ma związek ze wzmocnieniem sądowej roli prokuratorów oraz ochroną praworządności; • dwóch posłów i jeden senator; • po jednym przedstawicielu Prezydenta RP i Ministra Sprawiedliwości oraz, co jest ważnym <i>novum</i> – również związanym z podkreśleniem roli Prokuratury jako strażnika praworządności – Rzecznika Praw Obywatelskich. <p>Należy zwrócić uwagę, że inaczej niż w przypadku KRP istniejącej w latach 2010–2016, w jej skład nie wejdzie Prokurator Generalny, z racji pewnych funkcji wyborczych, kontrolnych i rewizyjnych sprawowanych przez KRP w stosunku do Prokuratury i samego Prokuratora Generalnego. Prokurator Generalny lub jego przedstawiciel otrzymują natomiast prawo brania udziału w posiedzeniach KRP z prawem wypowiedzi, bez prawa do udziału w głosowaniach.</p>
Art. 120.	Skład KRP	
Art. 121.	Utrata mandatu	
Art. 122.	Szczegółowe zadania KRP	
Art. 123.	Obowiązek stawiennictwa	
Rozdział 2		Zgromadzenie i zebranie prokuratorów
Art. 124.	Zgromadzenie Prokuratury Generalnej	<p>Przepisy art. 124–130 mają na celu realizację idei wdrożenia rzeczywistej, znaczącej samorządności prokuratorów, zwłaszcza na szczeblu prokuratur wojewódzkich, ale w pewnym stopniu także prokuratur rejonowych. Do najważniejszych kompetencji zgromadzeń należeć będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • możliwość przedstawienia kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego (tylko zgromadzenie prokuratorów prokuratury wojewódzkiej); • opiniowanie oraz możliwość przedstawienia kandydata na stanowisko prokuratora wojewódzkiego (tylko zgromadzenie prokuratorów prokuratury wojewódzkiej); • opiniowanie kandydatów na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej (tylko zgromadzenie prokuratorów prokuratury wojewódzkiej);
Art. 125.	Zadania zgromadzenia Prokuratury Generalnej	
Art. 126.	Zgromadzenie prokuratury wojewódzkiej	

Dział IV SAMORZĄD PROKURATORY		
Art. 127.	Zadania zgromadzenia prokuratury wojewódzkiej	<ul style="list-style-type: none"> • wybór przedstawicieli do Krajowej Rady Prokuratury; • wybór spośród prokuratorów sędziów sądów dyscyplinarnych; • rozpatrywanie wniosków wynikających z wizytacji i lustracji prokuratur niższego rzędu; • opiniowanie w innych sprawach, które uznane zostaną za wymagające wyrażenia opinii (uprawnienia opiniodawcze uzyskują także zebrania ogólne prokuratorów prokuratur wojewódzkich i zebrania prokuratorów prokuratur rejonowych).
Art. 128.	Zebrania ogólne prokuratorów	
Art. 129.	Zadania zebrania ogólnego prokuratorów prokuratur	<p>Bardzo ważne uprawnienia, choć o charakterze niewiążącego opiniowania, po raz pierwszy uzyskują także zebrania prokuratorów prokuratury rejonowej. Organy te bowiem poza wyborem delegatów do zgromadzeń wojewódzkich, będą wyrażać zdanie w kwestii:</p> <ul style="list-style-type: none"> – powołania osoby na stanowisko prokuratora rejonowego (szefa tej jednostki organizacyjnej Prokuratury), a także – powołania asesora na stanowisko prokuratora tej Prokuratury, pod warunkiem że kandydat odbył asesurę w tej jednostce, gdyż tylko wtedy jej prokuratorzy będą uprzednio mieli możliwość wyrobienia własnej opinii na temat kandydata w przebiegu 3-letniej współpracy (głosowanie nad opinią, dla jego większego zobiektywizowania, będzie miało charakter niejawny). <p>W ramach organu najważniejszego, czyli zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej, ustawa ustala równowagę liczbową pomiędzy wchodzącymi do składu zgromadzenia wybranymi przez zebrania ogólne prokuratorami (delegatami) tej prokuratury a prokuratorami podległych prokuratur rejonowych (delegatami) wybranymi po jednym przez zebrania każdej z prokuratur rejonowych. System ten oznacza także, że w różnych województwach liczba członków zgromadzeń będzie zróżnicowana, zależna od liczby prokuratur rejonowych funkcjonujących na obszarze danej prokuratury wojewódzkiej.</p>
Art. 130.	Regulaminy działania	

Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
Rozdział I	Sądy dyscyplinarne dla prokuratorów i asesorów Prokuratury	
<p>Przepisy całego działu w stosunku do przepisów <i>de lege lata</i>, jak i wynikających z wcześniejszej ustawy o prokuraturze z 1985 r. są znacznie obszerniejsze. Aktualna i wcześniejsza regulacja przede wszystkim w sferze odpowiedzialności dyscyplinarnej, a w mniejszym stopniu w zakresie odpowiedzialności karnej i służbowej, była i jest zdecydowanie niedoregulowana, pozostawiając wiele wątpliwości interpretacyjnych, a także oczywistych luk. Wprowadza to niedopuszczalną niepewność prawną co do prawidłowości i rzetelności procedowania. Znaczące niedomagania bieżącego stanu rzeczy dotyczą także wysoce niejasnych i pozostawiających wiele do życzenia pod względem sprawiedliwości zasad zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych oraz kwestii obniżania wynagrodzenia na ten czas.</p>		
Art. 131.	Sądy dyscyplinarne	Na płaszczyźnie organizacji sądownictwa dyscyplinarnego do istotnych zmian lub nowości należy zaliczyć:
Art. 132.	Niezawisłość sędziów	<ul style="list-style-type: none"> • przywrócenie Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego jako sądu odwoławczego (drugiej instancji) i ponowne nadanie Sądowi Najwyższemu roli sądu kasacyjnego, a nie rewizyjnego; • wprowadzenie do składów orzekających Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuraturze Generalnym sędziów wydziałów karnych sądów okręgowych (w formule 2 prokuratorów + 1 sędzia, a wyjątkowo 3 + 2), z uwagi na bliskie powiązanie Prokuratury z sądem, wzmocnienie jej sądowej roli, a także wzmocnienie profesjonalizmu orzeczniczego i niezależności sądu podawczego drugiej instancji; • wskazanie, że w ramach niezawisłości sędziów sądów dyscyplinarnych podlegają oni nie tylko ustawom, ale także Konstytucji; • uporządkowanie i ograniczenie formuły orzeczeń do wyroków i postanowień; • utrzymanie wynagrodzenia przysługującego sędziom sądów dyscyplinarnych z tytułu pełnienia tej funkcji, wiążącej się z istotnym dodatkowym obciążeniem zawodowym, bez zmniejszenia zakresu innych zadań służbowych.
Art. 133.	Formy orzeczeń	
Art. 134.	Siedziba	
Art. 135.	Skład sądu	
Art. 136.	Wybór sędziów sądów dyscyplinarnych	
Art. 137.	Pytanie prawne do Sądu Najwyższego	
Art. 138.	Wynagrodzenie sędziów sądów dyscyplinarnych	
Art. 139.	Czynność służbowa. Zwrot kosztów	
Art. 140.	Bazy orzecznictwa	

Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
Art. 141.	Ustanowienie obrońcy	
Art. 142.	Protokolant	
Rozdział 2		Zawieszenie prokuratora w czynnościach służbowych i obniżenie wynagrodzenia
Art. 143.	Tryb zawieszenia w czynnościach służbowych	Do zasadniczych nowych elementów znacznie bardziej szczegółowej regulacji należą: <ul style="list-style-type: none"> doprecyzowanie zasad odwołania się przez prokuratora od decyzji oraz przedłużania i jej uchylenia; wprowadzenie sztywnych terminów maksymalnych trwania zawieszenia (z możliwością ich naruszenia w zupełnie wyjątkowych sytuacjach), zarówno w przypadku postępowań karnych przeciwko prokuratorom, jak i postępowań dyscyplinarnych, co ma mobilizować do sprawnego przeprowadzania postępowań, zarówno w interesie społecznym (przesądzenie lub wykluczenie winy prokuratora), jak i samego zainteresowanego;
Art. 144.	Czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych	
Art. 145.	Zawieszenie Prokuratora Generalnego w czynnościach służbowych	<ul style="list-style-type: none"> wprowadzenie zasady, że zawieszenie w czynnościach nie biegnie w razie stosowania wobec prokuratora tymczasowego aresztowania; wprowadzenie procedury zawieszenia w czynnościach Prokuratora Generalnego;
Art. 146.	Obniżenie wynagrodzenia	<ul style="list-style-type: none"> szczegółowe uregulowanie zasad fakultatywnego obniżenia wynagrodzenia na czas zawieszenia, w tym wprowadzenie kryteriów obiektywizacji tej decyzji i możliwości jej korygowania stosownie do zmiany okoliczności.
Rozdział 3		Immunitet prokuratorski
Art. 147.	Immunitet formalny	Przepisy rozdziału 3 nie wprowadzają gruntownych zmian w materii immunitetów formalnego i materialnego prokuratorów. Natomiast problematykę ewentualnego ich uchylenia starają się uporządkować i bardziej precyzować.
Art. 148.	Immunitet materialny	
Art. 149.	Przepisy ogólne o postępowaniu	Warto jednak zwrócić uwagę na następujące nowe elementy: <ul style="list-style-type: none"> określenie warunków dopuszczalności przeszukania osobistego prokuratora lub miejsca jego zamieszkania do czasu wyrażenia zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej;
Art. 150.	Zwolnienie prokuratora	
Art. 151.	Zgoda na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej	<ul style="list-style-type: none"> wprowadzenie możliwości zrzeczenia się immunitetu, z możliwością jednak reasumpcji takiego oświadczenia poprzez zaskarżenie postanowienia Sądu Dyscyplinarnego.

Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
Art. 152.	Zgoda na tymczasowe aresztowanie	
Art. 153.	Postępowanie przed sądem pierwszej instancji	
Art. 154.	Zrzeczenie się immunitetu	
Art. 155.	Zażalenie	
Art. 156.	Postępowanie przed sądem drugiej instancji	
Art. 157.	Postępowanie w trybie przyspieszonym	
Art. 158.	Przepisy posiłkowe	
Art. 159.	Przymus prokuratorski	
Rozdział 4		Odpowiedzialność dyscyplinarna prokuratorów
Oddział 1		Przepisy ogólne
Art. 160.	Przepisy posiłkowe	<p>W bardzo znaczącym stopniu nową konstrukcją procedury dyscyplinarnej oparto na rozwiązaniach analogicznych z przebiegiem postępowania karnego. Przepis szczegółowo określa sferę przepisów Kodeksu postępowania karnego oraz części ogólnej Kodeksu karnego, które stosuje się odpowiednio, z uwzględnieniem odrębności wynikających z charakteru postępowania dyscyplinarnego i odpowiedzialności dyscyplinarnej, do tego postępowania w zakresie nieuregulowanym przez ustawę.</p> <p>Wprost, aby wyeliminować jakiegokolwiek wątpliwości, wyklucza natomiast zastosowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w odniesieniu do reguł Kodeksu karnego, w całości przepisów o: karach, środkach karnych, przypadku i środkach kompensacyjnych, powrocie do przestęp-

Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
		<p>stwa, środkach związanych z poddaniem sprawcy próbie oraz środkach zabezpieczających;</p> <ul style="list-style-type: none"> • w odniesieniu do reguł Kodeksu postępowania karnego, przepisów dotyczących konsensualnego zakończenia postępowania w trybie art. 335 k.p.k., a więc poprzez uzgodnienie sankcji dyscyplinarnej z rzecznikiem dyscyplinarnym (poddanie się karze będzie natomiast możliwe w drodze wniosku złożonego przez obwinionego bezpośrednio do sądu, odpowiednio stosując art. 338a lub 387 k.p.k.).
Art. 161.	Strony postępowania	Przepis precyzuje strony postępowania.
Art. 162.	Doręczenia korespondencji	Dla usprawnienia toku postępowania przepis wskazuje dwa równoległe kanały doręczania korespondencji.
Art. 163.	Postępowanie dyscyplinarne w razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku służbowego	Przepis utrzymuje rozwiązania przyjęte w obecnie obowiązującym Prawie o prokuraturze (art. 159), wprowadzając drobne zmiany.
Oddział 2		Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej
Art. 164.	Przesłanki odpowiedzialności dyscyplinarnej	Przepis utrzymuje aktualne podstawowe zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej. Jednakże wprowadza się nowe uregulowanie, zgodnie z którym nie może stanowić uchybienia godności urzędu działanie na podstawie i w granicach ustaw w ramach realizacji indywidualnych swobód i wolności obywatelskich zagwarantowanych w Konstytucji. Przepis ten podkreśla, że wykonywanie zawodu prokuratora nie jest równoznaczne z utratą tego typu praw i swobód.
Art. 165.	Jedność czynu	Przepis dla usunięcia wątpliwości prawnych nawiązuje do treści art. 11 § 1 i 2 k.k.
Art. 166.	Odpowiedzialność za wykroczenia	Przepis utrzymuje rozwiązania przyjęte w obecnie obowiązującym Prawie o prokuraturze, z dodatkową regulacją (§ 1), zgodnie z którą do odpowiedzialności za wykroczenia stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału I Kodeksu wykroczeń. Ponadto w przypadku popełnienia wykroczenia niestanowiącego uchybienia godności urzędu sąd dyscyplinarny orzeka karę upomnienia (chyba że odstępuje od wymierzenia kary).

Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
Art. 167.	Kary dyscyplinarne	<p>Ustawa utrzymuje aktualny katalog kar, z tym że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znosi karę usunięcia z zajmowanej funkcji, gdyż tego typu sankcja nie może być karą, lecz powinna stać się dużo wcześniejszym środkiem reakcji służbowej związanej z przedstawieniem zarzutu dyscyplinarnego, zwłaszcza w razie wysokiego uprawdopodobnienia takiego zarzutu. Natomiast pozbawienie funkcji w świetle proponowanej regulacji może stanowić lub stanowi dodatkowy środek orzekany przez sąd dyscyplinarny w razie skazania prokuratora, jeżeli do tego momentu nie utracił jej na mocy innych przepisów; • modyfikuje i doprecyzowuje karę przeniesienia na inne miejsce służbowe, wskazując, że następuje ono do równorzędnej jednostki organizacyjnej Prokuratury na okres od roku do 5 lat; ustawa usuwa również aktualną lukę ustawową, jasno wskazując, że sąd dyscyplinarny określa w orzeczeniu jednostkę Prokuratury, do której następuje przeniesienie, które następuje w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia; • wprowadza fakultatywny środek dodatkowy, orzekany obok kary, w postaci zakazu zajmowania przez ukaranego prokuratora stanowisk kierowniczych w jednostkach organizacyjnych Prokuratury na okres od 2 do 5 lat.
Art. 168.	Kara łączna	Przepis reguluje zasady wymierzania kary łącznej, które aktualnie są zbyt wąsko zakreślone i posiadają ewidentną wadę legislacyjną, nie obejmując swoją regulacją całego katalogu kar.
Art. 169.	Zaliczenie na poczet kary dyscyplinarnej	Przepis reguluje zasady zaliczenia na poczet dyscyplinarnej kary o charakterze finansowym wynagrodzenia potrąconego z tytułu obniżenia wynagrodzenia. Obecnie brak tego typu przepisu.
Art. 170.	Przedawnienie karalności deliktu dyscyplinarnego	Przepis zachowuje obecne zasady przedawnienia, z pewną modyfikacją w zakresie orzekania przez sąd dyscyplinarny, gdy przedawnienie nastąpiło w trakcie procesu przed sądem. Wówczas to, jeżeli dotychczas zgromadzone dowody wskazują z dużym prawdopodobieństwem, że prokurator nie popełnił zarzucanego mu deliktu dyscyplinarnego, sąd wydaje wyrok uniewinniający, chyba że sprawca w chwili czynu był niepoczytalny. <i>De lege lata</i> sąd dyscyplinarny w razie przedawnienia może jedynie orzec o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego, umarzając postępowanie w zakresie wymierzania kary dyscyplinarnej, albo uniewinnić obwinionego prokuratora.

Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
Art. 171.	Zbieg przestępstwa i deliktu dyscyplinarnego	Przepis istotnie zmienia postępowania w razie podejrzenia, że przewinienie dyscyplinarne wyczerpuje znamiona zbrodni lub występku. W takiej bowiem sytuacji, jeżeli brak jest informacji, by toczyło się postępowanie karne o ten czyn, rzecznik dyscyplinarny, a na etapie postępowania sądowego sąd dyscyplinarny, powiadamia o tym niezwłocznie Prokuratora Generalnego oraz prokuratora wojewódzkiego właściwego dla miejsca popełnienia czynu.
Oddział 3		Rzecznicy dyscyplinarni
Art. 172.	Powołanie i odwołanie rzecznika	Przepisy ustanawiają rzeczników dyscyplinarnych okręgu wojewódzkiego (stosownie do utworzenia prokuratur wojewódzkich). Będą oni powoływani na 4-letnią kadencję (z możliwością jednorazowego powtórzenia) przez Prokuratora Generalnego, spośród prokuratorów o wysokich kwalifikacjach i dużym doświadczeniu zawodowym. Ustawa wprowadza także jasno określone, obiektywne przesłanki ewentualnego odwołania Rzecznika z funkcji przed upływem kadencji.
Art. 173.	Niezależność rzecznika	Rzecznicy są w swych działaniach niezależni, z niewielkimi odstępstwami od tej zasady, tj. obowiązkiem: <ul style="list-style-type: none"> • podjęcia czynności sprawdzających (poprzedzając ewentualne wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przygotowawczego) na żądanie Krajowej Rady Prokuratury, Prokuratora Generalnego lub właściwego prokuratora wojewódzkiego; • wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przygotowawczego <i>in rem</i> (a zatem nie przeciwko prokuratorowi, lecz w sprawie) Prokuratora Generalnego.
Oddział 4		Postępowanie dyscyplinarne przygotowawcze
Art. 174.	Postępowanie sprawdzające	Postępowanie dyscyplinarne przygotowawcze prowadzone przez rzecznika dyscyplinarnego wzorowane jest na śledztwie karnym, niektóre przepisy inkorporując bezpośrednio (z ewentualną modyfikacją wobec nieco innej specyfiki odpowiedzialności dyscyplinarnej), a w pozostałym zakresie – tak jak obecnie – odsyłając do odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego.
Art. 175.	Wszczęcie postępowania i wyznaczenie nowego rzecznika	Postępowanie dyscyplinarne przygotowawcze może być zatem poprzedzone trwającym do 35 dni postępowaniem sprawdzającym, czy istnieją podstawy do wszczęcia

Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
		postępowania przygotowawczego. W tej wstępnej fazie nie przeprowadza się przesłuchań świadków ani dowodu z opinii biegłego. Rzecznik dyscyplinarny może wezwać prokuratora do złożenia oświadczenia na piśmie, jednak prokurator może odmówić dokonania tej czynności. Postępowanie sprawdzające kończy się wszczęciem postępowania dyscyplinarnego przygotowawczego lub odmową wszczęcia, która to decyzja podlega uprawnieniu do zaskarżenia przez Prokuratora Generalnego lub przez organ, który żądał podjęcia czynności dyscyplinarnych. W razie wszczęcia postępowania przygotowawczego Prokurator Generalny wyznacza rzecznika dyscyplinarnego spoza okręgu wojewódzkiego, w którym pełni służbę prokurator objęty postępowaniem, do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego. Oczywiście na tym etapie nie przesądza to o zasadności przedstawienia prokuratorowi zarzutu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, gdyż taka decyzja może zostać podjęta dopiero w wyniku wszczętego postępowania przygotowawczego.
Art. 176.	Czas trwania postępowania	Postępowanie dyscyplinarne przygotowawcze powinno być zakończone w miarę możliwości w ciągu 6 miesięcy. W razie przedłużenia postępowania rzecznik dyscyplinarny informuje o tym prokuratora wojewódzkiego i Prokuratora Generalnego, wskazując tego przyczyny.
Art. 177.	Badanie wariograficzne	Przepis zachowuje brzmienie z obowiązującego Prawa o prokuraturze z niewielkimi zmianami.
Art. 178.	Zarzut dyscyplinarny	Przepis ustanawia procedurę przedstawienia zarzutu w sposób podobny do określonego w Kodeksie postępowania karnego, jednakże postanowienie doręcza się obwinionemu prokuratorowi, który ma prawo żądać uzasadnienia zarzutu na piśmie, i dopiero wówczas zdecydować, czy chce złożyć wyjaśnienia ustnie do protokołu, czy na piśmie.
Art. 179.	Umorzenie postępowania	Sposoby zakończenia postępowania przygotowawczego również nawiązują do regulacji karnoprocesowych i nie odbiegają od aktualnych regulacji, jednakże nieco szerzej regulują tę fazę postępowania.
Art. 180.	Wniosek do sądu dyscyplinarnego	

Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
Oddział 5		Postępowanie dyscyplinarne sądowe
Art. 181.	Termin rozprawy	Rozprawa powinna zostać przeprowadzona bez nieuzasadnionej zwłoki. Zatem jej wyznaczenie może być pochodną skomplikowania sprawy i obszerności materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu dyscyplinarnym przygotowawczym.
Art. 182.	Uczestnictwo stron	<p>Uczestnictwo w rozprawie dyscyplinarnej – podobnie jak <i>de lege lata</i> – jest uprawnieniem strony obwinionej, nie zaś jej obowiązkiem (chyba że sąd <i>in concreto</i> uzna inaczej), pod warunkiem że rzecznik dyscyplinarny jako oskarżyciel oraz obwiniony i jego ewentualny obrońca zostali prawidłowo powiadomieni o terminie.</p> <p>Proces sądowy, zwłaszcza dyscyplinarny, nie jest polem dla paternalizmu, gdyż prokurator jako osoba doświadczona, a przede wszystkim dorosła i biegła w przepisach prawa powinna sama decydować, czy jest zainteresowana w przedstawieniu przed sądem swoich racji i argumentów.</p> <p>Nieusprawiedliwione niestawienie rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje więc rozpoznania sprawy, chyba że sąd dyscyplinarny uzna ich obecność za niezbędną. Postępowanie dyscyplinarne powinno zostać przeprowadzone rzetelnie, ale szybko i sprawnie, zatem w celu unikania obstrukcji procesowej ustawa utrzymuje regułę, że sąd dyscyplinarny prowadzi postępowanie pomimo usprawiedliwionej nieobecności zawiadomionych stron, chyba że sprzeciwia się temu dobro prowadzonego postępowania dyscyplinarnego. Rozprawa ulega jednak przerwaniu lub odroczeniu, jeżeli osoba uprawniona nie stawiła się, a zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że niestawienie wynikało z powodu przeszkód żywiołowych lub innych wyjątkowych przyczyn (tego typu przyczyną może być np. nagła, udokumentowana hospitalizacja). Konsekwencją takiej filozofii jest również uregulowanie, zgodnie z którym w razie nieusprawiedliwionego niestawienia obwinionego, którego udział na określonym terminie rozprawy sąd uznał za niezbędny, nie może on w środku odwoławczym formułować zarzutu obrazy prawa procesowego co do przeprowadzenia, nieprzeprowadzenia albo sposobu przeprowadzania dowodu w toku tej rozprawy.</p>

Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
Art. 183.	Jawność rozprawy	Przepis utrzymuje zasadę jawności sądowego etapu postępowania dyscyplinarnego, z możliwością jej ograniczenia ze względu na moralność, bezpieczeństwo państwa i porządek publiczny oraz ze względu na ochronę życia prywatnego stron, inny ważny interes prywatny lub ważny interes postępowania przygotowawczego. Ustawa wprowadza także możliwość, na mocy niezaskarżalnej decyzji sądu dyscyplinarnego, podawania do publicznej wiadomości prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych innych niż wyroki (które co do zasady podlegać będą opublikowaniu, zgodnie z art. 188 projektu ustawy).
Art. 184.	Przymusowe doprowadzenie obwinionego	Przepis zachowuje brzmienie z obowiązującego Prawa o prokuraturze (art. 157), z drobną modyfikacją terminu wydania przez sąd rejonowy orzeczenia o doprowadzeniu obwinionego (14 dni zamiast 21 dni).
Art. 185.	Dobrowolne poddanie się karze dyscyplinarnej	Przepis jasno określa możliwość konsensualnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego poprzez dobrowolne poddanie się karze przez obwinionego bez przeprowadzania postępowania dowodowego przed Sądem Dyscyplinarnym.
Art. 186.	Oczywista bezzasadność wniosku	Przepis utrzymuje rozwiązania przyjęte w obowiązującym Prawie o prokuraturze dotyczące stwierdzenia oczywistej bezzasadności skierowania wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej (a także postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego) przez rzecznika dyscyplinarnego, z tym jednak, że w § 2 nadaje się rzecznikowi prawo do zaskarżenia takiego orzeczenia, albowiem zgodnie z art. 172 kilkukrotne prawomocne stwierdzenie bezzasadności, świadczące o braku kompetencji rzecznika, uprawnia Prokuratora Generalnego do jego odwołania z funkcji.
Art. 187.	Rozszerzenie sprawy dyscyplinarnej	Przepis zachowuje brzmienie z aktualnie obowiązującego Prawa o prokuraturze, doprecyzowując jedynie tryb działania.
Art. 188.	Podanie wyroku do publicznej wiadomości	Prawomocny wyrok sądu dyscyplinarnego podaje się do wiadomości publicznej w ciągu 14 dni od jego uprawomocnienia się. Odstąpienie od tego jest możliwe tylko w wyjątkowym, szczególnie uzasadnionym przypadku dla ochrony słusznego interesu prywatnego. O odstąpieniu od publikacji sąd rozstrzyga w wyroku.

Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
		Regulacja ta wynika z faktu, że co do zasady informowanie opinii publicznej o treści rozstrzygnięć, niezależnie od ich kierunku, służy umacnianiu zaufania do instytucji Prokuratury.
Art. 189.	Uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji	Przepisy wzorowane są, również w zakresie terminologii (apelacja), na postępowaniu karnym. Należy jedynie zwrócić uwagę, że termin do wniesienia apelacji – podobnie jak w przypadku Przepisów wprowadzających ustawę – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie postuluje się odpowiednią zmianę Kodeksu postępowania karnego – określony jest na 30 dni od daty doręczenia uzasadnienia sądu pierwszej instancji, albowiem termin 14-dniowy, zwłaszcza w sprawach złożonych, skompilowanych jest niedorzecznie krótki, ograniczając zarówno prawo do obrony, jak i szkodząc należytemu rozpoznaniu środka zaskarżenia przez sąd odwoławczy.
Art. 190.	Apelacja od wyroku sądu pierwszej instancji	Ustawa wyłącza zaskarżalność samych uzasadnień orzeczeń Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, albowiem treść uzasadnienia nie jest wiążąca dla żadnego organu, a jedynie sentencja danego orzeczenia.
Art. 191.	Niedopuszczalność zaskarżenia uzasadnienia	Strony mają prawo wziąć udział w rozprawie przed Odwoławczym Sądem Dyscyplinarnym.
Art. 192.	Udział stron w rozprawie odwoławczej	Przepisy nawiązują, z pewnym rozszerzeniem opartym na brzmieniu podstaw kasacyjnych zawartych w Kodeksie postępowania karnego, do regulacji kasacyjnej orzeczeń dyscyplinarnych ujętej w ostatniej obowiązującej (do 2016 r.) wersji ustawy o prokuraturze z 1985 r. Ważną nowością jest, że zezwala się na sporządzenie i podpisanie, a tym samym samodzielne wniesienie kasacji także przez obwinionego prokuratora, czyli bezpośrednio zainteresowanego. Pozbawienie tego prawa osoby z definicji mającej wiedzę specjalistyczną w tej kwestii jest bowiem nieracjonalne.
Art. 193.	Kasacja	Przepis zachowuje brzmienie z aktualnie obowiązującego Prawa o prokuraturze (art. 166).
Art. 194.	Skład sądu kasacyjnego	
Art. 195.	Koszty postępowania dyscyplinarnego	

Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
Oddział 6		Postępowanie po prawomocnym orzeczeniu sądu dyscyplinarnego
Art. 196.	Wykonanie orzeczenia	Przepisy zachowują w dużej mierze brzmienie z aktualnie obowiązującego Prawa o prokuraturze, z pewnym rozszerzeniem regulacji w przypadku zasad wznowienia postępowania dyscyplinarnego. Przede wszystkim należy jednak zwrócić uwagę na większe zróżnicowanie okresów zatarcia skazania (skrócenie w przypadku odstąpienia od wymierzenia kary dyscyplinarnej oraz w przypadku wymierzenia kary najłagodniejszej, czyli upomnienia).
Art. 197.	Zatarcie skazania	
Art. 198.	Wznowienie postępowania dyscyplinarnego	
Rozdział 5		Odpowiedzialność służbowa prokuratorów
Art. 199.	Uchybienie sprawności postępowania lub kierowania Prokuraturą	Ustawa utrzymuje obowiązujące od dawna możliwości łagodniejszej niż dyscyplinarna reakcji na lżejsze przewinienia służbowe, w zakresie prowadzenia lub sprawowania nadzoru nad prowadzonym przez inny organ procesowy śledztwem albo w zakresie kierowania jednostką organizacyjną Prokuratury lub jej komórką organizacyjną, albo w wypadku stwierdzenia oczywistej (lecz nie rażącej) obrazy prawa przez prokuratora, w postaci tzw. wytyków służbowych. Dość istotną nowością jest jednak, że – skoro wydanie wytyku jest czynnością zaskarżalną, a więc wyjściowo nieprawomocną i może zostać uznana za mylną – ustawa likwiduje aktualnie obowiązujący wymóg, że zaskarżenie wytyku nie zwalnia prokuratora, któremu go udzielono, od obowiązku bezzwłocznego usunięcia skutków uchybienia, albowiem pozbawione jest logiki likwidowanie uchybienia nieistniejącego.
Art. 200.	Oczywista obraza prawa	

Dział VI		
PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATURY.		
APLIKANCI PROKURATORSKY		
Rozdział 1		Prokuratorzy
Oddział 1		Przepisy ogólne
Art. 201.	Akta personalne	Przepisy zachowują brzmienie z obowiązującego Prawa o prokuraturze z niewielkimi zmianami.
Art. 202.	Legitymacja	

Dział VI PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATORY. APLIKANCI PROKURATORSCY		
Art. 203.	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej prokuratorów	<p>Ustawa proponuje wprowadzenie jasno zdefiniowanej odpowiedzialności regresowej prokuratorów wobec Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu zadań i czynności prokuratorских, pod warunkiem jej stwierdzenia w trybie art. 417 i 417¹ Kodeksu cywilnego. Jednocześnie sparaliżowaniu decyzyjności prokuratorской zapobiegać ma ustanowienie obowiązkowego ubezpieczenia tej odpowiedzialności, finansowanego ze składki, której wysokość co najmniej w połowie zostanie pokryta z budżetu Prokuratury, a w pozostałej części z wynagrodzenia prokuratora. Przy czym ta druga część w liczbach bezwzględnie nie może przekroczyć 0,7% kwoty bazowej, będącej podstawą ustalania wynagrodzenia zasadniczego prokuratora prokuratury rejonowej w pierwszej stawce.</p> <p>Wyłonienie zakładu ubezpieczeń, z którym Prokurator Generalny zawrze stosowną umowę na okres do 5 lat, nastąpi w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.).</p>
Art. 204.	Przepisy posiłkowe	Przepis nie wprowadza zmian w stosunku do regulacji obecnej.
Oddział 2		Powołanie, odwołanie i przeniesienie prokuratora
Art. 205.	Powołania na stanowiska prokuratorские	Przepis stanowi – dla wzmocnienia doniosłości faktu – że powołanie na stanowisko służbowe prokuratora prokuratury rejonowej następuje decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Prokuratury. Kolejne awanse służbowe zaś następują decyzją Prokuratora Generalnego za zgodą KRP.
Art. 206.	Ślubowanie	Prokurator przy pierwszym powołaniu złoży ślubowanie przed Prezydentem RP. Do roty ślubowania dodano obowiązek stania na straży Konstytucji.
Art. 207.	Nawiązanie stosunku służbowego	Przepis nie wprowadza zmian w stosunku do regulacji obecnej.
Art. 208.	Warunki powołania na stanowisko prokuratora	Przepis utrzymuje, jednakże z pewnymi modyfikacjami – w kierunku podwyższenia profesjonalizmu kandydatów – warunki powoływania osób na stanowisko prokuratora. Do najważniejszych zmian należy:

Dział VI PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATORY. APLIKANCI PROKURATORSCY		
		<ul style="list-style-type: none"> • podwyższenie wymagań w stosunku do osób, które zwolnione są z egzaminu prokuratorskiego w związku z faktem zdania egzaminu adwokackiego lub radcowskiego; • objęcie profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych w polskich szkołach wyższych, w Polskiej Akademii Nauk oraz w instytutach naukowo-badawczych i innych placówkach naukowych obowiązkiem zdania egzaminu prokuratorskiego, o ile nie legitymują się zdanym egzaminem adwokackim lub radcowskim; • podwyższenie wymogu stażu pracy z 3 lat do 5 lat w Prokuraturii Generalnej dla jej prezesa, wiceprezesa i radców, przy utrzymaniu zwolnienia ich z obowiązku zdania egzaminu prokuratorskiego oraz odbycia asesury prokuratorskiej.
Art. 209.	Odwołanie prokuratora	Przepis nieco poszerza zasady odwołania osoby ze stanowiska prokuratora w stosunku do regulacji obecnej.
Art. 210.	Czasowe zrzeczenie się stanowiska	Przepisy w niewielkim stopniu doprecyzowują obecne regulacje dotyczące czasowego odejścia ze służby prokuratorskiej i powrotu do niej.
Art. 211.	Przeniesienie prokuratora	Przeniesienie prokuratora na inne miejsce służbowe jest zdarzeniem niewralgicznym, stwarzającym zagrożenie dla jego bezpieczeństwa i stabilności zawodowej, a więc potencjalnie wpływającym na stopień wewnętrznej niezależności prokuratora. Stąd przepis zasady te stara się uregulować dużo bardziej szczegółowo i znacznie szerzej niż <i>de lege lata</i> .
Art. 212.	Służba wojskowa prokuratorów	Przepis nie wprowadza zmian w stosunku do regulacji obecnej.
Oddział 3		Konkurs na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej
Art. 213.	Ogłoszenie o stanowisku prokurator-skim	Do najważniejszych nowych elementów projektowanej w ustawie procedury konkursowej należy zaliczyć (poza koniecznością spełnienia przez prokuratora podstawowych warunków powołania przez Prezydenta RP na pierwsze stanowisko prokuratorskie):

Dział VI PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATURY. APLIKANCI PROKURATORSCY		
Art. 214.	Informacje i zaświadczenia przedstawiane przez kandydata	<ul style="list-style-type: none"> • wyeliminowanie możliwości powołania bez przeprowadzenia konkursu, w trybie nadzwyczajnym; • możliwość wskazania przez kandydata – w przedłożonym wykazie spraw do zbadania – grupy spraw, które w ocenie kandydata potwierdzają jego kwalifikacje do objęcia stanowiska prokuratorskiego; • poddanie kandydatów opiniowaniu przez zgromadzenie prokuratorów prokuratury wojewódzkiej; • rozszerzenie kryteriów oceny kandydaty.
Art. 215.	Sprawdzenie policyjne	
Art. 216.	Wykazy spraw	
Art. 217.	Postępowanie konkursowe	
Art. 218.	Ocena kwalifikacji kandydata	
Art. 219.	Wspólne kryteria oceny kandydata	
Art. 220.	Kryteria oceny asesora prokuratury	
Art. 221.	Kryteria oceny sędziego i asesora sądowego	
Art. 222.	Kryteria oceny adwokata, radcy prawnego albo osoby zajmującej stanowisko starszego radcy lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej	

Dział VI		
PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATORY.		
APLIKANCI PROKURATORSCY		
Oddział 4		Powołanie na wyższe stanowisko służbowe
Art. 223.	Awans na stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej	<p>W przypadku awansu na wyższe stanowiska, to jest prokuratora prokuratury wojewódzkiej lub prokuratora Prokuratury Generalnej, ustawa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wprowadza sztywne wymogi posiadania określonego doświadczenia zawodowego; • eliminuje możliwość uzyskania stanowiska prokuratora prokuratury wojewódzkiej przez przedstawicieli innych zawodów prawniczych niż prokurator i sędzia (z odpowiednim doświadczeniem w pionie karnym), adwokat lub radca prawny, z pominięciem etapu prokuratora prokuratury rejonowej; • eliminuje możliwość uzyskania stanowiska prokuratora Prokuratury Generalnej przez przedstawicieli innych zawodów prawniczych niż prokurator i sędzia (z odpowiednim doświadczeniem w pionie karnym), z pominięciem etapu prokuratora prokuratury wojewódzkiej; • dopuszcza powołanie w trybie pozakonkursowym przez Prokuratora Generalnego, ale wyłącznie za zgodą Krajowej Rady Prokuratury; • ustala sztywny limit osób mogących piastować stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej w tej jednostce (projekt wskazuje liczbę 120, jednakże jej docelowe określenie może wymagać dodatkowej analizy). <p>Zupełnym <i>novum</i> jest zapis art. 224 § 5, który stanowi, że prokurator Prokuratury Generalnej, nie wcześniej jednak niż po upływie 8 lat od dnia powołania na to stanowisko, może w każdym czasie za sześciomiesięcznym okresem wypowiedzenia zrzec się tego stanowiska, przechodząc na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej we wskazanej przez siebie prokuraturze wojewódzkiej, z zachowaniem dotychczasowego wynagrodzenia. Przepis ten jest podyktowany faktem, że przejście do pracy w Prokuraturze Generalnej często wymaga od danego prokuratora wieloletniego dojazdu na czas tygodnia roboczego do Warszawy z miejsca swego stałego zamieszkania, gdyż z różnych powodów może on nie chcieć lub jego sytuacja życiowa wyklucza przeniesienie swego i jego rodziny centrum życiowego</p>
Art. 224.	Awans na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej	

Dział VI PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATORY. APLIKANCI PROKURATORSCY		
		do stolicy. Taki tryb życia w dłuższej perspektywie jest wyczerpujący, a jednocześnie wiąże się z faktem, że zasadniczo awans na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej otrzymywać powinni prokuratorzy w dojrzałym wieku, wiążącym się z nabyciem odpowiedniego doświadczenia zawodowego. W tej sytuacji racjonalne jest nadanie uprawnienia powrotu prokuratora po wystarczająco długim okresie pracy w Prokuraturze Generalnej do pracy w prokuraturze wojewódzkiej najbliższej miejscu swego zamieszkania, bez utraty statusu zawodowego (co jest również kompatybilne z przywracaniem w kolejnym przepisie awansem poziomym).
Art. 225.	Awans poziomy	Przepis przywraca możliwość awansu poziomego prokuratorów prokuratury rejonowej i prokuratury wojewódzkiej, jako istotnej formy docenienia zawodowego wyróżniających się prokuratorów, którzy nie mogą lub nie chcą ubiegać się o przejście do pracy w jednostce wyższego rzędu. Jednocześnie stanowić to będzie ważny czynnik motywujący do realizacji obowiązków służbowych na należytych poziomach.
Oddział 5		Obowiązki i prawa prokuratora
Art. 226.	Godność prokuratora	Przepisy oddziału w dużej mierze bądź to zachowują obecne regulacje, bądź przywracają uregulowania ustawy z 1985 r. w jej ostatnim brzmieniu. Trzeba jednak zwrócić uwagę na następujące nowości lub modyfikacje: <ul style="list-style-type: none"> • utrzymując obowiązek zachowania drogi służbowej w sprawach związanych ze swoim stanowiskiem, ustawa zezwala na odstępianie od tego w przypadku skierowania skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich; • jasne wskazanie, że prokurator ma prawo do działalności o charakterze naukowym lub publicystycznym, jako autor wydawnictw książkowych albo artykułów lub innych publikacji o charakterze prasowym, bez konieczności uzyskiwania czyichkolwiek zgód, co nie uchybia przepisom o odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie godności urzędu; • zgoda dla prokuratorów w stanie spoczynku na obejmowanie stanowiska członka zarządu fundacji prowadzącej działalność gospodarczą, a także na
Art. 227.	Droga służbowa	
Art. 228.	Dodatkowe zatrudnienie	
Art. 229.	Kształcenie ustawiczne	
Art. 230.	Apolityczność prokuratora	
Art. 231.	Tajemnica służbowa	
Art. 232.	Oświadczenie majątkowe	
Art. 233.	Czas pracy prokuratora	

Dział VI PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATORY. APLIKANCI PROKURATORSCY		
Art. 234.	Miejsce zamieszkania	<p>posiadanie w spółce prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziałów przedstawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego, gdyż aktualnie obowiązujące przepisy wydają się być przesadnie restrykcyjne w tym zakresie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • doprecyzowanie pojęcia brania udziału w działalności politycznej w związku z zakazem takiej aktywności; • zgoda dla prokuratorów na działalność w organizacjach zrzeszających prokuratorów oraz, o ile nie uchybia to godności urzędu prokuratora, także w innych organizacjach prowadzących działalność społeczną, działających na podstawie odrębnych ustaw, a także na nieodpłatną współpracę z organizacjami pozarządowymi w charakterze eksperta, pod warunkiem niezwłocznego powiadomienia o tym prokuratora przełożonego (bez prawa sprzeciwu przełożonego; ewentualne niegodne zachowanie prokuratora w toku takiej aktywności będzie rozpoznawane w trybie dyscyplinarnym); • zniesienie jawności (publikowania) oświadczeń majątkowych prokuratorów; <i>ratio legis</i> instytucji stanowi przeciwdziałanie korupcji – realizowane przez analizę i porównywanie danych przez wyspecjalizowane organy administracji skarbowej – nie zaś rozpowszechnianie informacji o mieniu i zobowiązaniach osób zajmujących stanowiska prokuratorские; • wprowadzenie możliwości, za zgodą przełożonego, częściowego wykonywania pracy przez prokuratora w trybie zdalnym, poza biurem (on-line); • podwyższenie wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez prokuratora po upływie roku w okresie nieobecności w pracy z powodu choroby do 75% (obecnie jest to 50%); • wyeliminowanie z okresu pracy uprawniającego do uzyskania gratyfikacji jubileuszowej (przysługującej w odstępach 5-letnich począwszy od 20. roku pracy) czasu zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych, chyba że następnie prokurator został prawomocnie uniewinniony w postępowaniu dyscyplinarnym; • doprecyzowanie warunków uzyskania przez prokuratora pożyczki finansowej z Prokuratury na zaspo-
Art. 235.	Wynagrodzenie	
Art. 236.	Składniki wynagrodzenia	
Art. 237.	Składki na ubezpieczenie społeczne	
Art. 238.	Zwolnienie lekarskie	
Art. 239.	Kontrola zwolnienia lekarskiego	
Art. 240.	Nagroda jubileuszowa	
Art. 241.	Pożyczka mieszkaniowa	
Art. 242.	Uszczerbek na zdrowiu	
Art. 243.	Urlop dodatkowy	
Art. 244.	Urlop zdrowotny	
Art. 245.	Nagroda finansowa	
Art. 246.	Awans przyspieszony	
Art. 247.	Odznaczenie	

Dział VI PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATORY. APLIKANCI PROKURATORSCY		
		<p>kojenie potrzeb mieszkaniowych, w celu usunięcia pola do nadużyć w tej sferze;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie dodatkowego urlopu wypoczynkowego przysługującego prokuratorowi do 17 dni roboczych począwszy od 31. roku pracy; • utrzymanie możliwości uzyskania przez prokuratora nagrody finansowej Prokuratora Generalnego z wyraźnym zakreśleniem kryteriów jej przyznania, a przede wszystkim całkowita zmiana mechanizmu jej przyznawania, wykluczająca dowolną uznaniowość Prokuratora Generalnego i włączająca w jej przyznanie samorząd prokuratorski. <p>Ustawa, pomimo zmniejszenia pionowej struktury Prokuratury o jeden szczebel, w przeciwieństwie do czteroszczelowej struktury sądów (wliczając Sąd Najwyższy), utrzymuje zasadę, że prokuratorom zapewnia się warunki pracy i wynagrodzenie analogiczne do zapewnianych sędziom. Odmienność ta nie stanowi bowiem żadnej przeszkody w tej mierze. Dodatkowo ustawa stanowi, że w prokuraturach wojewódzkich wyższa stawka wynagrodzenia (tzw. stawka awansowa) przysługiwać będzie po każdym kolejnych 4 latach pracy (obecnie w prokuraturach rejonowych, okręgowych i regionalnych następuje to co 5 lat), co ma stanowić dodatkowy bodziec dla prokuratorów prokuratur rejonowych do rozwijania swoich kwalifikacji, dla awansu do jednostki wyższego rzędu lub otrzymania awansu poziomego.</p>
Oddział 6		Delegowanie prokuratora
Art. 248.	Delegowanie prokuratora do Ministerstwa Sprawiedliwości, Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, innych jednostek Prokuratury	<p>Przepisy oddziału w przeważającej mierze zachowują przepisy obowiązujące <i>de lege lata</i>. Należy jednak zauważyć, że ustawa zmienia obowiązującą od lat i niczym nieuzasadnioną zasadę pokrzywdzenia prokuratora delegowanego, stanowiąc w projekcie, że prokurator delegowany do innej jednostki organizacyjnej Prokuratury wyższego rzędu, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło delegowanie, uzyskuje na pozostały okres delegacji prawo do wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej, przewidzianego dla prokuratora tej jednostki (a jeżeli na zajmowanym stanowisku otrzymywał już wynagrodzenie w tej lub</p>

Dział VI PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATORY. APLIKANCI PROKURATORSKY		
Art. 249.	Odwwołanie lub ustąpienie z delegacji	wyższej stawce, uzyskuje prawo do wynagrodzenia w stawce bezpośrednio wyższej). Obecnie prokurator delegowany uzyskuje owo wyższe wynagrodzenie dopiero po upływie kilku miesięcy, mimo że od pierwszego dnia delegacji wykonuje pracę przynależną wyższemu szczeblowi Prokuratury, a sam fakt delegowania świadczy o pewnym poziomie zaufania do jego kwalifikacji zawodowych.
Art. 250.	Powierzenie prokuratorowi delegowanemu obowiązków na stanowiskach urzędniczych	
Art. 251.	Delegowanie do innej jednostki	
Art. 252.	Wynagrodzenie prokuratora delegowanego	
Art. 253.	Dodatkowe należności przysługujące prokuratorowi delegowanemu do innej miejscowości	
Art. 254.	Delegowanie za granicę	
Art. 255.	Należności z tytułu podróży służbowych	
Rozdział 2		
Art. 256.	Przejście w stan spoczynku	Projektowana ustawa wprowadza pewne modyfikacje w zakresie przechodzenia w stan spoczynku. Po pierwsze, podnosi wiek zasadniczy przejścia dla kobiet do 65 lat, zrównując go z wiekiem mężczyzn, albowiem trudno dostrzec argumenty – zwłaszcza o charakterze zdrowotnym – uzasadniające drastyczną, albowiem aż 5-letnią różnicę momentu tego przejścia między
Art. 257.	Przejście w stan spoczynku z przyczyn zdrowotnych	

Dział VI PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATORY. APLIKANCI PROKURATORSCY		
Art. 258.	Ograniczenie prawa do stanu spoczynku	przedstawicielami obu płci. Jednocześnie jednak projekt wprowadza możliwość również szybszego przejścia w stan spoczynku, stanowiąc, że prokurator może przejść na swój wniosek w stan spoczynku po ukończeniu 60. roku życia, jeżeli jest kobietą, oraz po ukończeniu 62. roku życia, jeżeli jest mężczyzną, gdy jednocześnie zajmował stanowisko prokuratora nie krócej niż przez okres 30 lat. Do stażu tego wlicza się okres zajmowania stanowiska asesora Prokuratury lub asesora sądowego albo sędziego. Ustawa utrzymuje również możliwość dobrowolnego pozostania prokuratora na stanowisku prokuratorским nawet do 70. roku życia, za zgodą Prokuratora Generalnego (z możliwością zaskarżenia decyzji negatywnej do Krajowej Rady Prokuratury).
Art. 259.	Powrót ze stanu spoczynku	Z kolei w art. 258 ustawa wskazuje kryteria ograniczające przejście w stan spoczynku bez wypracowania odpowiedniego stażu jako prokurator.
Art. 260.	Prokuratorzy wojskowi	Ustawa utrzymuje możliwość powrotu do stanu czynnego ze stanu spoczynku, w tym także, jeżeli przyczyną odejścia w stan spoczynku były przesłanki zdrowotne, w przypadku prokuratora, który nie ukończył 60. roku życia, obowiązany jest poddać się co roku do osiągnięcia tego wieku badaniu przez lekarza – orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w celu potwierdzenia lub wykluczenia dalszej niezdolności do pełnienia czynnej służby prokuratorской.
Art. 261.	Odpowiedzialność dyscyplinarna w stanie spoczynku	Nadto ustawa precyzyjnie określa zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratorów pozostających w stanie spoczynku.
Art. 262.	Odpowiednie stosowanie przepisów o sędziach sądów powszechnych	
Art. 263.	Delegacja ustawowa – ustalenie i wypłacanie uposażeń prokuratorom w stanie spoczynku i członkom ich rodzin, terminy przekazania składek do ZUS	
Rozdział 3		Asesorzy Prokuratury
Art. 264.	Mianowanie na stanowisko	W odniesieniu do asesorów ustawa przede wszystkim ustala w sposób sztywny 3-letni okres trwania tego stażu kandydeckiego. Precyzyjniej również reguluje zasady ewentualnego zwolnienia asesora.
Art. 265.	Zwolnienie ze stanowiska	Także na poziomie ustawowym, nie zaś rozporządzenia, zostają określone zasady aprobowania niektórych decyzji asesorskich podejmowanych w ramach prowadzonych i nadzorowanych przez asesora postępowań.
Art. 266.	Powierzenie czynności prokuratorских	

Dział VI PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATORY. APLIKANCI PROKURATORSCY		
Art. 267.	Aprobata	
Art. 268.	Przepisy stosowane do asesorów Prokuratury	
Rozdział 4		Aplikanci prokuratorscy
Art. 269.	Uprawnienia aplikanta prokuratorskiego	W odniesieniu do aplikantów ustawa zachowuje w całości aktualnie obowiązujące przepisy.
Art. 270.	Przepisy posiłkowe	

Dział VII PRACOWNICY PROKURATORY		
Rozdział 1		Dyrektor do spraw finansów i administracji
Art. 271.	Powołanie dyrektora	Rozdział 1 działu VII wprowadza obligatoryjnie w Prokuraturze Generalnej i w prokuraturach wojewódzkich, a fakultatywnie w prokuraturach rejonowych stanowiska nieprokuratorskie, dyrektora do spraw finansów i administracji i ewentualnie zastępcy tego dyrektora. Dyrektor pozostaje w stosunku podległości służbowej wobec szefa jednostki organizacyjnej Prokuratury, pozostając pod jego bezpośrednim nadzorem. Jego rolą jest przejęcie na swoje barki całości zarządu nad jednostką (oraz prokuraturą rejonową, gdzie dyrektora nie powołano) w sferze finansowej i czysto administracyjnej. Rozwiązanie takie nasuwa się jako oczywiste, albowiem prokuratorzy, którzy obejmują szefostwo jednostek organizacyjnych, z reguły nie mają ani kompetencji, ani doświadczenia w tych sferach, zwłaszcza w odniesieniu do gospodarki finansowej. Nie powinni również zajmować swego czasu zawodowego sprawami logistyki, zakupów materiałów biurowych czy inwestycji, lecz skupiać się jedynie na nadzorze nad tymi kwestiami oraz na prawidłowym zarządzie realizacją podstawowych zadań danej Prokuratury. Oczywiście, już obecnie od dłuższego czasu w prokuraturach powyżej szczebla rejonowego funkcjonują dyrektorzy finansowi, jednakże ich kompetencje i zadania są węższe.
Art. 272.	Kryteria na stanowisko dyrektora	
Art. 273.	Wynagrodzenie	
Art. 274.	Podległość służbowa dyrektora. Zastępstwo	
Art. 275.	Zadania dyrektora	
Art. 276.	Zakaz działalności politycznej	
Art. 277.	Oświadczenia majątkowe	
Art. 278.	Odpowiednie stosowanie przepisów	

Dział VII		
PRACOWNICY PROKURATURY		
Rozdział 2		Asystenci prokuratora
Art. 279.	Uprawnienia asystentów	Przepisy ustawy w dużej mierze utrzymują zasady funkcjonowania asystentów prokuratorów. Należy jednak zwrócić uwagę na poszerzenie zakresu kompetencji merytorycznych asystentów (np. prawo do samodzielnego udziału w sekcji zwłok), w tym w przypadku starszych asystentów do zastępowania prokuratorów w czynnościach oskarżycielskich w sprawach, w których prowadzone było dochodzenie. Ponadto, z uwagi na duże obciążenie asystentów czynnościami służbowymi, ustawa – podobnie jak w przypadku prokuratorów – nadaje asystentom prawo do dodatkowego corocznego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 5 dni (po 10 latach pracy) i 10 dni (po 15 latach pracy). Wreszcie ustawa modyfikuje zasady dopuszczenia asystentów do egzaminu prokuratorskiego bez konieczności odbycia aplikacji prokuratorskiej, mając na względzie konieczność zdobycia przez asystenta głębszego doświadczenia zawodowego, premiując asystentów, którzy przepracowali co najmniej 3 lata na poziomie prokuratury rejonowej (to tam bowiem trafi asystent po pomyślnie zdanym egzaminie i ewentualnym uzyskaniu stanowiska asesora Prokuratury).
Art. 280.	Wymagania na stanowisku asystenta prokuratora	
Art. 281.	Nabór kandydatów na stanowisko asystenta prokuratora	
Art. 282.	Staż asystencki	
Art. 283.	Wynagrodzenie i inne świadczenia przysługujące asystentowi prokuratora	
Art. 284.	Dopuszczenie asystenta prokuratora do egzaminu prokuratorskiego	
Art. 285.	Delegacja ustawowa – zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów prokuratorów, wynagrodzenie	
Art. 286.	Przepisy posiłkowe	

Dział VII		
PRACOWNICY PROKURATORY		
Rozdział 3		Urzędnicy
Art. 287.	Status ogólny	<p>Urzędnicy Prokuratury, a także sądów powszechnych, są jedną z najbardziej niedocenianych i niedofinansowanych grup zawodowych, a jednocześnie wykonujących niezwykle ważne, odpowiedzialne zadania, często w ponadnormatywnym czasie. Muszą oni spełniać wysokie wymagania co do wykształcenia i cech osobistych. Ich status zawodowy co do zasady jest regulowany odrębną ustawą. Jednakże projektowana ustawa – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej proponuje, w odniesieniu do urzędników prokuratorskich, wprowadzenie dwóch bardzo istotnych elementów, które powinny przynajmniej częściowo korzystnie wpłynąć na atrakcyjność zatrudnienia oraz poprawić satysfakcję z wykonywanej pracy.</p> <p>Po pierwsze, ustala się, że najniższe wynagrodzenie zasadnicze urzędnika Prokuratury nie może być niższe niż 50% wynagrodzenia prokuratora prokuratury rejonowej w stawce pierwszej.</p> <p>Po drugie, urzędnicy zyskują prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego na zasadach identycznych jak asystenci prokuratorów.</p>

Dział VIII		
PRZEPIS KOŃCOWY		
Art. 288.	Wejście ustawy w życie	Ustawa wejdzie w życie w terminie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Szczegółowy spis treści projektu ustawy – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej

Dział I	
PODSTAWOWE ZADANIA I ZASADY DZIAŁANIA PROKURATURY	
Rozdział 1	
Przepisy ogólne	
Prokuratorzy	Art. 1
Zadania Prokuratury	Art. 2
Reprezentacja interesu publicznego	Art. 3
Prokuratorzy Sił Zbrojnych RP	Art. 4
Nieusuwalność prokuratorów	Art. 5
Zakaz delegacji przymusowej	Art. 6
Sprawozdanie Prokuratora Generalnego	Art. 7
Obowiązek udzielania pomocy Prokuraturze	Art. 8
Pracodawcy	Art. 9
Delegacja ustawowa	Art. 10
Rozdział 2	
Prokurator Generalny, zastępcy Prokuratora Generalnego, prokuratorzy sprawujący inne funkcje kierownicze	
Kierownictwo Prokuratury	Art. 11
Prokurator Generalny	Art. 12
Powołanie Prokuratora Generalnego	Art. 13
Odwołanie oraz wygaśnięcie kadencji Prokuratora Generalnego	Art. 14
Stan spoczynku i inne uprawnienia Prokuratora Generalnego	Art. 15
Ograniczenia gwarancyjne Prokuratora Generalnego	Art. 16
Powołanie i odwołanie zastępców Prokuratora Generalnego	Art. 17
Kadencyjność stanowisk kierowniczych	Art. 18
Zastępstwo Prokuratora Generalnego i delegacja kompetencji	Art. 19
Doradcy Prokuratora Generalnego	Art. 20
Rozdział 3	
Niezależność Prokuratury i prokuratorów	
Niezależność Prokuratury	Art. 21
Bezstronność prokuratora	Art. 22

	Zarządzenia, wytyczne, polecenia	Art. 23
	Zakres niezależności prokuratora	Art. 24
	Władcze uprawnienia przełożonych	Art. 25
	Ustalenie sankcji karnych	Art. 26
	Zasady zmiany prokuratora referenta	Art. 27
	Nadzór procesowy i konsultacyjny prokuratora nadzrędnego	Art. 28
Rozdział 4		
Budżet Prokuratury		
	Samodzielność budżetowa	Art. 29
	Dysponent budżetowy	Art. 30
	Finansowanie prokuratorów ds. wojskowych	Art. 31
Dział II		
DZIAŁALNOŚĆ PROKURATURY		
Rozdział 1		
Zasady ogólne		
	Obciążenie prokuratorów obowiązkami służbowymi	Art. 32
	Prawidłowość i terminowość czynności i decyzji	Art. 33
	Zespoły śledcze	Art. 34
	Specjalizacja prokuratorów	Art. 35
	Zasada indyferencji, delegacji oraz dewolucji czynności	Art. 36
	Zasada względnej alokacji spraw	Art. 37
	Dyspozycja informacją śledczą	Art. 38
	Czynności oskarżycielskie	Art. 39
	Wizytacje i lustracje	Art. 40
	Podpis elektroniczny	Art. 41
Rozdział 2		
Szczegółowe kompetencje i formy realizacji zadań		
	Ogólne uprawnienia Prokuratury	Art. 42
	Ochrona praworządności	Art. 43
	Wniosek do Trybunału Konstytucyjnego	Art. 44
	Wniosek o ułaskawienie	Art. 45
	Kontrola aktów prawnych samorządu terytorialnego	Art. 46
	Wystąpienie sygnalizacyjne Prokuratora Generalnego i jego zastępców	Art. 47
	Zewnętrzne wytyczne Prokuratora Generalnego i jego zastępców	Art. 48

Informacja o stanie przestępczości wojskowej	Art. 49
Wystąpienie sygnalizacyjne prokuratora	Art. 50
Żądanie wszczęcia postępowania pozakarnego	Art. 51
Odpowiedzialność za niewykonanie polecenia prokuratora	Art. 52
Nadzór prawny nad czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi	Art. 53
Współpraca z Krajowym Centrum Informacji Kryminalnej	Art. 54
Dostęp do informacji niejawnych. Zniesienie klauzul niejawności przez prokuratora	Art. 55
Współpraca w badaniach naukowych i działalności dydaktycznej	Art. 56
Inne zadania prokuratorskie	Art. 57
Rozdział 3	
Inspektorat Prokuratury	
Zasady działania Inspektoratu	Art. 58
Raport z kontroli	Art. 59
Rozdział 4	
Polityka informacyjna	
Zespoły prasowe i rzecznicy prasowi	Art. 60
Strony internetowe jednostek Prokuratury	Art. 61
Rozdział 5	
Skargi i wnioski	
Zasady ogólne	Art. 62
Podmiot rozpoznający	Art. 63
Żądanie postępowania dyscyplinarnego	Art. 64
Odpowiednie stosowanie Kodeksu postępowania administracyjnego	Art. 65
Rozdział 6	
Przetwarzanie danych osobowych	
Upoważnienie do przetwarzania danych	Art. 66
Administratorzy danych	Art. 67
Dokumentacja elektroniczna	Art. 68
Sprawozdania co do kontroli operacyjnych	Art. 69
Rozdział 7	
Specjalny prokurator śledczy	
Przesłanki powołania	Art. 70
Tryb powołania	Art. 71

	Ochrona informacji niejawnych	Art. 72
	Okres pełnienia funkcji	Art. 73
	Odwołanie prokuratora	Art. 74
	Śledztwo i uprawnienia prokuratora	Art. 75
	Zakończenie śledztwa	Art. 76
	Postępowanie przed Trybunałem Stanu	Art. 77
	Zespół śledczy	Art. 78
	Biuro prokuratora	Art. 79
	Obowiązek udzielenia pomocy	Art. 80
	Wynagrodzenie	Art. 81
	Gwarancje prokuratora	Art. 82
	Bezpieczeństwo prokuratora	Art. 83
	Falszywe zeznania – tryb specjalny	Art. 84
Rozdział 8		
Współpraca z Urzędem Prokuratury Europejskiej		
	Zasada ogólna	Art. 85
Dział III		
ORGANIZACJA PROKURATURY		
Rozdział 1		
Przepisy ogólne		
	Prokurator nadrzędny, przełożony oraz zwierzchnik służbowy	Art. 86
	Jednostki organizacyjne Prokuratury	Art. 87
	Etatyzacja jednostek organizacyjnych Prokuratury	Art. 88
	Bezpieczeństwo obiektów Prokuratury	Art. 89
	Posiadanie broni na terenie jednostki Prokuratury	Art. 90
	Pojazd uprzywilejowany Prokuratury	Art. 91
Rozdział 2		
Prokuratura Generalna		
	Zadania Prokuratury Generalnej	Art. 92
	Struktura Prokuratury Generalnej	Art. 93
	Zadania komórek organizacyjnych Prokuratury Generalnej	Art. 94
Rozdział 3		
Prokuratury wojewódzkie		
	Obszar prokuratury wojewódzkiej	Art. 95
	Zadania prokuratury wojewódzkiej	Art. 96
	Struktura prokuratury wojewódzkiej	Art. 97

	Kierownictwo prokuratury wojewódzkiej	Art. 98
	Powołanie i odwołanie kierownictwa prokuratury wojewódzkiej	Art. 99
Rozdział 4		
Prokuratury rejonowe		
	Obszar prokuratury rejonowej	Art. 100
	Zadania prokuratury rejonowej	Art. 101
	Struktura prokuratury rejonowej	Art. 102
	Kierownictwo prokuratury rejonowej	Art. 103
Rozdział 5		
Biuro Prokuratury do Spraw Przeszłości Zorganizowanej		
Oddział 1		
Organizacja i zadania Biura		
	Zadania Biura	Art. 104
	Struktura Biura	Art. 105
	Kierownictwo Biura	Art. 106
	Finansowanie i administracja Biura	Art. 107
	Logo Biura	Art. 108
	Delegacja prawodawcza	Art. 109
Oddział 2		
Prokuratorzy Biura		
	Powołanie	Art. 110
	Okres próbny i powołanie do Biura	Art. 111
	Odwołanie prokuratora	Art. 112
	Ocena okresowa	Art. 113
	Odstąpienie od oceny okresowej	Art. 114
	Wynagrodzenie prokuratorów	Art. 115
	Awans służbowy prokuratora	Art. 116
	Oświadczenia majątkowe	Art. 117
	Bezpieczeństwo prokuratorów	Art. 118
Dział IV		
SAMORZĄD PROKURATURY		
Rozdział 1		
Krajowa Rada Prokuratury		
	Status KRP	Art. 119
	Skład KRP	Art. 120
	Utrata mandatu	Art. 121

	Szczegółowe zadania KRP	Art. 122
	Obowiązek stawiennictwa	Art. 123
Rozdział 2		
Zgromadzenie i zebrania prokuratorów		
	Zgromadzenie Prokuratury Generalnej	Art. 124
	Zadania zgromadzenia Prokuratury Generalnej	Art. 125
	Zgromadzenie prokuratury wojewódzkiej	Art. 126
	Zadania zgromadzenia prokuratury wojewódzkiej	Art. 127
	Zebranie ogólne prokuratorów	Art. 128
	Zadania zebrania ogólnego prokuratorów	Art. 129
	Regulaminy działania	Art. 130
Dział V		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I PROFESJONALNA PROKURATORÓW		
Rozdział 1		
Sądy dyscyplinarne dla prokuratorów i asesorów Prokuratury		
	Sądy dyscyplinarne	Art. 131
	Niezawisłość sędziów	Art. 132
	Formy orzeczeń	Art. 133
	Siedziba	Art. 134
	Skład sądu	Art. 135
	Wybór sędziów sądów dyscyplinarnych	Art. 136
	Pytanie prawne do Sądu Najwyższego	Art. 137
	Wynagrodzenie sędziów sądów dyscyplinarnych	Art. 138
	Czynność służbowa. Zwrot kosztów	Art. 139
	Bazy orzecznictwa	Art. 140
	Ustanowienie obrońcy	Art. 141
	Protokolant	Art. 142
Rozdział 2		
Zawieszenie prokuratora w czynnościach służbowych i obniżenie wynagrodzenia		
	Tryb zawieszenia w czynnościach służbowych	Art. 143
	Czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych	Art. 144
	Zawieszenie Prokuratora Generalnego w czynnościach służbowych	Art. 145
	Obniżenie wynagrodzenia	Art. 146
Rozdział 3		
Immunitet prokuratorowski		
	Immunitet formalny	Art. 147

Immunitet materialny	Art. 148
Przepisy ogólne o postępowaniu	Art. 149
Zwolnienie prokuratora	Art. 150
Zgoda na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej	Art. 151
Zgoda na tymczasowe aresztowanie	Art. 152
Postępowanie przed sądem pierwszej instancji	Art. 153
Zrzeczenie się immunitetu	Art. 154
Zażalenie	Art. 155
Postępowanie przed sądem drugiej instancji	Art. 156
Postępowanie w trybie przyspieszonym	Art. 157
Przepisy posiłkowe	Art. 158
Przymus prokuratorski	Art. 159
Rozdział 4	
Odpowiedzialność dyscyplinarna prokuratorów	
Oddział 1	
Przepisy ogólne	
Przepisy posiłkowe	Art. 160
Strony postępowania	Art. 161
Doręczenia korespondencji	Art. 162
Postępowanie dyscyplinarne w razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku służbowego	Art. 163
Oddział 2	
Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej	
Przesłanki odpowiedzialności dyscyplinarnej	Art. 164
Jedność czynu	Art. 165
Odpowiedzialność za wykroczenia	Art. 166
Kary dyscyplinarne	Art. 167
Kara łączna	Art. 168
Zaliczenie na poczet kary dyscyplinarnej	Art. 169
Przedawnienie karalności deliktu dyscyplinarnego	Art. 170
Zbieg przestępstwa i deliktu dyscyplinarnego	Art. 171
Oddział 3	
Rzecznicy dyscyplinarni	
Powołanie i odwołanie rzecznika	Art. 172
Niezależność rzecznika	Art. 173

Oddział 4	
Postępowanie dyscyplinarne przygotowawcze	
Postępowanie sprawdzające	Art. 174
Wszczęcie postępowania i wyznaczenie nowego rzecznika	Art. 175
Czas trwania postępowania	Art. 176
Badanie wariograficzne	Art. 177
Zarzut dyscyplinarny	Art. 178
Umorzenie postępowania	Art. 179
Wniosek do sądu dyscyplinarnego	Art. 180
Oddział 5	
Postępowanie dyscyplinarne sądowe	
Termin rozprawy	Art. 181
Uczestnictwo stron	Art. 182
Jawność rozprawy	Art. 183
Przymusowe doprowadzenie obwinionego	Art. 184
Dobrowolne poddanie się karze dyscyplinarnej	Art. 185
Oczywista bezzasadność wniosku	Art. 186
Rozszerzenie sprawy dyscyplinarnej	Art. 187
Podanie wyroku do publicznej wiadomości	Art. 188
Uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji	Art. 189
Apelacja od wyroku sądu pierwszej instancji	Art. 190
Niedopuszczalność zaskarżenia uzasadnienia	Art. 191
Udział stron w rozprawie odwoławczej	Art. 192
Kasacja	Art. 193
Skład sądu kasacyjnego	Art. 194
Koszty postępowania dyscyplinarnego	Art. 195
Oddział 6	
Postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia sądu dyscyplinarnego	
Wykonanie orzeczenia	Art. 196
Zatarcie skazania	Art. 197
Wznowienie postępowania dyscyplinarnego	Art. 198
Rozdział 5	
Odpowiedzialność służbowa prokuratorów	
Uchybienie sprawności postępowania lub kierowania Prokuraturą	Art. 199
Oczywista obraza prawa	Art. 200

Dział VI**PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATURY. APLIKANCI PROKURATORSCY****Rozdział 1****Prokuratorzy****Oddział 1****Przepisy ogólne**

Akta personalne	Art. 201
Legitymacja	Art. 202
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej prokuratorów	Art. 203
Przepisy posiłkowe	Art. 204

Oddział 2**Powołanie, odwołanie i przeniesienie prokuratora**

Powołania na stanowiska prokuratorские	Art. 205
Ślubowanie	Art. 206
Nawiązanie stosunku służbowego	Art. 207
Warunki powołania na stanowisko prokuratora	Art. 208
Odwołanie prokuratora	Art. 209
Czasowe zrzeczenie się stanowiska	Art. 210
Przeniesienie prokuratora	Art. 211
Służba wojskowa prokuratorów	Art. 212

Oddział 3**Konkurs na stanowisko prokuratora prokuratury rejonowej**

Ogłoszenie o stanowisku prokuratorским	Art. 213
Informacje i zaświadczenia przedstawiane przez kandydata	Art. 214
Sprawdzenie policyjne	Art. 215
Wykazy spraw	Art. 216
Postępowanie konkursowe	Art. 217
Ocena kwalifikacji kandydata	Art. 218
Wspólne kryteria oceny kandydata	Art. 219
Kryteria oceny asesora prokuratury	Art. 220
Kryteria oceny sędziego i asesora sądowego	Art. 221
Kryteria oceny adwokata, radcy prawnego albo osoby zajmującej stanowisko starszego radcy lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 222

Oddział 4	
Powołanie na wyższe stanowisko służbowe	
Awans na stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej	Art. 223
Awans na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej	Art. 224
Awans poziomy	Art. 225
Oddział 5	
Obowiązki i prawa prokuratora	
Godność prokuratora	Art. 226
Droga służbowa	Art. 227
Dodatkowe zatrudnienie	Art. 228
Kształcenie ustawiczne	Art. 229
Apolityczność prokuratora	Art. 230
Tajemnica służbowa	Art. 231
Oświadczenie majątkowe	Art. 232
Czas pracy prokuratora	Art. 233
Miejsce zamieszkania	Art. 234
Wynagrodzenie	Art. 235
Składniki wynagrodzenia	Art. 236
Składki na ubezpieczenie społeczne	Art. 237
Zwolnienie lekarskie	Art. 238
Kontrola zwolnienia lekarskiego	Art. 239
Nagroda jubileuszowa	Art. 240
Pożyczka mieszkaniowa	Art. 241
Uszczerbek na zdrowiu	Art. 242
Urlop dodatkowy	Art. 243
Urlop zdrowotny	Art. 244
Nagroda finansowa	Art. 245
Awans przyspieszony	Art. 246
Odnaczenie	Art. 247
Oddział 6	
Delegowanie prokuratora	
Delegowanie prokuratora do Ministerstwa Sprawiedliwości, Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, innych jednostek Prokuratury	Art. 248
Odwolanie lub ustąpienie z delegacji	Art. 249

	Powierzenie prokuratorowi delegowanemu obowiązków na stanowiskach urzędniczych	Art. 250
	Delegowanie do innej jednostki	Art. 251
	Wynagrodzenie prokuratora delegowanego	Art. 252
	Dodatkowe należności przysługujące prokuratorowi delegowanemu do innej miejscowości	Art. 253
	Delegowanie za granicę	Art. 254
	Należności z tytułu podróży służbowych	Art. 255
Rozdział 2		
Stan spoczynku prokuratorów		
	Przejęcie w stan spoczynku w trybie zwyczajnym	Art. 256
	Przejęcie w stan spoczynku z przyczyn zdrowotnych	Art. 257
	Ograniczenie prawa do stanu spoczynku	Art. 258
	Powrót ze stanu spoczynku	Art. 259
	Prokuratorzy wojskowi	Art. 260
	Odpowiedzialność dyscyplinarna w stanie spoczynku	Art. 261
	Odpowiednie stosowanie przepisów o sędziach sądów powszechnych	Art. 262
	Delegacja ustawowa – ustalanie i wypłacanie uposażeń prokuratorom w stanie spoczynku i członkom ich rodzin, terminy przekazania składek do ZUS	Art. 263
Rozdział 3		
Asesorzy Prokuratury		
	Mianowanie na stanowisko	Art. 264
	Zwolnienie ze stanowiska	Art. 265
	Powierzenie czynności prokuratorskich	Art. 266
	Aprobata	Art. 267
	Przepisy stosowane do asesorów Prokuratury	Art. 268
Rozdział 4		
Aplikanci prokuratorscy		
	Uprawnienia aplikanta prokuratorskiego	Art. 269
	Przepisy posiłkowe	Art. 270
Dział VII		
PRACOWNICY PROKURATURY		
Rozdział 1		
Dyrektor do spraw finansów i administracji		
	Powołanie dyrektora	Art. 271
	Kryteria na stanowisko dyrektora	Art. 272

	Wynagrodzenie	Art. 273
	Podległość służbowa dyrektora. Zastępstwo	Art. 274
	Zadania dyrektora	Art. 275
	Zakaz działalności politycznej	Art. 276
	Oświadczenia majątkowe	Art. 277
	Odpowiednie stosowanie przepisów	Art. 278
Rozdział 2		
Asystenci prokuratora		
	Uprawnienia asystentów	Art. 279
	Wymagania na stanowisku asystenta prokuratora	Art. 280
	Nabór kandydatów na stanowisko asystenta prokuratora	Art. 281
	Staż asystencki	Art. 282
	Wynagrodzenie i inne świadczenia przysługujące asystentowi prokuratora	Art. 283
	Dopuszczenie asystenta prokuratora do egzaminu prokuratorskiego	Art. 284
	Delegacja ustawowa – zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów prokuratorów, wynagrodzenie	Art. 285
	Przepisy poślukowe	Art. 286
Rozdział 3		
Urzędnicy		
	Status ogólny	Art. 287
Dział VIII		
PRZEPIS KOŃCOWY		
	Wejście ustawy w życie	Art. 288

Rozdział IV

**PRZEPISY WPROWADZAJĄCE USTAWĘ
– PRAWO O USTROJU PROKURATURY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**1. Projekt ustawy – Przepisy wprowadzające
ustawę – Prawo o ustroju Prokuratury
Rzeczypospolitej Polskiej**

Ustawa

z dnia _____ r.

**PRZEPISY WPROWADZAJĄCE USTAWĘ –
PRAWO O USTROJU PROKURATURY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Art. 1. [Wejście w życie ustawy – Prawo o ustroju Prokuratury
Rzeczypospolitej Polskiej]

Ustawa z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej
Polskiej (Dz. U. _____) wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia
wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 2. [Zmiany w Kodeksie postępowania
administracyjnego]

W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administra-
cyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185) w art. 22 w § 3:

- 1) w pkt 4 przecinek zastępuje się średnikiem oraz skreśla się wyrazy „Prokurator Generalny”;
- 2) dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) Prokurator Generalny.”

Art. 3. [Zmiany w ustawie – Prawo o adwokaturze]

W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1184 i 1268) w art. 75e w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

- „4) jeden prokurator będący prokuratorem powołanym co najmniej na stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej, również prokurator w stanie spoczynku.”

Art. 4. [Zmiany w ustawie o radcach prawnych]

W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1166) w art. 33⁵ w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

- „4) jeden prokurator będący prokuratorem powołanym co najmniej na stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej, również prokurator w stanie spoczynku.”

Art. 5. [Zmiany w ustawie o Policji]

W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, z późn. zm.¹) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 19:
 - a) w ust. 1 wyrazy „prokuratora okręgowego” zastępuje się wyrazami „prokuratora wojewódzkiego”;
 - b) w ust. 16a wyrazy „prokurator okręgowy” zastępuje się wyrazami „prokurator wojewódzki”;
- 2) w art. 19a:
 - a) w ust. 3 wyrazy „prokuratora okręgowego” zastępuje się wyrazami „prokuratora wojewódzkiego”;

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1728, 2333, 2447 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115, 1488 i 2448.

- b) w ust. 7 wyrazy „prokuratorowi okręgowemu” zastępuje się wyrazami „prokuratorowi wojewódzkiemu”;
- 3) w art. 19b w ust. 2 i 3 wyrazy „prokuratora okręgowego” zastępuje się wyrazami „prokuratora wojewódzkiego”;
- 4) w art. 20ba ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy sytuacji, o których mowa w art. 19, art. 19a, art. 19b, art. 20b ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 oraz art. 20c, z wyjątkiem dokumentów i materiałów, które sąd okręgowy lub prokurator Biura Lustracyjnego lub oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej uzna za niezbędne w związku z wykonywaniem ich zadań określonych w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459, 1512, 2463 i 2731) oraz ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177 oraz z 2022 r. poz. 375, 1259 i 1283).”

Art. 6. [Zmiany w ustawie o Straży Granicznej]

W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, 1115, 1855 i 2600) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 9da ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy sytuacji, o których mowa w art. 9d ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 oraz art. 9e, art. 9f, art. 9g i art. 10b, z wyjątkiem dokumentów i materiałów, które sąd okręgowy lub prokurator Biura Lustracyjnego lub oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej uzna za niezbędne w związku z wykonywaniem ich zadań określonych w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459, 1512, 2463 i 2731) oraz ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177 oraz z 2022 r. poz. 375, 1259 i 1283).”;

- 2) w art. 9e ust. 1, 2 i 17a, w art. 9f ust. 3 i 6, w art. 9g ust. 2, 3 i 6 użyte w różnym przypadku wyrazy „prokuratora okręgowego” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „prokuratora wojewódzkiego”.

Art. 7. [Zmiany w ustawie o związkach zawodowych]

W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854) w art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sąd rejestrowy w razie stwierdzenia, że organ związku zawodowego prowadzi działalność niezgodną z prawem, wyznacza termin co najmniej 14 dni na dostosowanie działalności tego organu do obowiązującego prawa. Postępowanie wszczyna się na wniosek właściwego prokuratora wojewódzkiego.”

Art. 8. [Zmiany w ustawie o organizacjach pracodawców]

W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sąd rejestrowy w razie stwierdzenia, że dany organ związku pracodawców prowadzi działalność niezgodną z prawem, wyznacza termin co najmniej 14 dni na dostosowanie działalności tego organu do obowiązującego prawa. Postępowanie wszczyna się na wniosek właściwego prokuratora wojewódzkiego.”

Art. 9. [Zmiany w ustawie o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych]

W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2487 i 2600) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy sytuacji, o których mowa w art. 11n, art. 11o, art. 11v ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 oraz art. 11w, z wyjątkiem dokumentów i materiałów, które sąd okręgowy lub prokurator Biura Lustracyjnego lub oddziałowego biura lustracyjnego

Instytutu Pamięci Narodowej uzna za niezbędne w związku z wykonywaniem ich zadań określonych w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459, 1512, 2463 i 2731) oraz ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177 oraz z 2022 r. poz. 375, 1259 i 1283)”;

2) w art. 11o ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego lub upoważniony przez niego zastępca może zarządzić, na czas określony, czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Wojewódzkiego w Warszawie, którego na bieżąco informuje o wynikach przeprowadzonych czynności. Prokurator może zarządzić zaniechanie czynności w każdym czasie.”

Art. 10. [Zmiany w Kodeksie karnym]

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600) w art. 53 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Wymierzając karę, sąd bierze także pod uwagę pozytywne wyniki przeprowadzonej mediacji pomiędzy pokrzywdzonym a sprawcą albo ugodę pomiędzy nimi osiągniętą w postępowaniu przed sądem, prokuratorem lub innym organem prowadzącym postępowanie przygotowawcze.”

Art. 11. [Zmiany w Kodeksie postępowania karnego]

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2320, 2582 i 2600) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W sprawie, w której ustawa przewiduje prowadzenie postępowania przygotowawczego w formie dochodzenia, jeżeli jego przewidywane koszty związane zwłaszcza z koniecznością uzyskania opinii biegłego albo przewidywana czasochłonność i nakład pracy rażąco przewyższają wynikłą z popełnionego czynu zabronionego szkodę lub doznaną krzywdę, a interes wymiaru sprawiedliwości nie stoi temu

na przeszkodzie, Policja, po przyjęciu zawiadomienia o przestępstwie lub wstępnym ustaleniu okoliczności zdarzenia, może odmówić wszczęcia dochodzenia albo je umorzyć. Na postanowienie Policji pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie do prokuratora właściwego dla miejsca popełnienia czynu.”;

- 2) w art. 15 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Policja i inne organy w zakresie postępowania karnego wykonują polecenia sądu, referendarza sądowego i prokuratora oraz prowadzą pod nadzorem prokuratora śledztwo w granicach określonych w ustawie. Policja i inne uprawnione organy prowadzą samodzielnie dochodzenie.”;

- 3) w art. 20 w § 1 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Policja powiadamia prokuratora o ujawnionych przez siebie naruszeniach obowiązków procesowych obrońcy lub pełnomocnika.”;

- 4) w art. 22 w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Postępowanie może być również zawieszono po wyczerpaniu koniecznych czynności procesowych, gdy dalszy bieg postępowania uzależniony jest od treści opinii, do wydania której powołano biegłego.”;

- 5) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. W sprawie o przestępstwo popełnione na szkodę małoletniego, we współdziałaniu z małoletnim lub w okolicznościach, które mogą świadczyć o demoralizacji małoletniego albo o gorszącym wpływie na niego, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator lub Policja albo inny organ prowadzący postępowanie, zawiadamia sąd rodzinny w celu rozważenia środków przewidzianych w przepisach o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.”;

- 6) w art. 45 § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. W wypadkach określonych w ustawie czynności procesowe wykonuje prokurator przełożony lub prokurator nadrzędny.”;

- 7) w art. 48 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. O wyłączeniu prokuratora prowadzącego lub nadzorującego śledztwo albo pełniącego funkcję oskarżyciela publicznego orzeka prokurator przełożony.”;

- 8) w art. 48 po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. O wyłączeniu prowadzącego śledztwo, jeżeli nie jest nim prokurator, orzeka prokurator nadzorujący postępowanie.

- § 1b. O wyłączeniu prowadzącego dochodzenie orzeka kierownik jednostki organizacyjnej Policji lub innego organu procesowego, w którym toczy się postępowanie.”;
- 9) w art. 52 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. W razie śmierci pokrzywdzonego prawa, które by mu przysługiwały, mogą wykonywać osoby najbliższe lub osoby pozostające na jego utrzymaniu, a w wypadku ich braku lub nieujawnienia – prokurator, Policja albo inny organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, działając z urzędu.”;
- 10) po art. 52a dodaje się art. 52b w brzmieniu:
„Art. 52b. § 1. W postępowaniu przygotowawczym, najpóźniej do dnia jego zakończenia, każda osoba lub instytucja może złożyć wniosek do organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze o uznanie jej za pokrzywdzonego, jeżeli spełnia wymogi, o których mowa w art. 49 § 1. W przedmiocie wniosku organ rozstrzyga zarządzeniem. Na odmowę uznania za pokrzywdzonego wnioskodawcy przysługuje zażalenie do sądu, jeżeli zarządzenie wydano w śledztwie, lub do prokuratora, jeżeli zarządzenie wydano w dochodzeniu.
§ 2. Jeżeli wniosek pochodzi od dwóch lub więcej podmiotów i oparty jest na tych samych przesłankach, wydaje się jedno zarządzenie.”;
- 11) w art. 57 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. O odstąpieniu oskarżyciela posiłkowego od oskarżenia w sprawie, w której oskarżyciel publiczny nie bierze udziału, sąd zawiadamia prokuratora, jeżeli przedmiotem postępowania jest przestępstwo, w którym obligatoryjne jest prowadzenie śledztwa. Nieprzystąpienie przez niego do oskarżenia w terminie 14 dni od doręczenia zawiadomienia powoduje umorzenie postępowania. Postanowienie o umorzeniu postępowania może wydać także referendarz sądowy.”;
- 12) art. 60 otrzymuje brzmienie:
„Art. 60. § 1. W sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego prokurator wstępuje do postępowania wszczętego przed sądem, tylko jeżeli wymaga tego szczególnie uzasadniony interes społeczny.
§ 2. Prokurator lub organ prowadzący dochodzenie może objąć postępowaniem przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego, jeżeli ma ono związek z przedmiotem wszczętego śledztwa lub dochodzenia i uzna to za celowe.

§ 3. W przypadkach wskazanych w § 1 pokrzywdzony, który przedtem wniósł oskarżenie prywatne, korzysta z praw oskarżyciela posiłkowego; do pokrzywdzonego, który przedtem nie wniósł oskarżenia prywatnego, stosuje się art. 54, art. 55 § 3 i art. 58.

§ 4. Jeżeli prokurator, który wstąpił do postępowania, odstąpił potem od oskarżenia, pokrzywdzony powraca w dalszym postępowaniu do praw oskarżyciela prywatnego.

§ 5. Pokrzywdzony, który nie wniósł oskarżenia, może w terminie zawitym 14 dni od daty powiadomienia go o odstąpieniu prokuratora od oskarżenia złożyć akt oskarżenia lub oświadczenie, że podtrzymuje oskarżenie jako prywatne, a jeżeli takiego oświadczenia nie złoży, sąd lub referendarz sądowy umarza postępowanie.

§ 6. Zarządzenie prokuratora lub organu prowadzącego dochodzenie o odmowie objęcia postępowaniem przygotowawczym przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego nie podlega zaskarżeniu.”;

13) w art. 87 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Sąd, a w śledztwie prokurator oraz w dochodzeniu Policja lub inny organ prowadzący dochodzenie może odmówić dopuszczenia do udziału w postępowaniu pełnomocnika, o którym mowa w § 2, jeżeli uzna, że nie wymaga tego obrona interesów osoby niebędącej stroną. Na odmowę dopuszczenia pełnomocnika w dochodzeniu służy zażalenie do prokuratora.”;

14) w art. 156 § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Jeżeli nie zachodzi potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania lub ochrony ważnego interesu państwa, w toku postępowania przygotowawczego stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta, umożliwia sporządzanie odpisów lub kopii oraz wydaje odpłatnie uwierzytelnione odpisy lub kopie. W przedmiocie udostępnienia akt, sporządzenia odpisów lub kopii lub wydania uwierzytelnionych odpisów lub kopii prowadzący postępowanie przygotowawcze wydaje zarządzenie. W wypadku odmowy udostępnienia akt pokrzywdzonemu, na jego wniosek, należy poinformować go o możliwości udostępnienia mu akt w późniejszym terminie. Z chwilą powiadomienia podejrzanego lub obrońcy o terminie końcowego zaznajomienia z materiałami postępowania przygotowawczego pokrzywdzonemu, jego pełnomocnikowi lub przedstawicielowi ustawowemu nie można odmówić

udostępnienia akt, umożliwienia sporządzania odpisów lub kopii oraz wydania odpisów lub kopii. Za zgodą prokuratora w śledztwie oraz za zgodą Policji lub innego organu prowadzącego dochodzenie akta mogą być w wyjątkowych wypadkach udostępnione innym osobom. Prokurator, Policja lub inny organ prowadzący postępowanie przygotowawcze może udostępnić akta w postaci elektronicznej.”;

15) art. 159 otrzymuje brzmienie:

„Art. 159. § 1. Na odmowę udostępnienia akt przez prokuratora przysługuje zażalenie do sądu, a na odmowę przez Policję lub przez inny organ prowadzący dochodzenie przysługuje zażalenie do prokuratora.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do akt umorzonego postępowania przygotowawczego lub akt sprawy, w której odmówiono wszczęcia postępowania przygotowawczego.”;

16) art. 160 otrzymuje brzmienie:

„Art. 160. Akta śledztwa odtwarza prokurator, a akta dochodzenia Policja lub inny organ postępowania przygotowawczego, stosując odpowiednio przepisy niniejszego rozdziału.”;

17) art. 168a i art. 168b otrzymują brzmienie:

„Art. 168a. Dowodu nie można uznać za niedopuszczalny wyłącznie na tej podstawie, że został uzyskany z naruszeniem przepisów postępowania, chyba że dowód został uzyskany w związku z popełnieniem przez funkcjonariusza publicznego przestępstwa w celu uzyskania tego dowodu.

Art. 168b. § 1. Jeżeli w wyniku kontroli operacyjnej zarządzanej na wniosek uprawnionego organu na podstawie przepisów szczególnych uzyskano dowód popełnienia przez osobę, wobec której kontrola operacyjna była stosowana, innego przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego niż przestępstwo objęte zarządzeniem kontroli operacyjnej lub przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego popełnionego przez inną osobę niż objętą zarządzeniem kontroli operacyjnej, prokurator podejmuje decyzję w przedmiocie wykorzystania tego dowodu w postępowaniu karnym.

§ 2. Prokurator podejmuje decyzję, o której mowa w § 1, w postępowaniu przygotowawczym w formie postanowienia, wskazując organ, datę wydania i sygnaturę decyzji o zarządzeniu kontroli operacyjnej, dane identyfikacyjne obiektu poddanego kontroli oraz wskazując

kwalifikację prawną przestępstwa, w zakresie którego wyniki kontroli zostaną wykorzystane. W dochodzeniu Policja lub inny organ prowadzący je może złożyć wniosek do prokuratora o wydanie takiego postanowienia, przedkładając materiały z kontroli operacyjnej.

§ 3. Postanowienie, o którym mowa w § 2, wydaje się niezwłocznie, gdy powstaną okoliczności uzasadniające jego wydanie, co nie wyłącza jego uzupełnienia w razie ujawnienia nowych okoliczności.

§ 4. Postanowienie, o którym mowa w § 2, nie podlega zaskarżeniu i nie doręcza się go stronom.

§ 5. W postępowaniu sądowym prokurator może złożyć wniosek o dopuszczenie dowodu z materiałów kontroli operacyjnej, o której mowa w § 1.”;

18) w art. 170 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Nie można oddalić wniosku dowodowego na tej podstawie, że dotychczasowe dowody wykazały przeciwieństwo tego, co wnioskodawca zamierza udowodnić, jeżeli wnioskodawca wykaże w sposób rozsądny, że przeprowadzenie dowodu przeciwnego może doprowadzić do nowych ustaleń faktycznych lub do rzeczywistej kontroli wiarygodności dotychczas przeprowadzonych dowodów. Nie dotyczy to przypadków, o których mowa w art. 170 § 1 pkt 1 oraz 4–6.”;

19) w art. 192 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli istnieje wątpliwość co do stanu psychicznego świadka, jego stanu rozwoju umysłowego, zdolności postrzegania lub odtwarzania przez niego postrzeżeń, sąd lub prokurator albo organ prowadzący postępowanie przygotowawcze może zarządzić przesłuchanie świadka z udziałem biegłego lekarza lub biegłego psychologa, a świadek nie może się temu sprzeciwić.”;

20) art. 198 otrzymuje brzmienie:

„Art. 198. § 1. Jeżeli jest to niezbędne do wydania opinii, sąd lub prokurator udostępnia biegłemu akta sprawy w zakresie niezbędnym do wydania opinii w oryginale lub w kserokopii. Dokumenty mogą być również udostępnione w postaci elektronicznej.

§ 2. W wypadku udostępnienia biegłemu dokumentów z akt sprawy, również w postaci elektronicznej, lub uwierzytelnionych kopii tych dokumentów, o których mowa w § 1, sporządza się w formie notatki urzędowej wykaz dokumentów, których oryginały, postać elektroniczna lub uwierzytelnione kopie zostały przed wydaniem

opinii udostępnione biegłemu. Notatka powinna być podpisana przez osobę sporządzającą z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego oraz załączona do akt sprawy.

§ 3. Biegłemu powołanemu z tego względu, że wydana przez innego biegłego opinia jest niepełna lub niejasna albo gdy zachodzi sprzeczność w niej samej lub między różnymi innymi opiniami w tej samej sprawie, przed wydaniem opinii nie udostępnia się tej innej opinii lub tych innych opinii. W innych sytuacjach opinię można udostępnić biegłemu, w całości lub w niezbędnym zakresie, w uzasadnionym wypadku, gdy przedmiot opinii powołanego biegłego bezpośrednio dotyczy przedmiotu tej wcześniejszej opinii.

§ 4. Organ procesowy może zastrzec swoją obecność przy przeprowadzaniu przez biegłego niektórych lub wszystkich badań, jeżeli nie wpłynie to ujemnie na wynik badania.

§ 5. W razie potrzeby organ procesowy może wprowadzić zmiany co do zakresu ekspertyzy lub postawionych pytań oraz stawiać pytania dodatkowe.

§ 6. W miarę potrzeby biegłego wzywa się do udziału w przeprowadzeniu dowodów.”;

21) w art. 209 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Otwarcia zwłok dokonuje biegły lekarz, w miarę możliwości z zakresu medycyny sądowej, w razie konieczności w obecności prokuratora albo sądu. W postępowaniu przed sądem art. 396 § 1 i 4 stosuje się odpowiednio.”;

22) w art. 214 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W razie potrzeby, a w szczególności gdy niezbędne jest ustalenie danych co do właściwości i warunków osobistych oraz dotychczasowego sposobu życia oskarżonego, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze zarządza, w stosunku do oskarżonego, przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez kuratora sądowego lub inny podmiot uprawniony na podstawie odrębnych przepisów. W szczególnie uzasadnionym przypadku prokurator może zarządzić przeprowadzenie wywiadu przez Policję lub przy udziale Policji.”;

23) w art. 217 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie lub podlegające zajęciu w celu zabezpieczenia kar majątkowych, środków karnych

o charakterze majątkowym, przypadku, środków kompensacyjnych albo roszczeń o naprawienie szkody należy wydać na żądanie sądu lub prokuratora, a w dochodzeniu na żądanie organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze.”;

24) w art. 249:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przed zastosowaniem środka zapobiegawczego sąd albo prokurator stosujący środek przesłuchuje oskarżonego, chyba że jest to niemożliwe z powodu jego ukrywania się lub jego nieobecności w kraju albo jego stanu zdrowia potwierzonego przez lekarza. Należy dopuścić do udziału w przesłuchaniu ustanowionego obrońcę, jeżeli się stawi; zawiadomienie obrońcy o terminie przesłuchania nie jest obowiązkowe, chyba że oskarżony o to wnosi, a nie utrudni to przeprowadzenia czynności. O terminie przesłuchania sąd zawiadamia prokuratora.”

b) dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. W dochodzeniu organ prowadzący postępowanie przygotowawcze w razie konieczności występuje do prokuratora z wnioskiem o wystąpienie do sądu o zastosowanie wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania, a także o jego przedłużenie albo o zastosowanie przez prokuratora innego środka zapobiegawczego. Wniosek musi zawierać uzasadnienie.”;

25) w art. 251 ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„§ 2. W postanowieniu o zastosowaniu tymczasowego aresztowania lub aresztu domowego należy określić czas jego trwania, a ponadto oznaczyć termin, do którego aresztowanie lub areszt domowy ma trwać. Obowiązek każdorazowego oznaczenia terminu stosowania tymczasowego aresztowania lub aresztu domowego trwa do uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie. W przedmiocie tymczasowego aresztowania lub aresztu domowego po wydaniu orzeczenia kończącego postępowanie orzeka sąd, który wydał to orzeczenie, a w razie przekazania sprawy do drugiej instancji – sąd odwoławczy.

§ 3. Uzasadnienie postanowienia o zastosowaniu środka zapobiegawczego powinno zawierać przedstawienie dowodów świadczących o popełnieniu przez oskarżonego przestępstwa, wykazanie okoliczności wskazujących na istnienie zagrożeń dla prawidłowego

toku postępowania lub możliwości popełnienia przez oskarżonego nowego, ciężkiego przestępstwa w razie niezastosowania środka zapobiegawczego oraz określonej podstawy jego zastosowania i potrzeby zastosowania danego środka. W wypadku tymczasowego aresztowania oraz aresztu domowego należy ponadto wyjaśnić, dlaczego nie uznano za wystarczające zastosowanie innego środka zapobiegawczego.

§ 4. Postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania lub aresztu domowego doręcza się oskarżonemu. Postanowienie o zastosowaniu innego środka zapobiegawczego doręcza się oskarżonemu, jeżeli nie był obecny przy ogłoszeniu tego postanowienia.”;

26) w art. 252 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Zażalenie na postanowienie w przedmiocie środka zapobiegawczego sąd rozpoznaje niezwłocznie, z tym że zażalenie na postanowienie w przedmiocie tymczasowego aresztowania lub aresztu domowego nie później niż przed upływem 7 dni od przekazania sądowi zażalenia wraz z niezbędnymi aktami.”;

27) w art. 253 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator niezwłocznie zawiadamia pokrzywdzonego, jego przedstawiciela ustawowego lub osobę, pod której stałą pieczęć pokrzywdzony pozostaje, o uchyleniu, nieprzedłużeniu lub zmianie tymczasowego aresztowania lub aresztu domowego na inny środek zapobiegawczy, jak również o ucieczce oskarżonego z aresztu śledczego lub z aresztu domowego, chyba że pokrzywdzony oświadczy, iż z takiego uprawnienia rezygnuje.”;

28) w art. 257 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Stosując lub przedłużając stosowanie tymczasowego aresztowania, sąd może zastrzec, że środek ten ulegnie zmianie pod warunkiem złożenia, nie później niż w wyznaczonym terminie nie dłuższym niż 14 dni, określonego poręczenia majątkowego; na uzasadniony wniosek oskarżonego lub jego obrońcy, złożony najpóźniej w ostatnim dniu wyznaczonego terminu, sąd może przedłużyć termin złożenia poręczenia, jednak nie więcej niż jeden raz i nie dłużej niż o 7 dni.

§ 3. Jeżeli oskarżonemu zarzucono popełnienie zbrodni, a prokurator oświadczy, najpóźniej na posiedzeniu po ogłoszeniu postanowienia wydanego na podstawie § 2, że sprzeciwia się zmianie środka zapobiegawczego, postanowienie to, w zakresie dotyczącym zmiany

tymczasowego aresztowania na poręczenie majątkowe, staje się wykonalne z dniem uprawomocnienia.”;

29) po art. 257 dodaje się art. 257a w brzmieniu:

„Art. 257a. § 1. Jeżeli niezbędne jest zastosowanie środka zapobiegawczego ograniczającego swobodę pobytu oskarżonego, a tymczasowe aresztowanie byłoby środkiem nadmiernie surowym, sąd może zastosować środek w postaci nałożenia aresztu domowego, w tym także na wniosek prokuratora, oznaczając w postanowieniu także miejsce przebywania oskarżonego. W postępowaniu przygotowawczym areszt domowy może zostać zastosowany także, gdy sąd nie uwzględni wniosku prokuratora o zastosowanie tymczasowego aresztowania.

§ 2. Na wniosek oskarżonego organ może oznaczyć inne miejsce, niż jego miejsce stałego zamieszkania, jeżeli nie utrudni to prowadzenia postępowania karnego.

§ 3. Oskarżony, na którego nałożono areszt domowy, pozostaje pod dozorem elektronicznym w systemie stacjonarnym, do wykonania którego stosuje się odpowiednio art. 43b § 1, 2 i 3 pkt 1, art. 43c § 2, art. 43f, art. 43g, art. 43h § 1, 3 i 8, art. 43n § 1 i 2, art. 43p § 1 i 2, art. 43s, art. 43t–43z ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53, z późn. zm.²). Uprawnienia i obowiązki sądu lub kuratorów sądowych określone w tych przepisach przysługują w śledztwie prokuratorowi, a w dochodzeniu Policji lub innemu organowi prowadzącemu postępowanie przygotowawcze.

§ 4. W razie zastosowania aresztu domowego organ, który dokonał jego zatrzymania, niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin od wydania orzeczenia, podejmuje działania w celu zainstalowania wobec oskarżonego środków technicznych umożliwiających wdrożenie dozoru elektronicznego, a następnie dokonuje jego przetransportowania do wskazanego w postanowieniu sądu miejsca pobytu.

§ 5. Oskarżony, wobec którego zastosowano areszt domowy, może opuścić miejsce pobytu bez zgody organu, do którego dyspozycji pozostaje, tylko w wypadku konieczności udzielenia mu pilnej pomocy medycznej w sytuacji bezpośredniego zagrożenia dla jego życia lub doznania przez niego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.”;

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 472, 1236, 2054 oraz z 2022 r. poz. 22, 655, 1855 i 2600.

- 30) w art. 259 § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Tymczasowe aresztowanie ani areszt domowy nie mogą być stosowane, jeżeli przestępstwo zagrożone jest karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą roku.”;
- 31) w art. 262 dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. Przepisy § 1 i 2 stosuje się w razie potrzeby w przypadku zastosowania przez sąd aresztu domowego.”;
- 32) w art. 263 dodaje się § 9 w brzmieniu:
„§ 9. Przepisy § 1–3 oraz § 4–8 stosuje się do środka zapobiegawczego w postaci aresztu domowego.”;
- 33) w art. 264 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:
„§ 1. W razie uniewinnienia oskarżonego, umorzenia lub warunkowego umorzenia postępowania, warunkowego zawieszenia wykonania kary, wymierzenia kary pozbawienia wolności odpowiadającej co najwyżej okresowi tymczasowego aresztowania albo aresztu domowego, skazania na karę łagodniejszą niż pozbawienie wolności albo w razie odstąpienia od wymierzenia kary zarządza się niezwłoczne zwolnienie tymczasowo aresztowanego albo z aresztu domowego, jeżeli nie jest on pozbawiony wolności w innej sprawie.
§ 2. W razie skazania oskarżonego tymczasowo aresztowanego lub pozostającego w areszcie domowym na karę inną niż wymieniona w § 1 albo w razie umorzenia postępowania z powodu niepoczytalności sprawcy i orzeczenia środka zabezpieczającego polegającego na umieszczeniu go w zakładzie zamkniętym, sąd, po wysłuchaniu obecnych stron, wydaje postanowienie co do dalszego stosowania tymczasowego aresztowania lub aresztu domowego.”;
- 34) art. 265 otrzymuje brzmienie:
„Art. 265. Okresy tymczasowego aresztowania oraz aresztu domowego liczy się od dnia zatrzymania.”;
- 35) w art. 266 § 1a otrzymuje brzmienie:
„§ 1a. Sąd albo prokurator może uzależnić przyjęcie przedmiotu poręczenia majątkowego od wykazania przez osobę składającą poręczenie, że nie pochodzi ono z korzyści osiągniętej z popełnienia czynu zabronionego.”;
- 36) w art. 285 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Na świadka, biegłego, tłumacza lub specjalistę, który bez należytego usprawiedliwienia nie stawił się na wezwanie organu

- prowadzącego postępowanie albo bez zezwolenia tego organu wydalili się z miejsca czynności przed jej zakończeniem, można nałożyć karę pieniężną w wysokości do 5000 złotych.”;
- 37) w art. 298 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Śledztwo prowadzi lub nadzoruje prokurator. Dochodzenie prowadzi Policja lub inny uprawniony organ. W wypadkach przewidzianych w ustawie uprawnienia Policji przysługują innym organom.”;
- 38) w art. 299 § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. W czynnościach sądowych w postępowaniu przygotowawczym prawa strony przysługują organowi prowadzącemu postępowanie przygotowawcze, chyba że czynność będąca przedmiotem rozpoznania przez sąd była zastrzeżona do wyłącznej kompetencji prokuratora, któremu wówczas przysługują te prawa.”;
- 39) w art. 302 § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Zażalenie na postanowienia i zarządzenia oraz na inne czynności prokuratora w postępowaniu przygotowawczym, o których mowa odpowiednio w § 1 i 2, rozpoznaje prokurator przełożony.”;
- 40) w art. 304 § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Zawiadomienie o przestępstwie lub własne dane świadczące o popełnieniu takiego przestępstwa, co do którego obowiązkuje jest prowadzenie śledztwa przez prokuratora, Policja przekazuje wraz z zebrany materiał niezwłocznie prokuratorowi. Zawiadomienie o przestępstwie lub własne dane świadczące o popełnieniu przestępstwa, co do którego prowadzi się dochodzenie, prokurator przekazuje Policji lub innemu właściwemu organowi postępowania przygotowawczego, chyba że postanowi wszcząć śledztwo.”;
- 41) w art. 306 § 1b otrzymuje brzmienie:
„§ 1b. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w § 1 i 1a, przysługuje prawo przejrzenia akt. W celu przejrzenia akt organ postępowania przygotowawczego może udostępnić akta w postaci elektronicznej.”;
- 42) w art. 309 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) o występkach, w których prowadzi się dochodzenie, jeżeli prokurator tak postanowi w wyjątkowym, szczególnie uzasadnionym przypadku ze względu na wagę lub zawiłość sprawy.”;
- 43) art. 310 otrzymuje brzmienie:
„Art. 310. § 1. Śledztwo powinno być ukończone w terminie 6 miesięcy.

§ 2. Jeżeli śledztwa nie zakończono w terminie, o którym mowa w § 1, prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie informuje strony oraz ich obrońców i pełnomocników o przyczynach tego oraz o spodziewanym terminie jego zakończenia. W razie dalszego trwania śledztwa informację taką prokurator ponawia co 3 miesiące.”;

44) w art. 313 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli dane istniejące w chwili wszczęcia śledztwa lub zebrane w jego toku uzasadniają dostatecznie podejrzenie, że czyn popełniła określona osoba, sporządza się postanowienie o przedstawieniu zarzutów. Postanowienie ogłasza się niezwłocznie podejrzanemu i przesłuchuje się go. Postanowienie jest również skuteczne, jeżeli ogłoszenie postanowienia lub przesłuchanie podejrzanego nie jest możliwe z powodu jego ukrywania się, ucieczki, nieobecności w kraju lub stanu zdrowia uniemożliwiającego przeprowadzenie z nim czynności; w takim wypadku postanowienie ogłasza się niezwłocznie po ustaniu przeszkody.”;

45) art. 314 otrzymuje brzmienie:

„Art. 314. Jeżeli w toku śledztwa okaże się, że podejrzanemu należy zarzucić czyn nieobjęty wydanym uprzednio postanowieniem o przedstawieniu zarzutów albo czyn w zmienionej w istotny sposób postaci lub też że czyn zarzucany należy zakwalifikować z surowszego przepisu, wydaje się niezwłocznie nowe postanowienie, ogłasza się je podejrzanemu oraz przesłuchuje się go. Przepis art. 313 stosuje się odpowiednio.”;

46) w art. 315 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Stronie, która złożyła wniosek, oraz jej obrońcy lub pełnomocnikowi nie można odmówić wzięcia udziału w konkretnej czynności postępowania, jeżeli tego żądają, chyba że wniosek został złożony po wyznaczeniu z urzędu terminu czynności przez organ postępowania. Przepis art. 318 zdanie drugie stosuje się.”;

47) w art. 317 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Strony, obrońcę lub pełnomocnika, gdy są już w sprawie ustanowieni, należy także na żądanie dopuścić do udziału w innych czynnościach śledztwa. Organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, z zastrzeżeniem art. 315 i art. 316, nie ma obowiązku informowania o zaplanowanych czynnościach postępowania, innych niż zawnioskowane uprzednio przez stronę lub jej przedstawiciela procesowego.”;

48) art. 318 otrzymuje brzmienie:

„Art. 318. Gdy dopuszczono dowód z opinii biegłych albo instytucji naukowej lub specjalistycznej, podejrzanemu i jego obrońcy oraz pokrzywdzonemu i jego pełnomocnikowi doręcza się postanowienie o dopuszczeniu tego dowodu i zezwala na wzięcie udziału w przesłuchaniu biegłych oraz na zapoznanie się z opinią, jeżeli złożona została na piśmie lub ustnie do protokołu przesłuchania biegłego. Podejrzanego pozbawione go wolności nie sprowadza się, gdy spowodowałoby to poważne trudności.”;

49) w art. 321 § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. W terminie 7 dni od daty zaznajomienia podejrzanego z materiałami postępowania strony mogą składać wnioski o uzupełnienie śledztwa. Przepis art. 315 § 2 stosuje się odpowiednio.”;

50) art. 325a i 325b otrzymują brzmienie:

„Art. 325a. § 1. Dochodzenie wszczyna i prowadzi w całości Policja lub inny uprawniony organ. Ilekroć w przepisach niniejszego rozdziału mowa jest o Policji, przepisy te stosuje się również do dochodzeń prowadzonych przez te organy.

§ 2. Prokurator wykonuje w dochodzeniu czynności zastrzeżone ustawą do jego wyłącznej kompetencji. Prokurator nie sprawuje nadzoru nad dochodzeniem.

§ 3. Jeżeli jest to uzasadnione wagą sprawy, Policja lub inny uprawniony organ może wystąpić do prokuratora o wszczęcie lub przejęcie sprawy do śledztwa, który podejmuje decyzję w tym przedmiocie w terminie 14 dni, co nie uchybia obowiązkowi Policji zabezpieczenia dowodów, które mogłyby do tego czasu ulec zatarciu.

§ 4. Przepisy dotyczące śledztwa stosuje się odpowiednio do dochodzenia, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 325b. § 1. Dochodzenie prowadzi się w sprawach o przestępstwa należące do właściwości sądu rejonowego:

- 1) zagrożone karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, z tym że w wypadku przestępstw przeciwko mieniu tylko wówczas, gdy wartość przedmiotu przestępstwa albo szkoda wyrządzona lub grożąca nie przekracza 500 000 zł;
- 2) przewidziane w art. 159, art. 254a i art. 262 § 2 Kodeksu karnego;

- 3) przewidziane w art. 279 § 1, art. 286 § 1 i 2 oraz w art. 289 § 2 Kodeksu karnego, jeżeli wartość przedmiotu przestępstwa albo szkoda wyrządzona lub grożąca nie przekracza 500 000 zł.
- § 2. Spośród spraw o przestępstwa wymienione w § 1 pkt 1 nie prowadzi się dochodzenia w sprawach o przestępstwa określone:
- 1) w art. 155, art. 156 § 2, art. 157a § 1, art. 165 § 2, art. 168, art. 174 § 2, art. 175, art. 181–184, art. 186, art. 201, art. 231 § 1 i 3, art. 240 § 1, art. 250a § 1–3 i art. 265 Kodeksu karnego;
 - 2) w rozdziale XXXVI, z wyjątkiem art. 297, art. 300, art. 302, art. 303, art. 306 i art. 306a Kodeksu karnego oraz
 - 3) w rozdziale XXXVII, z wyjątkiem art. 313–315 Kodeksu karnego.”;
- 51) art. 325e otrzymuje brzmienie:
- „Art. 325e. § 1. Jeżeli osoba lub instytucja, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, nie zostanie w ciągu 6 tygodni powiadomiona o wszczęciu albo odmowie wszczęcia dochodzenia, może wnieść zażalenie do prokuratora właściwego dla miejsca popełnienia przestępstwa.
- § 2. Postanowienie o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu dochodzenia nie wymaga zatwierdzenia przez prokuratora.
- § 3. Zażalenie na postanowienie o umorzeniu dochodzenia wnosi się do prokuratora właściwego dla miejsca popełnienia przestępstwa. Jeżeli prokurator nie przychylił się do zażalenia, kieruje je do sądu, z zastrzeżeniem § 4.
- § 4. Zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia oraz o umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw wnosi się do prokuratora właściwego dla miejsca popełnienia przestępstwa. Postanowienie prokuratora w przedmiocie rozpoznania zażalenia jest ostateczne.
- § 5. Przepisy art. 323 stosuje Policja.”;
- 52) art. 325i otrzymuje brzmienie:
- „Art. 325i. § 1. Dochodzenie powinno być ukończone w terminie 3 miesięcy.
- § 2. Jeżeli dochodzenia nie zakończono w terminie, o którym mowa w § 1, organ prowadzący postępowanie informuje strony oraz ich obrońców i pełnomocników o przyczynach tego oraz o spodziewanym terminie jego zakończenia. W razie dalszego trwania dochodzenia informację taką organ ponawia co 2 miesiące.
- ”

§ 3. Uprawnienia prokuratora określone w art. 335, art. 336, art. 387 § 2 przysługują także innym niż prokurator organom uprawnionym do wnoszenia i popierania oskarżenia w sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego.”;

53) po art. 325i dodaje się art. 325j i art. 325k w brzmieniu:

„Art. 325j. § 1. Jeżeli wyniki przeprowadzonego dochodzenia dają do tego dostateczną podstawę, Policja lub inny uprawniony organ w terminie 30 dni od dnia ostatniej czynności w dochodzeniu sporządza akt oskarżenia, wniosek o warunkowe umorzenie postępowania albo wniosek o umorzenie postępowania i zastosowanie środków zabezpieczających, przedkładając go wraz z materiałami sprawy do prokuratora właściwego dla miejsca popełnienia przestępstwa z wnioskiem o wniesienie do sądu właściwego dla rozpoznania sprawy, z zastrzeżeniem art. 331.

§ 2. Jeżeli podejrzany jest tymczasowo aresztowany, sprawę przekazuje się prokuratorowi nie mniej niż na 21 dni przed upływem dotychczas określonego terminu stosowania tego środka.

§ 3. Akt oskarżenia, wniosek o warunkowe umorzenie postępowania albo wniosek o umorzenie postępowania i zastosowanie środków zabezpieczających kierowany do prokuratora musi zawierać uzasadnienie oraz spełniać wymogi wskazane w art. 332 § 1 i 2 i art. 333 § 1 i 3.

§ 4. Jeżeli prokurator po zapoznaniu się z przedłożonymi materiałami uznaje, że występują istotne przeszkody do skierowania sprawy do sądu, zwraca ją Policji lub innemu uprawnionemu organowi, wskazując braki w ustaleniach faktycznych lub w zgromadzonych dowodach albo nieprawidłową ocenę materialnoprawną stanu faktycznego lub inne okoliczności uniemożliwiające przekazanie sprawy do rozpoznania przez sąd.

§ 5. Jeżeli sąd prawomocnie zwrócił sprawę prokuratorowi na podstawie art. 344a, prokurator przekazuje ją wraz z postanowieniem sądu do Policji lub innego organu, który prowadził dochodzenie. Przepis art. 344b stosuje się odpowiednio, z tym że postępowanie umarza organ prowadzący dochodzenie.

§ 6. W przypadkach wskazanych w § 4 i 5 prokurator może udzielić wskazówek co do sposobu wyeliminowania uchybień lub kierunku dalszego postępowania. Wskazówki te nie są wiążące dla organu prowadzącego dochodzenie.

Art. 325k. § 1. Prokurator, kierując akt oskarżenia, wnioski o warunkowe umorzenie postępowania albo wnioski o umorzenie postępowania i zastosowanie środków zabezpieczających, może skorzystać z uprawnień, o których mowa w art. 333 § 2 i 5. Przepisy art. 334 stosuje się. § 2. Uzgodnień, o których mowa w art. 335 § 1 i 2, z zachowaniem § 3, może dokonać także Policja lub inny organ prowadzący dochodzenie. Jeżeli prokurator nie akceptuje dokonanych uzgodnień, wzywa podejrzanego w celu dokonania nowych uzgodnień albo kieruje sprawę do sądu na zasadach ogólnych. Jeżeli w sprawie nie zostały spełnione warunki do zastosowania art. 335 § 1 lub 2, prokurator zwraca sprawę Policji lub innemu organowi prowadzącemu dochodzenie, wskazując dostrzeżone braki.”;

54) w art. 326 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator sprawuje nadzór nad śledztwem w zakresie, w jakim go sam nie prowadzi; prokurator może także objąć nadzorem postępowanie, o którym mowa w art. 307.”;

55) w art. 327 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Umorzone śledztwo może być w każdym czasie podjęte na nowo na mocy postanowienia prokuratora, a dochodzenie na mocy postanowienia organu uprawnionego do jego prowadzenia, jeżeli nie będzie się toczyć przeciw osobie, która w poprzednim postępowaniu występowała w charakterze podejrzanego. Przepis ten stosuje się odpowiednio w sprawie, w której odmówiono wszczęcia śledztwa lub dochodzenia.

§ 2. Prawomocnie umorzone śledztwo wznawia się przeciwko osobie, która występowała w charakterze podejrzanego, na mocy postanowienia prokuratora nadrzędnego nad tym, który wydał lub zatwierdził postanowienie o umorzeniu, tylko wtedy, gdy ujawnią się nowe istotne fakty lub dowody nieznanne w poprzednim postępowaniu albo gdy zachodzi okoliczność określona w art. 11 § 3. Z tych samych przyczyn prawomocnie umorzone dochodzenie wznawia się przeciwko osobie, która występowała w charakterze podejrzanego, na mocy postanowienia prokuratora właściwego dla miejsca popełnienia przestępstwa, który przekazuje sprawę do dalszego prowadzenia Policji lub innemu uprawnionemu organowi. Przewidziane w ustawie ograniczenia okresu tymczasowego aresztowania stosuje się wówczas do łącznego czasu trwania tego środka.”;

56) art. 328 otrzymuje brzmienie:

„Art. 328. § 1. Prokurator Generalny może uchylić prawomocne postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego, a prokurator wojewódzki prawomocne postanowienie o umorzeniu dochodzenia, w stosunku do osoby, która występowała w charakterze podejrzanego, jeżeli stwierdzi, że umorzenie postępowania było niezasadne. Nie dotyczy to wypadku, w którym sąd utrzymał w mocy postanowienie o umorzeniu.

§ 2. Po upływie roku od daty uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu Prokurator Generalny lub prokurator wojewódzki może uchylić lub zmienić postanowienie albo jego uzasadnienie jedynie na korzyść podejrzanego.”;

57) w art. 330:

a) § 2 i 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli organ prowadzący postępowanie nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje ponownie postanowienie o umorzeniu postępowania lub odmowie jego wszczęcia. Postanowienie to podlega zaskarżeniu tylko do:

- 1) prokuratora właściwego dla miejsca popełnienia przestępstwa – jeżeli w sprawie prowadzono dochodzenie;
- 2) prokuratora nadrzędnego – jeżeli w sprawie prowadzone było śledztwo.

§ 3. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który dwukrotnie wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 i 1a, może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 § 1 – o czym należy go pouczyć.”

b) dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. W razie wniesienia przez pokrzywdzonego aktu oskarżenia prezes sądu przesyła jego odpis prokuratorowi, jeżeli uprzednio prowadzone było śledztwo, albo innemu organowi postępowania przygotowawczego, jeżeli uprzednio prowadzone było dochodzenie, wzywając go do nadesłania w terminie 14 dni akt postępowania przygotowawczego.”;

58) w art. 340 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie istnienia podstaw określonych w art. 45a Kodeksu karnego albo art. 43 § 1 lub 2, art. 43a lub art. 47 § 4 Kodeksu karnego skarbowego sąd, umarżając postępowanie lub rozpoznając wnioski

- prokuratora, Policji lub innego uprawnionego organu, o którym mowa w art. 323 § 3, orzeka przepadek.”;
- 59) w art. 360 uchyla się § 2;
- 60) art. 417 otrzymuje brzmienie:
„Art. 417. Zaliczeniu na poczet orzeczonej kary podlega również okres tymczasowego aresztowania lub aresztu domowego odbytego przez oskarżonego w innej sprawie, w której postępowanie toczyło się równocześnie, a zapadł w niej prawomocny wyrok uniewinniający, umorzono postępowanie albo odstąpiono od wymierzenia kary.”;
- 61) w art. 445 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Termin do wniesienia apelacji wynosi 30 dni i biegnie dla każdego uprawnionego od daty doręczenia mu wyroku z uzasadnieniem.”;
- 62) w art. 465:
a) uchyla się § 2a,
b) § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Zażalenie na postanowienie prowadzącego śledztwo, jeżeli nie jest nim prokurator, rozpoznaje prokurator sprawujący nadzór nad tym postępowaniem, a w wypadkach wskazanych w ustawie sąd. Zażalenie na postanowienie prowadzącego dochodzenie, rozpoznaje sąd, a w wypadkach wskazanych w ustawie prokurator.”;
- 63) w art. 517g § 1–3 otrzymują brzmienie:
„§ 1. Jeżeli sąd przed rozprawą główną lub w jej toku stwierdzi, że sprawa nie podlega rozpoznaniu w trybie przyspieszonym, rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego i przekazuje sprawę za pośrednictwem prokuratora Policji w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych, zawiadamiając o tym pokrzywdzonego. Jeżeli natomiast sąd stwierdzi jedynie, że sprawy nie można rozpoznać w postępowaniu przyspieszonym z zachowaniem dopuszczalnego czasu przerw w rozprawie, określonego w art. 517f § 1, rozpoznaje ją w dalszym ciągu w trybie zwyczajnym. Jeżeli jednak sąd stwierdzi niemożność zachowania łącznego czasu przerw, określonego w art. 517f § 1, już przed rozprawą, rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego i przekazuje sprawę za pośrednictwem prokuratora Policji do przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych, zawiadamiając o tym pokrzywdzonego.
§ 2. Jeżeli na podstawie okoliczności ujawnionych po rozpoczęciu przewodu sądowego sąd stwierdzi, że zachodzi potrzeba uzupełnienia

postępowania dowodowego, zaś dokonanie niezbędnych czynności w postępowaniu sądowym powodowałyby znaczne trudności, przekazuje sprawę za pośrednictwem prokuratora Policji w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych, zawiadamiając o tym pokrzywdzonego; przed przekazaniem sprawy sąd rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego.

§ 3. Jeżeli na podstawie okoliczności ujawnionych po rozpoczęciu przewodu sądowego sąd przewiduje możliwość wymierzenia kary powyżej 2 lat pozbawienia wolności, rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego i przekazuje sprawę za pośrednictwem prokuratora Policji w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych; sędzia, który brał udział w wydaniu postanowienia, jest z mocy prawa wyłączony od dalszego udziału w sprawie.”;

64) w art. 517i § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd stwierdza, że zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego, a dokonanie niezbędnych czynności przez sąd powodowałyby znaczne trudności, może – uchylając wyrok – przekazać sprawę za pośrednictwem prokuratora Policji w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych.”;

65) art. 553a otrzymuje brzmienie:

„Art. 553a. Ustalając wysokość odszkodowania, sąd uwzględnia zaliczenie oskarżonemu okresu niesłusznego stosowania kar, środków zabezpieczających, tymczasowego aresztowania, aresztu domowego lub zatrzymania, których dotyczy wnioski o odszkodowanie, na poczet kar lub środków zabezpieczających orzeczonych w innym postępowaniu.”;

66) w art. 585 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wzywanie osób przebywających za granicą do osobistego dobrowolnego stawiennictwa przed sądem lub prokuratorem albo organem prowadzącym dochodzenie, w celu przesłuchania świadka lub konfrontacji, jak również doprowadzanie w tym celu osób pozbawionych w tym czasie wolności.”;

67) w art. 586 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. O doręczenie pisma przebywającej za granicą osobie, która ma obywatelstwo polskie, lub o przesłuchanie takiej osoby w charakterze oskarżonego, świadka lub biegłego sąd lub prokurator, w tym na

- wniosek organu prowadzącego dochodzenie, zwraca się do polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego.”;
- 68) w art. 589a § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Wobec osoby pozbawionej wolności na terytorium państwa obcego, czasowo wydanej w celu złożenia zeznań w charakterze świadka lub dokonania z jej udziałem innej czynności procesowej przed polskim sądem lub prokuratorem albo organem prowadzącym dochodzenie, sąd okręgowy miejsca wykonania czynności zarządza umieszczenie osoby wydanej w polskim zakładzie karnym lub areszcie śledczym na czas jej pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nieprzekraczający jednak czasu pozbawienia wolności określonego w państwie wydającym.”;
- 69) w art. 589g § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. W razie ustalenia, że mogące stanowić dowód w sprawie rzeczy, korespondencja, przesyłki, wykazy połączeń telefonicznych lub innych przekazów informacji lub dane przechowywane w systemie informatycznym lub na nośniku, w tym korespondencja przesyłana pocztą elektroniczną, albo mienie podlegające zajęciu w celu zabezpieczenia wykonania postanowienia o przepadku znajdują się na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, sąd właściwy do rozpoznania sprawy albo prokurator, w tym na wniosek organu prowadzącego dochodzenie, może wystąpić o wykonanie postanowienia o ich zatrzymaniu albo zabezpieczeniu bezpośrednio do właściwego organu sądowego tego państwa.”;
- 70) art. 593 otrzymuje brzmienie:
„Art. 593. Sądy i prokuratorzy, w tym na wniosek organu prowadzącego dochodzenie, zgłaszają za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości wnioski o wydanie przez państwo obce osoby, przeciwko której wszczęto postępowanie karne, o wydanie osoby w celu przeprowadzenia postępowania sądowego lub wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności, o przewóz osoby ściganej lub skazanej przez terytorium państwa obcego oraz o wydanie z terytorium państwa obcego dowodów rzeczowych lub przedmiotów uzyskanych przez sprawcę w wyniku przestępstwa.”;
- 71) w art. 607h § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Właściwy sąd lub prokurator, w tym na wniosek organu prowadzącego dochodzenie, może wystąpić do organu sądowego państwa

wykonania nakazu o zajęcie i przekazanie przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa, przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa, lub mogących stanowić dowód w sprawie rzeczy, korespondencji, przesyłek, wykazów połączeń telekomunikacyjnych lub innych przekazów informacji lub danych przechowywanych w systemie informatycznym lub na nośniku, w tym korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną.”;

72) w art. 611d § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli w toku postępowania zajdą okoliczności uzasadniające wydanie orzeczenia o zabezpieczeniu majątkowym z uwagi na grożący przepadek przedmiotów albo mienia stanowiącego korzyść majątkową osiągniętą z popełnienia przestępstwa, a przedmioty te lub składniki tego mienia znajdują się na terytorium państwa obcego, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, w tym na wniosek organu prowadzącego dochodzenie, może wystąpić za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości do właściwego organu tego państwa o zabezpieczenie przedmiotów lub mienia zagrożonych przepadkiem.”;

73) art. 626a otrzymuje brzmienie:

„Art. 626a. Zażalenie na postanowienie prokuratora albo innego organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze w przedmiocie kosztów wnosi się:

- 1) w toku śledztwa – do prokuratora nadrzędnego nad prokuratorem, który wydał postanowienie, albo do prokuratora nadzorującego organ prowadzący śledztwo, który wydał postanowienie;
- 2) w toku dochodzenia – do prokuratora właściwego dla miejsca prowadzenia postępowania przygotowawczego.

Jeżeli prokurator nie przychyli się do zażalenia, kieruje je do sądu.”;

74) w art. 657:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli niniejszy kodeks mówi o oskarżycielu publicznym lub prokuratorze, należy przez to rozumieć prokuratora jednostki organizacyjnej Prokuratury.”;

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli niniejszy kodeks mówi o prokuratorze wojskowym, należy przez to rozumieć prokuratora jednostki organizacyjnej Prokuratury wykonującego czynności w komórce organizacyjnej do spraw wojskowych.”;

Art. 12. [Zmiany w Kodeksie karnym wykonawczym]

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53, z późn. zm.³) w art. 212ba:

1) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Dyrektor aresztu śledczego obejmuje tymczasowo aresztowanego szczególną ochroną na wniosek sądu, przed którym toczy się postępowanie karne, albo prokuratora prowadzącego lub nadzorującego śledztwo, albo na wniosek którego zastosowano lub przedłużono stosowanie tymczasowego aresztowania. We wniosku należy podać przyczyny objęcia tymczasowo aresztowanego szczególną ochroną oraz wskazać czas jej trwania, nie dłuższy niż 3 miesiące.”;

2) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. W wypadku ustania przyczyny objęcia tymczasowo aresztowanego szczególną ochroną, dyrektor aresztu śledczego, na wniosek sądu, przed którym toczy się postępowanie karne, albo prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze, albo na wniosek którego zastosowano lub przedłużono stosowanie tymczasowego aresztowania, a jeżeli tymczasowo aresztowanego objęto szczególną ochroną z urzędu – z urzędu, cofa szczególną ochronę. W wypadku objęcia szczególną ochroną tymczasowo aresztowanego na jego wniosek, cofnięcie szczególnej ochrony może nastąpić na wniosek tymczasowo aresztowanego lub z urzędu, po zasięgnięciu opinii odpowiednio sądu lub prokuratora, o których mowa w § 3, a po zakończeniu postępowania karnego opinii sędziego penitencjarnego.”

Art. 13. [Zmiany w ustawie – Prawo o ruchu drogowym]

W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, z późn. zm.⁴) w art. 53 w ust. 1:

1) dodaje się pkt 11a w brzmieniu:

„11a) Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej;”;

³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 472, 1236, 2054 oraz z 2022 r. poz. 22, 655, 1855 i 2600.

⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1002, 1768, 1783, 2589, 2600 i 2642.

2) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) jednostki niewymienionej w pkt 1–11a, jeżeli jest używany w związku z ratowaniem życia lub zdrowia ludzkiego – na podstawie zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”

Art. 14. [Zmiany w ustawie o samorządzie powiatowym]

W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) w art. 38a ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W pracach komisji uczestniczy także prokurator wskazany przez właściwego prokuratora rejonowego, w przypadku gdy obszar powiatu objęty jest właściwością miejscową dwóch lub więcej prokuratur rejonowych – przez właściwego prokuratora wojewódzkiego.”

Art. 15. [Zmiany w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu]

W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177 oraz z 2022 r. poz. 375, 1259 i 1283) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w ustawie w różnym przypadku wyrazy „Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Instytut Pamięci Narodowej”;
- 2) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:
„Instytut Pamięci Narodowej i jego organy”;
- 3) w art. 11 uchyla się ust. 6;
- 4) w art. 15 ust. 7 otrzymuje brzmienie:
„7. Członek Kolegium Instytutu Pamięci nie może być także pracownikiem Instytutu Pamięci ani świadczyć innych usług na podstawie umowy cywilnoprawnej.”;
- 5) w art. 18:
 - a) w ust. 1 uchyla się pkt 1,
 - b) w ust. 2 uchyla się pkt 1;

6) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. Komórkami organizacyjnymi wymienionymi w art. 18 ust. 1 pkt 2–6 kierują dyrektorzy powoływani i odwoływani przez Prezesa Instytutu Pamięci.

2. Komórkami organizacyjnymi wymienionymi w art. 18 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 kierują naczelnicy i kierownicy powoływani i odwoływani przez Prezesa Instytutu Pamięci.

3. Pracownik Instytutu Pamięci nie może, bez zezwolenia Prezesa Instytutu Pamięci, podejmować innego zajęcia zawodowego.

4. Prokurator Generalny deleguje prokuratorów Prokuratury Generalnej lub prokuratury wojewódzkiej do pełnienia czynności w Biurze Lustracyjnym i w oddziałowych komisjach lustracyjnych Instytutu Pamięci Narodowej. Prokurator Generalny może odwołać prokuratora, z wyjątkiem Dyrektora Biura Lustracyjnego, z delegacji z własnej inicjatywy lub na jego wniosek albo na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej lub Dyrektora Biura Lustracyjnego.

5. Biurem Lustracyjnym kieruje Dyrektor Biura Lustracyjnego, powoływany przez Prokuratora Generalnego spośród prokuratorów Biura Lustracyjnego, po zasięgnięciu opinii Prezesa oraz Kolegium Instytutu Pamięci; opinie nie są wiążące.

6. Kadencja Dyrektora Biura Lustracyjnego trwa 4 lata, licząc od dnia powołania; po upływie kadencji Dyrektor Biura Lustracyjnego pełni swoje obowiązki do czasu powołania nowego Dyrektora Biura Lustracyjnego. Ta sama osoba może być Dyrektorem Biura Lustracyjnego nie dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.

7. Kadencja Dyrektora Biura Lustracyjnego ustaje z chwilą śmierci lub odwołania.

8. Dyrektora Biura Lustracyjnego odwołuje Prokurator Generalny w przypadku:

- 1) zrzeczenia się stanowiska;
- 2) stwierdzenia prawomocnym orzeczeniem sądu niezgodności z prawdą oświadczenia lustracyjnego;
- 3) trwałej niezdolności do sprawowania urzędu ze względu na stan zdrowia, stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
- 4) prawomocnego orzeczenia sądu dyscyplinarnego o zawieszeniu w czynnościach służbowych;

- 5) prawomocnego ukarania karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 167 pkt 4–6;
 - 6) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z urzędu;
 - 7) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.
9. Zastępcę Dyrektora Biura Lustracyjnego powołuje i odwołuje Prokurator Generalny na wniosek Dyrektora Biura. W razie odwołania Dyrektora Biura w wypadkach wskazanych w ust. 8, Biurem kieruje Zastępca Dyrektora do czasu powołania nowego Dyrektora Biura.
10. Oddziałowym biurem lustracyjnym kieruje naczelnik oddziałowego biura lustracyjnego. Naczelnika oddziałowego biura lustracyjnego powołuje spośród prokuratorów wymienionych w ust. 4, i odwołuje Prokurator Generalny po zasięgnięciu opinii Prezesa Instytutu Pamięci; opinia nie jest wiążąca.
11. Dyrektor Biura Lustracyjnego może powierzyć prokuratorowi oddziałowego biura lustracyjnego pełnienie obowiązków naczelnika oddziałowego biura lustracyjnego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy”;
- 7) uchyla się art. 47;
 - 8) uchyla się art. 50;
 - 9) uchyla się art. 51;
 - 10) uchyla się art. 52g;
 - 11) art. 53d otrzymuje brzmienie:
„Art. 53d. 1. Jeżeli w wyniku prowadzonych prac poszukiwawczych odkryto zwłoki, szczątki lub prochy ludzkie albo ustalono lub powzięto podejrzenie, że zwłoki, szczątki lub prochy ludzkie znajdują się w określonym miejscu, Prezes Instytutu Pamięci zawiadamia o tym właściwego prokuratora wojewódzkiego.
2. Prokurator wojewódzki zawiadamia Prezesa Instytutu Pamięci o zarządzeniu ekshumacji, wskazując miejsce i czas jej dokonania.
3. Prokurator wojewódzki przekazuje do bazy, o której mowa w art. 53f, dane dotyczące miejsca odkrycia zwłok, szczątków lub prochów ludzkich, oznaczenia materiału genetycznego z ekshumowanych zwłok, szczątków lub prochów ludzkich oraz miejsca jego przechowywania.”;

12) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. Do pracowników Instytutu Pamięci innych niż pracownicy naukowcy stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2290).”

Art. 16. [Zmiany w ustawie o pracownikach sądów i prokuratury]

W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2018 r. poz. 577) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) pkt 4a otrzymuje brzmienie:

„4a) Prokuraturze Generalnej – Prokurator Generalny;”

b) uchyla się pkt 6,

c) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) prokuraturze wojewódzkiej i rejonowej – prokurator wojewódzki;”;

2) w art. 11b:

a) ust. 1–4 otrzymują brzmienie:

„1. Prokurator Generalny może delegować urzędnika, za jego zgodą, do wykonywania obowiązków służbowych w innej jednostce organizacyjnej prokuratury, a na wniosek Ministra Sprawiedliwości, na czas określony, nie dłuższy niż 2 lata, albo na czas nieokreślony.

2. Prokurator Generalny może delegować urzędnika do wykonywania obowiązków służbowych w innej jednostce organizacyjnej prokuratury, mających siedzibę w tej samej miejscowości, na czas określony, nie dłuższy niż 2 lata. Delegowanie urzędnika może być powtórzone, bez jego zgody, nie wcześniej niż po upływie 2 lat.

3. Właściwy prokurator wojewódzki może delegować urzędnika do wykonywania obowiązków służbowych w innej jednostce organizacyjnej prokuratury na obszarze danego okręgu wojewódzkiego, na warunkach określonych w ust. 1, na czas określony, nie dłuższy niż rok, a na warunkach określonych w ust. 2 – na czas określony, nie dłuższy niż 6 miesięcy. Delegowanie urzędnika może być powtórzone, bez jego zgody, nie wcześniej niż po upływie 2 lat.

4. Prokurator Generalny, jeżeli przemawiają za tym potrzeby prokuratury, może delegować urzędnika do wykonywania obowiązków służbowych w innej jednostce organizacyjnej prokuratury, mających siedzibę w innej miejscowości, na czas określony, nie dłuższy niż 6 miesięcy w ciągu roku. Delegowanie urzędnika może być powtórzone, bez jego zgody, nie wcześniej niż po upływie 2 lat.”

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W okresie delegowania do Prokuratury Generalnej lub Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury urzędnik otrzymuje dodatek funkcyjny z tytułu delegowania.”

c) ust. 12 otrzymuje brzmienie

„Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki delegowania urzędników do wykonywania obowiązków służbowych w innej jednostce organizacyjnej prokuratury, wysokość dodatku funkcyjnego z tytułu delegowania do Prokuratury Generalnej oraz szczegółowe warunki i zakres świadczeń dodatkowych związanych z delegowaniem urzędników poza stałe miejsce pracy, mając na względzie poziom świadczeń przysługujących pracownikom państwowych jednostek sfery budżetowej odbywającym podróże służbowe oraz czasowo przenoszonym.”

Art. 17. [Zmiany w ustawie o sejmowej komisji śledczej]

W ustawie z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1024) art. 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prokurator Generalny wykonuje czynności, o których mowa w ust. 1, na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego oraz ustawy z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej.”

Art. 18. [Zmiany w Kodeksie karnym skarbowym]

W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2022 r. poz. 859, 1301 i 2600) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 151c:

a) uchyla się § 2,

- b) § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Nadzór nad dochodzeniem prowadzonym przez finansowy organ postępowania przygotowawczego sprawuje organ nadrzędny nad tym organem.”;
- 2) w art. 153:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Śledztwo w sprawie o przestępstwo skarbowe powinno być zakończone w ciągu 6 miesięcy, a dochodzenie w ciągu 3 miesięcy. Jeżeli śledztwa lub dochodzenia nie zakończono w tych terminach, prokurator prowadzący lub nadzorujący śledztwo albo organ prowadzący dochodzenie informuje strony oraz ich obrońców i pełnomocników o przyczynach tego oraz o spodziewanym terminie jego zakończenia. W razie dalszego trwania śledztwa informację taką prokurator ponawia co 3 miesiące, a organ prowadzący dochodzenie co 2 miesiące.”;
- b) uchyla się § 2,
- c) § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. W razie niezakończenia dochodzenia w sprawie o wykroczenie skarbowe w ciągu 3 miesięcy, organ prowadzący dochodzenie informuje strony oraz ich obrońców i pełnomocników o tego przyczynach oraz o spodziewanym terminie jego zakończenia. W razie dalszego trwania śledztwa informację taką organ ponawia co miesiąc.”;
- 3) art. 153a otrzymuje brzmienie:
„Art. 153a. Postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia, o jego zawieszeniu oraz o jego umorzeniu zatwierdza organ nadrzędny nad finansowym organem postępowania przygotowawczego. Zażalenie na postanowienie wnosi się do organu, który zatwierdził zaskarżone orzeczenie. Jeżeli organ nadrzędny nad finansowym organem postępowania przygotowawczego nie przychyli się do zażalenia, kieruje je do sądu.”;
- 4) w art. 155 § 1 otrzymuje brzmienie:
„1. W sprawie, w której finansowy organ postępowania przygotowawczego prowadził śledztwo, organ ten, jeżeli nie umarza postępowania, sporządza w ciągu 14 dni od zakończenia dochodzenia lub śledztwa akt oskarżenia i przesyła go wraz z aktami prokuratorowi, ze wskazaniem, jaki materiał dowodowy przedstawiono stronom

podczas czynności, o której mowa w art. 154a, jako przekazywany do sądu wraz z aktem oskarżenia, przekazując jednocześnie prokuratorowi także ewentualne wnioski, o których mowa w § 7, oraz dowody rzeczowe.”

Art. 19. [Zmiany w ustawie o Żandarmerii Wojskowej]

W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1214 oraz z 2022 r. poz. 655, 1488 i 2600) w art. 31 w ust. 1, 2, 12 i 17a, w art. 32 w ust. 3, 3a, 6 i 6b, w art. 33 w ust. 2 i 6 użyte w różnym przypadku wyrazy „zastępca prokuratora okręgowego” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „zastępcy prokuratora wojewódzkiego”.

Art. 20. [Zmiany w ustawie o transporcie drogowym]

W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2201) w art. 55b w ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) prokuratorowi, w tym także na wniosek organu prowadzącego dochodzenie;”

Art. 21. [Zmiany w ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi]

W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329, 655, 1457 i 1855) art. 265 otrzymuje brzmienie:

„Art. 265. W posiedzeniu całego składu Naczelnego Sądu Administracyjnego lub posiedzeniu Izby udział Prokuratora Generalnego lub jego Zastępcy jest obowiązkowy. W posiedzeniu składu siedmiu sędziów bierze udział prokurator Prokuratury Generalnej lub prokurator innej jednostki organizacyjnej Prokuratury, delegowany do wykonywania czynności w Prokuraturze Generalnej i wyznaczony przez Prokuratora Generalnego lub jego Zastępcę do udziału w posiedzeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego.”

Art. 22. [Zmiany w ustawie o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki]

W ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2018 r. poz. 75 oraz z 2019 r. poz. 1349) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:
„o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki”;
- 2) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Ustawa reguluje zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu lub prokuratora prowadzącego lub nadzorującego śledztwo albo organu prowadzącego dochodzenie.”;
- 3) w art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze albo organ prowadzący dochodzenie w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.”;

- 4) w art. 5 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Skargę dotyczącą przewlekłości postępowania przygotowawczego wnosi się do prokuratora prowadzącego lub nadzorującego śledztwo lub do prokuratora właściwego dla miejsca popełnienia przestępstwa, co do którego prowadzone jest dochodzenie.”;
- 5) w art. 10 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Jeżeli skarga dotyczy przewlekłości śledztwa, sąd właściwy zawiadamia Skarb Państwa – prokuratora przełożonego nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie przygotowawcze, a jeżeli skarga dotyczy przewlekłości dochodzenia, zawiadamia kierownika jednostki organizacyjnej nadrzędnej w stosunku do jednostki, w której prowadzone jest postępowanie przygotowawcze, doręczając im odpis skargi.”;
- 6) w art. 12:
 - a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na żądanie skarżącego lub z urzędu sąd zaleca podjęcie przez sąd rozpoznający sprawę co do istoty albo przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego śledztwo, albo organ prowadzący dochodzenie, odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie, chyba że wydanie zaleceń jest oczywiście zbędne. Zalecenia nie mogą wkraczać w zakres oceny faktycznej i prawnej sprawy.”;
 - b) w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) jednostka organizacyjna Prokuratury, w której w trakcie prowadzenia śledztwa nastąpiła przewlekłość postępowania, a w odniesieniu do postępowania przygotowawczego prowadzonego w prokuraturze rejonowej – właściwa prokuratura wojewódzka – ze środków własnych tej jednostki.”;
 - c) w ust. 5 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) jednostka organizacyjna nadrzędna w stosunku do jednostki, w której prowadzone jest dochodzenie ze środków własnych tej jednostki.”;
- 7) w art. 13 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Odpis orzeczenia uwzględniającego skargę dotyczącą przewlekłości postępowania przygotowawczego sąd doręcza:

 - 1) prokuratorowi przełożonemu nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym śledztwo;

- 2) kierownikowi jednostki organizacyjnej nadrzędnej w stosunku do jednostki, w której prowadzone jest dochodzenie”.

Art. 23. [Zmiany w ustawie – Prawo telekomunikacyjne]

W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581) w art. 179 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) utrwalania na rzecz sądu i prokuratora, w tym także na wniosek organu prowadzącego dochodzenie, przekazów telekomunikacyjnych i danych, o których mowa w pkt 1 lit. a i b.”

Art. 24. [Zmiany w ustawie o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych]

W ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych (Dz. U. z 2016 r. poz. 325) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organem pomocniczym w Rzeczypospolitej Polskiej właściwym w sprawie uzyskania kompensaty przez posiadającą miejsce stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ofiarę czynu zabronionego popełnionego na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej jest prokurator wojewódzki, w którego okręgu osoba uprawniona ma miejsce stałego pobytu.”
 - b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Prokurator w sprawie o czyn zabroniony, o którym mowa w art. 2 pkt 1, załącza do akt postępowania przygotowawczego odpis prawomocnego orzeczenia w przedmiocie kompensaty.”;
- 2) w art. 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Niezwłocznie po ujawnieniu się okoliczności, o których mowa w ust. 1, prokurator w sprawie o czyn zabroniony, o którym mowa w art. 2 pkt 1, wzywa osobę, której przyznano kompensatę, do jej zwrotu w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania.”

Art. 25. [Zmiany w ustawie o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów]

W ustawie z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2020 r. poz. 2134 oraz z 2022 r. poz. 2280) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że zgon nastąpił w wyniku czynu zabronionego stanowiącego przestępstwo, pobrania komórek, tkanek i narządów można dokonać po uzyskaniu od właściwego prokuratora rejonowego informacji, że nie wyraża sprzeciwu wobec zamiaru pobrania komórek, tkanek i narządów, a gdy postępowanie jest prowadzone przeciwko nieletniemu – stanowiska sądu rodzinnego.”

Art. 26. [Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii]

W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172) art. 70a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że sprawca jest osobą uzależnioną lub używającą szkodliwej substancji psychoaktywnej, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym organ je prowadzący, zarządza zebranie przez osoby, które na zasadach wskazanych w ustawie uzyskały certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień, informacji na temat używania przez oskarżonego środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych.”

Art. 27. [Zmiany w ustawie o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów]

W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459, 1512, 2463 i 2731) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 w pkt 13 dodaje się lit. f w brzmieniu:

„f) w stosunku do kandydatów na stanowiska Prokuratora Generalnego i Zastępcy Prokuratora Generalnego – Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego;”;

2) w art. 22 ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) Prokuratora Generalnego oraz prokuratorów Prokuratury Generalnej, prokuratora wojewódzkiego oraz prokuratorów delegowanych do Instytutu Pamięci Narodowej;”

Art. 28. [Zmiany w ustawie o licencji doradcy restrukturyzacyjnego]

W ustawie z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji doradcy restrukturyzacyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1007) w art. 20b ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór osobiście lub za pośrednictwem służby nadzoru, w której skład wchodzi pracownicy Ministerstwa Sprawiedliwości posiadający licencję doradcy restrukturyzacyjnego lub upoważnieni biegli rewidenci.”

Art. 29. [Zmiany w ustawie o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury]

W ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 217 i 2695) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 2 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) wykonywanie innych zadań związanych z doskonaleniem kadr sądów i Prokuratury, a także z potrzebami sądownictwa i Prokuratury, wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego;”

2) w art. 6:

a) w ust. 1 pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) 2 członków wskazanych przez Prokuratora Generalnego spośród prokuratorów;

4) członek wskazany przez Krajową Radę Prokuratury;”

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister Sprawiedliwości nie później niż na 3 miesiące przed dniem upływu kadencji członków Rady zwraca się do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prokuratora Generalnego, Krajowej Rady Prokuratury, Krajowej Rady Sądownictwa, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i szkół wyższych prowadzących kształcenie na kierunku

prawo o wskazanie kandydatów na członków Rady. Wskazanie kandydatów następuje najpóźniej na 30 dni przed dniem upływu kadencji członków Rady.”;

3) w art. 12:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Dyrektora Krajowej Szkoły powołuje Minister Sprawiedliwości na okres 5 lat, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa i Krajowej Rady Prokuratury.

2. Jeżeli Krajowa Rada Sądownictwa lub Krajowa Rada Prokuratury, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia zamiaru powołania Dyrektora Krajowej Szkoły, nie wyrazi opinii, o której mowa w ust. 1, uznaje się, że opinia jest pozytywna.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku powołania sędziego lub prokuratora do pełnienia funkcji Dyrektora Krajowej Szkoły, Minister Sprawiedliwości albo Prokurator Generalny deleguje odpowiednio sędziego lub prokuratora do Krajowej Szkoły na czas trwania kadencji na zasadach określonych odpowiednio w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych lub w ustawie z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.”;

c) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa i Krajowej Rady Prokuratury odwołuje Dyrektora Krajowej Szkoły, jeżeli Dyrektor Krajowej Szkoły:

- 1) nienależycie wykonuje obowiązki związane z pełnioną funkcją;
- 2) stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków związanych z pełnioną funkcją na skutek choroby;
- 3) zrzekł się pełnionej funkcji;
- 4) został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- 5) przestał spełniać wymagania określone w ust. 3.”;

4) w art. 15a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Na wniosek Prokuratora Generalnego Krajowa Szkoła, po zasięgnięciu opinii Rady, może organizować dodatkowe szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego, nieuwzględnione w harmonogramie, dla prokuratorów, asesorów prokuratury, asystentów prokuratorów oraz urzędników prokuratury.”;

- 5) w art. 15b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Harmonogram uwzględnia potrzeby szkoleniowe zgłaszane przez Ministra Sprawiedliwości, Prokuratora Generalnego, Krajową Radę Sądownictwa, Krajową Radę Prokuratury, prezesów sądów apelacyjnych oraz prokuratorów wojewódzkich.”;
- 6) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze zarządzenia, w zależności od potrzeb kadrowych sądów i prokuratury, nabór na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską oraz aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską prowadzone w formie aplikacji uzupełniających i jednocześnie wyznacza limity przyjęć na te aplikacje. Wyznaczając limity przyjęć na aplikację prokuratorską i aplikację prokuratorską prowadzoną w formie aplikacji uzupełniającej, Minister Sprawiedliwości zasięga opinii Prokuratora Generalnego.”;
- 7) w art. 19 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) 3 prokuratorów wskazanych przez Prokuratora Generalnego, specjalistów z poszczególnych dziedzin prawa, z których wiedza podlega sprawdzeniu w toku konkursu.”;
- 8) w art. 20:
 - a) w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) 3 prokuratorów wskazanych przez Prokuratora Generalnego, specjalistów z poszczególnych dziedzin prawa, z których wiedza podlega sprawdzeniu w toku konkursu.”;
 - b) w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) prokurator, przedstawiciel Krajowej Rady Prokuratury.”;
 - c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli wymagają tego względy organizacyjne związane z dużą liczbą kandydatów, przebieg testu nadzorują zespoły powołane przez Ministra Sprawiedliwości w uzgodnieniu z prezesem sądu apelacyjnego lub prokuratorem wojewódzkim właściwymi ze względu na miejsce przeprowadzania testu.”;
- 9) w art. 34:
 - a) w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) 7 prokuratorów wskazanych przez Prokuratora Generalnego, specjalistów z poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych objętych zakresem egzaminu.”;
 - b) w ust. 5 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

- „3) 7 prokuratorów wskazanych przez Prokuratora Generalnego, specjalistów z poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych objętych zakresem egzaminu;”
- c) w ust. 7 nadaje się brzmienie:
„7. W pracach komisji egzaminacyjnej może uczestniczyć przedstawiciel Krajowej Rady Prokuratury w charakterze obserwatora.”;
- 10) w art. 37d ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Nabór na aplikację uzupełniającą prokuratorską odbywa się w drodze konkursu, składającego się z egzaminu ustnego i oceny pracy na dotychczasowym stanowisku, przeprowadzanego przez komisję konkursową powołaną przez Prokuratora Generalnego.”;
- 11) w art. 53b ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. W przypadku kandydatów na wykładowców Krajowej Szkoły będących prokuratorami lub prokuratorami w stanie spoczynku decyzję w sprawie zgłoszenia sprzeciwu Prokurator Generalny podejmuje w terminie 21 dni od dnia przedstawienia mu kandydatów. Sprzeciw jest wiążący.”;
- 12) art. 53d otrzymuje brzmienie:
„Art. 53d. Sędziom i prokuratorom będącym wykładowcami w Krajowej Szkole na czas prowadzenia zajęć w Krajowej Szkole przysługuje zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy w sądzie lub prokuraturze w wymiarze do 20 dni roboczych w stosunku rocznym, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. W razie prowadzenia zajęć w zakresie przekraczającym 20 dni sędziemu lub prokuratorowi przysługuje urlop bezpłatny w wymiarze nie większym niż łącznie 20 dni.”

Art. 30. [Zmiany w ustawie o Służbie Więziennej]

W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2470) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 ust. 2b otrzymuje brzmienie:
„2b. Służba Więzienna, w zakresie określonym przez Ministra Sprawiedliwości, zapewnia porządek i bezpieczeństwo w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości oraz na mocy porozumienia zawartego przez Prokuratora Generalnego z Dyrektorem Generalnym Służby Więziennej w Prokuraturze Generalnej oraz w innych jednostkach organizacyjnych Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.”;

2) art. 23a otrzymuje brzmienie:

„Art. 23a. W zakresie wykonywania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 2b, przez jednostkę organizacyjną, o której mowa w przepisach niniejszego rozdziału, rozumie się także urząd obsługujący Ministra Sprawiedliwości oraz Prokuraturę Generalną i inne jednostki organizacyjne Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.”

Art. 31. [Zmiany w ustawie o ochronie informacji niejawnych]

W ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 742 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1933) w art. 1 w ust. 2 w pkt 1:

1) lit. f otrzymuje brzmienie:

„f) Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej;”;

2) dodaje się lit. g w brzmieniu:

„g) organów kontroli państwowej i ochrony prawa;”

Art. 32. [Zmiany w ustawie o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa]

W ustawie z dnia 20 stycznia 2011 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1169) w art. 7:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W terminie 14 dni od dnia wypłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 5 pkt 1, kierownik podmiotu odpowiedzialnego, który wypłacił odszkodowanie, albo kierownik jednostki organizacyjnej podmiotu odpowiedzialnego, która wypłaciła odszkodowanie, składa do prokuratora wojewódzkiego właściwego ze względu na siedzibę podmiotu odpowiedzialnego wniosek o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.”;

2) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Po wpłygnięciu wniosku, o którym mowa w ust. 1, prokurator przeprowadza postępowanie wyjaśniające zmierzające do ustalenia przesłanek uzasadniających wytoczenie na rzecz podmiotu odpowiedzialnego powództwa o odszkodowanie przeciwko funkcjonariuszowi

publicznemu z tytułu szkody wyrządzonej przy wykonywaniu władzy publicznej z rażącym naruszeniem prawa. Do przeprowadzenia tego postępowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 43 ustawy z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej.”

Art. 33. [Zmiany w ustawie o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób]

W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2022 r. poz. 1689) w art. 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli weryfikowanie informacji, o których mowa w ust. 1, napotyka trudności lub jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że osoba, wobec której zastosowano nadzór prewencyjny, czyni przygotowania do popełnienia przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, lub przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, sąd może, w drodze postanowienia, na pisemny wniosek komendanta wojewódzkiego Policji, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora wojewódzkiego właściwego ze względu na siedzibę komendy wojewódzkiej Policji, zarządzić kontrolę operacyjną.”

Art. 34. zmiany w ustawie o działaniach antyterrorystycznych]

W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632) w art. 11:

- 1) dotychczasową treść przepisu oznacza się jako ust. 1;
- 2) w pkt 1 skreśla się lit. l;
- 3) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W celu realizacji zadania, o którym mowa w art. 3 ust. 1, Szef ABW może również uzyskać dostęp do danych i informacji gromadzonych w rejestrach i ewidencjach prowadzonych w Prokuraturze Rzeczypospolitej Polskiej, po uzyskaniu zgody Prokuratora Generalnego, Zastępcy Prokuratora Generalnego albo właściwego prokuratora wojewódzkiego, w zakresie ich kompetencji.”

Art. 35. [Zmiany w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej]

W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, z późn. zm.⁵) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 117 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na sposób prowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1, osobie, wobec której były one stosowane, przysługuje, w terminie 7 dni od dnia powzięcia wiadomości o ich stosowaniu, zażalenie do właściwego miejscowo prokuratora wojewódzkiego.”;
- 2) w art. 120 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. O zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, Szef Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnik urzędu celno-skarbowego zawiadamia niezwłocznie, odpowiednio Prokuratora Generalnego albo prokuratora wojewódzkiego właściwego ze względu na siedzibę naczelnika urzędu celno-skarbowego, który może nakazać zaniechanie tych czynności w każdym czasie.”;
- 3) w art. 122 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zawierają dowody pozwalające na wszczęcie postępowania albo mające znaczenie dla postępowania w sprawie o przestępstwo inne niż określone w pkt 1, odpowiednio Szef Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnik urzędu celno-skarbowego przekazuje Prokuratorowi Generalnemu albo prokuratorowi wojewódzkiemu właściwemu miejscowo ze względu na siedzibę naczelnika urzędu celno-skarbowego.”;
- 4) w art. 123 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów uzyskanych na podstawie art. 118 ust. 1 i 3, art. 119 ust. 1 i 2, art. 120 ust. 1 i art. 127a ust. 1 i 2, a także materiałów uzyskanych w wyniku kontroli operacyjnej, o których mowa w art. 122 ust. 4, których zniszczenie zarządził Sąd, odpowiednio Szef Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnik urzędu celno-skarbowego niezwłocznie informuje Prokuratora Generalnego albo prokuratora wojewódzkiego właściwego ze względu na siedzibę naczelnika urzędu celno-skarbowego.”;

⁵ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 835, 1079, 1301, 1488, 1713, 1730, 1933, 2015, 2105 i 2707.

- 5) w art. 127a ust. 9 otrzymuje brzmienie:
„9. Sąd, o którym mowa w ust. 3, na wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnika urzędu celno-skarbowego, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody odpowiednio Prokuratora Generalnego albo prokuratora wojewódzkiego, może odroczyć, w drodze postanowienia, na czas oznaczony, obowiązek, o którym mowa w ust. 8, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że poinformowanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą, może zaszkodzić wynikom podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych. Przepis art. 118 ust. 9 stosuje się odpowiednio.”

Art. 36. [Zmiany w ustawie o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym]

W ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 13 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Informację, o której mowa w ust. 1, Prezes Trybunału przekazuje Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesowi Rady Ministrów, Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego, Przewodniczącemu Krajowej Rady Sądownictwa, Prokuratorowi Generalnemu, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Praw Dziecka, Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli, Przewodniczącemu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Prezesowi Narodowego Banku Polskiego.”;
- 2) w art. 43 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. W sprawach, w których Trybunał orzeka w pełnym składzie, uczestniczy Prokurator Generalny lub jego Zastępca, a w sprawach, w których Trybunał orzeka w innych składach, przedstawicielem Prokuratora Generalnego może być prokurator Prokuratury Generalnej lub prokurator innej jednostki organizacyjnej Prokuratury, delegowany do wykonywania czynności w Prokuraturze Generalnej i wyznaczony przez Prokuratora Generalnego lub jego Zastępcę do udziału w tych sprawach.”;
- 3) w art. 82 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. W celu zebrania i utrwalenia dowodów w sprawie zgodności z Konstytucją działalności partii politycznej Trybunał może, w drodze

postanowienia, zlecić Prokuratorowi Generalnemu przeprowadzenie śledztwa. Zakres śledztwa określony w postanowieniu jest wiążący. Do śledztwa stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.”

Art. 37. [Zmiany w ustawie o Sądzie Najwyższym]

W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480, 1259, 2280 i 2600) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 17 § 1 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) dokonywanie wyboru przedstawiciela sędziów Sądu Najwyższego do Krajowej Rady Prokuratury;”;
- 2) art. 24 otrzymuje brzmienie:
„Art. 24. Do właściwości Izby Karnej należą sprawy rozpoznawane na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2320, 2582 i 2600), ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2022 r. poz. 859, 1301 i 2600), ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124) oraz inne sprawy, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, a także sprawy podlegające orzecznictwu sądów wojskowych oraz sprawy określone w ustawie z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej;”;
- 3) w art. 76 § 8 otrzymuje brzmienie:
„§ 8. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może wyznaczyć z grona sędziów Sądu Najwyższego, sędziów sądów powszechnych lub sędziów sądów wojskowych Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego do prowadzenia określonej sprawy dotyczącej sędziego Sądu Najwyższego. W sprawie przewinień dyscyplinarnych wyczerpujących znamiona umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego lub umyślnych przestępstw skarbowych, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może wyznaczyć Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego także spośród prokuratorów Prokuratury Generalnej wskazanych przez Prokuratora Generalnego. Wyznaczenie Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego jest równoznaczne z żądaniem podjęcia

czynności wyjaśniających. Nadzwyczajny Rzecznik Dyscyplinarny może wszcząć postępowanie dyscyplinarne albo wstąpić do toczącego się postępowania. Wyznaczenie Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego wyłącza Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego lub jego zastępcę od podejmowania czynności w sprawie. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności śmierci lub przedłużającej się przeszkody w pełnieniu funkcji Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wyznacza w miejsce tej osoby innego sędziego albo prokuratora. Do czynności podejmowanych przez Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego przepisy § 1–6 stosuje się odpowiednio. Funkcja Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego wygasa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, umorzeniu postępowania dyscyplinarnego albo uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie dyscyplinarne.”;

4) w art. 85 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W posiedzeniu, w zastępstwie Prokuratora Generalnego, może brać udział Zastępca Prokuratora Generalnego, prokurator Prokuratury Generalnej lub prokurator innej jednostki organizacyjnej prokuratury, delegowany do wykonywania czynności w Prokuraturze Generalnej, wyznaczony przez Prokuratora Generalnego lub jego Zastępcę do udziału w posiedzeniach Sądu Najwyższego.”.

Art. 38. [Zmiany w ustawie o Służbie Ochrony Państwa]

W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 66) art. 64 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy sytuacji, o których mowa w art. 48, art. 49, art. 57 oraz art. 67 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, z wyjątkiem dokumentów i materiałów, które sąd okręgowy, prokurator Biura Lustracyjnego lub oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej uzna za niezbędne w związku z wykonywaniem ich zadań określonych w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów oraz ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177 oraz z 2022 r. poz. 375, 1259 i 1283).”.

Art. 39. [Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu]

W ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2022 r. poz. 593, 655, 835, 2180 i 2185) w art. 20 w ust. 1 w pkt 3 lit. n otrzymuje brzmienie:
„n) Prokuratora Generalnego”.

Art. 40. [Zmiany w ustawie o komornikach sądowych]

W ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2224 i 2707) w art. 172 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Czynności w sprawach odwołania komornika z zajmowanego stanowiska z przyczyn, o których mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1–4, oraz sprawach dyscyplinarnych są podejmowane przez sędziów i referendarzy sądowych delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości w trybie art. 77 § 1 pkt 2 i art. 151a § 5 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, z późn. zm.⁶) oraz prokuratorów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości w trybie art. 248 § 1 ustawy z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej”.

Art. 41. [Zmiany w ustawie o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera]

W ustawie z dnia 9 maja 2018 r. o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera (Dz. U. z 2022 r. poz. 1441) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 33 w ust. 2 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:
 - „2) w przypadku postępowania przygotowawczego – prokuratora prowadzącego lub nadzorującego śledztwo albo prokuratora działającego na wniosek organu prowadzącego dochodzenie;
 - 3) w przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych – prokuratora wojewódzkiego właściwego ze względu na siedzibę organu wykonującego te czynności”;

⁶ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1236 oraz z 2022 r. poz. 655, 1259, 1933 i 2642.

- 2) w art. 36 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) Prokurator Generalny;”;
- 3) art. 42 otrzymuje brzmienie:
„Art. 42. 1. W przypadku gdy dane PNR będące przedmiotem wniosku o przekazanie danych PNR lub wyników ich przetwarzania do właściwej JIP PCz zostały poddane depersonalizacji zgodnie z art. 33 ust. 1, JIP przekazuje te dane, jeżeli uzyskała na to zgodę prokuratora wojewódzkiego właściwego miejscowo ze względu na siedzibę JIP.
2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, jest wydawana, w przypadku gdy przetwarzanie zdepersonalizowanych danych PNR jest niezbędne do realizacji celu określonego w art. 1 ust. 1.
3. JIP, występując do prokuratora wojewódzkiego o wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1, dołącza do tego wystąpienia, w szczególności wniosek o przekazanie danych PNR lub wyników ich przetwarzania do właściwej JIP PCz i informację o zdepersonalizowaniu wnioskowanych danych PNR.
4. Prokurator wojewódzki wydaje zgodę, o której mowa w ust. 1, albo odmawia jej wydania niezwłocznie, odnotowując ten fakt na wniosku JIP.
5. Odmowę wydania zgody, o której mowa w ust. 1, prokurator wojewódzki uzasadnia pisemnie.”;
- 4) w art. 52 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) nie uzyskano wymaganej zgody prokuratora wojewódzkiego właściwego miejscowo ze względu na siedzibę JIP na przekazanie danych PNR lub wyników ich przetwarzania, które zostały poddane depersonalizacji;”

Art. 42. [Zmiany w ustawie o Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15]

W ustawie z dnia 30 sierpnia 2019 r. o Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 (Dz. U. z 2020 r. poz. 2219) w art. 6 ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Kandydatów na członków Komisji mogą zgłaszać Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Radców Prawnych, Krajowa Rada Sądownictwa, Krajowa Rada Prokuratury, Naczelna Izba Lekarska, Krajowa Izba Psychologów oraz organizacje pozarządowe, których zadania statutowe przez okres co najmniej 2 lat obejmowały działania związane z prawami dzieci, w szczególności działania związane z ochroną praw dzieci i przeciwdziałaniem przemocy, w tym przemocy seksualnej, przy czym:

- 1) kandydatów na członków Komisji, o których mowa w ust. 2 pkt 1, mogą zgłaszać także Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej lub co najmniej 35 posłów;
- 2) kandydatów na członków Komisji, o których mowa w ust. 2 pkt 2, mogą zgłaszać także Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej lub co najmniej 7 senatorów.”

Art. 43. [Zmiany w ustawie – Prawo zamówień publicznych]

W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1170, 1812, 1933 i 2185) w art. 11 w ust. 5 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) udzielanych przez Ministra Sprawiedliwości albo jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane przywieziennym zakładom pracy, prowadzonym jako przedsiębiorstwa państwowe albo instytucje gospodarki budżetowej, związanych z zatrudnieniem osób pozbawionych wolności, jeżeli zasadnicza część działalności przywieziennego zakładu pracy dotyczy wykonywania zadań powierzonych mu przez Ministra Sprawiedliwości lub jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane;”

Art. 44. [Zmiany w ustawie o dokumentach paszportowych]

W ustawie z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. 350, 583 i 2209) w art. 49 ust. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) Prokuratorowi Generalnemu i Zastępcy Prokuratora Generalnego;”

Art. 45. [Zmiany w ustawie o obronie Ojczyzny]

W ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 26 otrzymuje brzmienie:

„26) prokuratorach do spraw wojskowych – prokuratorów jednostek organizacyjnych Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej pełniących czynności w Biurze Spraw Wojskowych Prokuratury Generalnej, w wydziałach do spraw wojskowych prokuratur wojewódzkich i w działach do spraw wojskowych prokuratur rejonowych;”;
- 2) w art. 73 w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) sądom wojskowym, jednostkom organizacyjnym Prokuratury, w których utworzono komórki organizacyjne do spraw wojskowych, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego i Żandarmerii Wojskowej – jeżeli wymagają tego ich zadania;

3) sądom powszechnym, jednostkom organizacyjnym Prokuratury, Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu i Służbie Ochrony Państwa – jeżeli wymagają tego ich zadania i jest to niezbędne do prowadzonego przez nie postępowania;”;
- 3) w art. 96 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Prokuratorom jednostek organizacyjnych prokuratury pełniącym służbę wojskową na czas kształcenia w uczelni wojskowej przysługuje prawo do wynagrodzenia określone w ustawie z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej. W takim przypadku uposażenia zasadniczego, o którym mowa w ust. 1, nie wypłaca się;”;
- 4) art. 141 otrzymuje brzmienie:

„Art. 141. Mianowanie na stopień wojskowy odpowiadający stopniowi etatowemu stanowiska służbowego kandydatów na sędziów sądów wojskowych spełniających wymagania określone w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych albo stopniowi etatowemu stanowiska służbowego kandydatów na prokuratorów do spraw wojskowych spełniających wymagania określone w ustawie z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury

Rzeczypospolitej Polskiej następuje według zasad określonych dla mianowania żołnierzy zawodowych na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki);”;

- 5) w art. 199 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Zwolnienie żołnierza zawodowego ze stanowiska służbowego sędziego sądu wojskowego albo prokuratora do spraw wojskowych następuje z uwzględnieniem odpowiednio przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych albo ustawy z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 6) w art. 202 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Tryb postępowania i warunki, których spełnienie jest wymagane przy wyznaczaniu żołnierzy zawodowych na stanowiska sędziów w sądach wojskowych oraz stanowiska prokuratorów do spraw wojskowych i odwoływaniu z tych stanowisk określają odpowiednio przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz ustawy z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 7) w art. 208 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Skierowanie sędziów sądów wojskowych oraz prokuratorów do spraw wojskowych określają odpowiednio przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych i przepisy ustawy z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 8) art. 233 otrzymuje brzmienie:

„Art. 233. W przypadku zwolnienia sędziego sądu wojskowego lub prokuratora do spraw wojskowych będącego żołnierzem zawodowym, z zawodowej służby wojskowej, pozostaje on na stanowisku sędziego lub prokuratora w danej jednostce organizacyjnej sądu lub Prokuratury niezależnie od liczby stanowisk w tych jednostkach.”;
- 9) w art. 281 ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Żołnierz zawodowy zajmujący stanowisko służbowe sędziego wojskowego lub prokuratora do spraw wojskowych otrzymuje dodatkowy urlop wypoczynkowy na zasadach i w wymiarze określonych odpowiednio w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz w ustawie z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.”;

- 10) w art. 349 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Prokuratorzy do spraw wojskowych będący żołnierzami zawodowymi ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za przewinienia dyscyplinarne na zasadach określonych w ustawie z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej;”
- 11) w art. 444 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do sędziów sądów wojskowych oraz prokuratorów do spraw wojskowych, którym gratyfikacje jubileuszowe przysługują w wysokości i na zasadach określonych odpowiednio w przepisach ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy z dnia _____ r. – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej;”
- 12) art. 528 otrzymuje brzmienie:
„Art. 528. Organy administracji publicznej, organy Prokuratury i inne organy państwowe, podmioty lecznicze oraz instytucje ubezpieczeniowe są obowiązane udzielać organom, o których mowa w art. 527 ust. 1 i 2, na ich żądanie, informacji niezbędnych do ustalenia okoliczności mających znaczenie w prowadzonych postępowaniach w sprawach dotyczących odszkodowań.”

Art. 46. [Zmiany w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego]

W ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 129 i 185) w art. 3 w ust. 3 pkt 11 otrzymuje brzmienie:
„11) Prokuratora Generalnego.”

Art. 47. [Utworzenie Prokuratury Generalnej. Ciągłość działania]

- § 1. Znosi się Prokuratorę Krajową.
- § 2. Tworzy się Prokuratorę Generalną.
- § 3. Do dnia objęcia urzędu przez Prokuratora Generalnego i jego zastępców ich zadania wykonują Prokurator Krajowy i zastępcy Prokuratora

Krajowego powołani do pełnienia funkcji na podstawie przepisów dotychczasowych.

§ 4. Do czasu powołania prokuratorów Prokuratury Generalnej ich zadania w Prokuraturze Generalnej wykonują prokuratorzy dotychczasowej Prokuratury Krajowej w dotychczasowych komórkach organizacyjnych, chyba że Prokurator Generalny zarządzi inaczej.

§ 5. Prokurator Generalny może powierzyć prokuratorowi na czas nie dłuższy niż 6 miesięcy pełnienie obowiązków na stanowisku dyrektora lub zastępcy departamentu Prokuratury Generalnej.

Art. 48. [Tryb powołania Prokuratora Generalnego i jego zastępców]

§ 1. Wybór Prokuratora Generalnego pierwszej kadencji następuje w trybie art. 12 i art. 13 ustawy, o której mowa w art. 1, z zastrzeżeniem ust. 2–6.

§ 2. Kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego, dołączając ich pisemną zgodę na kandydowanie, w terminie 30 dni od pierwszego posiedzenia Krajowej Rady Prokuratury mogą wyłonić i zgłosić do Przewodniczącego Krajowej Rady Prokuratury:

- 1) Krajowa Rada Prokuratury – w liczbie co najmniej dwóch,
- 2) grupa co najmniej 300 prokuratorów – w liczbie jednego lub więcej kandydatów, z tym że dla każdego kandydata tworzy się odrębną listę osób popierających go; każdy prokurator może udzielić poparcia tylko jednemu kandydatowi.

§ 3. Przewodniczący Krajowej Rady Prokuratury przekazuje informację o zgłoszonych kandydatach na stanowisko Prokuratora Generalnego Marszałkom Sejmu i Senatu w terminie 7 dni od upływu terminu do zgłaszania kandydatur.

§ 4. Sejm za zgodą Senatu dokonuje wyboru Prokuratora Generalnego spośród zgłoszonych kandydatur w terminie 45 dni od uzyskania informacji, o której mowa w ust. 3. W razie braku wyboru w tym terminie przez Sejm i Senat, dokonuje go Krajowa Rada Prokuratury spośród tych samych kandydatów, w ciągu 14 dni zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 2/3 swoich członków, w głosowaniu tajnym.

§ 5. Prokurator Generalny składa ślubowanie, obejmując urząd, w terminie 7 dni od dnia wyboru.

§ 6. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powołuje zastępców Prokuratora Generalnego wskazanych przez Prokuratora Generalnego spośród prokuratorów dotychczasowych Prokuratury Krajowej, prokuratur regionalnych i prokuratur okręgowych, w terminie 14 dni od objęcia urzędu przez Prokuratora Generalnego.

Art. 49. [Powołania prokuratorów Prokuratury Generalnej]

§ 1. Prokurator Generalny w terminie 30 dni od powołania powołuje prokuratorów Prokuratury Generalnej spośród dotychczasowych prokuratorów Prokuratury Krajowej, prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej, prokuratorów prokuratur regionalnych oraz prokuratorów prokuratur okręgowych.

§ 2. Prokurator Generalny w terminie 30 dni od dnia powołania powołuje prokuratorów Prokuratury Krajowej, których nie powołał do Prokuratury Generalnej, na stanowiska prokuratorów prokuratur wojewódzkich po ich utworzeniu, kierując się przy tym ich dotychczasowym miejscem zamieszkania. Na wniosek prokuratora Prokurator Generalny może go powołać lub przenieść do innej prokuratury wojewódzkiej.

§ 3. Wynagrodzenie prokuratora dotychczasowej Prokuratury Krajowej przeniesionego do prokuratury wojewódzkiej ustala się, przyjmując za podstawę stawkę wynagrodzenia przysługującego mu przed uzyskaniem tytułu prokuratora Prokuratury Krajowej w powszechnej jednostce organizacyjnej Prokuratury niższego rzędu i doliczając do okresu wymaganego do uzyskania kolejnych wyższych stawek wynagrodzenia okres pracy na stanowisku prokuratora Prokuratury Krajowej.

Art. 50. [Zniesienie Krajowej Rady Prokuratorów]

§ 1. Znosi się Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym.

§ 2. Tworzy się Krajową Radę Prokuratury.

§ 3. Mandat członka Krajowej Rady Prokuratury wygasa z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

§ 4. Dokumentację z działalności Krajowej Rady Prokuratorów przekazuje się Prokuratorowi Generalnemu.

Art. 51. [Tryb powołania Krajowej Rady Prokuratury]

§ 1. W terminie 45 dni od wejścia w życie niniejszej ustawy Krajowa Rada Sądownictwa, Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego oraz Rzecznik Praw Obywatelskich wyznaczają lub wybierają swoich przedstawicieli do Krajowej Rady Prokuratury pierwszej kadencji, przekazując niezwłocznie informację w tym zakresie dotychczasowemu Prokuratorowi Krajowemu.

§ 2. Prokuratorów – członków Krajowej Rady Prokuratury pierwszej kadencji, wybiera się w liczbie jednego prokuratora z każdego województwa spośród wszystkich prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych na obszarze województwa, z wyjątkiem Prokuratury Krajowej, którzy w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zgłoszą swe kandydatury prokuratorowi regionalnemu w mieście będącym siedzibą urzędu wojewódzkiego, a w braku prokuratury regionalnej, prokuratorowi okręgowemu w takim mieście. Prokurator regionalny lub prokurator okręgowy, któremu zgłoszono kandydatury, organizuje głosowanie tajne nad zgłoszonymi kandydaturami nie później niż po upływie 45 dni od wejścia w życie niniejszej ustawy, a następnie po wyborze członka Krajowej Rady Prokuratury przekazuje w tym zakresie niezwłocznie informację Prokuratorowi Krajowemu.

§ 3. Wyboru, o którym mowa w ust. 2, dokonują na wspólnym zgromadzeniu delegaci wybrani przez przeprowadzone w terminie 14 dni od wejścia w życie niniejszej ustawy zebrania we wszystkich powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury na obszarze danego województwa w liczbie:

- 1) 2 prokuratorów z każdej prokuratury rejonowej,
- 2) 10 prokuratorów z każdej prokuratury okręgowej,
- 3) 15 prokuratorów z każdej prokuratury regionalnej.

Zgromadzeniu przewodniczy prokurator regionalny lub okręgowy, o którym mowa w ust. 2. Członkowie zgromadzenia wybierają komisję skrutacyjną do obliczenia wyników głosowania.

§ 4. Do uzyskania wyboru na członka Krajowej Rady Prokuratury, o którym mowa w ust. 2, wymagane jest uzyskanie najwyższej liczby głosów spośród wszystkich kandydatów. W razie równej liczby głosów komisja skrutacyjna zarządza dodatkowe głosowanie. W razie niewyłonienia zwycięzcy głosowania mimo przeprowadzenia nie więcej niż trzech głosowań,

przewodniczący zgromadzenia zarządza jego wylosowanie w obecności delegatów przez komisję skrutacyjną spośród dwóch lub więcej kandydatów, którzy uzyskali najwyższą liczbę głosów.

§ 5. Pozostałych dwóch prokuratorów – członków Krajowej Rady Prokuratury na pierwszą kadencję niezwłocznie wybiera zgromadzenie ogólne prokuratorów Prokuratury Generalnej po jej utworzeniu i powołaniu do niej prokuratorów. Do tego czasu Krajowa Rada Prokuratury działa i podejmuje uchwały bez udziału tych członków.

§ 6. Pierwsze posiedzenie Krajowej Rady Prokuratury zwołuje Prokurator Krajowy w terminie 7 dni od dnia wyboru ostatniego z jego członków, o których mowa w ust. 1 i 2, wyznaczając termin nie później niż w ciągu 21 dni. Na pierwszym posiedzeniu członkowie Krajowej Rady Prokuratury wybierają przewodniczącego, dwóch wiceprzewodniczących oraz sekretarza Rady, a także podejmują inne niezbędne uchwały.

Art. 52. [Zniesienie prokuratur regionalnych i okręgowych.
Utworzenie prokuratur wojewódzkich.
Zasada ciągłości]

§ 1. Znosi się prokuratury regionalne i prokuratury okręgowe.

§ 2. Tworzy się prokuratury wojewódzkie.

Art. 53. [Powołania prokuratorów wojewódzkich]

§ 1. Prokurator Krajowy niezwłocznie po utworzeniu prokuratur wojewódzkich powołuje osoby na stanowiska pełniących obowiązki prokuratora wojewódzkiego i zastępców prokuratora. Do czasu powołania tych osób obowiązki kierownicze pełnią dotychczasowi prokuratorzy regionalni w miastach będących siedzibami prokuratur wojewódzkich, a w braku prokuratury regionalnej dotychczasowi prokuratorzy okręgowi w tych miastach.

§ 2. Prokurator Generalny w terminie 6 miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy powołuje prokuratorów wojewódzkich i ich zastępców stosownie do art. 99 § 1–4 ustawy, o której mowa w art. 1.

Art. 54. [Powołania prokuratorów prokuratur wojewódzkich.
Wynagrodzenia]

§ 1. Prokurator Generalny w terminie 90 dni od dnia objęcia swego urzędu powoła prokuratorów prokuratur wojewódzkich spośród prokuratorów dotychczasowych prokuratur regionalnych i prokuratorów oraz prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej. Na wniosek prokuratora Prokurator Generalny może powołać go lub przenieść do innej prokuratury wojewódzkiej.

§ 2. Prokurator Generalny przenosi dotychczasowych prokuratorów prokuratur regionalnych i okręgowych, których nie powołał do prokuratury wojewódzkiej, do prokuratury rejonowej najbliższego miejsca zamieszkania prokuratora, na stanowiska prokuratorów prokuratury wojewódzkiej w prokuraturze rejonowej. Na wniosek prokuratora Prokurator Generalny może powołać go do innej prokuratury rejonowej.

§ 3. Dla prokuratorów dotychczasowych prokuratur regionalnych i prokuratorów prokuratur okręgowych, którzy zostaną powołani na stanowiska prokuratorów prokuratur wojewódzkich, okres pracy na poprzednio zajmowanym stanowisku zalicza się do okresu pracy wymaganego do uzyskania wynagrodzenia zasadniczego w stawce awansowej.

§ 4. Prokuratorzy powołani na stanowiska prokuratorów prokuratury wojewódzkiej w prokuraturze rejonowej, zachowują wynagrodzenie w stawce przysługującej na dotychczas zajmowanym stanowisku w prokuraturze regionalnej, w Instytucie Pamięci Narodowej z zastrzeżeniem ust. 5 lub w prokuraturze okręgowej. Do okresu uprawniającego do uzyskania stawki wyższej zalicza się okres uzyskiwania wynagrodzenia w dotychczasowej stawce.

§ 5. Wynagrodzenie prokuratora Głównej Komisji lub oddziałowej komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu przeniesionych do prokuratury wojewódzkiej ustala się, przyjmując za podstawę stawkę wynagrodzenia przysługującego mu przed uzyskaniem stanowiska prokuratora w Instytucie Pamięci Narodowej i doliczając do okresu wymaganego do uzyskania kolejnych wyższych stawek wynagrodzenia okres pracy na stanowisku prokuratora w Instytucie Pamięci Narodowej.

Art. 55. [Prokuratury okręgowe w miastach niewojewódzkich]

§ 1. Z dniem utworzenia prokuratur wojewódzkich dotychczasowe prokuratury okręgowe usytuowane w miastach innych niż wskazane w art. 95 § 1 ustawy, o której mowa w art. 1, przekształcają się w ich wydziały zamiejscowe:

- 1) Prokuratury Wojewódzkiej w Białymstoku – w Łomży oraz w Suwałkach;
- 2) Prokuratury Wojewódzkiej w Bydgoszczy – w Toruniu oraz we Włocławku;
- 3) Prokuratury Wojewódzkiej w Gdańsku – w Słupsku;
- 4) Prokuratury Wojewódzkiej w Katowicach – w Bielsku-Białej, w Częstochowie, w Gliwicach oraz w Sosnowcu;
- 5) Prokuratury Wojewódzkiej w Krakowie – w Nowym Sączu oraz w Tarnowie;
- 6) Prokuratury Wojewódzkiej w Lublinie – w Zamościu;
- 7) Prokuratury Wojewódzkiej w Łodzi – w Piotrkowie Trybunalskim oraz w Sieradzu;
- 8) Prokuratury Wojewódzkiej w Olsztynie – w Elblągu;
- 9) Prokuratury Wojewódzkiej w Poznaniu – w Koninie oraz w Ostrowie Wielkopolskim;
- 10) Prokuratury Wojewódzkiej w Rzeszowie – w Krośnie, w Przemyślu oraz w Tarnobrzegu;
- 11) Prokuratury Wojewódzkiej w Szczecinie – w Gorzowie Wielkopolskim oraz w Koszalinie;
- 12) Prokuratury Wojewódzkiej w Warszawie – w Ostrołęce, w Płocku, w Radomiu, w Siedlcach oraz Warszawa-Praga;
- 13) Prokuratury Wojewódzkiej we Wrocławiu – w Jeleniej Górze, w Legnicy oraz w Świdnicy.

§ 2. W terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, Prokurator Generalny podejmie decyzję o utrzymaniu wydziału zamiejscowego prokuratury wojewódzkiej, o którym mowa w ust. 1, lub o jego przekształceniu w prokuratorę rejonową poprzez połączenie z dotychczas istniejącą jednostką prokuratury szczebla rejonowego w danym mieście. Do utrzymania wydziału zamiejscowego wymagana jest zgoda Krajowej Rady Prokuratury.

Art. 56. [Czynności w dotychczasowych sprawach]

§ 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prokuratury wojewódzkie przejmują dotychczasowe zadania realizowane w prokuraturach regionalnych i prokuraturach okręgowych, z zachowaniem dotychczasowego systemu ich ewidencji, które wykonują dotychczasowi prokuratorzy tych jednostek organizacyjnych Prokuratury, do czasu powołania prokuratorów prokuratur wojewódzkich.

§ 2. Po utworzeniu komórek organizacyjnych prokuratur wojewódzkich, prokurator wojewódzki podejmuje decyzję o przydziale zadań i spraw pozostających w toku do poszczególnych komórek. Sprawa, w której prowadzone jest postępowanie przygotowawcze, może zostać również przekazana do dalszego prowadzenia w prokuraturze rejonowej, w szczególności w razie powołania dotychczasowego prokuratora ją prowadzącego lub nadzorującego na stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej w prokuraturze rejonowej.

§ 3. W przypadku spraw, w których skierowano już do sądu akt oskarżenia lub inną skargę oskarżycielską, funkcję oskarżycielskie przed sądem powinien wykonywać prokurator, który przygotował taką skargę, niezależnie od miejsca dalszego pełnienia przez niego służby prokuratorowskiej. Od zasady tej można odstąpić jedynie w szczególnie uzasadnionym przypadku.

Art. 57. [Restrukturyzacja prokuratur rejonowych]

§ 1. Prokuratorzy i asesory w prokuraturach rejonowych zachowują swoje stanowiska służbowe oraz przysługujące im wynagrodzenie.

§ 2. Prokurator Generalny w terminie 12 miesięcy od wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, wyda zarządzenie, o którym mowa w art. 87 § 2 tej ustawy.

Art. 58. [Powołania prokuratorów Biura Prokuratury do Spraw Przeszłości Zorganizowanej]

§ 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dotychczasowe Wydziały Zamiejscowe Departamentu do Spraw Przeszłości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej przekształcają się w Wydziały Śledcze Biura Prokuratury do Spraw Przeszłości Zorganizowanej.

§ 2. W terminie 90 dni od wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1:

- 1) Zastępca Prokuratora Generalnego – Dyrektor Biura Prokuratury do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej powołuje prokuratorów do Biura na okres próbny;
- 2) Prokurator Generalny na wniosek Zastępcy Prokuratora Generalnego – Dyrektor Biura Prokuratury do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej może powołać poszczególnych prokuratorów do Biura na stałe.

§ 3. Wydziały Śledcze przejmują dotychczasowe zadania realizowane w Wydziałach Zamiejscowych, z zachowaniem dotychczasowego systemu ich ewidencji, które wykonują dotychczasowi prokuratorzy tych jednostek organizacyjnych Prokuratury, do czasu powołania prokuratorów Biura Prokuratury do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej.

§ 4. Dyrektor Biura może przekazać sprawę, w której postępowanie przygotowawcze dotychczas prowadzone było w Wydziale Zamiejscowym, prokuratorowi wojewódzkiemu właściwemu miejscowo, w szczególności w razie niepowołania dotychczasowego prokuratora ją prowadzącego lub nadzorującego na stanowisko prokuratora Biura, w tym także na okres próbny.

§ 5. W przypadku spraw, w których skierowano już do sądu akt oskarżenia lub inną skargę oskarżycielską, funkcje oskarżycielskie przed sądem powinien wykonywać prokurator, który przygotował taką skargę, niezależnie od miejsca dalszego pełnienia przez niego służby prokuratorskiej. Od zasady tej można odstąpić jedynie w szczególnie uzasadnionym przypadku.

Art. 59. [Zniesienie pionu prokuratorskiego IPN]

§ 1. W Instytucie Pamięci Narodowej znosi się:

- 1) Główną Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu,
- 2) oddziałowe komisje ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

§ 2. Zadania Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i oddziałowych komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, określone w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu przejmują prokuratury wojewódzkie, z zachowaniem dotychczasowego systemu ich ewidencji, które wykonują dotychczasowi prokuratorzy tych jednostek organizacyjnych Prokuratury do czasu powołania

prokuratorów prokuratur wojewódzkich. W celu realizacji tych zadań w prokuraturze wojewódzkiej może zostać utworzona odpowiednia komórka organizacyjna.

§ 3. Do postępowań prowadzonych w prokuraturach wojewódzkich, w zakresie realizacji zadań, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 45–45b i art. 48 ustawy wskazanej w ust. 2. W przypadku, o którym mowa w art. 46 ustawy wskazanej w ust. 2, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej zasięga opinii właściwego prokuratora wojewódzkiego.

§ 4. Do powołania na nowe stanowiska służbowe prokuratorów dotychczasowej Głównej Komisji i komisji oddziałowych Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu stosuje się przepisy art. 56.

Art. 60. [Wybór delegatów do zgromadzeń prokuratorów prokuratur wojewódzkich]

W terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, zebrania prokuratorów prokuratury wojewódzkiej oraz zebrania prokuratorów prokuratur rejonowych dokonują wyboru członków zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej.

Art. 61. [Sądy dyscyplinarne]

W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, stosownie do jej przepisów, zgromadzenia prokuratorów prokuratury wojewódzkiej, zgromadzenia sędziów sądów okręgowych oraz Krajowa Rada Prokuratury dokonują wyboru sędziów Sądu Dyscyplinarnego oraz Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym na nową kadencję.

Art. 62. [Postępowania dyscyplinarne sądowe]

§ 1. Postępowanie dyscyplinarne zawisłe przed Sądem Dyscyplinarnym przy Prokuratorze Generalnym toczą się w dalszym ciągu według przepisów ustawy, o której mowa w art. 1. Skład sądu nie ulega zmianie również w razie niewybrania któregośkolwiek z członków tego składu do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym nowej kadencji. W razie wyboru sędziego składu do Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy

Prokuratorze Generalnym sędzia ten nie może uczestniczyć w rozstrzygnięciu w tej sprawie w postępowaniu odwoławczym ani w postępowaniach incydentalnych z nią związanych.

§ 2. Postępowania w przedmiocie rozpoznania wniosku o pociągnięcie prokuratora lub asesora do odpowiedzialności karnej, zawisłe przed Sądem Najwyższym w pierwszej instancji, jeżeli do czasu rozpoczęcia kadencji Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym nie zapadło w nich orzeczenie, zostają przekazane do tego Sądu wraz z rozpoczęciem kadencji jego członków.

§ 3. Postępowanie dyscyplinarne oraz postępowania w przedmiocie rozpoznania wniosku o pociągnięcie prokuratora lub asesora do odpowiedzialności karnej, zawisłe w postępowaniu odwoławczym przed Sądem Najwyższym, jeżeli do czasu rozpoczęcia kadencji Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym nie zapadło w nich orzeczenie, zostają niezwłocznie przekazane do tego Sądu wraz z rozpoczęciem kadencji jego członków.

§ 4. W razie wątpliwości stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w § 1.

Art. 63. [Postępowania dyscyplinarne przed rzecznikami dyscyplinarnymi]

§ 1. Prokurator Generalny w terminie 90 dni od powołania powołuje spośród dotychczas powołanych prokuratorów prokuratur wojewódzkich rzeczników dyscyplinarnych w poszczególnych okręgach wojewódzkich.

§ 2. Z dniem upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, wygasają kadencje rzeczników dyscyplinarnych powołanych na podstawie art. 153 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1247, 1259 i 2582).

§ 3. Postępowanie wyjaśniające i dyscyplinarne prowadzone przez rzeczników dyscyplinarnych, o których mowa w ust. 2, lub przez osoby, którym powierzono funkcję takich rzeczników, przejmują powołani rzecznicy dyscyplinarni okręgów wojewódzkich z dniem powołania tych rzeczników, z zachowaniem dotychczasowej ewidencji tych spraw.

§ 4. Prokurator Generalny niezwłocznie wyznacza do prowadzenia poszczególnych spraw, o których mowa w ust. 3, rzeczników dyscyplinarnych okręgów wojewódzkich z zachowaniem reguły, o której mowa w art. 175 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1.

§ 5. Po wejściu w życie ustawy, o której mowa w ust. 4, postępowania toczą się według przepisów tej ustawy, z zachowaniem skuteczności dotychczasowych czynności.

Art. 64. [Prokuratorzy na dotychczasowych delegacjach]

Z dniem utworzenia Prokuratury Generalnej i prokuratur wojewódzkich prokuratorzy pełniący czynności prokuratorskie na podstawie delegowania do Prokuratury Krajowej oraz do prokuratur regionalnych i prokuratur okręgowych pozostają tymczasowo, z zachowaniem dotychczasowego wynagrodzenia, na delegacjach, odpowiednio w Prokuraturze Generalnej i w prokuraturach wojewódzkich oraz w wydziałach zamiejscowych prokuratur wojewódzkich, do czasu podjęcia dalszych decyzji co do delegowania przez uprawnionych prokuratorów nadrzędnych.

Art. 65. [Urzędnicy i pracownicy]

§ 1. Stosunki pracy asystentów prokuratorów, urzędników i innych pracowników zatrudnionych w dotychczasowych powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury zawarte na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują moc.

§ 2. Z dniem utworzenia prokuratur wojewódzkich asystenci prokuratorów, urzędnicy i pracownicy dotychczasowych prokuratur regionalnych i okręgowych stają się urzędnikami i pracownikami prokuratur wojewódzkich, z zachowaniem stanowisk służbowych i dotychczasowego wynagrodzenia.

§ 3. Asystenci prokuratorów, urzędnicy i inni pracownicy Prokuratury Krajowej stają się urzędnikami i pracownikami Prokuratury Generalnej z zachowaniem stanowisk służbowych i dotychczasowego wynagrodzenia.

Art. 66. [Postępowania osobowe]

§ 1. Niezakończone postępowania w sprawach osobowych prowadzi się w dalszym ciągu na podstawie przepisów dotychczasowych, w tym także w sprawach obsadzenia wolnego stanowiska prokuratora prokuratury rejonowej.

§ 2. Niezakończone postępowania w sprawach obsadzenia wolnego stanowiska prokuratora Prokuratury Krajowej, prokuratora prokuratury regionalnej, prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej, prokuratora prokuratury okręgowej prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych pozostawia się bez rozstrzygnięcia.

Art. 67. [Mienie Prokuratury]

§ 1. Mienie pozostające w dyspozycji powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury utworzonych na podstawie przepisów dotychczasowych pozostaje w dyspozycji jednostek organizacyjnych Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 1.

§ 2. Należności i zobowiązania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury utworzonych na podstawie przepisów dotychczasowych są należnościami i zobowiązaniami jednostek organizacyjnych Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 1.

§ 3. Prawa i obowiązki wynikające z umów i porozumień zawartych przez powszechne jednostki organizacyjne prokuratury utworzone na podstawie przepisów dotychczasowych oraz prawa i obowiązki wynikające z umów i porozumień zawartych na ich rzecz przechodzą na jednostki organizacyjne Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 1.

§ 4. W stosunki prawne określone w ust. 1–3 wstępują:

- 1) Prokuratura Generalna w miejsce Prokuratury Krajowej,
- 2) prokuratura wojewódzka w miejsce prokuratur regionalnych i okręgowych działających na jej obszarze wojewódzkim.

Art. 68. [Środki budżetowe]

Prezes Rady Ministrów do dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, dokona, w drodze rozporządzenia, wyodrębnienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej stosownie do przepisów tej ustawy.

Art. 69. [Zachowanie wynagrodzeń]

Do czasu powołania na nowe stanowiska służbowe w Prokuraturze Generalnej i w prokuraturach wojewódzkich oraz na stanowiska prokuratorów prokuratur wojewódzkich w prokuraturach rejonowych dotychczasowi prokuratorzy Prokuratury Krajowej, prokuratur regionalnych i prokuratur okręgowych zachowują dotychczas przysługujące im wynagrodzenie bez zmian, z wyjątkiem przysługujących dodatków funkcyjnych lub dodatków specjalnych w razie odwołania z funkcji lub stanowiska związanego z uprawnieniem do otrzymywania takiego dodatku.

Art. 70. [Skuteczność czynności]

Czynności służbowe prokuratorów, asesorów prokuratury w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury oraz w Instytucie Pamięci Narodowej, aplikantów prokuratorskich, asystentów prokuratorów, urzędników i innych pracowników jednostek organizacyjnych prokuratury dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, są skuteczne.

Art. 71. [Uchylenie Prawa o prokuraturze]

Z dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, traci moc ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze.

Art. 72. [Status przepisów wykonawczych]

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie niżej wymienionych przepisów ustawy, o której mowa w art. 71 niniejszej ustawy, to jest:

- 1) art. 35 § 1–3, art. 36 § 2a oraz 4–6, art. 90 § 2, art. 112, art. 113 § 6, art. 122 § 4, art. 129, art. 134 § 3 oraz art. 180 § 7 i 8 – zachowują moc do czasu wydania przepisów zastępujących je, w zakresie niepozostającym w sprzeczności z niniejszą ustawą oraz z ustawą, o której mowa w art. 1;
- 2) art. 36 § 1 i 2, art. 105, art. 124 § 12 oraz art. 178 § 1 i 2 – zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na

podstawie ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy i w zakresie z nią i z niniejszą ustawą niesprzecznym, ale nie dłużej niż przez 12 miesięcy.

Art. 73. [Odwołanie semantyczne]

Ilekrót w ustawach oraz aktach wykonawczych mowa jest o prokuraturze, rozumie się przez nią Prokuraturę Rzeczypospolitej Polskiej, ustanowioną ustawą, o której mowa w art. 1.

Art. 74. [Termin wejścia w życie ustawy]

Ustawa wchodzi w życie z dniem _____ r., z wyjątkiem art. 11 pkt 2, 8, 9, 11, 23, 24 lit. b, pkt 25–36, 38, 50, 53–55, 57–58, 60, 62 lit. b, pkt 63–65 i 77, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1.

2. Uzasadnienie do projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej

Projekt składa się z czterech zasadniczych kierunków, obok art. 1, który określa datę wejścia w życie ustawy głównej reformującej Prokuraturę. Pierwszy dostosowuje terminologię, a także niektóre elementy szeregu ustaw do nowej formuły Prokuratury (**art. 2–9, 13–17, 19–46**). Drugi obejmuje propozycję kilkudziesięciu zmian w Kodeksie postępowania karnego i w bardzo niewielkim stopniu w Kodeksie karnym, Kodeksie karnym skarbowym i Kodeksie karnym wykonawczym (**art. 10–12 i 18**). Trzeci określa zasady wdrażania elementów nowego układu organizacyjno-funkcjonalnego Prokuratury (**art. 47–70**). Czwarty ma charakter przepisów końcowych (**art. 71–74**).

I. Zmiany w Kodeksie postępowania karnego, Kodeksie karnym, Kodeksie karnym skarbowym oraz w niektórych innych ustawach

Postulowane zmiany procedury karnej koncentrują się na czterech płaszczyznach:

- 1) dostosowaniu jej przepisów do przekazania Policji i innym uprawnionym organom pełnej odpowiedzialności za prowadzenie i efekt postępowania przygotowawczych w formie dochodzeń, w tym także dochodzeń karnoskarbowych, przy czym wyróżnić można następujące zmiany przepisów:
 - a) dostosowujące treść konkretnych przepisów do poszerzonych kompetencji organów dochodzeniowych oraz do ograniczenia aktywności śledczej prokuratora tylko do śledztw:
 - art. 15 § 1, art. 23, 48 § 1, 1a i 1b, art. 52 § 1, art. 57 § 2, art. 156 § 5, art. 160, 192 § 2, art. 214 § 1, art. 217 § 1, art. 298 § 1, art. 299 § 3, art. 304 § 3, art. 306 § 1b, art. 309 pkt 5, art. 325a, 326 § 1, art. 327 § 1 i 2, art. 330 § 2–4, art. 340 § 2, art. 465 § 3, art. 517g § 1–3, art. 517i § 1, art. 585 pkt 4, art. 589a § 1 oraz art. 626a k.p.k.;
 - art. 53 § 3 k.k.;
 - art. 70 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
 - art. 1 ust. 1, art. 2 ust. 2, art. 5 ust. 4, art. 10 ust. 2a, art. 12 ust. 3 i 5 pkt 2 i 3 oraz art. 13 ust. 3 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki;
 - b) likwidujące funkcję nadzorczą i stawiające nacisk na oskarżycielską oraz konsultacyjną funkcję prokuratora w dochodzeniu, w tym karnoskarbowym (art. 325j oraz 325k k.p.k.; art. 151c § 2 i 3, art. 153a oraz 155 § 1 k.k.s.);
 - c) nieznacznie modyfikujące zakres kategorii spraw objętych bądź to dochodzeniem, bądź śledztwem (art. 325b k.p.k.) w następujący sposób:
 - objęcie dochodzeniami spraw o wszystkie przestępstwa przeciwko mieniu, gdy wartość przedmiotu przestępstwa albo

szkoda wyrządzona lub grożąca nie przekracza 500 000 zł (zamiast 200 000 zł, jak obecnie):

- zagrożonych karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności oraz
- przestępstw z art. 279 § 1 k.k. (kradzież z włamaniem), art. 286 § 1 i 2 k.k. (oszustwo; żądanie okupu za rzecz bezprawnie zabraną) oraz w art. 289 § 2 k.k. (zabór pojazdu w celu krótkotrwałego użycia);
- objęcie dochodzeniem części przestępstw określonych w rozdziale XXXVI k.k. („Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu i interesom majątkowym w obrocie cywilnoprawnym”), tj. art. 297 (wyłudzenie kredytu lub innego świadczenia finansowego), art. 300 (pokrzywdzenie wierzyciela), art. 302 (zaspokojenie wybranych wierzycieli), art. 303 (nierzetelne prowadzenie dokumentacji działalności gospodarczej), art. 306 (fałszowanie znaków identyfikacyjnych) i art. 306a (ingerencja we wskazania licznika przebiegu w pojeździe mechanicznym);
- objęcie dochodzeniem części przestępstw określonych w rozdziale XXXVII k.k. („Przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi”), tj. art. 313 (fałszowanie urzędowego znaku wartościowego), art. 314 (fałszowanie znaku urzędowego) i art. 315 (fałszowanie zalegalizowanego narzędzia pomiarowego lub probierczego);
- pozostawienie w kategorii śledztw:
 - niektórych przestępstw określonych w rozdziale XXXVI k.k. („Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu i interesom majątkowym w obrocie cywilnoprawnym”), tj. art. 296 (wyrządzenie szkody w obrocie gospodarczym), art. 296a (łapownictwo na stanowisku kierowniczym), art. 298 (wyłudzenie odszkodowania), art. 299 (pranie pieniędzy), art. 301 (pokrzywdzenie wierzycieli), art. 304 (wyzysk kontrahenta; żądanie od konsumenta nadmiernych świadczeń z tytułu korzystania z kapitału) oraz art. 305 (zakłócenie przetargu publicznego),
 - niektórych przestępstw określonych w rozdziale XXXVII k.k. („Przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi”), tj. art. 310

(fałszowanie pieniędzy i innych środków płatniczych albo dokumentów równoznacznych), art. 311 (oszustwo kapitałowe) oraz art. 312 (puszczenie w obieg fałszywych pieniędzy i innych środków płatniczych, dokumentów płatniczych albo dokumentów równoważnych);

- d) tworzące, wzmacniające lub podtrzymujące gwarancyjną rolę prokuratora, jako organu ochrony prawa, w tym przekazujące niektóre kompetencje sądowe – odciążając tym samym sądy powszechne – w gestię prokuratora w ramach dochodzeń:
- art. 20 § 1 k.p.k. – reagowanie na naruszenie prawa przez obrońcę lub pełnomocnika;
 - art. 87 § 3 k.p.k. – rozstrzygnięcie odwoławcze o dopuszczeniu do udziału w dochodzeniu pełnomocnika procesowego osoby niebędącej stroną;
 - art. 159 k.p.k. – rozstrzygnięcie odwoławcze w przedmiocie odmowy udostępnienia akt dochodzenia;
 - art. 168b § 2 – pozostawienie w gestii prokuratora zgody na wykorzystanie w dochodzeniu materiałów z kontroli operacyjnej prowadzonej do innej sprawy;
 - art. 249 § 6 k.p.k. i art. 212ba § 3 i 7 k.k.w. – pozostawienie w toku dochodzenia prokuratorowi i sądowi (w przypadku tymczasowego aresztowania) decyzji co do zastosowania środka zapobiegawczego wobec podejrzanego, a także objęcia go ochroną w warunkach penitencjarnych;
 - art. 325e k.p.k. – przekazanie w gestię prokuratora rozpoznania zażalenia podmiotu uprawnionego na brak powiadomienia o wszczęciu lub odmowie wszczęcia dochodzenia, a także – w tym wypadku jako organu pośredniej kontroli przed poddaniem zażalenia rozstrzygnięciu sądowemu – na jego umorzenie; z tym zastrzeżeniem, że w przypadku decyzji o umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw (w trybie nieulegającego nowelizacji art. 325f k.p.k.) prokurator będzie jedyną i ostateczną instancją odwoławczą, gdyż charakter takich spraw nie wymaga wdrażania sądowej kontroli zasadności tej decyzji końcowej;
 - art. 328 § 1 k.p.k. – wzmocnienie roli prokuratora wojewódzkiego (zastępującego dotychczasowe szczeble prokuratorów

regionalnych i prokuratorów okręgowych) poprzez nadanie mu uprawnień (obok uprawnień Prokuratora Generalnego obejmujących także śledztwa) do wzruszania prawomocnego postanowienia o umorzeniu dochodzenia przeciwko podejrzanemu, jeżeli uzna on niezasadność tego umorzenia, a postępowanie toczyło się w formie dochodzenia;

- art. 586 § 1, art. 589g § 1, art. 593, 607h § 1 oraz art. 611d § 1 k.p.k. – zachowanie aktywnej roli prokuratora, działającego na wniosek organu dochodzeniowego, w zakresie czynności prowadzonych przy udziale i pomocy innego państwa;
- art. 10 ust. 5 i art. 13 ust. 2, art. 10 ust. 5 ustawy o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych – pozostawienie prokuratorskiego nadzoru w ramach postępowania przygotowawczego w sferze kompensaty dla ofiar niektórych przestępstw;
- art. 106b ust. 1 Prawa bankowego – zachowanie aktywnej roli prokuratora, działającego na wniosek organu dochodzeniowego, w zakresie uzyskiwania na potrzeby dochodzenia danych objętych tajemnicą bankową;
- art. 179 ust. 3 pkt 2 Prawa telekomunikacyjnego – zachowanie aktywnej roli prokuratora, działającego na wniosek organu dochodzeniowego, w zakresie uzyskiwania na potrzeby dochodzenia danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną;
- art. 33 ust. 2 pkt 2 i 4 ustawy o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera – zachowanie aktywnej roli prokuratora, działającego na wniosek organu dochodzeniowego, w zakresie uzyskiwania na potrzeby dochodzenia danych o pasażerach linii lotniczych;
- art. 55b ust. 1 pkt 9 o transporcie drogowym – zachowanie aktywnej roli prokuratora, działającego na wniosek organu dochodzeniowego, w zakresie uzyskiwania na potrzeby dochodzenia danych gromadzonych i przetwarzanych przez Główną Inspekcję Transportu Drogowego.

W wyniku powyższych zmian następuje całkowita likwidacja nadzoru prokuratorskiego, a tym bardziej śledczego (w postaci osobistego prowadzenia czynności procesowych) udziału prokuratorskiego w tej

kategorii spraw, w których obowiązuje forma dochodzenia, a nie śledztwa. Rola prokuratora ograniczy się do dwóch sfer:

- sprawowania funkcji gwaranta strażnika praw obywatelskich i gwarancji procesowych w szczególnie newralgicznych elementach procedury (np. stosowanie środków zapobiegawczych, decyzja o przeszukaniu), a przy tym w istotnym zakresie odciążą sąd;
- oceny efektu dochodzenia pod kątem tego, czy wniosek organu dochodzeniowego po zamknięciu postępowania przygotowawczego o skierowanie skargi oskarżycielskiej jest zasadny, a w konsekwencji:
 - jeżeli wniosek zasługuje na uznanie – wniesienie skargi (najczęściej aktu oskarżenia) do sądu i pełnienie w takiej sprawie funkcji oskarżyciela publicznego;
 - jeżeli wniosek nie zasługuje na uznanie – cofnięcie sprawy do organu ze wskazaniem uchybień i wątpliwości do ewentualnego konwalidowania i wyjaśnienie, bez sprawowania jednak nadzoru nad dalszym tokiem dochodzenia, po którym organ może ponownie złożyć wniosek do prokuratora o skierowanie sprawy z oskarżeniem do sądu.

Konstrukcja ta nie wyklucza jednak w sprawie, w której co do zasady prowadzi się dochodzenie, wszczęcia śledztwa, jeżeli prokurator tak postanowi w szczególnie uzasadnionym, wyjątkowym ze względu na wagę lub zawiłość sprawy przypadku, na co zezwalać będą nadal art. 309 pkt 5 i art. 325a § 3 k.p.k.;

- 2) modyfikacji lub eliminacji niektórych instytucji procesowych, których stosowanie rodzi daleko idące problemy, a część z nich od dawna już powinna stać się przedmiotem takich zmian:
 - a) art. 10 § 3 k.p.k. – **ograniczenie zasady legalizmu**, to jest obowiązku ścigania poprzez wdrożenie pełnej procedury postępowania przygotowawczego, każdego czynu zabronionego, stanowiącego w wyjściowej ocenie także przestępstwo; zasada ta w obecnym brzmieniu jest przeciwnie skuteczna – nie licząc się zupełnie z realiami ekonomiki procesowej w wymiarze zarówno finansowym, jak i czasowym, powoduje, że w imię dążenia do zrealizowania ideału sprawiedliwości – w istocie niemożliwego do osiągnięcia – rozprasza siły i środki, osłabiając sprawność ścigania przestępstw poważniejszych (jako przykład negatywnego

- oddziaływania tej zasady podać można wdrażanie całej procedury karnej w przypadku oszustw na niewielkie kwoty pieniężne, zwłaszcza internetowych);
- b) art. 22 § 1 k.p.k. – **poszerzenie podstaw zawieszenia postępowania karnego** o sytuację długotrwałego oczekiwania na ekspertyzę biegłego, przy wyczerpaniu innej inicjatywy dowodowej;
 - c) art. 52b k.p.k. – określenie **procedury przyznawania statusu pokrzywdzonego** w konkretnym postępowaniu karnym;
 - d) art. 60 i 465 § 2a k.p.k. – istotne ograniczenie inicjatywy prokuratorskiej w sprawach ściganych z **oskarżenia prywatnego**;
 - e) art. 168a k.p.k. – zmiana zasad korzystania z dowodu z tzw. **owocu zatrutego drzewa**; propozycja stanowi kompromis pomiędzy dwiema skrajnościami, to jest niemal całkowitym wykluczeniem dowodów uzyskanych za pomocą czynu zabronionego (nawet jeżeli nie stanowił on przestępstwa), czyli formuły, jaką wprowadziła duża nowela Kodeksu postępowania karnego (nowela lipcowa) z 2015 r., a brzmieniem art. 168a *de lege lata*, idącym radykalnie w przeciwną stronę; w postulowanej wersji przepisu przyjęto konstrukcję wykluczającą takie dowody, które zostały zdobyte w związku z popełnieniem przez funkcjonariusza publicznego przestępstwa w celu uzyskania tego dowodu;
 - f) art. 168b k.p.k. – doprecyzowanie proceduralne wykorzystywania procesowego **materiałów z kontroli operacyjnej**, albowiem aktualne brzmienie przepisu jest zbyt skąpe i nastrocza problemy interpretacyjne;
 - g) art. 170 § 2 k.p.k. – modyfikacja zasad oddalania wniosku o tzw. **kontradwódt**; *de lege lata* modyfikowany artykuł prowadzi do sytuacji, w której niemożliwe jest oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu na okoliczność przeciwną niż ta, która wynika już z innego dowodu lub dowodów, bez poddawania takiego wniosku testowi racjonalności – postulowana treść przepisu test taki wprowadza;
 - h) art. 198 k.p.k. – modyfikacja zasad **udostępniania materiałów postępowania** karnego biegłemu;
 - i) art. 209 § 4 k.p.k. – zniesienie obligatoryjnego udziału prokuratora lub sądu w czynności **otwarcia (sekcji) zwłok**; obecne, obowiązujące od dawna uregulowanie, nakazujące udział prokuratora

lub sądu (to drugie w praktyce w zasadzie nie występuje) w sekcji zwłok, jest kolejnym przykładem nieracjonalnego podejścia. Pomijając już, że rola prokuratora siłą rzeczy sprowadza się do biernej asysty biegłemu – a i tak dla ustaleń śledczych kluczowe znaczenie ma dopiero pisemna opinia tego biegłego (częstokroć wymagająca dodatkowych badań, np. histopatologicznych lub toksykologicznych), to w szeregu przypadków (np. w przypadku autopsji ciała wynikającej z zawiadomienia o przestępstwie w postaci tzw. błędu medycznego) obecność ta jest kompletnie zbędna, nie wprowadza żadnej wartości dodanej, za to odciąża prokuratora od innych obowiązków służbowych. Oczywiście jest z kolei, że udział prokuratora w sekcji jest niekiedy pożądanym, np. w przypadku podejrzenia zabójstwa, jednakże tego typu regulacje można bez problemu wprowadzić na poziomie wewnętrznych przepisów dotyczących funkcjonowania Prokuratury;

- j) art. 249 § 3 k.p.k. – poszerzenie możliwości odstąpienia od **przesłuchania podejrzanego** przed wydaniem decyzji co do zastosowania środka zapobiegawczego także o sytuację, gdy przesłuchanie jest niemożliwe ze względu na poświadczony przez lekarza stan zdrowia; *de lege lata* istnieje ewidentna luka prawna, wprowadzająca niejasności co do postępowania w takiej sytuacji (wiąże się to także z niżej opisaną koniecznością nowelizacji art. 313 § 1 k.p.k.);
- k) art. 257 § 3 k.p.k. – modyfikacja zasad stosowania **warunkowego poręczenia majątkowego**, zastępującego tymczasowe aresztowanie, z jednej strony poprzez wskazanie zawitych terminów do złożenia takiego poręczenia, a z drugiej ograniczających możliwość sprzeciwu prokuratora w zakresie momentu wykonalności takiego orzeczenia sądu tylko do przestępstw o charakterze zbrodni (nie zaś we wszystkich wypadkach, jak obecnie);
- l) art. 266 § 1a k.p.k. – możliwość uzależnienia przez sąd lub prokuratora przyjęcia **przedmiotu poręczenia majątkowego** od wykazania przez osobę składającą poręczenie, że nie pochodzi ono z korzyści osiągniętej z popełnienia czynu zabronionego; wykazanie takiej okoliczności przez oskarżonego lub podejrzanego w zdecydowanej większości wypadków nie powinno nastęrczać problemów, a nie sposób uznać, że etyczne i słuszne jest

dopuszczanie, by osoba pozostająca pod uprawdopodobnionym w dużym stopniu zarzutem popełnienia przestępstwa skorzystała z dobrodziejstwa poręczenia majątkowego (często stosowanego jako alternatywa dla tymczasowego aresztowania), czerpiąc w tym celu ze środków przestępczych, a już w szczególności pochodzących z przestępstwa objętego tym zarzutem (np. zyski z handlu narkotykami);

- m) art. 281 § 1 k.p.k. – podwyższenie wysokości **porządkowej kary pieniężnej** z 3000 zł do 5000 zł;
- n) art. 311 oraz 325i k.p.k., a także art. 153 k.k.s. – istotna zmiana **zasad trwania postępowania przygotowawczego** poprzez:
- wydłużenie podstawowego okresu śledztwa z 3 miesięcy do 6 miesięcy oraz dochodzenia z 2 miesięcy do 3 miesięcy,
 - likwidacja instrumentu w postaci przedłużenia śledztwa i dochodzenia, jako instytucji procesowej czysto formalistycznej, niesłużącej żadnym racjonalnym celom, a tym bardziej pozbawionej uzasadnienia w związku ze zniesieniem nadzoru prokuratorskiego nad dochodzeniami i likwidacją zwierzchniego nadzoru służbowego w ramach nowego modelu Prokuratury (przy pozostawieniu nadzoru konsultacyjnego i wprowadzeniu możliwości zbadania zarzutów co do prawidłowości śledztwa w trybie kontroli inspekcyjnej przez Inspektorat Prokuratury),
 - wprowadzenie obowiązku organu prowadzącego śledztwo/dochodzenie okresowo (co 3 miesiące/co 2 miesiące) ponawianego informowania strony postępowania przygotowawczego (pokrzywdzonego, podejrzanego oraz ich ewentualnych reprezentantów procesowych) o przyczynie niezakończenia go w dotychczasowym terminie i spodziewanej perspektywie finalizacji;
- o) art. 313 § 1 k.p.k. – analogicznie do proponowanej zmiany art. 249 § 3 k.p.k., doprecyzowanie, że po wydaniu postanowienia o **przedstawieniu zarzutu popełnienia przestępstwa** możliwe jest odstąpienie od niezwłocznego ogłoszenia go i przesłuchania podejrzanego także w sytuacji, gdy nie pozwala na to jego stan zdrowia; jest to absolutnie niezbędna korekta przedmiotowego przepisu, gdyż jego aktualna treść uniemożliwia procedowanie

- (uznanie za podejrzanego, zastosowanie tymczasowego aresztowania bez przesłuchania, i umieszczenie w szpitalu więziennym, gdy stanie się to medycznie możliwe), np. ze sprawcą zbrodni zabójstwa, który został ciężko ranny w trakcie akcji jego zatrzymania;
- p) art. 314 zdanie drugie k.p.k. – rozszerzenie w pełni funkcji gwarancyjnej przepisów art. 313 także na sytuację zmiany lub uzupełnienia zarzutów;
 - q) art. 315 § 2 k.p.k. – usprawienie toku postępowania przez określenie czasu na zadeklarowanie przez stronę zamiaru **uczestnictwa** w postulowanej przez siebie czynności procesowej;
 - r) art. 317 k.p.k. – kolejne usprawienie toku postępowania przez dookreślenie, że organ postępowania, zgodnie z zasadą inkwizycyjności śledztwa/dochożenia, nie ma obowiązku informowania strony o **terminach czynności procesowych** zaplanowanych z własnej inicjatywy (*de lege lata* również obowiązek taki nie wynika z żadnego przepisu, jednak nagminnie w praktyce pojawiają się tego typu żądania zwłaszcza ze strony pełnomocników procesowych i obrońców);
 - s) art. 318 k.p.k. – doprecyzowanie praw strony poprzez dookreślenie, że przysługuje jej prawo do **zapoznania się z opinią biegłego** także złożoną w formie ustnej do protokołu przesłuchania biegłego;
 - t) art. 321 § 5 k.p.k. – wydłużenie dla podejrzanego okresu na **złożenie wniosków dowodowych** po czynności końcowego zaznajomienia z materiałami sprawy z 3 dni do 7 dni, albowiem obecny termin jest przesadnie krótki;
 - u) art. 360 § 2 k.p.k. – uchylenie możliwości złożenia przez prokuratora wiążącego dla sądu sprzeciwu od decyzji o wyłączeniu **jawności rozprawy**;
 - v) art. 445 § 1 k.p.k. – wydłużenie z 14 dni do 30 dni **czasu na złożenie apelacji** od wyroku po otrzymaniu jego uzasadnienia, albowiem ten pierwszy termin, utrzymujący się od wielu dekad jest niedorzecznie krótki i zwłaszcza w obszerniejszych, bardziej skomplikowanych sprawach niewystarczający na należyte przygotowanie środka odwoławczego, co ma znaczenie nie tylko dla interesów samej strony skarżącej, ale także

należytego sprawowania przez sądy wymiaru sprawiedliwości (dłuższy termin będzie służył sporządzeniu lepiej przygotowanego, przemyślanego i uporządkowanego odwołania od wyroku sądu pierwszej instancji);

- 3) wzbogaceniu procedury karnej o nowe rozwiązanie poprzez wprowadzenie środka zapobiegawczego w postaci **aresztu domowego**, stosowanego przez sąd (w tym także na wniosek prokuratora), jako znacznie łagodniejszej formy pozbawienia wolności podejrzanego, z zastosowaniem technicznych środków kontroli przewidzianych dla dozoru elektronicznego (art. 257a oraz odpowiednio korespondujące z nim art. 251 § 2–4, art. 252 § 3, art. 253 § 3, art. 259 § 3, art. 262 § 3, art. 263 § 2a i 4, art. 264 § 1 i 2, art. 265, 417, 553a k.p.k.);
- 4) dostosowaniu przepisów procedury do nowego modelu organizacyjno-funkcjonalnego (art. 45 § 1 oraz art. 302 § 3 k.p.k. – w związku z likwidacją pojęcia prokuratora bezpośrednio przełożonego, przekazanie kompetencji tego prokuratora w gestię prokuratora przełożonego, którego definicję określa projekt art. 86 § 2 Prawa o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej; art. 657 § 2 i 4 k.p.k. – w związku z odejściem od używania przymiotnika „powszechna” w odniesieniu do jednostki organizacyjnej Prokuratury).

Należy podkreślić, że proponuje się zastosowanie 12-miesięcznego, licząc od dnia wejścia w życie Prawa o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej, *vacatio legis* dla przejęcia pełnej odpowiedzialności za prawidłowość i skuteczność prowadzenia postępowań przygotowawczych w formie dochodzenia przez Policję i inne uprawnione organy oraz dla wprowadzenia środka zapobiegawczego w postaci aresztu domowego. Czas ten będzie sprzyjał należytemu wdrożeniu obu tych, bardzo istotnych, reform z momentem wejścia ich w życie.

II. Dostosowanie innych ustaw

Ewentualne wprowadzenie nowego modelu organizacyjnego Prokuratury wiąże się naturalnie z koniecznością dostosowania do niego treści innych ustaw przewidujących określone kompetencje lub udział przedstawicieli tej instytucji. Proponowane zmiany obejmują ponadto inne kwestie.

Dostosowanie to polega na:

- a) zmianie terminologii w związku z uchwaleniem Prawa o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej i przekształceniem prokuratury w Prokuraturę Rzeczypospolitej Polskiej⁷;
- b) wyodrębnieniu uprawnień Prokuratora Generalnego tam, gdzie są one połączone z uprawnieniami Ministra Sprawiedliwości⁸ – w związku z projektowanym rozdziałem tych funkcji;
- c) zastąpieniu określenia „Prokuratura Krajowa” terminem „Prokuratura Generalna”⁹ – w związku z utworzeniem tej drugiej w miejsce pierwszej i powołaniem prokuratorów Prokuratury Generalnej;
- d) wyodrębnieniu uprawnień Krajowej Rady Prokuratury oraz kształtowaniem jej składu w związku z jej utworzeniem¹⁰;
- e) zastąpieniu określenia „prokurator okręgowy”, terminem „prokurator wojewódzki” (dotyczy także ich zastępców)¹¹ – w związku z utworze-

⁷ Dotyczy ustaw: o ochronie informacji niejawnych; o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych; o dyscyplinie służbowej; o komornikach sądowych; o licencji doradcy restrukturyzacyjnego; o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa; o sejmowej komisji śledczej; Prawo o ruchu drogowym.

⁸ Dotyczy ustaw: Kodeks postępowania administracyjnego; o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów; o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury; Prawo zamówień publicznych; o Służbie Więziennej; o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

⁹ Dotyczy ustaw: Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi; o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów; o dokumentach paszportowych; o Sądzie Najwyższym; o pracownikach sądów i prokuratury; o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu; o Służbie Więziennej.

¹⁰ Dotyczy ustaw: o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury; o Krajowej Radzie Sądownictwa; o Sądzie Najwyższym.

¹¹ Dotyczy ustaw: o Policji; o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych; o Straży Granicznej; o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych; o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych; o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych; o pracownikach sądów i prokuratury; o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera; o samorządzie powiatowym; Prawo o ustroju sądów powszechnych; o Krajowej Administracji Skarbowej; o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób; o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa; o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego; o organizacjach pracodawców; o związkach zawodowych; Prawo o adwokaturze; o radcach prawnych.

- niem prokuratur wojewódzkich w miejsce prokuratur okręgowych i regionalnych;
- f) usunięciu terminu „Główna Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu”¹² – w związku z projektowaną likwidacją tej Komisji i pionu prokuratorskiego IPN, z wyjątkiem Biura Lustracyjnego;
- g) doprecyzowaniu niektórych kompetencji prokuratorskich¹³;
- h) innych proponowanych zmianach przepisów:
- nowelizacja art. 53d ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, polegająca na umożliwieniu sędziom i prokuratorom zwolnienia z pracy w sądzie lub Prokuraturze bez utraty wynagrodzenia w okresie do 20 dni roboczych rocznie na potrzeby pracy dydaktycznej w tejże Krajowej Szkole; obecna regulacja zezwala zaledwie na 6 dni tego typu pracy, w dodatku z utratą prawa do wynagrodzenia za ten czas, co jest rozwiązaniem nieracjonalnym i zniechęcającym do podejmowania zajęć szkoleniowych także przez doskonałych praktyków tych zawodów.

III. Wdrożenie nowego modelu Prokuratury

Wreszcie zasadnicze elementy procesu wdrożenia modelu Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej to:

- a) zniesienie Głównej Komisji i komisji oddziałowych Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w strukturze Instytutu Pamięci Narodowej i przeniesienie prokuratorów tam dotychczas zatrudnionych do jednostek organizacyjnych Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej (art. 15, 49 ust. 1, art. 54 ust. 1, art. 59, 66 Przepisów wprowadzających).

Propozycja ta w ramach nowego modelu związana jest z refleksją, że upływ czasu od zakończenia II wojny światowej, a także od ustania funkcjonowania państwowości polskiej pod nazwą Polska

¹² Dotyczy ustaw: o Policji; o Straży Granicznej; o Służbie Ochrony Państwa; o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

¹³ Dotyczy ustaw: o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów; o działaniach antyterrorystycznych.

- Rzeczpospolita Ludowa (czyli od upadku systemu komunistycznego), zatem (licząc od 2023 r. wstecz) odpowiednio 78 lat i 33 lata, powoduje zniesienie uzasadnionych powodów do ścigania przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 11 lit. a ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, przez wyodrębniony pion prokuratorski usytuowany poza strukturą Prokuratury. Liczba przestępstw (zdarzeń) objętych zadaniami Głównej Komisji, z uwagi na procesy naturalne (biologiczne, przede wszystkim związane ze śmiercią osób pokrzywdzonych, jak i przede wszystkim sprawców zbrodni) jest już obecnie bardzo niewielka. Zadania te mogą z powodzeniem realizować prokuratorzy działający w ramach jednolitej Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej, także w wyodrębnionych ku temu komórkach organizacyjnych, np. w prokuratorach wojewódzkich, co nowa ustawa umożliwi. Za uzasadnione uznano natomiast pozostawienie w strukturze IPN Biura Lustracyjnego i jego oddziałów, w którym również zatrudnieni są w niewielkiej liczbie prokuratorzy, z uwagi na dużą specyfikę tego typu postępowań;
- b) wprowadzenie w zakres kognicji Sądu Najwyższego niektórych spraw z obszaru funkcjonowania Prokuratury, przewidywanych treścią nowej ustawy (art. 38 pkt 2 Przepisów wprowadzających);
 - c) określenie procedury sformowania składu członków pierwszej kadencji Krajowej Rady Prokuratury oraz zniesienia i przejęcia dokumentacji dotychczasowej Krajowej Rady Prokuratorów (art. 50–51 Przepisów wprowadzających);
 - d) określenie procedury powołania Prokuratora Generalnego pierwszej kadencji i zastępców Prokuratora Generalnego (art. 48 Przepisów wprowadzających);
 - e) określenie procedury utworzenia Prokuratury Generalnej i powołania jej prokuratorów, z zachowaniem ciągłości działania między nią a dotychczasową Prokuraturą Krajową, w tym przyjęcie zasady określenia wynagrodzenia prokuratorów Prokuratury Krajowej niepowołanych na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej, na zasadach nowej ustawy, z uwzględnieniem zaliczenia do stażu pracy okresu zatrudnienia na stanowisku prokuratora Prokuratury Krajowej (art. 47 i 49 Przepisów wprowadzających);
 - f) określenie procedury utworzenia prokuratur wojewódzkich i powołania ich prokuratorów, w tym prokuratora wojewódzkiego,

- z zachowaniem ciągłości działania między nimi a dotychczasowymi prokuraturami regionalnymi i okręgowymi, w tym przyjęcie zasady określenia wynagrodzenia prokuratorów na zasadach nowej ustawy, z uwzględnieniem zaliczenia do stażu pracy okresu zatrudnienia na stanowisku dotychczasowym, a także zastosowaniem automatycznie do prokuratorów prokuratur regionalnych i okręgowych niepowołanych na stanowisko prokuratora prokuratury wojewódzkiej przywracanej przez nową ustawę instytucji awansu poziomego, nadając im status prokuratora prokuratury wojewódzkiej w prokuraturze rejonowej (art. 52–56 Przepisów wprowadzających);
- g) zachowanie ciągłości działania prokuratur rejonowych, z perspektywą ich scalenia w jednostki większe w terminie 18 miesięcy, przy zachowaniu dotychczasowych mniejszych jednostek jako wydziałów zamiejscowych „dużych” prokuratur rejonowych (art. 57 Przepisów wprowadzających);
 - h) określenie procedury utworzenia Biura Prokuratury do Spraw Prześiępczości Zorganizowanej i powołania jego prokuratorów, z zachowaniem ciągłości działania między nim a dotychczasowymi Wydziałami Zamiejscowymi Departamentu do Spraw Prześiępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej (art. 58 Przepisów wprowadzających);
 - i) określenie procedury sformowania składu członków pierwszej kadencji zgromadzeń prokuratorów prokuratur wojewódzkich (art. 60 Przepisów wprowadzających);
 - j) określenie procedury sformowania składu członków pierwszej kadencji nowego Sądu Dyscyplinarnego i nowego Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym oraz określenie trybu postępowania w odniesieniu do spraw dyscyplinarnych w fazie sądowej i o uchylenie immunitetu prokuratorowskiego pozostających w toku w dniu wejścia w życie nowej ustawy (art. 61 i 62 Przepisów wprowadzających);
 - k) określenie procedury powołania nowych rzeczników dyscyplinarnych oraz określenie trybu postępowania w odniesieniu do spraw dyscyplinarnych w fazie przedsądowej pozostających w toku w dniu wejścia w życie nowej ustawy (art. 63 Przepisów wprowadzających);
 - l) określenie statusu prokuratorów delegowanych, w dniu wejścia w życie nowej ustawy, do Prokuratury Krajowej oraz do prokuratur

- regionalnych i prokuratury okręgowej (art. 64 Przepisów wprowadzających);
- m) zachowanie zasady ciągłości zatrudnienia asystentów prokuratorów, urzędników i innych pracowników zatrudnionych w dotychczasowych powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury (art. 65 Przepisów wprowadzających);
 - n) utrzymanie w toku na dotychczasowych zasadach postępowań w sprawach osobowych pozostających w toku, z wyjątkiem – co jest naturalną konsekwencją likwidacji tych komórek i szczelbi organizacyjnych Prokuratury – obsadzenia wolnego stanowiska prokuratora Prokuratury Krajowej, prokuratora prokuratury regionalnej, prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej oraz prokuratora prokuratury okręgowej (art. 66 Przepisów wprowadzających);
 - o) zachowanie zasady ciągłości w zakresie praw, obowiązków, należności i zobowiązań oraz dyspozycji mienia dotychczasowych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, z dostosowaniem do nowej struktury organizacyjnej Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej (art. 67 Przepisów wprowadzających);
 - p) wyodrębnienie przez Prezesa Rady Ministrów budżetu Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej jeszcze przed wejściem w życie nowej ustawy (art. 68 Przepisów wprowadzających);
 - q) zachowanie dotychczasowych wynagrodzeń poszczególnych prokuratorów Prokuratury Krajowej, prokuratorów regionalnych i prokuratorów okręgowych do czasu powołania ich na nowe stanowiska służbowe, z wyjątkiem przysługujących dodatków funkcyjnych lub dodatków specjalnych w razie odwołania z funkcji lub stanowiska związanego z uprawnieniem do otrzymywania takiego dodatku (art. 69 Przepisów wprowadzających);
 - r) przyjęcie zasady skuteczności prawnej dotychczasowych czynności służbowych prokuratorów i asesorów (art. 70 Przepisów wprowadzających).

IV. Przepisy końcowe

Na elementy końcowe składa się:

- a) uchylenie dotychczasowego Prawa o prokuraturze (art. 71 Przepisów wprowadzających);
- b) określenie statusu przepisów wykonawczych wydanych na podstawie Prawa o prokuraturze (art. 72 Przepisów wprowadzających);
- c) zachowanie ciągłości semantycznej w obowiązujących nadal aktach prawnych między dotychczasowym pojęciem prokuratury a Prokuraturą Rzeczypospolitej Polskiej (art. 73 Przepisów wprowadzających);
- d) określenie wejścia w życie Przepisów wprowadzających ustawę – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej (art. 74 Przepisów wprowadzających).

BIBLIOGRAFIA

- Brodzisz Z., *Co dalej ze specjalizacją prokuratorów*, „Prokurator” 2007/3–4
- Dratwa K., *Prokuratura w Konstytucji: ustawowa kosmetyka*, „Rzeczpospolita” z dnia 22 stycznia 2011 r.
- Gaberle A., *O nowy kształt prokuratury w Polsce*, „Państwo i Prawo” 2007/8
- Gabriel-Węglowski M., *Architektura bezpieczeństwa*, „Rzeczpospolita” z dnia 2 lutego 2022 r.
- Gabriel-Węglowski M., *Koncepcja usprawnienia instytucjonalnego prokuratury w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej*, „Prokuratura i Prawo” 2011/4
- Gabriel-Węglowski M., *Niezależna prokuratura najlepszym strażnikiem praworządności* (wywiad), Prawo.pl – publikacja dnia 17 lipca 2020 r.
- Gabriel-Węglowski M., *Prokuratorzy chcą więcej niezależności*, „Dziennik – Gazeta Prawna” z dnia 8 lutego 2012 r.
- Gabriel-Węglowski M., *Propozycja prokuratorskiego modelu zwalczania przestępczości zorganizowanej w Polsce* [w:] *Przestępczość zorganizowana. Fenomen. Współczesne zagrożenia. Zwalczanie. Ujęcie praktyczne*, red. W. Jasiński, K. Wiciak, W. Mądrzejowski, Szczytno 2013
- Gabriel-Węglowski M., *Przeterminowana sprawiedliwość*, „Rzeczpospolita” z dnia 25 lutego 2022 r.
- Gabriel-Węglowski M., *Samodzielny prokurator śledczy jako element reformy prokuratury – próba rekonstrukcji* [w:] *Konieczne i pożądane zmiany ustroju prokuratury w Polsce*, red. M. Mistygacz, Warszawa 2020
- Gabriel-Węglowski M., *Sędzia śledczy – temat zastępczy*, „Rzeczpospolita” z dnia 17 grudnia 2007 r.
- Gabriel-Węglowski M., *Zawodzą nie tylko ludzie*, „Gazeta Wyborcza” z dnia 20 września 2012 r.
- Gabriel-Węglowski M., Jasiński W., *Przestępczość zorganizowana – dokąd zmierzamy?*, „Rzeczpospolita” z dnia 6 grudnia 2015 r.
- Gabriel-Węglowski M., Jasiński W., Kremens K., *Zmiany w prokuraturze – drobny remont to za mało*, „Rzeczpospolita” z dnia 11 października 2015 r.

- Gabriel-Węglowski M., Kmiecik R., *Nowa prokuratura, czyli refleksje nad jej przyszłością*, monitorkonstytucyjny.eu – publikacja dnia 8 sierpnia 2020 r.
- Gabriel-Węglowski M., Skała J., *Z teczek marzeń prokuratora*, „Polityka” z dnia 12 grudnia 2009 r.
- Gorazdowski K., *Kilka słów o pracy i reformie prokuratury*, „Prokurator” 2003/3–4
- Góral R., Kozłowski W., *Śledczych wybierzmy sobie sami*, „Rzeczpospolita – Rzecz o prawie” z dnia 3 września 2014 r.
- Gromek-Kukuryk E., *Odpowiedzialność służbowa i odpowiedzialność dyscyplinarna prokuratorów w świetle ustawy Prawo o prokuraturze*, „Studia Prawnicze i Administracyjne” 2018/4
- Grzegorzczak T., *Niezależność prokuratury i prokuratorów w świetle znowelizowanej ustawy z dnia 9 października 2009 r. ustawy o prokuraturze*, „Prokuratura i Prawo” 2010/1–2
- Grzeszczyk W., *Nowy model ustrojowy prokuratury*, „Prokuratura i Prawo” 2010/3
- Grzeszczyk W., *Znowelizowana ustawa o prokuraturze*, „Państwo i Prawo” 1994/2
- Gurgul J., *Model prokuratury – ustrój i organizacja*, „Prokuratura i Prawo” 1996/9
- Herzog A., *Przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratorów – uwagi de lege ferenda*, „Prokuratura i Prawo” 2008/12
- Herzog A., *W kwestii zgodności z Konstytucją nowelizacji ustawy o prokuraturze*, „Państwo i Prawo” 2010/11
- Hofmański P., *Prokuratura a kontradiktoryjny model postępowania sądowego. Wyzwania i możliwe zagrożenia*, „Prokuratura i Prawo” 2015/1–2
- Iwanicki S., *Prokuratura w nowej Konstytucji*, „Prokuratura i Prawo” 1995/2
- Janeczek T., Roch A., *O odpowiedzialności karnej, służbowej i dyscyplinarnej prokuratorów w świetle prawa o prokuraturze*, „Prokuratura i Prawo” 2017/2
- Jaworski S., *Rozważania na temat modelu prokuratury*, „Prokuratura i Prawo” 2005/5
- Kardas P., *Rola i miejsce prokuratury w systemie organów demokratycznego państwa prawnego*, „Prokuratura i Prawo” 2012/9
- Kędzierski J., *O niezależność prokuratury – w kręgu faktów i mitów*, „Prokuratura i Prawo” 2009/1
- Kmiecik R., *Prokuratura w „demokratycznym państwie” (refleksje sceptyczne)*, „Prokurator” 2000/1
- Konieczne i pożądane zmiany ustroju Prokuratury w Polsce*, red. M. Mistygacz, Warszawa 2020
- Kremens K., *Prokuratura wobec reformy postępowania karnego. Rozważania o rozdziale funkcji śledczych i oskarżycielskich na tle angielskiego procesu karnego*, „Przegląd Sądowy” 2014/5
- Królikowski M., Ujazdowski K.W., *Spór o kształt Prokuratury Europejskiej*, „Forum Prawnicze” 2013/4

- Krzysztofiuk G., *Projekt ustanowienia Prokuratury Europejskiej*, „Prokuratura i Prawo” 2015/9
- KułaK K., *Kwestia niezależności prokuratora w nowej ustawie – Prawo o prokuraturze*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2016/4
- Kurzępa B., *O nowy kształt prokuratury*, „Prokurator” 2000/1
- Kurzępa B., *Prokuratura – organ do leczenia czy wymiany?*, „Prokurator” 2003/3–4
- Łacny J., Zreda M., *Projekt rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej*, „Przegląd Sejmowy” 2014/4
- Marek A., *Pożyteczna reforma Cwiągalskiego*, „Gazeta Wyborcza” z dnia 7 marca 2008 r.
- Materniak-Pawłowska M., *Prokuratura II Rzeczypospolitej w świetle obowiązującego ustawodawstwa*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2016/3
- Mik B., *Instrumenty premiera, czyli cena za autonomię prokuratury*, „Rzeczpospolita” z dnia 25 września 2009 r.
- Mik B., *Nowe gwarancje niezależności prokuratury i prokuratorów – fakt czy iluzja*, „Prokuratura i Prawo” 2010/5
- Nowak C., *Prokuratura Europejska – idea się urzeczywistnia*, „Prokuratura i Prawo” 2013/11
- Olejniki K., *Niezależność prokuratury a wiarygodność postępowania karnego*, „Prokurator” 2007/2
- Parulski K., *Instytucja polskiej prokuratury i jej faktyczne usytuowanie ustrojowe*, „Prokurator” 2008/4
- Parulski K., *Reforma prokuratury*, „Prokurator” 2004/2
- Patyra S., *Ewolucja ustroju prokuratury w latach 1989–1997*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio G. Ius” 1998/1
- Przestępczość zorganizowana. Fenomen. Współczesne zagrożenia. Zwalczenie. Ujęcie praktyczne*, red. W. Jasiński, W. Mądrzejowski, K. Wiciak, Szczytno 2013
- Przyszłość prokuratury po zmianach w 2015 r.*, praca zbiorowa, Warszawa 2015
- Rogalski M., *Art. 8 ustawy o sejmowej komisji śledczej a zakaz ne bis in idem*, „Prokurator” 2003/2
- Rzepa Z., *Odpowiedzialność cywilna prokuratury i prokuratorów*, „Prokurator” 2008/2–3
- Rzepliński A., *Opinia Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka na temat reformy Prokuratury w RP*, „Prokurator” 2007/2
- Sarnecki P., *Możliwość demokratycznej kontroli nad działalnością prokuratury w aktualnym układzie instytucjonalnym*, „Gdańskie Studia Prawnicze” 2012/1
- Sarnecki P., *Sejm a organy prokuratury*, „Przegląd Sejmowy” 2015/2
- Sobiech W., *Niezależność prokuratorowska*, „Prokurator” 2007/2
- Stankowski A., *Propozycja unormowań Prokuratury w Konstytucji RP*, „Prokuratura i Prawo” 2009/10

- Szeroczyńska M., *Międzynarodowy standard statusu i organizacji prokuratury a najnowsze zmiany polskiego porządku prawnego*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2017/2
- Śliwa J., *O potrzebie dokończenia reformy prokuratury* [w:] *Państwo prawa i prawo karne. Księga jubileuszowa Profesora Andrzeja Zolla*, t. 1, red. P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel, Warszawa 2012
- Świczkowski K.K., *Zawieszenie w czynnościach służbowych prokuratora i sędziego*, „Prokurator” 2006/1
- Tabor M., *Model funkcjonowania Prokuratury (propozycje zmian strukturalnych)*, „Prokurator” 2003/3–4
- Turek P., *Prokuratura w standardach prawnych Rady Europy*, Warszawa 2022
- Waltoś S., *Jak reformować prokuraturę?*, „Prokurator” 2001/4
- Waltoś S., *Prokuratura – jej miejsce wśród organów władzy, struktura i funkcje*, „Państwo i Prawo” 2002/4
- Ważny A., *Konstytucja bez prokuratury*, „Prokuratura i Prawo” 2009/9
- Winczorek P., *Konstytucyjny status prokuratury*, „Rzeczpospolita” z dnia 27 stycznia 2011 r.
- Winczorek P., *Uwarunkowania prac nad nową Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej*, „Państwo i Prawo” 1997/11–12
- Witkowski Z., *Kilka uwag na temat prawno-ustrojowego usytuowania prokuratury w konstytucjach wybranych państw współczesnej Europy* [w:] *Prokuratura*, red. W. Czerwiński, Toruń 1997
- Zalewski E., *Prokuratura – zmiany, ale w którym kierunku*, „Prokurator” 2007/3–4
- Zięba-Załużka H., *Prokuratura organem ustawowym, czy może konstytucyjnym?*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2011/5
- Zięba-Załużka H., *Prokuratura Rzeczypospolitej Polskiej – czas na zmiany*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2012/4

AUTORZY

Michał Gabriel-Węglowski – doktor nauk prawnych; od 1999 do 2002 r. aplikant Prokuratury Rejonowej w Gdyni; w latach 2003–2007 asesor i prokurator Prokuratury Rejonowej w Wejherowie; w latach 2007–2019 pełnił służbę w prokuratorskim pionie zwalczania przestępczości zorganizowanej, korupcji i terroryzmu w Gdańsku. Od czerwca 2015 r. prokurator Prokuratury Apelacyjnej, a obecnie Prokuratury Regionalnej w Gdańsku. Sędzia Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego, a następnie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym. Twórca i współautor ponad 100 publikacji naukowych i praktycznych z dziedziny prawa karnego i funkcjonowania Prokuratury (książek, artykułów, glos, innych opracowań), w tym m.in. komentarzy do ustaw o działaniach antyterrorystycznych (2018) oraz o świadku koronnym (2011), do obszernej części Regulaminu Prokuratury (2009, 2013), a także monografii *Przestępstwa przeciwko humanitarnej ochronie zwierząt* (2008). Współautor projektu Regulaminu Prokuratury (Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, 2014). Wielokrotny uczestnik, panelista i prelegent szeregu konferencji naukowych i seminariów szkoleniowych. Współinicjator i współtwórca wprowadzonej w Policji i Prokuraturze metodyki zwalczania uprowadzeń dla okupu, uhonorowany srebrnym medalem „Za zasługi dla Policji” (2011–2012).

Magdalena Malinowska-Wójcicka – doktor nauk prawnych; ekspertka z zakresu legislacji, członkini Polskiego Towarzystwa Legislacyjnego, kierowniczka studiów podyplomowych *Legislacja w praktyce* na Uczelni Łazarskiego oraz członkini Centrum Badań Procesu Legislacyjnego na tej Uczelni. W latach 2010–2016 – główna specjalistka do spraw legislacji w Ministerstwie Sprawiedliwości; w latach 2016–2020 koordynatorka prac legislacyjnych w Departamencie Mieszkalnictwa Ministerstwa Rozwoju.

Obecnie główna specjalistka w Agencji Badań Medycznych w Dziale Kontraktacji. Autorka komentarza do ustawy o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy (2021), innych opracowań w tym obszarze, a także publikacji z zakresu prawa konstytucyjnego, prawa cywilnego, legislacji oraz partycypacji obywateli w tworzeniu prawa. Niezależna ekspertka w zespołach roboczych opracowujących i opiniujących akty prawne z zakresu ochrony zdrowia i innych dziedzin objętych pracami parlamentarnymi. Uczestniczka i prelegentka wielu konferencji krajowych i międzynarodowych.

Książka przedstawia propozycję istotnej zmiany filozofii funkcjonowania Prokuratury. Zawiera projekty ustaw – Prawo o ustroju Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej oraz jej przepisów wprowadzających. Towarzyszy im omówienie założeń i celów strategicznych reformy, uzasadnienia dla poszczególnych przepisów, a także przywołanie głosów w dyskusji z ostatnich dekad na temat kierunku potrzebnych przekształceń tej instytucji.

Opracowanie, stworzone *pro publico bono*, skierowane jest do wszystkich zainteresowanych tą tematyką, tym bardziej w obliczu tak niespokojnych wewnętrznie i zewnętrznie czasów, a także rodzących się wyzwań, jakich doświadczamy jako Polacy i Europejczycy.

„Prezentowane opracowanie cechuje się wysokim poziomem merytorycznym, a koncepcja przedstawiona przez Autorów zasługuje na uwagę i szczegółową analizę. Na rynku wydawniczym nie ma publikacji na temat reformy Prokuratury oraz konkretnej wizji jej zmian. Pojawienie się tej książki ma więc głęboki sens, umożliwi otwarcie publicznej debaty w sposób jawny i dostępny dla każdego zainteresowanego oraz dla ogółu czytelników.”

Z recenzji prof. dr. hab. Pawła Wilińskiego

Michał Gabriel-Węglowski – doktor nauk prawnych; prokurator Prokuratury Regionalnej w Gdańsku; sędzia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym; twórca i współautor ponad stu publikacji naukowych, praktycznych i publicystycznych dotyczących prawa karnego i funkcjonowania Prokuratury; współautor projektu Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, 2014), wielokrotny uczestnik, panelista i prelegent konferencji naukowych i seminariów szkoleniowych; przez wiele lat prokurator pionu zwalczania przestępczości zorganizowanej; współtwórca metodyki zwalczania uprowadzeń dla okupu.

Magdalena Malinowska-Wójcicka – doktor nauk prawnych; ekspertka z zakresu legislacji, członkini Polskiego Towarzystwa Legislacyjnego; kierowniczką studiów podyplomowych Legislacja w praktyce na Uczelni Łazarskiego oraz członkini Centrum Badań Procesu Legislacyjnego na tej Uczelni, w latach 2010–2016 główna specjalistka do spraw legislacji w Ministerstwie Sprawiedliwości; w latach 2016–2020 koordynatorka prac legislacyjnych w Departamencie Mieszkalnictwa Ministerstwa Rozwoju; obecnie główna specjalistka w Agencji Badań Medycznych w Dziale Kontraktacji; autorka licznych publikacji naukowych z zakresu prawa konstytucyjnego, legislacji oraz prawa lokatorskiego; niezależna ekspertka w zespołach roboczych opracowujących i opiniujących akty prawne z zakresu ochrony zdrowia i innych dziedzin objętych pracami parlamentarnymi, uczestniczka i prelegentka wielu konferencji krajowych i międzynarodowych.

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL

WWW.PROFINFO.PL

